
1718

1718: 1

In Nomine Jesu.

Ao: 1718 d: 14. Martij holdtes ordinair Vaar- Skatte- og restance Ting for Graven, Ulvig og Eidfiords Almue i nærværelse af Kongl: May:ts Foged Sr: Ole Larsøn, Ombudsmand Sr: Peder Jensøn med Edsorne Laugrettesmænd Siur i Dalen, Ifver House, Niels Lione, Joen Seim, Arne Saaqvite, Ifver Næsseim, Mads Vælchen og Knud Hambre med mere Tingsøgende Almue.

Da efter Rettens settelse for alle tilstædeværende Allerunderdanigst blev publiceret og Vedbørlig kundgiort

1. Deres Kongl: May:ts Allernaadigste Patent om Høyeste Rett for Ao: 1718. dateret Kiøbenhavn d: 29 Oct: 1717.

2. Kongl: Allernaadigste Forbude paa alle slag føde Varers Udførsel fra Dannemarch og Norge til frem/m/ede stæder, dat: Kiøbenh: d: 20 Dec: 1717.

3. Deres May:ts Forordning om Eege Ligkister ofver Dan/n/emarch og Norge af dato Kiøbenhavn d: 30. Nov: 1717.

4. Slotslofvens foranstaltning om

1718: 1b

Sæchers, Dæchener og Lagen in natura af hver sort 7000 som af Bergens og Christiansands Stifter skal udredes, datt: Aggerhuus Slott d: 23 Nov: 1717.

5. Slotslofvens Anordning om Mandtallers forfattelse in duplo angaaende Høeskatten som til Proviants Forvalteren i Bergen Claus Eilevsøn maa indleveres af dato 15 Febr: 1718.

6. Deres Kongl: May:ts Allernaadigste rescript paa Obriste Oetchens (Øtkens) ansøgning at hand af Landets Lodbyggere hvo sig frivillig Vil beqvem/m/e, maa hverfve dat: Kiøbenhavn d: 29 Dec: 1717.

7. Stiftbefalingsmandens Forbud at ingen Oeltappen ved Kirchen for (før), under eller efter Prædichen maa fal holdes, med straf for Giæstgifverne udj Skatte Mandtallet Videre blifve anført af dato Bergen d: 25. Jan: 1718.

Derefter til publication anvist af Almuen

1. Een transport af Hr: Wilhem Frimand til Christopher Ødven paa Odels Rett til efterskrevne Gaarder Næstaas 1 ½ L: Smør 1 Huud Legrei 4 L: 17 ½ mrk: Sm: Souse 5 L:, yttre Jostad 2 ½ L: datt: (...?)manger d: 21 Junij 1717.

1718: 2

2. Een Contract oprettet imellem Klemend Qvaale og Lefvor ibid: om livs Ophold med Videre datt: Grafvens Ting i Folchedal d: 14 Martij 1718.

3. Een bygselseddel udstæd af Ombudsmanden Sr: Peder Jensøn til Guttorm Haaversøn paa 22 ½ mrk: Smør ¼ Hud og 1/8 buchskind udj Folchedal Halsnøe Kloster tilhørig datt: d: 3 Nov: 1717.

4. Dito udstæd af Hr: Jørgen Jensøn Brose til Wiglich Tostensøn paa 5 ½ mrk: Smør udj Warberg i Eidfiords Sogn derfor bygselen 20 Rdr: ansatt, af dato 19 Febr: 1718.

5. Dito udstæd af Ombudsmanden Sr: Peder Jensøn til Tosten Elli/n/gsøn paa 1 ½ Spd: Smør ¼ Huud, ¼ bucheskind udj den gaard Bagne Halsnøe Kloster tilhørig af hands gamle Fader for han/n/em opsagt. Bygselen meldes efter Lofven ansatt, datt: 1716. 11 9br:

6. Ditto af Ombudsmanden Sr: Peder Jensøn udstæd til Ifver Thoersøn paa ½ L: Smør 1 Huud Capitainens assignerede Frigaard som Sl: Lieutenant Biernet fradøde, datt: Halsnøe Kloster d: 26 Martj 1717.

1718: 2b

7. Dito udstæd af Ærværdige Hr: Hendric á Møinechen til Siur Ifversøn Næsseim paa ½ L: 9 mrk: Smør, ½ Huud Præsteboelet tilhørig, ½ Spd: ½ Faarskind Halsnøe Kloster underliggende, og 6 mrk: ½ Faarskind Bunde gods hvorofver Bygselen Sognepræsten dog aldt er benificeret udj den gaard Jødre i Gravens Sogn og Hardanger beliggende, dat: Hagestads Præstegaard d: 15 Apr: 1717.

8. Een transport udstæd af Monsr: Hendric Miltzou til Tosten Larsøn Sæd paa Odels Retten paa 1 L: og 9 mrk: Smør udj Sæd hvorfor hand som Eyer og Opsidder hafver betalt Penge 30 Rdr: dat: Leqve paa Vos d: 6. Nov: 1717.

9. Dito af Hendric Miltzou udstæd til Ole Aadsøn paa Odels Retten til ½ Løb 4 og ½ mrk: Smør udi Sæd til forn soldt d: 25 Febr: 1702. og nu for samme transport betalt 20 Rdr: dat: Leqve paa Vos d: 6 Nov: 1717.

Til same Tid og Ting havde Ombudsmanden Sr: Peder Jensøn ved Ifver Rønnestrand og Wiching Eide ladet i Rette stevne Thron Huusmand for ofvede

1718: 3

Slagsmaal med Siovat Næsseim udj et bryllup paa Hafaas, til Vidner udj Sagen var indstævnt Hiermund Eye og Joen Larsøn Ystaas,

Den indstævnte mødte iche men StævneVidnerne afhiemlede Edlig Deres Kaldsmaal, hvorpaa Ombudsmanden var Lovdags fore[læg]gelse paastaaende.

Afsagt.

Som Kaldsmændene Ifver Rønnestrand og Wiching Eide Deres Stefnemaal Edlig har afhiemlet, og Thron Huusmand, som Sagen angaar, hverchen møder eller Ved anden lader lyse sit loflige Forfald, aldt saa i følge af Lofv: 1 B: 4 Cap: 32 Art: forelægges Hannem Lovdag til næste Ting at møde eller lide Dom saavel for forseelse efter Vidnernes forklaring, som udeblivelse.

Dernæst havde Anders Hansøn Vambeim Ved David Spaanheim, Find Lisebreche og Anders Skeye ladet Varsle Ingebor Gudmunds Datter at Være Paa Tinget til gienmæle, (angaaende) sin brugende Jord 2 L: i Wambeim og udj Ulvigs Sogn, i følge Lovens

1718: 3b

5 B: 3 Cap: 1 Art: Vilde Lovbyde mod nøyagtig betaling for Jorden baade første Indkiøb, saavel som forbedring, enten mindelig eller og efter Dom/m/er og uVillige Mænds Sigelse, som hand i det ringeste paastaaer 400. foruden den kiøbte Vaanings stue med Vinduer forsiunet.

Paa Contrapartens Ingebor Gudmunds Datters Vegne mødte hendes Søn Anders Larsøn Ose, tilstaaende lovlig Varsel, erbydende for Retten 200 Rdr: efter første indkiøb, hvormed

Citanten ey var fornøyet, efterdj ham ey for forbædring blev giort tilstræcheligh Tilbud, eller Satisfaction, hvilchet hand forlangede maatte af Dom/m/er og Mænd tages i Øyesiun, derpaa
Afsagt.

Anders Hansøn Wambeim har lovligh ladet Varsle Ingebor Gudmunds Datter, at møde til Ting, da han sin paaboende Jorde part 2 L: udj Wambeim Vilde opbyde mod nøyagtigh Løsning og Pengers erlæggelse efter Paastand 400 Rdr: hvilket Anders Larsøn Ose paa sin Moders Vegne comparerende

1718: 4

ey Vilde indgaae men erbød i Rette Penge efter første indkiøb 200 Rdr: aldt saa hensettes Sagen til lovligh Siun og Besigtelse paa Aastædet hvor efter forefunden beskaffenhed een hver skal hænde Rett.

Dagen efter d: 15. Martij betientes atter Retten for ermeldte Tinglav i ofvennevntes ofverværelse.

Da Kongl: May:ts Foged Sr: Ole Larsøn for den satte Rett paa dette som forrige Vaar Ting udi Hardanger, paa ethvert Tingstæd tilspurde Laugrettet og tilstædeværende Almue, om Den/n/em Var Vitterlig, efterskrefne Indkomster afvigte Aar 1717 {her} udj Harandger!! (Hardanger) Være tilfalden,

1. Om Siette og Tiende-Penge, Uden Rigs førte Midler, Arvingeløs gods, forbrudt Odels-gods, Halvtredsinds tyfve Lod Sølv bøder, Qverne og Engeslette-Skatt, første Bygsel af Kongens beholdne gods; Saa og om afvigte Aar noget Plads blev opryddet, som Kongl:e Skatter svarer eller kunde svare, Item om nogen forlo(ds pen)ge, eller anden deslige Rettighed og af(..... ..?) Deres Kongl: May:st til Indtægt bør (.....?) i Hardanger er tilfalden.

1718: 4b

2. Om nogen \eller hvilche/ Strandsiddere, Handtverchs folch eller Huusmænd i noget Tinglav fandtes som Skatt til Fogden betaler eller betale Kunde.

3. Af Fogden tilspurt Laugrettet og Almuen i Grafvens Sogn, Om Dem ey Var Vitterlig Øvre-Spilden Sag der i Sognet i grunde Være nedrefven og øde, saa der paa den intet Skiæres. Ligeledes Laugrettet og Almuen i KindserVigs Tinglav om noged paa Strandsag i Odde afvigte aar 1717 blev skaaren;

Hvortil Almuen ofver aldt i Harandger!! (Hardanger) Læhn svarede, at ingen af de indkomster som første Post om/m/elder, afvigte aar 1717. der i districtet Var falden, lidet eller meget. Til den anden Post svarede Almuen af Jondal og Østensøe, at der slett ingen Strandsiddere, Handtverchs folch eller Huusmænd i begge disse Tinglav findes, som nogen skatt til Fogden betaler, men hvad slig Isaac Skaar angaar der 1716. som Huusmand Var anseet 3 mrk: Dagskatt at svare, da har hand, som Leilænding gaardebrug 1717. om foraaret antagen, og derofver nu for de ansatte 3 mrk: er befriet. Almuen i Grafvens Sogn og Tinglav forklarede, at der ingen Strandsiddere findes, som noget kand betale, og (...e?) Pych, som boer Ved Søen formedelst hands fattigdom ey med billighed til det tal

1718: 5

Kand henføres, ellers forklarede Almuen at i Syssendal i Eidfiord findes 4 Huusmænd som hver svarer aarlig til Fogden 3 mrk:, saa og Ved Søen Thrond Huusmand, som aar 1716 for 3

mrk: blev taxeret, og flere ey i det gandske Tinglav. Udj Ullensvang, KindserVig og Odde Sogner forklarede Almuen at ingen Strandsiddere findes uden den Ældgamle Lieutenant Johan Davidsøn, som nu af alderdom baade lidet hører eller seer, og næsten maa crepere, desformedelst uformuende nogen skatt at svare, Haandverchs folch findes aldeles ingen, og ey flere Huusmænd eller Huus drenger end hosføyede Specification om/m/elder, som Aar 1717. til Skattes udredsel blev taxeret, nemlig udj Ullensvangs Sogn Heine Helleland 3 mrk:, Lars Aamundsøn Lofthuus 3 mrk:, Siur Nielsøn Berven 2 Rdr:, Torgier Tostensøn Reesetter 2 Rdr:, men Siur Siursøn Bleyen, som 1716 blev sat for 2 Rdr: antog Jordebrug paa Koppre i Jondal afvigte Vaar 1717. og derfor kand ey længere for den skatt Være ansvarlig. Odde Sogn Aamund Ellingsøn Præstgaard 1716. for [?] Rdr: Skatt taxeret antog iligemaade Jorden Præstgaard afvigte Foraar, derofver for same Huusmands Skatt befriet. Derforuden svarede og Almuen at (..... ..?)

1718: 5b

Sag i Odde-Sogn blev afvigte aar 1717. ingen bord skaaren, men Sagen det aar saavel som forrige Aaringer gandske øde og næsten nedfalden, saa der forinden behørig reparation, hvilchen Vedkomende i disse trouble og besværlige Tider ey siunes kunde afstædkom/m/e eller formaa, ingenlunde kand skiæres; Dette med øvrige begiærede Kongl: May:ts Foged i Tingbogen maatte indføres og han/n/em under Rettens Forseigling meddeles beskrefven, hvilchet ham ey kunde nægtes, Men billigst efterkom/m/et.

Ydermere tilspurde Kongl: May:ts Foged for een siddende Rett Lavrettett og Almuen i \underdanigst/ føye og følge af De Høye Herrer Ved Kam/m/er Collegio Deres forlangende, mangel og antegnelse angaaende det for lang Tid gjorde aftag paa efterskrevne Jorder, Rønnestrand een Deres Kongl: May:ts og Halsnøe Kloster underliggende Jord 1 L: 13 ½ mrk: Smør, \om/ hvilchet aftag Fogden forlangede Almuens Forklaring om det iche formedelst stort Elfvebrud for lang Tid Var skieed, og sig saa i sandhed forholdt,

For det andet tilspurde Fogden Laugrett og Almue, om den/n/em ey Var Vitterlig at Aar 1685 skiede et lovlig aftag paa den gaard Luttrum ligeledes Deres Kongl: May:ts og Halsnøe Kloster tilhørig paa 1 L: 9 mrk: forme-

1718: 6

delst Vandløb og Fieldskrede, som gaarden mærcheligh stor Skade havde tilføyet.

For det 3de iligemaade af Fogden tilspurt Laugrett og Almue, om der iche efter Deres Vidende og minde skiede aar 1688 et lovlig Aftag paa den Gaard Taachem Dom Kirche Præstebord allernaadigst benificeret paa 2 pd: 6 mrk: Smør formedelst Fieldskrede som saa stor og ubodelig Skade tilføyede, at mestendeel Ager og Eng moxen blev bortaget.

Hvortil Almuen og Laugrettet til een hver Post svarede som følger, det baade Være sandfærdig og end siunlig, at Rønnestrand formedelst ofvergangne Vaade Vand og Elfvebrud, som endnu siden har tiltaget, og aarlig er befrygtende, har nødt aftag for rum Tiid paa 1 L: 13 ½ mrk: Smør, og efterdags aldrig kand formodes at kom/m/e i forrige stand.

Angaaende Luttrum forklarede iligemaade Laugrett og Almue Være Vist og sandfærdigt at aar 1685. skiede paa same gaard aftag paa 1 L: 9 mrk: Smør formedelst den store Skade gaarden Ved Vandløb og Fieldskrede ofvergich, som efter samtliges forklaring for 4. Aar atter gjorde saa stor skade at den moxen umelig staar til Forbædring desformedelst nødvendig mere aftag behøfvende om den Høye Øvrighed det Vilde tillade.

(Angaaende)

1718: 6b

Tochem svarede ligeledes Almuen, Dem Vel og fuldkom/m/en Være Vidende same Aar formedelst Fieldskrede, som gaarden mærkelig forringede, og hart ad ruinerde gandske, særlig eendeel som aldrig kand ryddes eller forbædres, 2 pd: 6 mrk: Smør blev aftagen, som dog mod erledne skade ey Var tilstrækkelig.

Om disse Jorders Skade og aftag havde Fogden opnævnt og tilkaldet Baar Spaanheim og Mads Welchen Omstændelig og Edlig stadfæstelse at gjøre paa hvis Almuen havde forklaret, som de og friVillig og nøyagtig efterkomme Ædlig tilstaaende hvad Almuen og Laugrettet som ofvenmeldt havde remonstreret, sig i sandhed at forholde, Dette begiærede Kongl: May:ts Foged Sr: Ole Lars: udj Ting bogen maatte indføres og han/n/em af Retten Vedbørlig gifves beskrefven som billigmæssig hannem tilstaaes.

Da ingen efter 3de ganges paraabelse sig indfandt som nærmere Vilde gaa i Rett eller denne sinde havde Sag til Tinge, blefve slutlig Laugrettes mænd tilnævnte som Aar 1718. Retten skulde betiene og ey i Høst formedelst lovlig forfald kunde antages eller tilsiges, nemlig Christian Boelstad, Mads Welchen, Daniel Bagne, Thøer

1718: 7

Sæbøe samt Nye Aamund Windal, Snare Espeland, Tosten Herrei og Torbiørn Ose, hvilche sidste 4 hos Lovmanden Deres Laugrettes Eed lovlig hafver at aflægge.

Herpaa opsagdes Retten den/n/e gang for dette Tinglav.

Ao: 1718. d: 17 Maj holdtes Sædvanligt Vaar Sage og restans Ting for Lyse Klosters Almue i Hardanger paa den Gaard Sæberhage ofverVærende Fogden og ForValteren Sr: Widing, Lensmanden Ole Ludsand, samt Edsorne Laugrettesmænd Gunder Ringøen, Michel Oppedal, Christopher Dønne, Lars Mælen, Helie Sæberhage, Joen Bleien, Peder Endresøn Ureim og Endre BegVig med mere Tingsøgende Almue.

Da for den satte Rett og alle tilstædeVærende først aller underdanigst blev publiceret.

1. Deres Kongl: May:ts Allernaadigste Forordning om Skatternes Paabud i Norge for indeværende aar 1718. dat: Kiøbenhavn d: 24. Jan: 1718. ligelydende med forrige aars som i Ting bogen Vedbørlig er anført.

2. Forordning anlangende dem som imod Missions Collegium nærgaaende Bøger og Skrifter hafde udstæd, Sam/m/e Bøgers Confiscation med Videre dat: Kiøbenh: d: 28 Jan: 1718.

3. Forord: om promte Assistance af rettens Middel til Told og Comsumptions erleggelse af oplaget samt Rester: Skatters indrivelse hos Vedkom/m/ende dat: Kiøbenh: d: 14 Jan: 1718.

1718: 7b

4. Placat om Korn Wahrers Toldfri indførsel udj Norge samt Moderation udj Tolden af alle slags Føde Wahrer som fra frem/m/ede stæder udj Norge indføres saa lenge Søen udj indeværende Aar 1718 er Naevigabel eller Seiglende dat: Kiøbenhafn d: 14 Martij 1718.

samt dernæst efter anvisning

1. Een Byxel sæddel udstæd af Fogden Sr: Widing til Mickel Ols: paa ½ Løb 9 mrk:r Smør ½ huud i Lussand, Liuse Klostret udj Hardanger tilhørende, med Condition at hand allene 1/2ten J gaarden, i sin Faders Levende Live bruger, siden det øvrige at bruge og besidde dat: 28. Januarj 1717.

2. Een dito bœxel seddel udstæd af Sr: Widing til Lars Ols: paa 1 Løb 22 ½ mrk:r Smør 1 bucksk: og 1 giedsk: i gaarden Trappethuun i Hardanger beliggende og Liuse Klostret tilhørende, til forn brugende af Aslach og Sølfest ibidm: bœxelen meldes efter Lofv: betalt, dat: L: Klostret d: 3de Jan: 1718.

3. Een dito udstæd af Sr: Widing til Niels Nielsen paa 1 ½ Spd: udj gaarden Ernæs L: Klostret tilhørende, dat: 2 Octb:r 1716.

4. Een dito udstæd af Sr: Widing til Østen Asbiørnsen paa 2 pd: Sm: og 2/6 tde: Salt i gaarden Oppedall i Hardanger Fogderje beliggende og L: Klosters godz tilhørende, som til forn brugtes af Aamund Ifversen dat: 3de Jan: 1717.

Da for den satte ræt fremkom Christopher Dønne i Rette leggende 1 Vidnesbyrd og Attest, af Gunder og Engel Ringøen under begge deres Haand og Zigneter, dat: Ringøen d: 20de Martij 1717 angaaende sin paaboende gaards forrige tilstand, da handz Fader dend tiltræde, samt hvad forbædring handz Fader saavelsom hand selv paa gaarden haver anvent som da var gandske forfalden og siden deels Ved Nye opbygde, hvilcket hand formeente sig og sine efterkommere i Længden Skulde blive til Nøtte, begierede detz formedelst sam/m/e handz andragende udj Tingbogen maatte indføres og under rættens forseigling han/n/em meddeeles, hvilcket sam/m/e ej billigmessig kunde nægtes men som anført og forlanget af Retten meddeles beskreven.

1718: 8

Til sam/m/e tid og ting indstævnt i Rette Ole Larsen Opedal af Fogden Sr: Widing for begangne slagsmaal mod sin Faders Pige Siri Torbiørns Datt:r, Dend indstævnte mødte i Rætte tilstaaende Lovlig Kaldzmaal, Hvorpaa Citanten satte i Rette og Var paastaaende at bem:te Ole Larsen efterdj ej Comparerede maatte paalægges Eed sig sagen at fra legge saavit hvis formodning i sagen, forefindes.

Efter tilspørsel 2de 3de og flere gange for Retten om hand sig sagen Ved Eed Vilde fralægge Veigrede hand sig at gjøre Eed allene foregifvende sin undskyldning i dette tillfælde som hand dog ej Eedlig Vilde stadfæste, hvor paa Citanten Var dom paastaaende.

Afsagt

Efterdj Ole Larsen Oppedal i følge af Lofv: 1 B: 14 C: 6 Art: dend forelagde benægtelses Eed til sin befrielse ej Vilde aflægge, og dog Viss Formodning i sagen Kiendes altsaa findes hand i følge af Lofv: 6te B: 7 C: 8 Art: for øvede Slagsmaal og u-søm/m/elig adfærd mod sin Faders tieniste pige med haand greb samt Videre til Herskabet at betale 3de 6 Lod Sølv, alt inden 15 Dage inden!! (under) Nam og Execution efter Lofven.

Ao: 1718 d: 19de Maij holdtes Sædvanligt Vaar Sage og Restantz ting for Liuse Klosters Almue udi Strandebarms Skibr: paa dend gaard Liones overværende Fogden og Forvalteren Sr: Widing, Lensmand Lars Koltvet, Erick Koltvet, Samson Lionæs, Ole Ugletvet, Ole Koltvet, Lars Tvet, Lars i Mælen og Endre Beggevig,

Da for dend satte ræt og alle tilstædeværende aller underdanigst blev Publiceret alle de forhen fol: 7 indførte Kongl: Forordninger og Placater.

Dernæst efter anviisning

1. Transport udstæd af Sr: Widing til Ole Anders: Egeland paa 2 Spd: $\frac{3}{4}$ Huuds Landsk: udj Egeland som handz Sl: Fader Anders Ols: af Mad: Else Pedersdatt:r Sl: Borgemester Niels Hansens er tilhændet, efter derpaa udstæde Skiødes nærmere formeld af dato Weilegaard 24. Jan: 1676: hvilcket ej efter examination og efterseende kunde sees Være Svæckelse eller Kuldkastelse undergiven, dat: af Sr: Widing L: Klostret d: 21. Xbr: 1717.

1718: 8b

Til sam/m/e tid og ting Hafde Fogden Sr: Widing Ved Lensmanden Ole Heinesen og Salamon Liones ladet i Rette kalde Torbiørn Olsen for begangne Løsagtighed og Lejermaal med Ziri Jons Datt:r.

Begge Var paa Tinget tilstæde tilstaaende Lovlig Kaldzmaal saavel efter tilspørsel for Retten deres begangne forseelse Ved begangne Lejermaal og Løsagtighed hvor for de og begge Vedginge allerede at have udstaaet Kirckens Diciplin og Aabenbare Skrift.

Hvorpaa Citanten Sr: Widing satte i Rette at de i allerunderdanigst følge af Lofv: medfør efter egen bekendelse for dend satte Ræt maatte og burde tilfindes tilstræckelig straf saavel Ved Aabenbare Skriftemaal som Nøyagtig Bøders erlæggelse at udstaae som og i henseende til forargelig levnet, Torbiørn hvilcken hand agter at Være meste Sag Skyldig at entvige sin paaboende gaard og dend inden 15. dage at qvittere.

Hvilcket og Contraparten Ole Larsen Liones i Kraftigste Maade paastoed maatte føyes og bifaldes baade saavit at dend forige forseelse kunde derved dempes og meere paafølgende paakom/m/es da hand sin forige Hustrue Wilde igien tage om det med Øvrighedz: Samtøche kunde Skie til same Venskab og Kierlighed som forhen.

Dend i Rette kaldede Mand Torbiørn Liones hafde intet i Sagen at indvende uden dem begge i Sagen at Være lige Skyldige formeente derfor hinde saavel straf værdig som sig selv.

Hun derimod som indstævnt iligemaade ej kunde foregive andet end sig Være af Torbiørn Liones til begangne forseelse forloket

Undergifvende sig for det øvrige begge Lovmessig Kiendelse. Om bedende derhos at Sagsøgeren Wilde bruge billigste Skaansomhed og Skiønsomhed over deres forseelse.

Hvorpaa Fogden Sr: Widing dog af medlidenhed og Laugrettes mellem handling samt egen bøn tilbød ham een gaard, Liuse Klostret tilhørende og i Naboe laged liggende kaldet Lien Skyldende Aarlig, 1 Spd: Smør 1 Spd: Huud uden Pretention uden bøxel hvilcket dend anden med tacknemlighd: modtog.

Derom for Retten Kient og Afsagt:

For dend Satte Ræt haver Baade Torbiørn Olsen og Zirj Jons Datt:r tilstaaet deres forhen for Fogden bekiente Forseelse saavelsom derpaa udstandende Kirckens Diciplin, da endskiønt (.nd?) gierning ej til sagens udfør er forefunden Kand dog ej efter Egen bekiendelse anderledes for rettere Kiendes og Døm/m/es i følge af Lofv: 6 B: 13 Capt: 25 Art: end deres

1718: 9

begangne Forseelse som efter begge deres tilstaaelse Joe for aabenbare Hoer kand ansees, bør paa yderste godz og Evne efter deres Formue at straffes saavelsom begge efter Deres Formue at straffes saavelsom begge efter allernaadigste Lofv: 6 B: 13 C: 1 Art: at udstande aabenbare Skriftemaal, Hvad sig Citantens Sr: Widings paastand, anlanger at Torb: Olsen gaarden for

Forargelses Skyld maa qvitere hvorpaa hand dog af medlidenhed Een Jordepart Kaldet Lien har tilbøden bøxel frj, sam/m/e Torbiørn Tacknemelig haver imodtaget og Samtøcht saa forbliver sam/m/e tilbud og Samtøche Ved foranførte og Torbiørn for Retten at gjøre afbed for Ole Larsen, og Ole Larsens Kone at gjøre afbed for Torbiørns Koene.

Dernæst til Slutning bleve Laugrettes mænd opnævnde som Aar 1718 Skal betiene, Nævnlig Erick og Ole Koltvet, Lars Tvet, Ole Ugeltvet, Samson og Ole Liones Nye Jacob Lysen og Torbiørn Tøsse.

Ao: 1718 d: 15de Junij betientes Sædvanligt Vaar, Sage og Restantz ting for Watzvers Almue paa Evanger Overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem, Lenzmand Niels Horvej og Eedsorne Laugrettesmænd, Gulich Fannenæs, Anders Svange, Jacob Styve, Halvor Biørgaas, Joen Wæle, Ole Evanger, Ole Gietle og Johanes Strøm/m/e.

Da for dend satte Ræt og alle tilstædeværende allerunderdanigst blev Publiceret.

1. Forordning om Krigs styer udj Norge for 1718, dateret Kiøbenhafn, d: 26 April 1718.
2. Forordning om paabud af Liig Kister af Ege træ over ald Danmarch og Norge, datteret Kiøbenhafn d: 30. 9br: Ao: 1717.
3. Forordning om prompte Assistance at Skie af Rettens betiente til efter staaende Told og Consumption af Oplaget samt Resterende Skatters Indrivelse hos de Skyldige dat: Kiøbenhafn d: 14de Februarj Ao: 1718.
4. Placat, om Korn Wahrsers Indførsel udj Norge, samt Moderation udj Tolden af alle slags Føde Wahrer som fra frem/m/ede stæder udj Norge indføres saa længe Søen for indeværende Aar 1718 er Navigabel Dat: Kiøbenhafn d: 14 Martij 1718.
- 5te Forordning og paabud paa alle Slags Føde Wahrsers Udførsel af Danmarch og Norge til fremede Stæder, Dat: Kiøbenhafn Den 20de Xbr: 1717.

1718: 9b

6. Forordning Anlangende Nogle imod Missions Collegiun udgivne nærgaaende Bøger og Skrifter, saavelsom de hvilcke efterdags kunde udgives deres Confiscation med Videre datt: Kiøbenh: d: 18 Jan: 1718.
7. Forordning om Skatternes paabud udj Norge for 1718, datteret Kiøbenh: d: 24 Jan: 1718.
8. Forbud at ingen inden 6 aars udgang maa lade Fange Falcke udj Norge, uden Hr: Geheime Raad Wibe, Estats Raad Weiberg og deres bekiente datt: Kiøbenhafn d: 4 Aprill 1718.
9. Stift befalningsmandens ordre at de Søefolck Som haver løbet fra Byen og forstucked sig paa Landet Skal angribes og til Stift befalningsmanden frem føres, dat: Bergen d: 7 April 1718.
10. Ordre fra Slotzlofven til Stifts amptmanden efter general Wedels Andragende, at ey noged Mandskab i hvor de end tiener, for udskrivelse maa forskaanes, datteret, dat: 30 Xbr: 1717.
11. Ordre om Høeskattens Indrivelse Ved Melitair Execution Om dend ej J mindelighed betales, dat: Aggerhuus Slott d: 16de Maij 1718.
12. Ophævelse paa Forbudet til Tørfisks udførelse, dat: Rente Kam/m/eret d: 5 Martij 1718.
13. Slotz lofvens Model og Ordre om Mandtalls Roules Indrettelse, {dat: 31}

14. Stifts befalningsmandens Ordre at de seeniste ind skrevne og der efter bort rømte Mariner, skal efter sættes, og paa boes loed at straffes, dat: Bergen d: 1 Junij 1718.
15. Stift befalnings mandens Forbud at ey noged Øll Ved Kirkerne om Søndagerne maa fall holdes, dat: Bergen d: 25 Jan: Ao: 1718.
16. Ordre om et Rigtigt Mandskabs forfattelse over de Mariner som til Kongl: tieniste ere døgtig, dat: 24 Xbr: 1717.
17. Signal for alle Lodserne udj Bergens Stift, dat: 17 Jan: 1718.
18. Dito Signal for Lodserne af de Engelske Orlogs Skibe, datteret Laurvigen d: 23 Martij 1718.

Dernæst efter anvisning

1. byxel sæddel udstæd af Stift Skriveren Sr: Hans Hviid til Askild Knudsen paa 10 mrk:r Smør i dend gaard Mestad, beliggende i Evanger Sogn, som handz Moder formedelst for han/n/em opsagt haver, dat: Damsgaard d: 29 Martij 1718.
2. Ditto udstæd af Stift Skriveren Sr: Hviid til Ole Hansen paa 1 Spand Smør i dend gaard Hermundz dall, datt: Damsgaard d: 11te Janu: 1718.

1718: 10

3. 1 bøkelseddel udstæd af Lauridz Miltzow til Askild Knudsen paa 15 mrk:r Smør i dend gaard Mestad, beliggende i Watzwærs tinglaug dat: Bergen d: 29 Martij 1718.
4. Een dito udstæd af Lauridz Miltzow til Knud Knudsen paa 7 mrk:r Smør udj dend gaard Mestad, beliggende i Watzwærs Otting, Datteret Bergen d: 1 Aprill 1718.
- 5te dito udstæd af Hindrich Weinwich til Niels Johannesen paa 1 Løb Smørs Leje udj dend gaard Boelstad dat: Wangen 13 Majj 1718.
6. Een dito udstæd af Hr: Niels Weinvig til Anders Endresen paa ½ Løb Smør udj dend gaard Elje Datteret Wangen d: 27 Aprill 1718.
7. Een dito udstæd af Torbiørn Tøssen til hands Svaager Johannes Gullichsen 1 Spd: 4 ½ mrk:r Smør i dend gaard Tøssen beliggende i Watzwærs Tinglaug datteret Grafven d: 9de Decembr: 1718.

Ao: 1718, d: 16 Junij holttes Sædvanligt Waar- Skatte og Sage ting, for Wangens \ting laugs/ Almue, Overværende Kongl: May:ts Foged Hr: Jens Lem, Lenzmand Wicking Tvilde samt Edsorne Laugrettes mænd, Joen Mølster, Torbiørn Løne, Elling Øfsthuus, Isach Dagestad, David Kløfve, Knud Bøe, David Jarald, og Hans Hirt med mere tingsøgende Almue.

Da for dend satte ræt og alle tilstædeværende allerunderdanigst blev Publiceret alle de forhen Fol: 9. indførte Kongl: Forordninger og Placater.

Dernæst,

1. Et Skiøde udstæd af Herman Stockhof til Peder Ols: paa ½ Løb Smør med byxel udj dend gaard Hage i Wangens hoved Sogn og Dyrfvedals Otting paa Woss beliggende derfor Skied betaling efter foreening (...?) Skiødets Formeld dat: Bergen d: 12 Jan: 1718.
2. Een Byxel sæddel udstæd af Bischoppen Høyærværd: Biskoph, Clement Smith til Mickel Andersen paa ½ Løb Smør udj Breche Mittunet af Anders Aam(undsen?) forhen brugt, bøkelen meldes efter Lofv: dat: Bergen d: 22 Martij 1718.

1718: 10b

3. Een byxel seddel udstæd af Ifver Gierstad meddelt Rikolf Larsen paa 2 ½ Løb i dend gaard Reque nedr: Thuun i Dyrfvedals Otting paa Woss beliggende deraf Præstebordet 1 pd: 6 mrk:r og Lenzmanden Wiching Tvilde ligemeget er tilhørig, Dog til byxelen Ifver berettiget, hvor af Jørgens Encke sin Livs tid og men hun Lyster skal bruge og beboe, datteret [? ? ?]

4. Dito af Lars Helleland meddelt sin Søn Østen Larsen paa 2 Spd: Smør udj dend gaard Helleland hvor udj ham før Ved arv 1 ½ Spd: er tilfalden. byxelen meldes efter Lofven betalt, dat: Grafven d: 12 Aprill 1718.

5. Dito byxel sæddel udstæd af Mad: Karen Schreuders Sl: Hr: Christen Weinichs til Kolben Samsonsøn paa 2 pd: Smør i St: Hirt beliggende i Holbøyer Otting og Winje Sogn paa Woss. bøxelen meldes efter Lofven betalt, dat: 27 Aprill 1718.

6. Dito udstæd af Hr: Niels Weinvig till Gulbrandt Biørnsen fra Hallingdall, paa 1 ½ Løb, til deels præstebordet underliggende til deels Ved over bøxel til hørende i dend gaard Lie i Bøyer Otting og Wangs Hoved Sogn paa Woss beliggende. bøxelen meldes efter Lofven betalt, dat: Wangs præstegaard d: 27 Aprill 1718.

7de Een dito af Monsr: Henrich Miltzov meddeelt Lars Svendsen paa 1 Løb 4 ½ mrk:r Smør i dend gaard Øfre Lie i Qvitler Otting og Wangs hoved sogn beliggende hvorfor bøxelen meldes betalt efter Lofven dat: Leqve d: 12 Aprill 1718.

8. dito bøxel seddel udstæd af Lars Rondve, til sin Svaager Stephen Wichingsen 3 ½ Spd: Smør i gaarden Ronve udj Wangens hoved Sogn og Bordals Otting beliggende. bøxelen meldes efter Lofven betalt, dat: Wangens Tingstue d: 20 Junj 1718.

1718: 11

9. 1 dito udstæd af Odd Fladeqval, Siur Berrje baade paa Egne og Myndlings Giertru Larsdatters Veigne, Hver 9 mrk:r tilsam/m/en 27 mrk:r Smør i dend gaard Afdall, til Endre Odsen Afdall, bøxelen meldes at Være betalt med 3 rd: 4 mrk: 8 s: datteret Wangen d: 27 Martij 1718.

1. Til sam/m/e tid og ting af Kongl: May:ts Foged i Rette kaldet de ude blivende af Børse og gaarde Mænd, som efter paabud og ordre med deres gevæhr udeblev, hvilcke største deel for Retten Comparerede, foregivende baade deres Lovlige forfald baade Ved u-føre og Tidens Korthed forsichrede derimod ej Tiere Vilde absentere eller nogen sinde modvillighed lade see, men her efter saa snart beordrede straxt Vil Villigen Comparere eller Frivillig Være straf under given, med hvilket deres Afbeed og forsichring om forbedring Fogden lod sig Nøye \dog/ Efter forklaring antage denne deres Undskyldning og forfald.

2. Noch \af/ Corporalen Anders Kielsen Mørqve; i Rette kaldet Peder Nielsen Fliseram, Biørne Olsen Bøygde og Stephen Monsen Lund, Ved Stevne Vidner Torchild Sovsjord og Erich Sundve at afstaa og imodtage Løsning for ½ Løb udj Mørqve Hvor til hand formeener sin afdøde Fader at have Vaaren Odel berettiget hvorom handz i Rette lagde Skriftlige Stevning datt: Berg: 21 Junj 1718 nærmere er ordlydende og Meldende,

De indstævnte Mødte tilstaaende Lovlig Stevning og 14 dagers Varsel til bøygde tinget.

Hvorpaa Citanten i Rette lagde 1 Memorial indgiven til Velbaarne Hr: Stift befalnings manden, angaaende sam/m/e sit paastand og Odels Tvistighed med paa fulte Resolution Og henvisning til Landz Lov og Ræt, af følgende formeld.

Dernæst Producerede i Rette 2de Skiøder begge lydende paa sin afdøde Fader Kiel Pedersen, det eene udstæd og dat: Bergen d: 25 Junij 1796. af Peder Pedersøn Beverlov paa 1 Løb Smørs leje udj Tit bem:te Mørqve.

1718: 11b

Det andet af dend tids Laugmand i Bergen Velædle Hendrich Koch til sam/m/e Kiel Pedersen paa ½ Løb Smør udj tit bem:te Mørqve af dato Bergen 10 Xbr: 1691 hvorved hand sit paastand til 1 ½ Løb i Mørqve som Eldste Søn agtet at udføre og gotgiøre.

Hvorimod Contraparterne forlangede at Sagen til Aastædet, efter Lofvens allernaadigste tilhold maatte henvises hvor de da agter baade at producere til stræcheligh {Vidnesbyrd baade} \beviis/ Ved Skriftlige Documenter saavelsom Muntlig Vidnesbyrd,

Derpaa Afsagt

Dend ½ Løb som Anders Kielsen nu i Rette haver Paataalt og andre Vedkom/m/ende derfor indstævnt er endnu ej Ved Skifte forretning enten Vurderet eller paa Creditorer og Vedkom/m/ende Udlagt, saa hand ej nogen Viss Persohn særdeles om indløsning kand tiltale, der foruden deres Kongl: May:ts Lov 5te B: 3 Capt: 10 Art: allernaadigst forholder at hvo sig for Løsnings mand til noged Odels godz som en anden haver Kiøbt eller Mageskift sig til og hand sig det til Odel Vil kiende da i det seeniste for Juel til Tisdagen efter paaske Ved Lovlig Odels Stevning lader Varsle, til Aastædet sin Contrapart, for Dom/m/er og 8. u-Villige Mænd, altsaa henvises Sagen i allerunderdanigst følge af ofVenmelte allernaadigste Lofvens paabud til Aastædet, hvor da Citanten sine Vidner og Documenter til sin Sags udfør Nærmere haver at i Rette føre, i formodning om Lovgemessig Kiendelse;

3. Knud Arnesen Stalem \hafde/ Ved Erick Sundve og Torckel Sousjord i Rette kaldet Britte Tronds datt:r Byestølen for 9 rd:r Capital med paaløbende Rente i 9 aar.

Dend indstævnte Mødte iche Endskiønt hinde 2de gange haver Vaaren Lavdag forelagt, saavelsom for

1718: 12

Een sat ræt \for/ 2de Aar Næstleden forlig indgaaet imellem hinde og Citanten, at hun sin Skyld i 3de Terminer Lovlig Wilde betale, Hvorpaa Stevne Vidnerne blev paalagt deres Kaldzmaal Eedlig at afhiemble som de og begge tilstædeværende efterkom/m/e,

Derpaa Lenzmanden som i Rette satte paa Citantens Veigne Var forlangende Lovlig Kiendelse, saavel til Capitalens Nøjagtige betaling som Renter og Skadesløs Processens erstatning.

Derpaa Afsagt

Britte Tronds datt:r Byestølen har for rum tid nogle gange til tinge Vaaren indkaldet af Knud Arnesen Stalem for {Rest} \Capital/ 9 rd:r Rede penge og dog ej Hvercken efter Stevnemaal eller forelagde Lavdag til tinge har Vildet møde, efter dend tid hun for Retten baade sin Skyld frivillig tilstoed som og for een sat Ræt med sin Contr:part indgick VellVillig foreening, hanem sit Krav {til} \udj/ 3de Terminer at fornøje, og nu StevneVidnerne deres Kaldzmaal Ved Eed Lovlig afhiemler hvorpaa Lenzmanden paa Citantens Veigne Nøjagtig Dom er forlangende, altsaa kand ej anderledes for Ret og billighed Kiendes, End at Britte Byestøel, som baade Lovlig bevises at Være stevnt og hinde tilforn Lavdag forelagt sit Krav des foruden for Dom og ræt har Vedgaaet og tilstaaet, og med sin Contrapart for een sat ræt Foreening troffet og nu hvercken til tinget Vil møde ej heller sit sluttede Forlig {Vil} efter{leve}\kom/m/e/ Joe bør {baade} i følge af Lofv: 1 B: 4 C: 32 Art: saa vel som sam/m/e bogs 25 Capt: 1 Art: samt 5te B: 1 Capt: 1 og 2 Art: erlægge Og betale til Knud Arnesen de paastævnte 9 rd:r med paaløbende Renter i 9 aar, 3 rd:r 5 mrk: 1 s: saavelsom Processens Omkostning 2 rd:r alt inden 15 dage at udrede og efter kom/m/e under Nam og Execution efter Lofvens Medfør.

1718: 12b

4. Nock Hafde Knud Aure Ved Ole Knudsen Mit Skutle og Wiching Gielle, ladet i Rette kalde Halle Tillnung at afstaa og indrøm/m/e for sig de 3de og ½ Spand udj Tilnung som hand og Handz Stif Søn \Lars Gulichsen/ er ejende, efterdj hand det sluttede forliig ej har efterlevet, men deraf med 2de aars afgift deraf imod Contract indesidder, Og nu Jorden til sin Svaager Kaare Osgier Wilde oplade hvor over hand formeener dend u-myndiges forventende Arfvedel maatte forspildes og forkom/m/e med mindre af ForFaderen Nøyagtig Caution for alt blev stillet,

Dend indstævnte mødte icke dog Presenterede Stevne-Vidnerne sig deres Stevnemaal Eedlig at Wilde afhiemble,

Hvorimod Isach Dagestad i Rette Lyste dend indstævntes forfald at hand formedelst Vidners Udeblivelse hvilcke hand ej har haft tid Lovlig at indvarsle maatte Nyde opsætning i sagen.

Derpaa Kient og Afsagt

I følge af deres Kongl: May:ts allernaadigste Lovs 1 Bogs 4 C: 24 Art: saavelsom same Bogs 13 C: 15 Art: der allernaadigst formælder naar nogen af parterne Skiuder paa bevislighed, som hand da ej til stæde haver da hanem opsættelse eengang maa tillades og dend indstævnte sam/m/e sit paaskud tilstræchelighaver ladet i Rette lyse Altsaa undes han/n/em opsættelse til næste rætt dog da hand eller fuldmægtig haver at i rette Møde under nærmere Lovvens medfør.

5. Af Lenzmanden Wiching Tvilde Stævnt og i Rette kaldet Kaare Osgier Ved Wiching Gielle og Ole Knudsen Mit Skutle efter Com/m/ission af Warner Haasewinchel paa Handz Moders Veigne, Mad: Ane Sl: Johan Haasewinkels beroende i Crediterede Wahrer og Reede laante penge Summeret 80 rd:r 3 mrk: 12 s:

1718: 13

Dend indstævnte Mødte icke, Hvorpaa Citantens Comiterede Var forlangende Stevnevidnerne der Kaldzmaal Edlig maatte aflegge, til Videre Lavdags paalæg som og Lovmessig blev efter kommet.

Hvorpaa hand i Rette lagde een tilstræcheligh Revers udstæd paa 6 Skillings papiir og med handz Egen haand undertegnet af Dato Bergen 1. Junj 1717 indeholdende sam/m/e Capital 80 rd 3 mrk: 12 s: og af Nærmere Indhold,

Hvorpaa efter Citantens paastand

Kient og Afsagt

Som Lenzmanden Wiching Tvilde efter Comission af Warner Haasewichel, Ved Wiching Gielle og Ole Knudsen {som Com} haver ladet i Rette kalde Kaare Osgier for 80 rd:r 3 mrk: 12 s: Capitall hvilcke ham i Wahrer og Reede Midler er forstragt og hand ej nu til tinge hvercken Selv møder eller Ved anden Fuldmægtig sit Forfald lader Liuse, saa tilfindes ham i følge af Lovf 1 B: 4 C: 32 Art: til Næste Rettes dag at Møde eller lide forsvarlig dom efter i Rette lagde beviis samt omkostning og straf om hand udebliver.

6. Videre hafde Ifver Nesseim Stevnt Gulich Bøygd Ved Ifver Sundve og Torckel Sousjord, for 4 rd:r 1 mrk: 8 s: deraf 3 mrk: Capital det Øvrige Rest:r Rente 10 Aar af 5 rd:r samt Koeleje i 7 Aar,

Dend indstævnte Mødte Vedgaaende Lovlig Varsel, derhos til biudende Citanten forlig at hand hælten til lige med omkostning tilsam/m/en 2 rd:r 1 mrk: 8 s: Vilde erlegge hvorved hand for dend satte ræt lod sig nøye, og derved sagen ophævet.

7. Hafde Siur Sove Ved Lendsmanden og Mickel Grefle Ladet i Rette kalde sin Naboe og Lejlænding Aamund Sove først for øvede slagsmaal mod sig selv med Strube og Skiegge tag, saavelsom fordj hand hafver Spent handz Hustrue, til Vidne {Handz} \Aamundz/ Egen Qvinde \Guri (.....?) \Datter/ samt Gurj og Karj Tormods døttre. Nock for at hand haver afhøstet handz Ager \ofver Renen/ der om til Vidnesbyrd Gulich Noreqval og Ole Æen.

1718: 13b

Ydermere fordj hand haver nedtræd handz Ager Ved 3de Maals bred siden Ageren Var udsprungen, Vidner Ole Støb og Gulich Noreqval, Videre Stevnt for hand haver Over Renen pløyet Siur til fornærmelse Vidner hertil Ole Støb og Gulich Noreqval. For det 5te fordj hand haver Pløyet handz Mødding-dam for nær meer end til forn haver Vaaret til Vidner Siur Huusmand og Zirj Jonsdatt:r, 6te Aamund for dend Skade handz Svin haver tilføyet Siur paa handz Korn som allerede Var ophæftet paa stour til Vidne Siur Løne og Ole Støb,

Dend indstævnte Mødte tilstaaende Lovlig Kaldzmaal.

Hvorpaa Citanten forlangede sine Vidner maatte \saa mange Vare nærværende/ Eedlig forhøres og deres forklaring aflegge; Derpaa Eden dem blev forelæst og formaning gjort om Sandhedz Sigelse.

1. Da Aamundz Qvinde efter aflagde Eed forklarede {efter Aflagde Eed forklarede} {Da} \at/ hun kom ind i Røg stuen da de begge Være i Tvistighed og {dend anden} \Siur/ at støde hines mand først for brystet, Hvorimod hines Mand greb {den anden} \ham igien/ i brystet og førte ham baglængest hen til Kieller Laet Hvorpaa hun tog sin mand over haanden, og derved fick dem først adskilt, Atter igien kom de i u-eenighed Da Aamund igien Fattede sin Naboe i brystet, da hun \dog/ fick \ham/ sin Mand overtalt med disse ord at handz Naboe søgte handz u-færd Videre Sagde sig herom ej at Vjde,

2. {Videre} Vidnede Karj Tormods datt:r Edlig at hun under Svillen og Laet saa ind da deres Klamer omgick Og hinde Siuntes at Siur stoed med hovedet til Væggen og Aamund holt ham, men enten i halsen eller brystet, der om ej til Visse Vjdende, derforuden hørte hun Aamund at sige til Siur har du faaet Lidet, saa Skal du end faa meere, og derpaa Aamund lige som til forn at antaste

1718: 14

Siur Saa hand stoed med hovedet til bage bøyet, dog ej Vidende om hand holt ham i struben, Vidste ej meere derom at sige undtagen have hørt Siurs Kone beklage sig af Amund Være Spendt, hvilket hun og siuntes at see {og} men ej til Visse Vidende.

Angaaende den anden post om Agerens u-tilbørlige medfart, i det hand dend over tilhørende deel havde afhøstet, forklarede Ole Æen Eedlig at det i lengden Var 2de Maalstenger, og i bredden paa det bredeste 1 Alen, mere herom sagde hand sig ej at Vide.

{Gulick} Det andet Vidne Gulick Noreqval aflagde i lige maade Eed, og lige enstem/m/ende forklaring med forrige.

Angaaende dend 3die post: om Agerens fordervelse at dend Skulde Være nedtraad aflagde Ole Støb sin Eed og Vidne, at Ageren noged lidet dog icke saa meged som paastævnt, Var nedtraad, og Mold derpaa opkast, {Mere ej uden dette allene at} \samt/ efter gisning efter renen mod 3 maal Skulde Være ned træd \mere herom ej/ Vidende,

sam/m/e stadfæstede Eedlig det andet Vidne ungefær 3 maals bred langs Renen ageren Være beskadiget {og} \samt/ Muld og Sten af Aamunds børn opkast.

4de post, Forklarede iligemaade Ole Støb Edlig, at Ager Mulden allene Ved \helov/ {ad?} færd Var udkast over Reenen, men Reenen ej opløjet og sam/m/e Muld Vilde hand med tilstædeværende Mand Gulick Noreqvaal ej formedelst agerens Væxt {Vilde} til bage kaste, Videre herom ej Vidende.

Hvilcket det andet Vidne \Gulick Noreqvaal iligemaade/ Eedlig Confirmerede og Ordlydende stadfæstede.

5te post. Da forklarer Siur Huusmand at Ageren meer end Sædvanlig Var udlagt som hand med Eed stadfæstede hvilcket hand dog ej kand \til Visse/ berette Være under eller over 1 Alne (Alen),

Det andet Vidne Zirj Jonsdatter forklarede iligemaade Edlig Lige som forige Vidne {lige som forige} Ageren mere end forhen Vare udlagt paa Siurs grund og Møge dam,

1718: 14b

Angaaende dend 6te post forklarede de 3de Nærværende Ole Støb, Siur Siursen, og Sirj Jons datter hvilcket hand og selv ej for Retten kunde fra gaa baade at handz Sviin hafde Vaaren i Naboens Ager og tilføyet dend nogen liden Skade som hand ej agtede Være af større Værdj End 1 aske Korn hvilcket Vidnerne \og/ stadfæstede hvor med Citanten sig efter til bydelse lod nøje.

Contra parten hafde iligemaade ladet Lovlig Contra Stevning forkynde for sin Naboe Siur Sove at hand Aamund \i sit/ Eget huus med Slag Skulde \Være/ over faldet og Støt til Kieller Ladet, for det 2det at hand Vilde have taget ham i haar og Skiæg hvorfor hand Nøddes sig at forsvare, for det 3de at hand haver lyst over sig Kongens Fred og Krøb under svilden fra ham, da hand hanem med et grev til bage drog. For det 4de at handz Kone Kastede ham med Muld og Steen, For det 5te at {handz} {hand} \Siur/ fra \sin nemlig/ Aamundz Ager har taget 5 Læs {Korn} \Møg/ og Muld {fra} Og ført paa sin egen ager, for det 6te at {handz} \Siurs/ Øger haver ædet Korn af handz ager, for det 7de at {hand} \Siur/ haver pløyet af handz ager over pælerne, for det 8de at hand hafde taget Læe brikerne fra handz Lade saa at handz Creaturer gick over, handz Korn, \for/ d: 9de forbudet ham beed og brendeveed, 10de forbudet ham Vand; for det 11te har hand holt 1 Koe paa handz bøe fra Laurentij tid til Kaars Misse.

Til dessen beviis hand i Rette hafde Stevnet Gulick Noreqvaal, Johanes Huusmand paa Noreqval, Siur til huus paa Sove, og Botolf Fladeqval alle tilstædeværende af hvilcke ingen \anden/ hafde at Vidne Videre end Gulick Noreqval og Johanes Huus[m]and, som strax forklarede at have seet Aamunds ager Noget fordervet men hvis Creatuur det hafde forvoldet, Vidste de icke.

1718: 15

Derpaa Citanten i Rette satte {baade handz paastand} \hands Sigtelse/ saavit den Var bevislig giort {\baade/} maatte Lovmessig {bifaldes} \ansees/ {og} \saa/ Contraparten Aamund som een ofver hørig Lejlending der baade med hug og slag Ager Ran, og anden anseelig Forseelse, <sin Jordraatt har forurettet> \derfor/ sin Første Fæste efter Lofven burde/ have forbrut og som een u-rolig og u-fredelig Naboe og Lejlænding Jorden at qvitere, erbød ham dog for eenighedz og fredelighedz Skyld disse 2de Vilckaar, enten hand sin udlagde bøxel Vilde imod tage eller een anden lige god Jordepart Neml: Fitje Skyldende aarlig 1 Løb Smør i dend stæd hand tilforn ickun allene bruger 2 ½ (Pu?)nd, hvilcket Tilbud hand ej Vilde imod tage men paastoed endskiønt hand sin gandske paatale ej ringeste

\tilstræcheligh/ haver beviist, dog Vilde Være berettiget til sin paaboende gaard og fragick ald den forseelse hvorfor hand nu er i Rette kaldet, {og} \ ofverbeviist/ forlangede derhos at enten hand eller hands Contrapart maatte \allene paa deres angifvende/ aflegge Eed.

Afsagt

Ved Lensmanden og Mickel Grefle hafVer Siur Sove i Rette kaldet sin Naboe Aamund Sove for {øvede} \adskillige mod <ham øfvede uleilighed og ulempe> \baade med/ Slagsmaal {med} Strube og Skiege tag {mod sig} samt Jord skuf mod sin Hustrue, Hvor om Aamunds Kone \Guri/ og Karj Tormodz datter \har/ aflagt deres \Edlig/ forklaring {at} have seet Aamund holde Siur udj brøstet og lagt ham hen paa Kielder Ladet derforuden forklarer Gulick Noreqval og Ole Æen at Siurs ager af Aamund henVed 2 Maal stenger i Lengden og i {...} bredden 1 a: (alen?) Ungefær paa det bredeste, Var ruineret, som og af Ole Støb og Gulick Noreqval 3 Maals bred ungefær Var ned traad, Som og at hand {til} \ind paa/ handz Møgedam har pløyet forlangt hvilcket af Siur Siursen og Ziri Jons datter iligemaade er stadfæstet, {\tet paa stæd/}, da efter at {Agerne} \Parterne/ om dend 6te post for Retten har tr(uffet?) mindelig foreening angaaende dend S(kade)

1718: 15b

som Aamundz Svin, Skulde have tilføyet Siurs ager for 1 Aske Korn dend hand lover igien at erstatte saavelsom 4de post hvor om Vidnerne har forklaret Ageren ej at Være udpløyet, men alene Ved Muld formedelst pløyning Være Over dæcket. {\derforuden hand til sin Sags udfør/} <derimod hand til sit paastandz beviis og udfør ingen tilstræckelig bevislighed har fremført,> Saa kand ej anderledes for det øvrige Kiendes end Aamund Sove som dend der baade efter Lofv: 6 B: 15 C: 8 {A} og 10 Art: har begaaet Ager-ran hvilcket er ham Lovlig over bevist saavelsom Ran Ved af pløyning over Rene i sin Naboes Møgedam og ej i følge af Lofv: 3 B: 14 C: 19 Art: sin Jordraat har bevist dend tilbørlige hørighed lydighed og Sømelighed, Bør have sin første Fæste forbrut \og Jorden fra træde naar hand derom lovlig bliver tilsagt/ saavit hand efter overgangne Vidnesbyrd er een u-omgiengelig \Naboe/ og u-søm/m/elig Lejlending Hvad sig Kongens Sigt herudinden angaar haver Sigt Og Sage forvalteren {til} \Ved/ nærmere paatale og stevnemaal \sin pretention/ Reserveret, Processens Omkostning betaler Aamund Sove til Siur med 1 rd:r inden 15 Dage under Nam.

8. Hafde Ole Hondve Ved Svend og Ole Bouthus ladet i Rette kalde, Siur Qvaale, fordj handz Creatuur hafde i høst indkom/m/et paa handz udslaatter og der opædt een deel foer, hvilcket hand af Niels og Anders Dykesten har ladet besigte.

Den indstævnte Mødte tilstaaende Lovlig Være Varslet;

Hvorpaa Citanten forlangede at de 2de for om:te mænd som Skaden hafde besigtet maatte forhøres, hvilcke berettede sig have seet een temmelig og anselig (Mængde?) Høe af Siur Qvaales qvæg Være fortæret,

1718: 16

som de dog ej til fulde {\dog/} \kunde/ Taxere eller Wurdere men Lensmanden og Laugrettet efter deres formeening ej ringere end 2de rd:r Vilde ansee, Hvormed Citanten sig at Være fornøyet

Altsaa Kiendes for Ræt og billigt

End Siur Qvaale {joe} til Citanten joe \bør/ betale som dend der Ved Vane fuld Qvæg haver gjort sin Naboe indpas efter Lofv: 3 B: 12 C: 21 Art: Efter Laugrettes sigelse og Skønsomhed at erstatte \med 2 rd:r/ saavelsom Processens Omkostning, som dend der

tilbudne forliig ej har Vildet imod tage med 2 mrk., at fornøje alt inden 15 dage at efterleve under Nam og Execution.

Som ingen Videre efter paaraabelse hafde nogen sager at i Rette føre forlangede Fogden at hanem efter tilspørsel og Publication maatte baade meddeles Tings Vidne paa Restancerne, baade Ord: og Extra ord: saavelsom om andre følgende poster om Peber Svenne, Huusmænd, Strandsiddere eller deslige fantes som Skat til hanem betaler, for det andet om der af Møller eller Sager Svares her i Ting Lauget nogen Skatt, Hvortil Samtlige Almue med Laugrettet svarede Nej, sam/m/e poster Monsr: Ravensberg som forrige Constituerede Foged.

Ao: 1718 Dend 1 Aug: holttes Sædvanlig Somer, Skatte og Sage ting for Østensøe Skibr:s Almue \paa den gaard Nesthuus/ tilstædeværende Kongl: May:ts Foged Sr: Ole Larsen, Ombudz manden Sr: Peder Jensen Smith, samt Eedsorne Laugrettes mænd Lenzmand Ole Berven, Tollack Næteland, Niels Sandven, Niels Stenstøe, Niels Aalvigen, Mickel Steene, Lars Aalvigen, Baar Steene, Og Ifver Aalvigen, med mere Tingsøgende Almue,

da efter Rettens settelse for alle tilstædeværende allerunderdanigst og lydeligen Publiceret deres Kongl: May:ts allernaadigste udstæde Forordninger samt andre (.....) Ordres.

1718: 16b

Dernæst lydelig til tinge læst og producered Skiøder og Documenter som herefter Skal indføres.

Til same tid og ting hafde Rand{j}\Vei/ Tvet Ved Lenzmanden Ole Berven, Niels Sandven og Jacob Skaffer ladet i Rette kalde sin Søn Siur Tronsden Baattnen for u-lydighed modvillighed u-søm/m/elig tiltale og adfærd saavelsom 20 rd:rs Krav efterdj han forliget, sluttet paa Som/m/er Tinget staaende paa Baattnen J Fixe sund 1716, har fra gaaet, {hvilket stævningen Nærmere ord lydende forklarer,}

Den indstævnte Mødte tilstaaende Lovlig Varsel hvor paa \den/ Cit{anten}\erende/ forlangede {hindes} \sine/ Varslede Vidner maatte forhøres og aflegge Edlig forklaring.

Hvorpaa Aamund Fixe efter aflagde Eed forklarede sig have hørt Siur Baattnen have sagt, om sin Moder Skam faa hinde hun komer alt ont af stæd, meere sagde sig herom ej Vidende,

Hendrich Bjørcke forklarede iligemaade Ved Eed at have hørt Siur Baatnen sige om sin Moder Skam faae hinde Hun \har/ komet alt ont afstæd Ønskede derhos at hindes Ejendeele Var ude paa Søen og Ild der udj. meere herom ej Vidende,

Noch det 3die Vidne Lars Pedersen huusmand paa Tvet Vidnede Ved Eed \Siur hafver sagt/ at dend Thifve Æt Var komet af handz Moders Æt og icke af handz Faders mere herom ej Vidende.

Angaaende de paastævnte 20 rd:rs Krav tilstoed dend indstævnte Lovlig Være Varslet, saavelsom imod Forliget sluttet paa Som/m/er tinget holden paa Baattnen 1716 paa Skiftet have nødt og oppebaaret 6 rd:rs \kraf/ efter sin {afgangne} Sl: Stif

1718: 17

Fader Afgangne Lars Tvet.

Ombudzmanen som Sagsøger Sr: Peder Jensen Smit satte i Rette \efter foregaaende kalds maalt Ved Lensmanden/ at Siur Trondsen Baatten maatte i følge af Lofven pag: 913 og 14, 1ste og 2den Art: Miste arv og døm/m/es til Bremerholm, samt bøde Sin boes Lod,

hvilket Moderen iligemaade paastod; \i/ anledning af Lofv: Bogs og Capitlers \....?/ Art:ler, saavel som {sit paastand} \.... / havde 20 rd:rs Krav efterdj hand sin paa tinged og for een sat ræt sluttede forening har brut og fra gaet.

Dend indstævnte {Mødte} Hafde ej noget Videre i Sagen at indvende men undergav sig Lovmessig Kiendelse. Erbydende ombudz manden angaaende Kongens Sigt 30 rd:r hvorved hand lod sig nøje Dog u-hindret og u-svæket hvad de Øvrige Contra parter hafde mod ham at i Rette sætte,

Derpaa for Retten Kient og Afsagt.

Ded Aamund Fixe, Hindrich Børche og Lars Peders: Huusmand haver Randvei Tvet Lovlig overbevist sin Søn Siur Trondsen dend Sag hvor for hun ham til Tinge har indkaldet Nævnlig at hand hinde har bandet og u-bluelig eftertalt, {hvorfor ej Rettere kand Kiendes for billigt} angaaende de 20 rd:rs Krav \og sluttede forlig/ hvilke ham mod 6 rd:r som hand siden imod løfte og forlig i sin Sl: Stif faders Sterboe har fordred og oppebaaret, \har/ hand selv mundtlig for Retten tilstaaet Være af hanem annamet, thi Kand ej anderledes for Ræt og billigt Kiendes end Siur Trondsen Baatten i følge af Lofv: 6 B: 5 C: 1ste og 2den Art: bør som dend der sine forældre har Vaaret

1718: 17b

u-lydig og deres formaning foraget, \og/ u-bluelig tiltalt at miste arv og gjøre sin Moder for Retten tilstræcheligh afbeed og Erklæring med mindre hand Bremerhollms arbejde Vil Være undergiven, angaaende de 20 rd:rs Krav som Moderen hos han/n/em fordrer kand ej rettere forefindes end hand, de paa Skiftet efter handz Sl: Stiffader paastaaede og udlagde 6 rdr: til hinde igien bør erlegge alt i følge af Lofv: at efterkom/m/e under straf som Vedbør. Angaaende Kongens Sigt da forbliver det Ved det forliig ombudz manden Sr: Peder Jensen Smith med hanem har truffet.

Nock af Isach Nielsen Tvet \i Rette/ kaldet Siur Baatnen Ved Lenzmanden Niels Sandven, og Jacob Skaffer, for {ærørige} \særdeles nergaaende/ ord, Ved Tyfveries tillæg samt undsigelse paa Liv og {Velfærd} Lemmer

Dend paagiældende mødte Vedtagende Lovlig Varsel

Hvorpaa Citanten sine Vidner fremkaldede forlangede de Eedlig maatte forhøres som hanem og blev tilstæd derpaa efter Edens oplæsning og aflæg, forklarede

1. Aamund Fixe forklarede Edlig {at} Siur Trondsen Baatnen i sit paahør have sagt at førend Isach Sin livstid Skulde bruge Gaarden Tvet før Skulde een af dem ligge, Videre herom ej Vidende.

det andet Vidne Haaver Røchen forklarede Eedlig sig af Siur Trondsen have hørt {sigende} at det fortrød ham Isach sin Livs tid Skulde besidde Jorden Tvet og der

1718: 18

paa truede at Vilde gjøre ham u-løche hvorpaa Halver ham svarede at hand Skulde see sig fore {hvad hand Skulde gjøre}, thi hand kunde lige saa snart tage som gjøre Skade hvortil hand svarede, Liid paa det Jeg Skal icke sætte løslig til ham, meere herom ej Vidende.

det 3die \nemlig/ Hendrich Børcke forklarede Ved Eed Siur Baatnen i handz paahør have sagt at Isach med falskhed have fareet til Tvedt \og førend hand der Skulde blive {f}/ før Skulde hand enten gjøre Skade eller tage Skade, meere herom ej Vidende,

Hvor imod Siur havde ingen indsigelse at gjøre men med Lovmessig Dom fornøyet.
 Hvorpaa Sagen til dagen efter nærmere blev opsat,
 Dend anden Dag K: 7. blev atter Retten sat da Isach Tvet begierede at handz indstævnte Vidner angaaende de Skioldz ord som Siur Baatnen mod hanem hafde øvet maatte forhøres, og deres Eedlige forklaring i Ting bogen ind føres.
 det 1ste Vidne Tosten Larsen Østensøe forklarede med Eed og oprakte {Vidner} \Fingre/ sig af Siur have hørt at hand Kaldede Isach Tvet een falsk Tyf, meere ej Vidende.
 det andet Vidne Niels Aalvigen forklarede iligemaade Edlig have hørt Siur Baatnen have kaldet Isach Tvet \for Tyf/ meere ej Vidende.
 Citanten Isach Tvet satte derpaa i Rette at handz Contra part baade i følge af Lofv: maatte for errørige Ord lide ræt messig straf som og for handz undsigelse {efter at} stille nøyagtig Borgen eller hæftes og paa gribes. saa hand for Liv og Lem/m/er tilstræcheligh kand forsichres, og skadesløs holdes.
 Contra parten bad Citanten for Retten om forladelse for de u-tilbørlige ord hand han/n/em hafde tilsagt hvilcke hand foregav allene i hastighed have talt og hvercken kunde eller Vilde got gjøre, hvilket afbeed Citanten og imod tog forlangede {dog} \allene/ hand

1718: 18b

til {nogen} strafs lidelse \for undsigelse og Trusel/ maatte ansees.
 for Retten Kient og Afsagt

For dend satte ræt Haver Aamund Fixe, Haaver Røcken og Hindrich Biørcke med Eed og opragte Fingre \forklarer/ Siur Baatnen have undsagt Isach Tvedt paa Livet at før hand Skulde blive paa Tvet beboende Skulde een af dem ligge \eller tage Skade/ med Videre som agterne udviser, hvor for hand i følge af Lofv: 1 B: 21 C: 1ste Art: bør stille for sin persohn nøyagtig Borgen eller paa gribes og lide Arrest, angaaende det hanem over beviste \Øvede/ Skioldz maal mod Isach Tvet, da saaVit hand efter afbeed har {stillet} \faaet/ Citanten {tildeels} \angaaende den sag/ fornøyet bør hand dog for formastelig eftertale Bøde til {Manufactur huuset} \Bøydens Fattige/ 1 td: Mæl og same handz U-tilbørlige ord ej Kom/m/e Isach Tvet paa Ære og Lempe til ringeste Nachdeel, hvad Kongens Sigt og bøder anbelanger er Siur Tvet \derom/ med ombudz manden Sr: Peder Jensen for 30 rd:r J alt forligt.

Lars Axnæs \boende p: Kong: godz: under Hals: Clost: Sorterende/ Fremkom for dend satte ræt med havende de 2de Dannemænd Lars Wangdall og Ole Fondeland som handz Overgangne Jld skade forleden Aar Skulde bevidne hvilcke begge Eedlig forklarede at handz Huuse undtagen een Boe \Fæhuus og Lade/ {allene} Ved Jlden blev J aske lagt saavelsom handz meste og beste Ejendeeler at hand ej hafde meere end Fæet og Creaturene i behold, hvilcken deres forklaring hand begierede i Ting bogen maatte indføres og hanem under Rettens forseigling meddeles beskreven, hvilket hanem ej Kunde

1718: 19

Nægtes men efter begier efterkomet.

De forhen publicerede Skiøder er af følgende Jndhold

1. Et Skiøde udstæd af Siur Tostens: Axnes til handz Søn Ole Siursen ibidm: paa 3 ½ Spd: Smør med b: og herl: i handz paa boende gaard Axnes derfor betalt 44 rd: datteret, Nesthuus d: 1 Aug: 1718.

2. Et dito udstæd af Gyri Ifversdatt:r med hindes Laugverge Ole Tostensen handz Raadføring og Samtøche; saavel som af Siur Steene til Hans Herrestvet af Gyri paa 14 ½ mrk:r Smør og af Siur Steene 4 ½ mrk: alt i dend gaard Herrestvedt, for hvilcken Jordepart hand haver be(talt?) 15 rd:r 5 mrk:, desforuden hand selv udj same gaard Ejende 10 mrk:r Smør, dat: Nesthuus d: 1 Aug: 1718.

3. Et dito udstæd af Mickel Steens: Biotvet til handz Søn Steen Mickels: paa 3 Spd: Smør og ½ Huud udj handz paaboende gaard Biotvet derfor betalt 72 rd:r datt: Nesthuus 1. Aug: 1718.

4. dito udstæd af Johannes Mathiassen, Lars Røchenes og Tomes Tiernaglen til Aasmund Brynielsen Soldal af dend første paa 1 ½ Spd: Sm: af den 2den paa 13 ½ mrk:r af dend 3die iligemaade paa 13 ½ mrk: Smør alt i handz paaboende gaard Soldal i Wigørs Præstegield i Hardanger beliggende derfor betalt 50 rd:r Datt: Soldal 29 Apr: 1718.

5. dito udstæd af Engel Backe til Erick Ols: Sandstøe paa ½ Spd: Smør ½ Løb Salt uden bøxel i gaarden Lofthuus, dat: Sæverhage 17 Majj 1718.

1. Een Bøxel seddel udstæd af Ombudz manden Sr: Peder Jensen Smith til Johannes Ols: paa 2 Spd: Smør udj Næs i Wigørs præstegield beliggende ham af sin Værfader Christopher Næs opsagt \bøxelen meldes efter L: betalt/ dat: Halsnøe Klostret d: 25 Martij 1718.

2. dito af Ombudz manden udstæd til Ole Olsen paa 1 pd: 10 (?/3 mrk:) Smør ¼ bucksk: og ¼ gds: udj een Halsnøe Klosters Jord Røchen i Østensøe Skibr: beliggende, som Asgouts Encke for ham godvillig opsagt haver dat: Øfre Følchedall d: 14 Martj Ao: 1718.

1718: 19b

Eftersom ingen Videre Vilde gaa i Rette eller hafde stevnt, blev Retten denne sinde for dette Ting laug opsagt.

Ao: 1718: Dend 5 Aug:sti, Holtes Sædvanligt Somer Skatte og Sage ting For Kindzervigs, Ullensvangs, og Odde Sogner Udj Kintzervig. Tilstædeværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Lauritzen, Ombudz manden Sr: Peder Jensen Smith, samt Edsvorne Laugrettesmænd Lenzmand Lars Bech, Jacob Winæs, Siur Lote, Ingebricht Qvalnæs, Knud Freim, Nye Mons Alsager, Ole Torbiørns: Lothe, Haaver Svartvet, og udj Jacob Hoflandz Stæd Wiching Jaastad, med meere Ting søgende Almue.

Da for dend satte ræt og alle tilstædeværende Lydeligen blev Publiceret Deres Kongl: May:ts allernaadigste udstæde Forordninger.

1. Forordning om Skattnes paabud i Norge for 1718, Datteret Kiøbenhafn d: 24 Jan: 1718.

2. Forordning anlangende nogle imod Missions Collegium udgivne Nærgaaende Bøger og Skrifter saavel som de hvilcke efterdags kunde udgives, deres Confiscation med Videre, dat: Kiøbenh: d: 28 Jan: 1718.

3. Forordning om Krigstyr udj Norge for 1718, Datteret Kiøbenhafn d: 26 Aprill, Ao: 1718.

4. Forordning om promte Assistance at Skee af Rettens betiente til efterstaaende Told og Comsumption af oplaget, samt resterende Skatters inddrivelse hos de Skyldige Dat: Kiøbenh: d: 14 Feb:r 1718:

5. Slotz Lofvens Ordre og \For/anstaltning angaaende Høe Skattens udredning efter \Gen:/ Hr: Krigst Commisari Berthouchs \Project/ saavel som Ober Krigs Comissarien Schvertfegers for det Synden Fieldske Cavallerj af hver heel gaard 4 rd:r 3 mrk: at svare saasom hver

Skibr: til 1 rd:r 3 mrk: er bereignet, sam/m/e Slotz Lofvens anordninger grundet Paa deres Kongl: May:ts allernaad: Resolution og approbat: Dattett,!! af Stathold: Bar(on) F: (Frederik) Kragh. Blixenkron. Stochflet. Friis, Slotz Lofven paa Agershuus Slot. d: 30 Majj Ao: 1718.

1718: 20

6. Forordning om Pærle fangsten udj Christiansands og andre Stifter i Norge, datt: d: 28 Majj Ao: 1718.

7. Forbud at ingen inden 6 aars udgang maa lade fange Falche udj Norge, uden Hr: Geheime Raad Wibe, Etats Raad Weiberg og deres betiente \deres Vidende og dem først og fremst tilbydes/ datteret Kiøbenhafn d: 4 Aprill 1718.

8. Ophævelse paa forbudet til Tørfiskes udførsel datt: Rente Cammeret d: 5 Martij 1718.

9. Placat om Korn Wahrers \Toldfri/ Jndførsel udj Norge samt Moderation udj Tolden af alle slags Fæde Vahrer som fra fremede stæder udj Norge saa lenge Søen for indeværende Aar 1718 \er/ Navigabel. Datt: Kiøbenh: Dend 14 Martij 1718.

10. Det Høy Kongl: Rente Camers Foranstaltning af dato 11 Junij 1718. til Fogden at fra dette aars begyndelse efter Hans: Kongl: May:ts allernaadigste for general Comissariatet udgangne {Comission} Resolution Skal af hvert Lægd i stæden for de forhen erlagde 2 rd:r, herefter erlægges og betales 3 rd:r af den Norske National infantries Lægder.

Dernæst efter anvisning

1. Et Skiøde udstæd af Amptmand Frimand, til Jacob Svendsen paa 2 ½ Løb Salt 1 pd: 12 mrk:r Smør udj dend Gaard Huus, beliggende i Kintzervigs Sogn, om Kiøbet er de Venlig foreenede, datteret Stavanger, Dend 16. Julij An/n/o 1717.

2. Dito udstæd af Mons:r Henrich Frimand til Lieut: Johan Davidsen paa 12 mrk:r Smør med bøxel samt overbøxel paa 1 Løb 1 pd: og 7 mrk:r Smør, alt i dend gaard Indstenes udj Kintzervigs Sogn i Hard: beliggende. Om Kiøbet ere de Venlig fornøyede, datteret Bergen d: 29 Majj Ao: 1716.

3. Et dito udstæd \til Halgrim Sølfestsen/ af David Sølfestsen, paa 13 ½ mrk:r af Helje Erichsen House paa handz Kones Veigne 6 ¾ mrk:r af Helje Monsen

1718: 20b

House 6 ¾ mrk:r Smør af Torbiørn Hougstvedt 6 ¾ mrk:r Smør og af Haagen Biørensens Kintzervig 6 ¾ mrk:r Smør der foruden er bem:te Halgrim Sølfestsens selv arfveligen tilfalden 13 ½ mrk:r Smør saa hand udj!! er Ejende 3 Spd: Sm: med bøxel og herl: J dend gaard Mæland i Kintzervigs Sogn beliggende, for Hvilcken Jordepart hand denem fornøyelig haver betalt Nævnl: David Sølfestsen 8 rd:r Helje Erichsen 4 rd:r Helje Monsen 4 rd:r Asbiørn!! (Torbiørn?) Hougstvet 4 rd:r og Haagen Kintzervig 4 rd:r Sam/m/e Skiøde er Datteret Skrivergaarden d: 13 Jan: 1718.

1. Een Bøxel seddel udstæd af ombudz manden Sr: Peder Jensen Smith til Østen Aamundsen paa 1 Løb Smør udj dend gaard Helleland, Halsnøe Klosters godz tilhørende, Bøxelen meldes efter Lofven at Være betalt, datt: 5 Aug: 1718.

2. Dito udstæd af Sr: Hendrich Miltzov paa ½ Løb Smør og 1 halv Huud i dend gaard Branstvedt, til Ole Torsen. Bøxelen meldes efter Lofven betalt. datteret Leqve paa Woss d: 12 Febr: 1718.

For dend satte Ræt fremkom dend Dannemand Tosten Huus paa Peder Haaversen, Haaver Og Steen Aamundsønner \Ureim/ deres Veigne beklagende deres \forige Vinter/ overgangne

Vand løcke Ved Vaade Jld da de fleste af deres Huuse blev lagt i Aske undtagen 1 Flor og Lade som allene blev staaende i behold, same handz forebringende og andragende at stadfeste hand for Retten Presenterede de 2de Danemænd Gunder Ringøen og Lars Helleland hvilcke begge med Eed og opragte Fingre forklarede denne Van løcke lige efter angivelse den/n/em Være arriveret og overgaaet hvilcket alt efter forlangende ej kunde Nægtis i Ting bogen at indføres og under Rettens forseigling beskreven at udstæde.

1718: 21

Jligemaade fremkom for dend satte ræt Johannes Og Helje Qvæstad foregifvende deres tilfaldne Skade og Vanløche Ved Sneer Skrede da Johannes forliste sit gandske Fæ i tall 22 støcker samt Faar Og Heste, derforinden, Helje Ligeledes {Ved same} Ved same u-løcke have mist og forlist sin boe hvor udj dend anseeligste og beste Ejendeele af MadVahrer samt sengeklæder Var beroende. hvilcket de 2de Dannemænd Joen Aakre og Peder Frøsvig Edlig forklarede og stadfestede same deres forklaring i Ting bogen efter forlangende indføres for nærmere under Rettens forseigling beskreven at udstædes.

Til same Tid og Ting af Ombudz manden Sr: Peder Jensen, i Rette kaldet Elling Wasthun \og Aamund Sandven/ ved Lenzmanden og Lars Helleland, for øvede slagsmaal med Gunder Sandven til Vidnesbyrd ind stævnt Torgier og Niels Sandven Sorterende under Liuse Klosters godz i same henseende Citanten dem Reede betaling byder for de paa Lennetz Ting Frivillig Wilde møde deres Vidne at aflegge.

Og som ingen af parterne ej heller Vidnerne mødte i Rette Var Citanten Ombudz manden paastaaende at efter saa mange forbj gangne stevne maaler og {paa} Vedkomendes forsættelige ude blivelse Stævne vidnerne maatte forhøres og denem forelægges Lav dag at møde til næste rættes dag under Vedbørlig straf og bod For Modvillig udeblivelse, hvorpaa Stævne Vidnerne aflagde deres Edlige forklaring, saavel Elling Wadzthun som Vidnerne Lovlig til Ting at Være indkaldet.

Derpaa Afskeediget

Som begge Stevne Vidnerne Lenzmanden Lars Bech saavelsom Skafferen Lars Helleland for Retten deres Stævnamaal Edlig afhiebler Elling Wadzthun \og Aamund Sandven/ Lovlig Være i Rette kaldet og hvercken selv eller nogen paa

1718: 21b

deres Veigne for Retten møder deres Lovlige Forfald at udsige altsaa legges denem Lav dag for til næste Rættes dag at møde eller lide dom og straf med bod for modvillig udeblivelse, pro Persona 4 rd:r og tage Skade for hiemGield.

2. Erich Nøsvig og handz Kone af ombudz manden i Rette kaldet efter opsættelse for begangne Slagsmaal mod Britte Nøsvig til Vidner Heine Helleland og Gulbrandt Hesthamer, derforuden de indstævnte begge persohnlig at møde til Eeds afleggelse,

dend indstævnte Erich Mødte Vedgaaende Lovlig Varsel, men som ingen af {parterne} \Vidnerne/ Mødte opsatte Citanten dend paastævnte sag denne gang saavel som de øvrige Sager hand til dette Ting hafde indstævnt eftersom de fleste af parterne samt Vidnerne Var ude blivende.

Som ingen flere hafde at sætte i Rette eller noget Lovlig Stevnemaal blev foredraget, Ombudz manden der foruden som Citant og sage Forvalter Rætten frivillig fra træde, saa opsiges Rætten denne sinde for dette Ting laug.

Ao: 1718. Dend 8de Augusti holdtes Sædvanligt Som/m/er Skatte og Sage Ting for Grafvens Ulvigs og Eidfiords Sogner Overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Ole Larsen, Ombudz manden Sr: Peder Jensen Smith, Lenzmanden Baard Spaanheim, samt Edsvorne 8te Laugrettes mænd, Trond Erdall, Knud Tvete, Aamund Windal, Torchild Opheim, Snare Espeland, Aamund Wichnes, Madz Welchen og Baar Lille Thun med meere ting søgende Almue.

Da for dend satte ræt og alle tilstæde værende Lydelig og allerunderdanigst blev forkynt alle de forhen Foljo 19 og 20 allernaadigste Kongl: paabud og Høye Øvrighedz Ordre.

1718: 22

Dernæst til Publication,

1. Skiøde udstæd af Niels Nielsen Mit Følchedall til handz Sønne Søn Niels Nielsen paa 2 pd: 4 mrk:r Smør og 2/3 Huud med bøxel og herlighed i dend gaard Meehuus i Mit Følchedal i Grafvens hoved sogn udj Hardanger beliggende, derfor betalt 34 rd:r 8 s: Dat:r Grafvens Tingstue 14de Martij 1718.

1. Een Bøxel seddel udstæd af Lector Borneman til Anfind Børse \paa/ 1 ½ Spd: Sm: og ¼ Huud i gaarden Syssen, Bøxelen meldes efter Lofven Betalt Datteret Bergen Dend 28 Majj 1717.

2. Een dito udstæd af Christopher Ødven til Torchild Jonsen \paa/ 3 Spd: 13 ½ mrk:r Smør med Vahrer i bereignet i dend gaard Wichnes i Ulvigs Sogn beliggende. Bøxelen meldes efter Lofven betalt datt:r Ødven dend 23 October Ao: 1717.

3. Een dito udstæd af Amling Hansen paa Magt:r Peder Alstrups Veigne til Jørgen Torchildsen paa 3 ½ Spd: Smør udj dend gaard Traa i Grafvens hoved sogn beliggende, Bøxelen meldes efter deres May:ts Taxt at Være betalt, Datteret Bergen d: 11 Junij 1718.

Til sam/m/e tid og Ting af ombudzmanden i Rette kaldet Olmoe og Halsteen Garethuun, for øvede Slagsmaal mod hin Anden. Og som hvercken af Parterne Møder ej heller Stevne Vidnerne der Kaldz maalet Edlig kunde afhiemle maa Sagen til nærmere Lovlig omgang Ved stevning hensættes.

2. iligemaade for Slagsmaal indbyrdes øvet i Rette kaldet af Ombudz manden, Asbiørn Tvete og Halsteen Garethuun af hvilcke hvercken af parterne mødte ej heller Stevne Vidnerne kaldz maalet at afhiemle hvorfor dend iligemaade til nærmere paatale og næste rættes dag bliver opsat.

3. Ved Ifver Rønstrand og Wiching Eje af Ombudz manden i Rette kaldet {Siovat Nesseim og} Trond Huusmand Paa Eje for brugte Slagsmaal i Bryllups (.....?)

1718: 22b

mod Siovat Nessem.

Hvorom at Vidne indvarslet Hiermund Eje, Joen Larsen Ystaas samt opsidderne paa Hovaas, tillige med Siovat Nessem til Vædermæle.

Det 1ste Vidne Hiermund Eje forklarede Edlig have hørt Trond Kaldet Siovat for een Stor Kiæft, og Siovat ham igien Skielt for een Hore jager og da de siden mødtes Udj gaarden, Siovat legge Haanden paa Trond saa at Huen falt af Trond, meere sigende sig herom ej Vidende.

Det 2det Vidne Joen Larsen Ystaas forklarede Eedlig sig hvercken om denne sag have hørt eller seet det allerringeste.

Det 3die Knud Hofaas forklarede Edlig have hørt same ord som første Vidne {dem} \de indstævnte/ imellem passeret derpaa Siovat have lagt Haand paa Trond saa at Huen falt af ham,

Derpaa Kient og Afsagt

Som Ingen af Vidnerne \over/beviser eller Forklarer Trond Huusmand efter Sigt have Slaget Siovat Nessem men allene mod hanem brugt u-beqvems ord og Siovat som efter Vidnernes Edlige Ord og Vidne Skal have lagt Haand paa Trond saa handz Hue falt af ej den/n/e sinde uden allene til Vædermæle i Rette er ind kaldet, altsaa frj kiendes Trond Huusmand for Citantens paastand og paatale, men angaaende Siovat beroer handz begangne forseelse til nærmere Lovlig Stevnemaal og omgang.

4. Ligeledes af Ombudz manden i Rette kaldet Find Lisebreche Og Haaver Breche for indbyrdes øvede Slagsmaal mod hin anden, Her om Vidne at føre i Rette kaldet Endre Hallanger og Ole Spaanheim.

Parterne mødte \tilstaaende Kaldz maalet/ begge Vidner apsenterede hvorfor Sagen til Vidnernes nærmere conparance til næste Rættes dag udsættes.

1718: 23

5te Aamund Bue og Trond Erdall iligemaade af Ombudz manden indstævnt i Rætte kaldet, for formodentlig Slagsmaal mod hin anden, af Parterne Mødte Trond Erdall og som ingen Vidner over hanem blev ført for dend tillagde Slagsmaals Sag ej heller i følge af Lofven til næste Ræt paraabt eller paanævnt {Saa fri} Hand selv ej heller for Rætten Sagen frivillig tilstaar eller Vedgaar, Saa kand ej anderledes Skiønnes end hand for Citantens tiltale bør Være befriet, anlangende Aamund Bue da beroer det til nærmere paatale og bevislighed for handz Eget Værneting.

Som ingen flere Kongl: Sager Var indstævnt eller paraabt blev efterfølgende foretaget Nævnlige

1. Hafde Vælærværdig Hr: Henrich á Møynichen ladet i Rette kaldet Torbiørn Ose (mrkn: seinare kalla Haaeim) efterdj hand Veigrer ham som bøxel raadig at giøre dend Lovlige Skydz Hvilken hand som bøxel Herre \og Landraat/ efter Lofven siunest billig at kunde paatale.

Dend indstævnte mødte Vedtagende kaldmaalet end skjønt ej lovlig Varslet

Hvorpaa Citanten sig alene til Lofven refererde i hvis formodning at nyde forsvarlig Dom, og sin Contrapart som een Lejlændings pligt efter Lofven medfører, Vorde tilkient sin Vedbørlige Skydz efter tilsagn og Varsel Være ansvarlig.

Derimod dend indstævnte havde intet andet at svare end sig selv Være Ejende 1 Løb 1 pd: 3 ½ mrk: derforuden svarer Baronen Høyædle Rosenkrantz Aarlig Skydz for 14 mrk:r hand udj handz paaboende gaard er Ejende, derfor Sogne præsten som allene er til Bøxel

berettiget efter Kongl: allernaadigste Beneficium, efter handz formeening ej maatte tilkom/m/e.

Da som parterne ej Videre i Sagen havde at indvende blev for Rættens

Afschediget

Efterdj Torbiørn Ha/a/em efter indstævning

1718: 23b

har tilstaaet sin Sogne præst ærværdig Hr: Hendrich a Møynichen til \sit/ gandske paa boende brug og gaarde part Være bøxel raadig og ingen anden indvending mod Citantens paastand har kundet giøre end allene sig selv Være Ejende udj gaarden 1 Løb 1 pd: 3 ½ mrk:, og svare Baronen Høyædle og Velbaarne Rosenkrantz af sine udj gaarden Ejende 14 mrk:r, Aarlig og Vedbørlig Skydz derfor for Citantens paastand at Være befriet. Altsaa kand \dog/ ej anderledes for Ræt og billigt Kiendes, End Torbiørn Haaeim Joe bør ifølge baade af Lofv: 5 B: 3 C: 37 Art: der udfør: distinguerer Ejendom og Herlighed \fra hinanden/ saavelsom Lofv: 3 B: 14 C: 2 Art: {Er} der Prioriterer alle Vedkomende til dend bøxel hvor paa de haver fanget lovl: adkomst og derimod efter \den/n/e / Høyst bem:te \saavelsom paafølgende/ Art:s Videre formeld bør Være deres med Ejere saavel for bøxel om de dertil er berettiget, samt om icke \da/ for deres Landskyld i Rette tide ansvarlig, Joe i sam/m/e henseende i Allernaadigst formeld af Lofv: 3 B: 14 C: 19 Art:, Joe bøe Giøre dend der u-forgribelig bør kaldes handz Beneficerede Land draat og Bøxel herre lovlig Skydz 3 Mile Veigs tillige og det 4re gange om aaret, alt i Kraft af Lofv: som een Lejlænding der af een anden maa bøxle og Fæste at efterkom/m/e under Vedbørlig tiltale og Straf efter Lofven.

2. Nock af deres Ærværdighed Hr: Hend: á Møynichen atter i Rette kaldet efter mange ganges opsettelse paa begge sider formedelst forfald Ved Svaghed og u-føre Arne Legrei som hanem nærgaaende og Ærørige Ord i handz fra Værelse Skal have tillagt, at hand til Bergen Reiste Med Løygn og {til} foer tilbage igien med Løygn, dend indstævnte mødte icke ej heller Stevne Vidnerne som Stevne Maalet Skulde afhiemle

1718: 24

hvorfor Sagen fornødentlig til næste Rættens dag baade formedelst Contrapartens Stevnevidners \og/ Vidners udeblivelse maa Vorde hensat.

3. af Christopher Aamundsen Ødven i Rette kaldet Ifver Wichnes for Ulovlig Skoufve Hugster, saaVelsom u-lovlig Handtering mod sin grande Aamund Wichnes samt sin Ejere Christopher som Citant baade imod deres May:ts allernaadigste Lov saaVelsom indgangne forliig samt for Bøygde Retten afsagde u-svækkede Dom, derfor at lide tilstrækkelig straf og Bod efter Lofven saavelsom i henseende til handz u-bestandige forliigs Holdelse Samt modvillige Doms brydelse som een u-lydig u-forligelig og u-fordragelig Lejlænding Vorde til funden sin Jord at qvittere paa det Videre u-leighed!! (u-leilighed) fortræd mund brug og omkostning kunde Vorde forekommet.

Dend indstævnte mødte icke men de 2de Stevne Vidner Lenz mand Baar Spaanheim og Ole Hylden begge for Rættens nærværende aflagde Edlig deres Kaldzmaal

Hvorpaa Afsagt

Efterdj Sagen Særdeles af Skov Hugst med deslige er beroende da endskiønt Contraparten her udj Rette hafde mødt bør dend dog i følge af Lofv 1 B: 16 Capt: til Aastædet henvises for der Ved (derved) Sorenskriver og Mænd Skaden og forseelsen kand tage udj nøyagtig

Siun og besigtelse, da Efter billigste grandskning og Skiønsomhed Skal paa følge nøyagtig og forsvarlig Dom og Kiendelse.

Ao: 1718, d: 1ste Septbr: blev holden Sædvanligt Sommer Sage og Skatte ting for Liuse Klosters Almue paa den Gaard Lussand overværende Fogden Sr: Widing, Lenzmanden Ole Lussand samt Edsorne Laugrettes mænd Gunder Ringøen, for Mickel Oppedall, Han(s?),

1718: 24b

Christopher Dønne, Lars Mælen, for Helje Sæverhagen, Knud Lussand, for Joen Blejen, Hans Opheim, for Peder Endresen U-reim, Odd Aarhus og Endre Beggevig, med mere ting søgende Almue.

Da for dend satte Ræt og alle tilstædeværende først allerunderdanigst blev Publiceret.

1. Kongl: allernaadigste paabudne Krigstyr for 1718 dateret, Kiøbenhavn 26 Aprill 1718.
2. dito Slotz Lofvens anordning om Høeskattens udredelse for indeværende aar af hver fuld gaard 4 rd:r 3 mrk: i penge eller in Natura 3 Skippund Høe datt: Aggershuus d: 30 Marttij 1718.

Dernæst efter anvisning

1. Een Bøxel sæddel udstæd af Fogden Sr: Widing til Jacob Philipsen paa 1 Løb 15 mrk:r Smør i dend Gaard Røen, som tilforn brugtes af Ole Jacobsen. Bøxelen meldes efter Lofven betalt, datteret, Lussand Dend 1 Septbr: 1718.
2. Een Obligation udstæd af Sr: Jacob Jansen Weinwich til Henrich Henrichsen Borger og indvaaner udj Bergen for 100 rd:r forstragte Reede penge paa dend andeel og arfvedeel ham og Sødskende efter deres Mor moder Sl: Ane Sl: Jacob Andersens udj Liuse Klosters godz maatte tilfalde, dateret Bergen Dend 10 Martij 1718. til Vitterlighed Anders Jacobsen Widing og Hinrich J(...?)sen.

1718: 25

3. Een Bøxel sæddel udstæd af Fogden Sr: Widing til Christopher Olsen Dønne paa 1 pd: 3 mrk:r Smør ¼ Huud ¼ buckskd: og ¼ gietskind, i dend gaard Dønne i Hardangers Fogderie og Kintzervigs Sogn under Liuse Klosters Jurisdiction beliggende. Bøxelen meldes efter Lofven betalt, datteret Liuse Klosteret d: 27 Martij 1718.

Til same tid og ting af Fogden Sr: Widing i Rette kaldet Torgier Sandven efter mange gangers Opsættelse Ved Lars Trappethuun og Tollef Sexe for 3de gange Øvede Slagsmaal men som hvercken dend ind stævnte møtte ej heller stevnevidnerne Sagen at afhiemle forlangede dog Fogden som Citant baade for nærmere at Stabilere!! (Stabilisere?) sin Rættergang samt revancere sig over de forsøm/m/elige og udeblivende Stevnevidner Sagen des formedelst maatte til nærmere paatale til Næste rættesdag giøres anhängig, {til nærmere} enten til Lavdags forelægelse eller Lovmessig doms Gienge.

2. af Sr: Widing Ved Lenzmanden Ole Lussand og Endre Beggevig i Rette kaldet Jon Blejen deals for nægtelse af Skydz til {Magi} Sin Jordraat Magstr: Johan Widing med følge

endskiønt 3de gange tilsagt, deels og for Øvede u-beqvems og u-sømmelige Ord hvilcket Vidnerne Mickel Bleje og Simen Huusmand paa Lussand Nærmere kand og Skal forklare. Dend indstevnte mødte icke hvorpaa Stevnevidnerne bleve paaraabte deres Kaldz maal (.....?)

1718: 25b

Edlig at afhiemle, som og blev efterkom/m/et

Hvorpaa Citanten Var forlangende at dend indstævnte i følge af Lofven Lavdag maatte forelægges

Hvorpaa for Retten Sluttet

At Joen Blejen som efter begge Kaldz mændz Edlig forklaring Lovlig er stævnt og hvercken selv eller fuldmægtig møder ej heller nogen paa handz Veigne lyser Lovlig forfald altsaa forelægges hannem Lavdag til næste ting at møde i Rette eller lide dom saavel for forseelse efter beviislighed som Modvillig udeblivelse.

Som Ingen Videre hafde Stævnt eller Vilde gaa i Rette blev Retten denne sinde for dette ting laug opsagt.

Ao: 1718 d: 3 Septbr: holttes Sædvanligt Som/m/er Skatte og Sage ting for Liuse Klosters Almue i Strandebarm paa dend gaard Koltvet, Overværende Fogden og ForValteren Sr: Widing samt Edsorne Laugrettesmænd Lensmand Lars Koltvet, Erick Koltvet, Torbiørn Fosse, Ole Lionæs, Samson Lionæs, Lars Tvete, Ole Koltvet og Ole Ugletvet, med mere tingsøgende Almue.

Da for dend satte Ræt og alle tilstædeværende Allerunderdanigst blev Publiceret de forhen folio 24, allernaadigste Udgangne Kongl: Ordre, samt andre høye Øfrighedz Foranstaltning.

Til sam/m/e tid og ting af Ombudz manden Sr: Widing i Rette kaldet Ole Larsen Liones fordj at hand har afskaaret og nedbrut Et Huus eller Skydkie, hvorudj hand halvparten ickun Var brugende og alt uden Ejerens og Jorddraattens Minde, hvor ofver dend anden hælten er

1718: 26

Gandske forkommen.

Dend indstevnte Mødte tilstaaende Lovlig Kaldzmaal saavelsom Sagen at hand uden Ejerens og Naboens Vidende Dend paatalte Skycke eller Skiul hafde ned saget:

Hvorpaa Citanten satte i Rette at hand i følge af Lofven maatte nyde billigmessig Kiendelse.

Hvorimod dend indstævnte ej hafde andet at indvende end same huus maatte tages i nøyagtig Øyesiuon og Besigtelse herudinden for Rætten brugende een stoer og u-Nyttig Mund derved giørende u-lyd, og efter mange gangers formaning ej dermed Vilde ophøre bøde til dommeren 1 rd:r 3 mrk: efter Lofvens 1 Bogs 12 Capt: 3 Art:

Nærmere af Citanten endelig Kiendelse paastaet

Derpaa for Rætten Kient og Afsagt

Som Ole Larsen Lionæs for Rætten tilstaar og friVillig bekiender det paatalte Huus af sig uden Ejerens og Landdraattens minde saavelsom sin Naboes Vidende have ned brut hvilcket hand ej i følge af Lofvens 1 B: 15 Capt:s 1 Art: Kand eller bør fragaa, og derved baade sin Jordraat og Naboe Vircheligh og Mærckelig har fornærmet, og deres Kongl: May:ts

Allernaadigste Lovs 6te B: 14 Cap: 4de og 5te Art: formelder hvo der bruder nogen Anden Mandz Huus uden tings Dom enten bygt paa handz Eget eller anden Ejers grund da Det Være Hærværck mod dend som Huuset Ejer næst følgende 5te Art: det same tilholder om anden bygning og Skiul, og same Capt:s 1 Art: \allernaadigst og/ udførlig formelder at hvo Vold eller Hærværck gjør bør bøde 3de 40 Lod Sølv, altsaa kand ej Rættere for billigt og Rætteste Kiendes end Ole Larsen efter egen tilstaaelse for Rætten bør efter Overvejelse af for bem:te Lofvens tilhold og Art:ler som dend der Hærværck har Øvet mod Ejers og Naboers!! (Naboes) Vidende Erlægge og betale, 3 gange 40 lod sølv som udgjør 60 rd alt inden 15 dage under Nam og execution (som Ved)kommer.

1718: 26b

til Slutning Publiceret efter anvisning Een bøxel sæddel udstæd af Fogden Sr: Widing til Endre Baarsen paa 1 pd: 16 ½ mrk:r Smør 3/8 Huud og 1 buckskind i dend gaard Liones i Strandebarm under Liuse Klosters Jurisdiction beliggende, Bøxelen meldes efter Lofven betalt, dateret Koltvet Dend 3 Septbr: 1718.

Som Ingen Videre hafde Stævnt eller Vilde gaa i Rette blev Retten denne sinde for dette ting laug Opsagt.

Ao: 1718. d: 7 Septbr:, holtes Sædvanligt Sommerting paa dend gaard Hofthammer for Liuse Klosters Almue udj Sunds Præstegield, Overværende Konglig May:ts Foged Og Forvalter Sr: Jacob Widing, Lenzmand Michel Baarsen Wespestad, samt Edsorne Laugrettesmænd, Tommes Wespestad, Johannes Heje, Aamund Gloppe, Johannes Larsen Heje, Niels Hofthammer, Johannes Bircheland, Niels Biaanes og Ole Sør Eide, med mere tingsøgende Almue.

Da for dend satte Ræt og alle tilstædeværende Allerunderdanigst blev publiceret de forhen Foljo 24, allernaadigst udgangne Kongl: Ordre samt andre høye øfrighedz Ordre samt andre høye øfrighedz ordre.!!

Dernæst anvist af Cathrine Jens Tommesens een qvitteret Obligation paa 30 rd:r hvilcken qvitering \hun/ for Sicherheds Skyld forlangede i ting bogen maatte ind føres.

1. Een bøxelsæddel udstæd af Fogden Sr: Widing til Erick Larsen, paa ½ løb Smør ½ huud, J dend gaard Bircheland, i Østevolds Sogn, og Waags Skibbr: beliggende. Bøxelen meldes efter Lofven betalt, dateret Liuse Klosteret d: 30 Novembr: 1718.

1718: 27

2. Een bøxel sæddel udstæd af Sr: Widing til Hans Abrahamsen [paa] 1 Løb Smør og 1 Huud i garden Eldholm, i Opdals Skibbr: beliggende. Bøxelen Meldes efter Lofven betalt, datteret Lyse Klosteret dend 3 Januarj 1718.

3. Een dito udstæd af Sr: Widing til Johannes Monsen paa ½ Løb Smør og Een halv Huud udj dend gaard Bircheland i Waags Skibbr: beliggende Som handz Moder for hanem godvilligen har afstaaet, Bøxelen Meldes efter Lofven betalt, dateret L: Klostret d: 27 Januarj Anno 1718.

Som Ingen sag Var paaraabt eller i Rette kaldet ej heller nogen som Vilde {som Vilde} gaa i Rette blev tinged for denne sinde for ting lauet opsagt.

Ao: 1718, Dend 9. Septembr: holtet Sædvanligt Som/m/er Skatte og Sage ting for Liuse Klosters Almue af Ous Skibbrede udj Sundhorlehn, Rættten bivaantes af Fogden Sr: Widing, Lenzmanden Niels Joensen Drange, samt Laugrettes mænd Daniel Leqven, Ole Askviig, Ole Eliassen Indr: Moeberg, Wintzandz Houge, Isach Houge, Niels Nordvigen, Ole Grindevold og Ole Leqven med mere ting søgende Almue.

Da for dend satte Ræt og alle tilstædeværende allerunderdanigst blev publiceret de forhen folio 24, allernaadigste Udgangne Kongl: Ordre, samt andre Høye Øfrighedz Foranstaltning.

Dernæst efter anvisning

1. Een Bøxel sæddel udstæd af Fogden Sr: Widing til Johannes Simensen \paa/ ½ Løb Smør ½ Huud i gaarden Scheje J Ous Skibbr: beliggende, Bøxelen Meldes efter Lofven betalt. datteret L: Klostr: d: 4 Januarj 1717.

1718: 27b

2. Een Bøxelsæddel udstæd af Fogden Sr: Widing til Johannes Jacobsøn \paa/ ½ Løb Smør ½ Huud i gaarden Nord Strønen, Bøxelen Meldes efter Lofven betalt, Datteret L: Klosteret, d: 4 Januarj 1717.

3. Een dito udstæd af Sr: Widing til Ole Christophersen \paa/ 18 mrk:r Smør \og/ ¼ Huud i gaarden Nordstrønen, Bøxelen Meldes efter Lofven betalt datteret L: Klostret d: 23 Aprill 1718.

4. Een dito udstæd af Sr: Widing til Mons Johannesen [paa] ½ Løb Smør ½ Huud i gaarden Nordstrønen, Bøxelen Meldes efter Lofven betalt Datteret L: Klostret, dend 12: Januarj 1717.

Til same tid og ting af Fogden Sr: Widing i Rettekaldet Ole yttr: Tuen for Øvede Ærørige Ord mod Daniel Leqvens qvinde.

Dend indstævnte Mødte Vedgaende Lovlig Kaldz maal, til Vidner i Sagen Var Aamund Leqven og Evind Leqvens Qvinde iligemaade Varslede deres Edlige forklaring at aflegge, Af Hvilcke det første kun møtte i Rette Nævnlig \Aamund Leqven/ og det andet lod Liuse sit Lovlige forfald formedelst barsel syge

Hvornæst Citanten efter forbøn af Laugrettet tillige med dend Jndstævnte efterlod sit paastand for 1 rd:s bod og betaling.

Som ingen Videre Hafde Stævnt eller Vilde gaa i Rette blev Rettem {for} denne sinde for dette tinglaug Opsagt.

Ao: 1718. d: 13 Septembr: holdtes ordinair Som/m/er, Skatte og Sage Ting for Lyse

1718: 28

Klosters Almue udj Nordhorlæhn nærVærende Ombudzmanden Sr: Widing, Lensmanden samt Edsorne Laugrettes mænd Niels Houglan, Niels Øfstevold, Wincens yttre Hambre, Thomas ibid:, Lars og Stephen Bircheland, Pofvel Valle, og Arne Hatlestad med Videre Tinglafvets Almue.

Da efter Rettens sættelse for alle tilstædeværende lydelig blev forkyndt og Allerunderdanigst læst

1. Deres Kongl: May:ts Forordning samt andre Høye Øvrigheds ordres, forhen fol: 24 extraherede.

Dernæst den forhen same folio indførte obligation af Jacob Jansøn til Hendric Hendricsøn med Videre forbemelte.

2. 1 bøxel seddel udstæd af Sr: Widing til Christian Johannesen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør $\frac{1}{2}$ fierding Malt, og $\frac{1}{2}$ Faar udj dend gaard Houcheland i Nordhorlehns Fogderie, Bøxelen meldes efter Lofven at Være betalt datteret Liuse Kloster d: 12 Aprill 1718.

Til same tid og ting af Ombudz manden Sr: Widing i Rette kaldet Erich Ifver[sen] Skaar Ved Aamund Storeim, Niels Øvre og Mons Nedr: Sagstad, fordj hand Ved sine gieder hafde ladet udbede sin Naboe Ole Skaars Bøe og Korn, til Vidner i Sagen iligemaade indkaldet Johannes Skaar og Baste Skaars Enke

1718: 28b

Siri Skaar.

Dend indstævnte Møtte tilstaaende Lovlig Kaldzmaal saavelsom Vidnerne.

Dog forinden Vidnernes paahør Var Ombudz manden end skjønt \i anledning/ af Lofvens 6 B: 14 C: 13 Art: først paastaaende halv Hærværcks bøder 60 Lod Sølv, men efter forbøn og intercession lod Sagen frivillig falde med de Vilckaar og omstændighed at hand efterdags sig mod sine Naboer Sømelig erteer og for saadan fornærmelse tager Vare saa de hvercken i slig heller anden tilfælde med billighed sig over hanem haver at besværges eller blive fornærmede, saa fremt at den/n/e Sag med Videre paastand ej Skal staa ham lige Aaben.

2. Med Lars Ifversøn Førland blev Ombudz manden Om handz indstævnte Sag angaaende 16 aars Kiør Leje saavelsom 1 ung Koes gien giæld forenet med de Vilckaar at hand foruden efterlatte Rente Skulde give Ombudz manden efter forening 3 rd:r.

Slutlig forinden tingets Opsagn blev i Rette produceret til publication

1 Fæste brev af Sr: Widing til Johannes Olsen paa 1 Spd: Smør $\frac{1}{4}$ W: Fisk og $\frac{1}{4}$ Huud udj gaarden Kleppe i Sartor Skibbr: udj Nordhorlehn under L: Klosteret beliggende, af handz fader formedelst Alderdom opsagt, bøxelen meldes efter Lofven at Være betalt, dat: L: K: d: 10 Jan: 1716.

Som Ingen Videre hafde stævnt eller Vilde gaa i Rette blev tinget for denne sinde for dette ting laug Opsagt.

1718: 29

Ao: 1718. Dend 2 Novembr: Holdtes ordinair Høste Skatte og Sage ting for Watzwærs Tinglaugs Almue paa dend gaard Evanger, Overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem,

Mons:r Hans Risbrich som sigt og Sage Forvalter, Lenzmanden Niels Horvej, samt Edsorne Laugrettesmænd, Ole Johannesen Styfve for Halvor Biørgaas, Ole Hernæs for Ole Gietle, Jacob Styfve, Anders Svange, Johannes Strøm/m/e, Gulich Fannenæs, Joen Wæle og Ole Evanger, med mere ting søgende Almue,

Da efter Rettens Sættelse for alle tilstædeværende Lydelig blev forkynt og allerunderdanigst læst;

1. Deres Kongl: May:ts allernaadigste paabudne Krigstyr for 1718. saavelsom dessen Taxt og Videre omgang og Oppebørsel dat: Kiøbenhafn 26 April 1718.

2. Rente Cam/m/erets høyanseelige Ordre om Restantzernes forderligste Jnddrivelse hos Almuen saa fremt de selv icke baade for Restantzen med dessen executions gebyhr Vil selv Være ansvarlig saavelsom fra brødet Vente blive Suspenderit dat: Rente Cameret 23 Julij 1718.

3. Høy Kongl: Rente Cammerets Foranstaltning om Munderings pengenes forhøvelse af alle Landz Lægderne á Aarl: 1 rd:r fra Næst følgende aars begyndelse, datt: 11 Junij 1718.

4. Welbr: Stift befnings mandens Ordre og opbud at børsemændene saavelsom samptl: Jordbrugende {og bøygde og} bynder!! (bønder) til deres Kongl: May:ts tieniste Skal alle tider med deres Lægder og gaardz gevæhr Være i beredskab Børsemændene med 24 Skud Krud og Kugler samt 6 uggers proviant og bøygde folcket med forsvarlig gevæhr, eller formedelst dessen fattelse med Øxer Spiud samt Videre til defention kand afstæd kom/m/e, dat: Bergen 24. Octbr: 1718.

5. tilladelse for indeværende Aar om Falcke fangsten for alle som af stæd kunde kom/m/e for indeværende aar efter deres exelene:!! (exelence) Hr: general Wibes tilladelse og derom deres exelenc: Hr: Baron Frid: Kraghs Naadigste paa fulte ordre dat: Christ: d: 4 Aug: 1718.

1718: 29b

6. Slotzlofvens \høy/ gunstigste Moderation angaaende Høeskatten at i stæden for 3de nu ickun 2de Skippd: Høe Skal betales á 1 rd:r 3 mrk: beløbende 3 rd:r i stæden for 4 rd:r 3 mrk:, datteret Slotz Lofven 19 Septbr: 1718.

7. Stift befnings mandens observation og anordning om Dagskattens Lingning at Een og halv femtsinds tyve Rixdaler og fem Skilling som forleden Aar forlidet Var ansat og bereignet i aar forsvarlig maatte ind deeles for at opnaa deres Kongl: May:ts allernaadigste paa budne Contingent, dat: Bergen d: 12 Octbr: 1718.

8. Stift befnings mandens foranstaltning og ordre til Føgden angaaende inqvicision og eftersettelse for deserterede Richreuter, som ej sig Ved ud marchen!! (udmarsjen) efter anroullering paa Lærdalsøren har indfundet sam/m/e af Nordhorlehn d: 10 9br: i Bergen at Presentere Og de af Woss paa Wangen d: 14 Dito, at Completere og eftersee med hosføyed allerstørste straf og tiltale for dem som deres Lydighed og udmarch har Været hinderlig. Soldaterne maa fra 24 til 30 aar for Døgtighed ansees og med Nøyagtig Kost og udreedning forsynes, dat: Bergen 24 Octbr: 1718.

Dernæst eet Skiøde udstæd af Gulich Jacobsøn Øye til Johannes Jacobsøn Strømme paa 8 mrk: Smør med Bygsel og Herlighed i den gaard Strømme i Evanger og Hous Kirchesong!! (-sogn) beliggende derfor rede Penge 10 Rd:r betalt dat: Evanger Tingstæd d: 3 Nov: 1718.

Til samme Tid og Ting af Sagsøgeren Sr: Hans Risbrich Ved Lars Næsheim og Joen Exe i Rette kaldet Jacob Træfald for anden gang i hands Ægteskab

1718: 30

begangne Lejermaal, nu seneste med Siri Lars Datter.

Den indstævnte mødte iche, hvorfor StævneVidnerne blefve paaraabt Deres Kalds maal Edlig at afhiemble, Hvilchet de og for Retten efterkomme,

Derpaa efter Citantens Paastand forelegges Jacob Træfald Lovdag til næste Ting at møde under Vedbørlig Doms Lidelse.

2. af Mad(:me?) \Giertrud/ Treubler Ved Lensmanden og Siur Qvileqvaal i Rette kaldet Ifver Øvre Skiærven for øvede utilbørlige ord og ærørig tiltale i det hand hende ubluelig for nogen kort tid skal hafve tilsagt det løi du som een Hore da hun fodrede!! (fordrede) ham for een pæl brendeviin.

Den indstævnte mødte Vedstaaende lovlig Kaldsmaal

Hvorpaa Citanten i følge af Lofven forlangede og paastod nøyagtig Satisfaction og Skadesløs Dom, saa den skyldige der efter tilspørsel sin forseelse ey kan fragaae, ey heller sin usømelige paasagn bevise, bør findes baade at Være een Løgner og bøde sine 3 mrk:

Den ind stævnte bad Citanten om forladelse og tilbage kaldte og igientog sine u-til-

1718: 30b

børlige ord som ubesindige {og} formastelige \og i Druchenskab passerede/ Dem hænde hverchen kand, eller agter at beviislig giøre paa det saadant usøm/m/elig adfærd ey maatte regnes Citanten til ringeste Nachdeel paa Ære og Lempe, foregifvende derhos, sig saadant i Druchenskab hafde talt, og sin gamle Alder nemlig 77 Aar lidet af drichende Vare formaar eller taaler.

{Hvor} med \hvilchen hands Erklæring/ Citantinden efter Laugrettets forbøn og mellem handling sig lod ofvertale at lade nøye.

Fogden paa Kongens Vegne siuntes sig Vel beføyet at sette i Rette baade paa hands Æres Tab saaVelsom 3 Mrk:chers bøder, men som Citanten Med hands afbed lod sig nøye, og i consideration af hands Anseelige Alder paastod hand allene, at Ifver andre til afskye maatte tilfindes nogen lidelig og billig Penge-mult at erlegge.

Afsagt.

Endskiønt Ifver Skiærven mod Mad(.?): Giertrud Treubler for øfvet {saa} usøm/m/elige og utilbørlige ord. /: {som \det/} \og/ hand for (.....?) \denne formastelse/ ey kand fragaa :/ for hvilche hand

1718: 31

i følge af Lofv: 6. Bogs 21. Cap: 2den og 6te Art: til Ære bod og straf kunde ansees, men nu for den satte Rett sin {formastelse} \forseelse og ubesindighed/ udførlig og Vedbørlig afbeder og tilbage kalder, hvortil hand siger \sig/ hafve ingen Skiel, men med Druchenskab og Alder dom undskylder og den fornærmede baade Ved handz egen deprecation saaVelsom forbøn og mellemlhandling af Laugrettet og andre tilstædeværende lod sig til forligelse bevæge, saa maa {dog} \da/ disse {hands} \Ifvers/ øfvede ubeqvems ord ey {kom/m/e} \Være eller blifve/ Velbemelte Mad: etc: {paa} hinded ærlige Navn og rygte, renomee og reputation til ringeste hinded Nachdeel eller præjudice i nogen maade, og Ifver andre til exempel og Afsky for saadan utilbørlig mundbrug bøde 2 Lod Sølv, samt oprette processens Omkostning efter Paastand med 4 mrk: Danske aldt inden 15 Dage under Nam at udrede og efterkom/m/e.

3. Havde Simon Lille Vichene Ved Lensmanden og Hendric JørneVig ladet sin Naboe Ole Knudsøn ibid: i Rette kalde for fornærmelig Skofve Hugst af Biørche-Veed.

Den indstevnte mødte tilstaaende lovlig Kaldsmaal.

1718: 31b

Citanten forlangede enten paa Tinget og for denne Ret lovlig kiendelse eller henvisning til Aastædet i formodning om Lovmæssig Dom.

Den indstævnte foregav sig ey mere end sin Fader og Formand at bruge og tilegne, hvorom
Kiendes.

Som Sagen af Skov skifte og fornærmelig Skov hugst herrører og anlediges, hvilchet aldt Deres Kongl: May:ts Allernaadigste Lovs 1 Bogs 26 Cap: tilholder skal tages i nøyagtig Grandskning og Besigtelse forinden Dom kand hændes, aldt saa henvises denne Parternes Tvistighed og Paaanche til Aastædet, hvor efter lovlig omgang og forefunden Beskaffenhed skal kiendes hvis Rett er.

Som ingen nærmere havde stævnt eller Vilde gaa i Rette opsagdes Retten den/n/e sinde for dette Tinglav.

Laugrettet som i dette Tinglav næst kom/m/ende Aar Retten skal betiene, blifver Ole Hernæs, Joen Vasenden, Mons Dalseide, Knud Strøm/m/e, Hans Aldalen, Haldor Haarvei, Nye Aad Brunborg og Johannes Tyssen som hos Lovmanden Deres Laugrettes Eed Vedbørlig hafver at aflegge.

1718: 32

Ao: 1718. d: 5. Nov: holdtes Almindelig Høste Skatte og Sage Ting for Wangens Tinglav paa [? ?] ofverværende Ko[n]gl: May:ts Foged Sr: Jens Lem Sagsøgeren Sr: Hans Risbrich, samt Edsorne Laugrettesmænd Knud Bøe, Joen Mølster, Torbiørn Løne, Hans Hirt, Elling Øvsthuus, David Kløfve, David Jærald og Isac Dagestad med mere Tingsøgende Almue.

Da efter Rettens sættelse for alle tilstædeværende Allerunderdanigst og hørsomst blev publiceret Alle de forhen Allerunderdanigste kundgiorde Høi Kl:e ordres samt andre Høye Øvrigheds Foranstaltninger fol: 29 tilforn udj Tingbogen Vedbørlig extraheret.

Dernæst eet Mageskifte oprettet imellem Ditlov Hendricsøn Miltzou og Ole Knudsøn Mossefind paa efterfølgende maade og Vilkaar, at Ditlov Miltzou \som Ældste Brodersøn/ Mageskifter og ofverlader fra sig og sine Arfvinger til Ole Knudsøn sin Odels Rett til Mossefind hands Sl: Forfaders Claus Hendricsøns Rette og sande Odel, derimod Ole Knudsøn Mageskifter og ofverdrager til Vederlag 2de L(.....?)

1718: 32b

med Odels Rætt i den Gaard Houg i Aals Præstegield og Handingdal!! (Hallingdal?) beliggende, og skal een hver beholde, og som Odel sig tilegne, hvad hand Ved Mageskifte har bekom/m/et, dat: Leqve paa Vos d: 12 Aug: 1718. til Vitterlighed Lieutenant Nordal og Hendric Miltzou.

2. Skiøde udstæd af Ifver Thorsøn Rønnestrand til Knud Olsøn paa 1 pd: Smør i den gaard Wold med underliggende Lie Skyldende ½ pd: Smør tilsamen ½ Løb aldt med Bygsel og Herlighed aldt beliggende udj Bøer Otting og Wangs Hovedsogn paa Vos, derfor meldes 98

Rd:r Være betalt efter sluttede Forening, dat: Skrifvergaarden d: 27 Martij 1718. til Vitterlighed Haagen Reime, Efvind Hæg.

3. Dito udstød af Ditlov Miltzou til Biørne Mogensøn paa 2 Løber 2 pd: med Bygsel udj den Gaard BacheTuun i Wangs Sogn og Bøer Otting beliggende med Odels Rett, bygsel og Herlighed, derfor meldes betalt 146 Rd:r dat: Fane d: 23 Julij 1718. til stadfestelse Lars Miltzou, Knud Finde og Knud Roustad.

4. Dito af bemeldte Ditlov udstød til Bo-

1718: 33

tolv Ifversøn paa 1 Løb 9 mrk: Smør uden Bygsel beliggende i Dyrvedals Otting paa Vos navnlig Dolve derfor meldes betalt 30 Rd:r dat: Fenne d: 26 Julij 1718. til Vitterlighed Lars Miltzou, Knud Finne, Knud Roustad.

5. Dito af Hartvic Marcusøn udstød til Peder Michelsøn Giærqvaal paa 1 L: 6 mrk:, samt ofverbygsel 4 ½ mrk: i den Gaard Giersqvaal i Borstrands Otting paa Vos beliggende, hvorfor meldes efter accord og forening betalt dat: Bergen 21 Sept: 1718.

6. Dito {af} udstød til Isaac Andersøn af Aad Bryn/n/ielsøn paa 11 2/8 mrk:, Thormo Brynnielson 11 2/8 mrk:, Anders Bryn/n/ielsøn 11 2/8 mrk:, Ole Kyte 5 5/8 mrk:, Mons Qvareqvaal 5 5/8 mrk: Smør med Bygsel og Herlighed aldt i den gaard Giærager i Winnier Otting paa Vos beliggende derfor betalt {af} \til/ hver broder 7 Rd:r 3 mrk: og {af} til Søsteren Giø 3 Rd:r 4 mrk: 8 s: men til Sigvors Mand Ole Kyte 5 Rd:r 1 mrk: 8 s: udj same gaard hand \saac/ forhen arfvelig er tilfalden 2 Spd: 10 mrk: dat: Wangen 10. Nov: 1718.

7. Transport udstød af Elling Øvsthuus til sin Broder Tosten Hendrichsøn paa sin Odels og Aasæde Rett til een Løb i Rioe i Viger Otting paa Vos beliggende, hvorfor meldes fuldkom/m/en betaling være erlagt dat: Wangen 10 Nov: 1718.

1718: 33b

8. Fæstebrev af Velærv: Hr: Niels Weinvig udstød til Knud Larsøn Giærqvaal paa 1 L: Smør deraf 3 Spd: Præstebordet paa Vos er benificeret og ofverbygsel paa 1 Spd: Manufacturet tilhørende i den Gaard Fittie i Borstrands Otting paa Vos beliggende, bygselen meldes efter Lofven betalt, datum Wangs Præstegaard d: 7. Nov: 1718.

9. Dito af Mons:r Hendric Miltzou udstød til Anders Nielsøn paa 1 L: 1 pd: og 9 mrk: af hands gamle Fader for hannem opsagt i den gaard Lille Rochne i Bordals Otting og Wangs Hofvedsogn paa Vos beliggende, hvorfor Bygselen meldes efter Lofv: betalt, dat: Leqve paa Woss d: 13 Martij 1718.

10. Dito af Velbemeldte Mons:r Miltzou til Ole Nielsøn lille Rochne paa 1 pd: 9 mrk: udj titbemeldte Rochne beliggende i Bordals Otting paa Vos af hands gamle Fader for ham opsagt, hvorfor Bygselen meldes efter Lofven betalt dat: Leqve paa Vos 13. Martij 1718.

11. Dito udstød af Arne Asbiørnsøn Thronæs til Ole Gulichsøn paa 1 ½ Løb mindre 6 mrk: i den gaard Hole i Holbøigder Otting og Winnie Kirche sogn, Bygselen meldes med 14 Rd:r (...?) betalt, dat: d: 1 Majj 1687.

1718: 34

12. Skiøde udstød af Sl: Hr: Peder Torbiørnsøn Arctander til Anbiørn Larsøn paa 1 ½ Løb 9 mrk: Smør med Bygsel, samt 1 pd: 9 mrk: uden Bygsel i den gaard Græem i Bordals Otting paa Vos beliggende dat: Leqve, d: 9. Sept: 1697. men nu Stabileret og verificeret af Rettens Middel d: 10. Nov: 1718.

13. Dito af Hartvic Marcusøn udstæd til Peder Nielsøn Fliseravn paa 2 pd: 6 mrk: Smør i den Gaard Fliseravn i Holbøigder Otting og Winnie Sogn paa Vos beliggende dat: Bergen 11 Oct: 1717.

14. Dito udstæd til Isaac Giærager af Søskende og Svoger Aad, Thormo og Anders Brynnielsen hver 11 2/8 mrk: derfor hver betalt 7 Rd:r 3 mrk: af Svogrene Ole Kyte 5 5/8 mrk: derfor betalt 5 Rd:r 1 mrk: 8 s: og Mons Qvareqvaal 5 5/8 mrk: derfor betalt 3 Rd:r: 4 mrk: 8 s: aldt med Bygsel og Herlighed i den gaard Giærager i Winier Otting paa Vos beliggende dat: Wangen d: 10. Nov: 1718.

15. Een Transport af Elling Øvsthuus udstæd til hands Broder Tosten Hendrichsøn paa Odels og Aastæds Retten til een Løb udj Øvre Rioe i Wiger Otting paa Vos beliggende, derfor efter forening mindste med meste Penge meldes betalt, dat: Wangen d: 10 Nov: 1718.

1718: 34b

16. Skiøde udstæd af {Hartvic} \Kaare/ Rasmusøn Osgær til Ifver Siursøn Rioe paa 1 L: 1 ½ mrk: med bygsel og Herlighed i den gaard Osgær, saavelsom 6 mrk: med Bygsel i Lien, og 2 mrk: uden Bygsel i Rodlien aldt i Bøer Otting paa Vos beliggende, derfor meldes mindste med meste Penge betalt, dat: Wangen d: 10 Nov: 1718.

17. Bygselsæddel af Niels Bøe og Aad Lunde udstæd til Ifver Osgær, hver af Dem eyende 1 pd: ¾ mrk: udj same gaard tilsamen 2 pd: 1 ½ mrk: hvorfor Bygselen meldes efter Lofven betalt, dat: Wangen d: 9. Nov: 1718.

18. Dito af Stiftskrifveren Sr: Hans Hvid udstæd til Arne Rasmusøn paa ½ L: Wangs Kirche tilhørig i den gaard Indre Ringheim i Borstrands Otting paa Vos beliggende dat: Damsgaard d: 8. Oct: 1718.

19. Dito af Ane Tvilden udstæd til Arne Rasmusøn Stalheim paa 1 ½ Løb Smør i Borstrands Otting paa Vos beliggende, hvorfor Bygsel med 17 Rd:r er betalt, d: 27. Oct: 1718.

20. Dito af Hr: Niels Weinvig udstæd til Knud Willumsøn paa 13 ½ mrk: Smør i den Gaard Lie i Bøier Otting og Rundalen beliggende Præstebordet paa Vos tilhørig, udj same gaard hand forhen ½ L: 4 ½ mrk: har Bygslet dat: Wangen d: 9 Nov: 1718.

1718: 35

21. Skiøde udstæd af samtlige Søskende til Ole Hendrichsøn Rioe hver efter andeel i hands paaboende Gaard Rioe tilsamen 17 2/11 mrk: Smør i Rioe derfor mindste med meste Penge fornøyet dat: Wangen d: 9 Nov: 1718.

22. Bygselsæddel af Ane øfvre Rioe udstæd til Ole Hendrichsøn samt hinds Søn paa 1 ½ Spd: i Rioe, derfor betalt efter Lofven bygselen dat: Wangen 9 Nov: 1718.

Efter forlangende til Tinge kundgiort det indvisnings Verch af Mons:r Peder Jensøns Fuldmægtig Niels Schindler hos Mons:r Hendric Miltzou forfattet for 86 Rd:r d: 7. Febr: 1718.

Kongl: May:ts Foged tilspurde Lensmanden Wiching Tvilde om Nogen Sag Deres May:ts Sigt concernerende paa Finne Godset Var tilfalden, hvortil hand svarede aldeeles ingen.

Noch til same Tid og Ting af Sagsøgeren Sr: Risbrig Ved Skack Hellesnæs og Ole Bothuus ladet i Rette Kalde Størch Lunde fordj hand haver slaet een Slibesteen i støcker paa hans dør og derved formodentlig vold har øved, Samt Skaaret og Slaet Aaremercket, Ager og Egn og {Sig} i Saa maader Sig med Raen har forseed.

Dend fornermede neml: hans Naboe \Aad/ har iligemaade ved Sam/m/e Kaldsmænd ladet hans Contra part for Retten indkalde for overgangene, ubillige og uretmæssige medhandling og omgang.

Dend indstefnte møtte icke, hvorpaa Citanten paastoed Stefnemaals Vidnerne deris Kaldsmaal Eedlig maatte afhiemle Som de og for Retten Lovlig fuldbyrdede.

Hvorpaa Citanterne forlangede efter Contra partens (.....?)

1718: 35b

Deris indstefnte og nærværende Vidne Torger Schielde, Tollef og Oleif Grimmestad, Saavelsom Peder Schielde og Brynild Eimstad maatte ved Eedlig forklaring angaaende denne Sag, giøre deris Sandfærdige Vidnesbyrd; Hvilcke alle tilstedeværende og for Retten Comparerede ærbød sig deris Eedlig Vidnesbyrd at aflægge, nemlig.

Dend 1ste Torger Schielde aflagde Eedlig forklaring, Sig at være af Aad Lunde [forlanget], at besee dend fornærmelse og Skade hand paa Sin Ager var tilføyet af Sin Naboe da der befandtes efter Snoerlæg øverst paa Ageren 1 alen at være fraskaared men endten \om/ bredden eller Længden ey videre var vidende, ey heller udj Sagen hafde [mere] at Sige?

Dernest fremkom Tollef Grimmestad, Som forklarede iligemaade, Sig efter forlangende af Citanten Aad, haver beseed dend paa-Anckede Skade, som da befandtes Tolf alen i Længden og øverst een Norsk alen i bredden, men neder j ey sicker viidende hvor meget der var, ey heller viidere udj Sagen hafde at Sige? Nock Saae hand een slibe steen Synderkast paa Aads dør men af hvem vidste h/an/d icke?

Jligemaade Ole Grimmestad, Som for Retten fremkom og forklarede, Eedlig, Sig været af Aad Lunde tilkaldet at besee den fornærmelse hannem ved Enge slette var overgaaen, som da blef befunden at være udj bredden 8te foed, men om Længden hafde hand ey viidenskab, ey heller udj Sagen viidere hafde at forklare uden allene at have seed een sønderlaen Slibesteen og tegn paa Aads dør men var ey viidende hvem det hafde giordt?

Det 4de Vidne nemlig Peder Schielde fremstoed og iligemaade for Retten som efter Rettens tilspørgelse forklarede, Sig alleene at have seed Størch slaed høe af eet støcke toeft Aad tilhørende; viidere vidste hand icke udj Sagen at vidne eller udj nogen maade at forklare?

Endelig fremkom Brynild Eimstad for Retten og efter aflagde Eed Sin forklaring udj Sagen aflæggende, at hand haver seed baade Slibesteenen Sønderkast Saaog Aads dør derved Lydet, hvilcket hand efter forlangende af Aad alleene har taget udj Øyesiu, Ellers hafde hand ey andet udj Sagen dets angaaende at forklare?

De øfrige forhørte Vidner nemlig Tollef og Oleif Grimmestad forklarede og desforuden, som tilforn af dennem var forglemt udj ovenmelte deris Vidnesbyrd, at erindre, Aad Lunde Samme aften da hand af sin Naboe ved Steenens Sønderkastelse Saadan indpas var vederfahret, til dem haver nedfløttet og der Natte herberge haver begieret, Som de under forrige Eed vil have indført og indsluttet?

hvorpaa \af/ Citanterne Seig:r Risbrech og Aad Lunde blev paastaaed Lavdags forelæggelse
Derpaa Kiendt

Af Sagsøgerne Sr: Risbrech Saavelsom dend efter formeening formeening!! fornærmede Aad Lunde, er Størch Knudsen Lunde Ved Skafferne Schach Hellesnæs og Ole Bouthus i Rette Kaldet for fornermelig indpass Paa Ager og Eng Saavelsom uvilighed brugt mod ham ved een Slibesteens Sønderkastelse paa hans dør, og dend indstefnte hvercken Self eller hans Fuldmægtig paa hans Vegne møder hans Lovlige forfald at Lyse og Stefne Vidnerne deris {Eedlige} \Lovlige/ Kaldsmaal Eedlig for Retten at \have/ afhiemlet, Altsaa i følge af Lovens 1ste Bogs 4de Cap: 32 Art: forelægges hannem Lougdag til neste Ting at møde eller efter (...?)førte beviisligheder Liide Lovmæssig dom og tage skade for hiemgiæld.

No: 2 Sagsøgeren Sr: Risbrech Saavelsom Mogns Fenne haver Ladet Lovlig i Rettekaldet hans Broder Hagtor for begangene Slagsmaal mod Mogns og \hands/ Arbeids Karl;

Der imod hafde Hagtor iligemaade indkaldet sin Broder Mogns for Retten for tillagde Skiildsord ved tiufveries beskyldning,

Begge vare for Retten tilstædeværende og efter LaugRettes mellemhandling og forbøn, treffede forligelse med Sagsøgeren Saavelsom indbyrdes forliig for dend satte Rett imellem dem Saa de indbyrdes bad hin anden om forladelse og tilsagde hver for Sig Monsr: Risbrech 4 rd:r, med hvilcke 4 rd:r af een hver hand sig loed fornøje med, hvorved Sagen blev ophæved.

3. Knud Rougstad \Lader/ ved Lars Gierager og Ole Knudsen i Rettekaldet Lars Røche for Resterende Rettighed paa 2 á 3 aar efter Citantens forebringende, beløbende sig til 1 rd:r 4 mrk:

Paa dend indstefntes Vegne møtte hans Hustrue Marithe Holgers datter vedtagende Lovlig Varsel derhos indvendende hvercken Summen sig aldeeles at være bekiendt ey heller Landskylds bogen til denne tiid kunde ophitte, Og som Jorddrotten Sin Jordebog ey nu paa Tinget i Rette fører, formeener og formoeder hun i Allerunderdanigst følge af Deris Kongl: Maj:ts Lov forinden Doms gienge og Sluttelse tages i Consideration.

Citanten derjmod paastod baade Leilendingen som med sin Rettighed Aar for Aar er udebleven, maatte fra Jorden blive dømt, Saa at erstatte Processens omkostning, Særdehlis i henseende til dend omsorg deris Kongl: Maj:ts Allernaad:te \Lov/ paabiuder een hver Værg for Sin Myndling at have eller drage.

Dend indstefnte hafde intet andet end sin uformuenhed Saavelsom Sin Mands at indvende, begierende desformedelst Dilation, Samt nærmere paastaaende om hende Saadant blev nægted, da Lovmæssig og billig Kiendelse forlangede.

Kiendt og Afsagt.

Endskiønt Knud Rougstad, Som Ole Nielsens Stiffader sig Lader Særddelis Sin Stifsøns fordeel og Velferdt være angelægen, i Samme henseende hand har i Rettekaldet Lars Røche for Resterende Rettigheder af nogle faae forløbende Aar, hvorimod hans Hustrue paa hans Vegne intet \andet/ haver at indvende end alleene sin uviidenhed baade om Kravets Rigtighed og Sammenheng Som \og/ om Citantens Rettighed, dend hun formoeder Meere Lovmæssig burde foredrages; AltSaa Kiendes for Rett og billig \i følge/ af Lovens 3de Bogs 14 Capt: 22 Art: at Leilendingen Lars Røche som (her?) af sin Landrot Til Aarlig Rigtighed er anfordret(, ...?) heller ang:de hans Rettigheds erlæggelse, Landskyld (.....?)

Leilendingen tilhørende, ey heller Jordebog dermed Conform Jorddrotten tilhørig er af nogen af Parterne i Rettelagdt; AltSaa hensettes Sagen til nærmere Stefnemaal og Lovligere Omgang og Kraftigere beviisligheder.

4. Ole Oppeland Lader ved Tollef Grove og Hermund Lje i RetteKalde Niels Oppelandsbierget for øvede indpass med Slotter og Græsning derfor paastaaende hand sit forundte Huusmands plads maatte fraviige.

Paa Mandens Vegne møtte hans Hustrue Anna Knuds datter som tilstoed Lovlig at være varsled;

hvorpaa Citanten forlangede sin Contra part i følge af Loven{s} mod nøyagtig erstatning for sin Rødning pladzet maatte afstaae og indRømme.

Dend nærværende Koene paa dend indstefntes vegne forlangede og paastoed i fald samme plads dem skulde blive fradømt, erstatning og fornøyelse for deres Rødning og forbedring 12 rd:r Hvorom LaugRettet Skiønnede 10 rd:r være fyldest for deris arbeide og anvendte forbedring, hvilcket efter deris Skiønsomhed bliver forefunden og ved magt staaende, indtil vedkom/m/ende, Manden eller Qvinden ved Lovlig omgang og besigtelse af Sorenskriveren og Mænd Sin Sag nærmeere agter at paatale og udføre.

5. Peder Giersqval Lader ved Stephen Traaen og Knud Ringem i Rettekaldet Peter Grefle for fornærmelse ved udgiærsel for hans bueRecke.

Dend indstefte møtte og tilstoed at være Loulig Stefnt,
begge parterne forlangede een hver i Sær dom at afsiges udj Sagen.

Kiendt og Afsagt.

Deris Kongl: Maj:ts Allernaadigste Lov Pag: 137 befaler allernaadigst naar nogen sig finder forurettet paa Jord Eng Skoug, Skifter, Giærder etc: græsning i fællet og alt andet Saadant som icke kand Kiendes paa førend Lovlig besigtelse skeer, Af {har} Sorenskriver og LouRettet \skal/ paaKiendes; AltSaa henviises Sagen paa Aaestædet til nærmeere grandskning og Søgning alt i formoedning om Lovmæssig Kiendelse.

6. Michel Grefle hafde iligemaade ved Sam/m/e Vidne Ladet i Rettekaldet Peder Giersqval og Siur Giersqval for de begge skulde have udbeedet hans fæbeeder.

Dend indstefnte møtte for Retten efter indstefnte Varsel.
Derpaa efter parternis forlangende og Veigring viidere at indvende,
Afsagt.

Som Sagen af Samme beskaffenhed som forrige herfører og beroer, Altsaa i Allerunderdanigst følge af deris Kongl: allernaad: Lovs tilhold henviises denne Sag til Aaestædet hvor Som forrige, alt i formoedning om Lovmæssig Kiendelse.

1718: 37

7. Knud Ure ved Ole Knudsen og Siur Gielle i Rette Kalder Hadle Tillung ihenseende hand fryckter Sin Stif Søns formoedende Arve part maatte ved Sin Svoger Kaare Tillungs Ødselhed og overdaadighed blive forkommed, Saa hand enten maatte til dessen Riktighed og Vished Stille nøyagtig Caution eller overlevere forMynderskabed til een \anden/ Vederhæftig Mand som Værgemaalet forsvarligere og bedre i henseende til dend umyndiges fordeel Kunde foretage og forestaae, Særdeelis efterdj hans Far-Fader Som af Forrige Sorenskriver beskicked Formynder sig beklager at være u-Vederhæftig.

Dend indstefnte møtte for Retten og tilstoed Lovlig Varsel.

Citanten satte derpaa i Rette, Een deel til forsickring for dend u-myndige, Een deel i formoedning at de gl: hans Svage Vær Folck kunde i fremtiden Kom/m/e at trænge maatte begge deele, dend Iste som u-myndig for Sin Arvelod, og de andre for ophold {maatte} blive forsickred.

hvorimod paa Contra partens veigne af Knud Finne \blef/ Præsentered 2de Vederhæftige boesiddende Mænd nemlig Endre Tesdal og Hellie Olde at indestaae for Sønnens baade forhen tilfaldende Arvedeel Saavelsom formoedende Arvepart uden hvad hans Far-Fader Hadle Tillung til nødtørft maatte behøve, Som af Citantens forlangende blef indført i Ting Protocollen hvormed begge parterne var fornøied.

Dog Alligevel Knud Ure som Citant forlangede for Retten at hans Stif Søn Lars Gullichsens Odels og Løsnings Ret til gaarden Tillung maatte baade for Retten gøres Kundbar og i Ting bogen indføres.

Derpaa efter parternis forlangende om Lovmæssig Kiendelse blev

Afsagt.

Som deris Kongl: Maj:ts Allernaadigste Lov befaler og allernaadigst Siger om børns Værgen naar Broder er død at være Farfader for dend efterlatte u-myndige, Derforuden deris Maj:ts Lov Pag: 563 forbiuder Stiffader at være Sin Stifbørns værgen uden med næste Frænders og Øfrigheds Samtykke, Sam/m/e bogs, og Capt: 6 Articul dog formælder naar nogen Værgen, som itzige Farfader nu er beskicket af Forrige Sorenskriver at være icke haver saa meged at hæfte ved Som {uf} Værgemaaled Ka(...?) importere bør stille Vissen og Borgen for sig 2de Vederhæftige Cautionister nu for Retten har Præsentered befindes derforuden ey mod Lovens Pag: 571 at forsøm/m/e sin Myndlings gafn og beste, Saa tilstaaes ham baade forrige paalagde Værgemaal efter Eget forlangende og Stif Faderen hannem derfor gjøre Rede og Rigtighed, hvilcket hand alt som Værgen for dend u-myndige forestaar og forvalter som hand i fremtiden agter at holde forsvarlig og skulle hand icke Self være Sufficiant at gjøre dend umyndige Reede og Rigtighed Saavel for dend forhen (til-?)faldne Arv Som forestaaende og formodende,

1718: 37b

Skulle enten hans Eftne være u-tilstreckelig eller \hands/ Levnets maade \og omgang/ være u-søm/m/elig og u-tilbørlig, maae Cautionisterne være betænck[ende?] dend umyndige for ald Skadesliidelse at indestaae og være ansvarlig.

8. Lars Hoole ved Erich Arnetweet og Torckild Sousjord i Rettekaldet Lars \og Ole/ Igdetweet fordj at de holder icke deris giærder lovlig og forsvarlig.

De indstefnte møtte icke, ey heller det eene Stefnevidne hvorføre Sagen hensettes til nærmere lovlig paatale \og/ formoedning af Lovmæssig paakiendelse paa Aaestædet.

9. Anfind og Erich Giere af deris Naboe Johannes bliver indkaldet for Retten, for at skal have Slaget Egn!! (Eng?) over Mærcke, hvilcket alt i følge af Lovens Pag: 137 til Aaestædet henviises.

D: 10. Efter Rettens settelse og igientagelse forlangede Fogden angaaende Restancens publication \og examination/ maatte i Ting bogen hands vigilance og observation for Deres Maj:ts interesse maatte indføres for at faa den under Rettens forseigling beskrefven, som billigmæssig hannem blev tilstaaet, som restancen i Lougrettets og tilstædeværende Almuens Nærværelse lydelig blev forkyndt.

Same Tid fremkom for Retten Anfind Ringheim opbydende 2de sine Myndlingers nemlig Torgier Torgiersøns og Angunne Torgiers Datter Deres tilfaldne Arfvelodder deels i Løsøre beroende, og Deels i Penge giort og anvendt, for i længden for Renter blifve forskaanet, og af Myndlingerne Ved alders tilstrædelse upaaanchet.

Som ingen Videre havde at føre i Rette blev Lougrettet opnævnt, som Retten anstundende Aar skal betiene, Anfind Ringheim, Kolbein Kyte, Halfver Lie, {Hellie?}, Elling Berge, Ole Mossefind,

1718: 38

Erich Sundve, Torbiørn N: Qvitne og Ifver Biørche, hvorpaa Retten for denne sinde opsagdes.

1718

1719

(1719: 38)

Ao: 1719. d: 24. Febr: betientes sædvanlig Vaar- Sage- og restans Ting for Jondals Almue i Hardanger paa den Gaard Gundtveit nærværende paa Fogdens Sr: Ole Larsøns Vegne hands Fuldmægtig Monsr: Heiberg, paa Ombudsmandens Vegne Michael Storch, samt Edsorne Laugrettesmænd Niels I: Viig, Lars Børckeland, Lars Brattebøe og Iver Flatebøe, Saavelsom Knud Dregebrecke og Askild Molve Jtem Niels Underhougen og Lars Hougen,

da efter Rettens sættelse allerunderdanigst blev Publicerit Deris Maj:ts allernaadigst udstædde Forordning om Skattens paabud i Norge Pro 1719 daterit 5te Decembr: Ao: 1718. for tilstædeværende Almue.

Dernæst eet Patent om Høyeste Rets holdelse i Danmarck for Aar 1719. af dato 24 Oct: 1718.

Saavelsom Krigsstyrs Forordningen udj Norge Pro 1719 om Deris Maj:ts Allernaadigste paabudne Krigsstyr de dato 19de Decembr: 1718. Jtem Extract af Krigsstyrens Taxation for sam/m/e Aar.

No: 1. Eet Skiøde udstæd af Tosten Tostensen til hans Broder Johannes Tostensen Tofte paa 6 mrk:r Smør udj Gaarden Tofte med bøxel og herlighed, Kostet og betalt 6 rd:r daterit Axnes den 20 Majj Ao: 1718. Til Vitterlighed Lars Drage og Ole Ougestad, gaarden er beliggende udj Jondahls Sogn og Hardanger Fogderie.

2. Bøxel Seddel udstæd af Lars Børgesen til Arne Larsen Koppem paa 1 ½ Spand Smør 1 ½ giedskind udj Gaarden Koppem beliggende i Jondals Sogn udj Hardanger Fogderie daterit 24 Novembr: 1716, bøxelen betalt efter Loven.

3de Een dito af bem:te Lars Børgesen Brattebøe til Siur Siursen Koppem udstæd paa trej fierendeel Spd: Smør ¾ giedskind udj ermelte Koppem og daterit iligemaade 24 Nov: 1716, som og bøxelen efter Loven at være betalt.

1. Til samme tiid og Ting af Ombudsmanden \Sr:/ Peder Jensen Kaldet i Rette ved Skafferen, Roval Underhougen og Niels (S...?)monsens, Herbor Niels datter for begangne Leiermaal med Jacob Brecke.

Dend indstefnte Møtte og tilstoed Lovlig Varsel at have beko(mmet)

1719: 38b

Saavelsom forseelsen hvorfor hun var sigtet.

Hvorpaa ombuds Mandens tienere Mickael Storck sadt paa sin Principals Vegne i Rette og paastoed {efter Loven} at Dilynquenten i følge af Loven maatte tilfindes sine Leiermaals bøder at erlægge eller formedelst desen fattelse efter Kongl: allernaadigst Forordnings tilhold Straffes med arbeide i Spinde huuset.

Herbor Niels datter hafde intet til sin undskyldning at forevende uden alleene sin armoed, forhaabende nest formedelst ombudsmandens medlidenhed, som hun af yderste Efne dend halve boed nemlig 3 rixdr: vilde Stræbe og erbød at aflægge, herudjnden,

Afsagt.

Som Herbor Niels datter sit begangene Leiermaal med Jacob Brecke for Retten frivillig tilstaar, og dertil findes Kiendsgierning Ved Eet Piigebarns afling, altSaa tilfindes hun i allerunderdanigst følge af deris Kongl: Maj:ts allernaadigste Lov 6te Bog 13de C: 1te Art: at Stande Aabenbare Skrift og til sit Herskab eller ombudsmand at erlægge 12 Lod Sølf og hvis hun bøderne ej tilstreckelig Kand udrede da efter Kongl: Allernaadigste forordning til desen betaling liide arbeid i Spindehuset.

2det ombudsmanden ved Lensmanden haver i Rette Kaldet Ole Torgiersen Hviidsteen fordi hand med sin til Ægte havende Hustrue Kisten Mads datter fortilig i henseende til deris Brøllup har afled barn og derfor til Sogne Præsten Hr: Ole Gierdrum har erlagt sine Egtebøder 3 rd:r 2 mrk: 4 s: hvilcket baade Ole Hviidsten Saavel som Kaldsmaalet for Retten nærværende har tilstaaet, og Hr: Ole Gierdrum Self i sit andragende til Stifts befalningsmanden ydermeere Stadfæster af dato 27 Majj 1717.

Derpaa af ombudsmandens tiener i Rettesadt og paastaaed Endelig og Lovmæssig Kiendelse. ydermeere blef forinden Kiendelse dend indstefnte tilspurt hvor barnet blef aflet, hvortil hand Svarede paa Præstegaarden, hvor hand og hans Hustrue var \tillige/ tienende og deris Brøllup derpaa stædet blef holdet {paa} Ste: Hans tiid tilig paa høsten.

Derpaa Afsagt,

Deris Kongl: Maj:ts allernaadigste Lov Pag: 965 d:(?) 1te Artic: tilholder allernaadigst naar nogen sig med Leiermaal forseer siden hin anden Egter Da at bøde til deris Herskab,

1719: 39

Mandfolcket 4 ½ Lod Sølf og Qvinde Kiønnet half parten saa meget, og Lovens 2den Bogs 11te C: 16 Art: allernaadigst forefinder at Leiermaals bøder som paa Præstegaards Grund tilfalder og af deris tienistefolck skulle udgives, skal fattige Præst Encker være tilhørig, af hvilcke begge Allegerede Lovens Articler ey Kand sees eller udfindes Sogne Præsten Hr: Ole Gierdrum enten for Herskab Kunde regnes eller bøderne sig billigmæssig anmasse mindre om deris uddeeling og Distribution efter Eget tycke som uvedkom/m/ende at dispencere; Thi findes for billigt at Ole Hvidesteen efterdj forseelsen paa Præstegaardens grund formodentlig er begangen, \som K(.st.t?) eft(er?) Qvindfolckets Barnefødsel saa hastig fuldte paa Brølluppet/ til Giestlighedens Pratroner!! (Patroner) nemlig Stift befalningsmanden og Biskoppen sine ægtemaalss bøder {at} \bør/ erlægge, som dem efter anseelige skiøn og billigste medliidenhed til Vedkommende {eller} \og/ mest nødtrængende forsvarlig \Vel/ uddeles, og \hand/ igien hos Hr: Ole enten ved mindelig eller lovlig omgang for de hannem leverende bøder søger sin Refusion og erstatning. Efterdi mand ey Kand udfinde \af/ hvad føye bøderne til Hr: Ole som een Geistlig og gandske uvedkom/m/ende Mand uden Dom og Kiendelse burde erlægges eller hand sig dermed {ville} befatte.

3die Af Tosten Fladebøe ved Arne Koppere og Skafferen Ole Svendsen indkaldet Lars Fladebøe!! (Brattebøe) for 4 mrk: hand hannem indeholder og vil afdrage paa eet Kiøb om tvende Stude dennem var imellemhandlet,

Dend indstefnte møtte vedtagende Lovlig Varsel.

Hvorpaa Citanten sadt i Rette deris Kiøb uden druckenskab ædruelig være sluttet, at Lars ham for 2de Stuede skulle give 7 rd:r af hvilcke hand dend eene tog udj øyesiuun og den anden efter Eget tycke ubeseed accorderede, hvorimod Contra-Parten Svarede sig med

Citanten om 2de giæld Stuede at være foreenet og dennem ubeseed til een Østmand ved Nafn Endre Pockerhu igien havde afhendt, men efter Slutning befantes dend eene af Østmanden ej at være giældet, hvorforsom hand bemelte Endre udj Deris Kiøb eller handel ved afregning 4 mrk: maatte gotgiøre, og derfor sam/m/e 4 mrk: Citanten siden paa nogen sild har afkortet. Citanten formeente sam/m/e ham decourterede 4 mrk: ved Dom maatte tilfindes, derom lovmæssig Kiendelse forlangede, efterdi hand havde tilbødet Lars hvilcken af deelene hand vilde beholde enten Studene eller \de accorderede/ penge {ne} efterat hand Studene havde beseed, hvilcket Lars ej kunde fragaae, sig vel være tilbuden, men alleene fore(givende?) sig til(?) Østmanden \med/ sam/m/e \for/ord Creatuurene ha(... ..?).

Viidere havde ey parterne i Sagen at foreve(nde, og derefter?) med Lovmæssig Dom efter forlangende vare for(ventende?)

1719: 39b

Kiendt og Afsagt,

Deris Kongl: Maj:ts Norske Lov Pagina 702 2den Artic: <formelder> at alle Contracter som frivillig giøres af dennem der ere Myndige og komne til deris LavAlder, være sig Kiøb, Sold og andet \ved/ hvad Nafn det næfnes Kand som icke er imod Lov og Ærbarhed skal holdes i ald deris ord \og/ puncter saasom de indgangene ere, og Lars Brattebøe Kand ej {der} fra gaae, sig med sin Naboe Tosten Fladebøe angaaende forbemelte Stuede endskiønt dend eene ubeseed, dog haver sluttet Kiøb, som dend anden Nemlig \dend/ Selgende og hiemler, og derhos tilbøden ham, efter at hand begge havde taget udj øyesiuun, hvilcken af deeleene enten {af} Pengene eller Studene hand sig ville udvælge. Altsaa Kand hans indvending at hand til Østmanden for sam/m/e Qvæg 4 mrk: har maat tilbage leveret ej Prioritere ham til noget Vederlaug hos bem:te Tosten Fladebøe Særdeelis efterdj hand deris Sluttet Kiøb da Endelig tilstoed og bifaldt ham, hvorforsom ej anderleedis for Rett Kand Kiendes, end Lars Brattebøe til Citanten Tosten Fladebøe jo bør erlægge de paastefnte 4 mrk: Saavelsom erstatte ham Processens omkostning med 1 mrk: 8 s: alt at efterkom/m/e under adfærd efter Loven.

Endelig efter 3de Gangers tilspørgelse havde ingen flere Stefnt eller vilde gaae i Rette hvorforsom Retten denne Sinde for dette tinglaug opsættes.

Anno 1719 dend 25 Februarij betientes Sædvanlig Waar, Sage og Restantz Ting for Østensø Skibr: i Hardanger paa dend gaard Tole nærværende paa Foegdens vegne, nemlig Sr: Ole Larsens hans Fuldmægtig Monsr: Heiberg, paa Ombuds Mandens Vegne Michael Storck Samt Eedsorne Laugrettismænd Jan Skeje, Tosten Kaldestad, Lars Øfsthuus og Halsteen Giødne, Saavelsom Omund Lie og Ole Torbiørnsen Østensøe, jtem Haagen Fosse og Knud Tveet,

Da efter Rettens sættelse allerunderdanigst for tilstædeværende Almue blev Publicerit og forkyndt Deris Maj:ts allernaadigste udgangne Forordninger indført folio 38:

1. Dernest Een Bøxel \seddel/ udstæd af Siur Andersen Koldahl, Aamund Moe og Christi Moe til Ole Johannesen, Siur 1 pd: S: Aamund 10 ½ mrk:r og Kristi ½ Løb 2 ½ mrk:r Smør udj Gaarden Steene beliggende i Hardanger udj Vigøers Sogn, daterit Nest(huus?) dend 1 Augustij 1718, bøxelen efter Loven var betalt.

1719: 40

2. Een Bøxel seddel udgivet af ombudsmanden Sr: Peder Jensen Smit til Ole Larsen [paa] ½ Løb Smør og 1 huud udj hans Kongel: Maj:ts under Halsnøe Closters gods tilhørende gaard Schallem udj Østensøe Skibr: beliggende, daterit Berven dend 14de Nov: 1718, paa hvilcken Bøxel Resterer 11 rd: 5 mrk:

Til samme tiid og Ting hafde Ole Henricksen Skeje ved Stefnevidnerne Jacob Knudsen Skaffer og Haaver Moe ladet i Rette Kalde Marithe Ols datter Røsseland, for ubeqvems ord hun imod hannem haver øved,

Dend indstefnte møtte hvercken Self eller Fuldmægtig paa hendes Vegne.

hvorfor Stefne vidnerne blef for Retten fremkaldet deris Kaldsmaal Eedlig at afhiemle som de og begge efterkommet.

Derpaa Afsagt

Som Marithe Ols datter hvercken Self i Rette møder eller ved Fuldmægtig sit Lovlig forfald lader liuse og dog Kalds maalet nøyagtig og Eedlig Ved Stefnevidnerne \er/ afhiemlet, altsaa forelægges hende Laugdag til neste Ting i Retten at møde, eller efter Sagens forefunden Beskaffenhed og beviislighed Liide Lovmæssig Dom.

2det Dito af Lensmanden Ole Berven Saavelsom hans Broder Endre Røsland i Rette Kaldet Lars Røsland, fordj hand vil bemægtige sig eet Loft som hører heele gaarden til og i Rum tiid over 40 á 50 Aar haver været til fælles gaardens brug for een hver Opsidder efter andeel.

Dend indstefnte møtte vedtagende Lovlig Stefnemaal.

hvorpaa Citanterne som begge lige meget i Endres brug ere Eiende nemlig 1 L: 4 mrk:r vare paastaaende at de huuse som gaarden ere tilhørige og af alders tiid een hver af opsidderne haver været til fælles brug og nøtte, ey formedelst deris Contra-partes Vrangviished efter hans tycke de andre maatte frakom/m/e og blive alleene til deel baade som derpaa huusenis brug har fanget Lovlig hæfd og ej hand efter deris formeening Kand give sig self frihed huuseene efter Eget tycke at deele og needbryde.

Contra parten gjorde herimod indsigelse sig efter anpart huuseene er vanholden og derfor har faldet tancke det omtvistede Loft med de andre opsiddere naar det er needrevet efter advenant at deele, negtende og, at Endre og hans formænd har haft Loftet i brug som melt, hvilcket hand dog ej vedbørlig Kunde beviise, mens forlangede at Citanterne deris paastand og forebringende maatte gotgiøre,

da Lensmanden og Endre fremkaldede 2de gamle Mænd Een af 70 dend

1719: 40b

Anden 80 aar, begge nærværende nafnl: Peder Torpe og Omund i Groven, som efter aflagde Eed forklarede, dend 1ste Peder Torpe imedens hand hos Citanternes Fader Lars Røsland trende Aar hafdet!! været i tieniste, fra hvilcken tiid 40 aar er leeden, da dend omtvistede Loftes ½ brug have tilhørt Citanternes part og de uden ancke af Naboerne have nyttig giort. Det andet Vidne Omund i Groven forklarede iligemaade Eedlig sig \for Rum tiid/ hos Lars Røsland hafve tient 6 Aar, imidlertiid aldrig det halve brug i tit bemelte Loft hans Hosbunde Lars af Naboerne være hindret eller Vegret.

Citanterne sadte ydermeere herpaa i Rette at Lars Røsland maatte tilholdes nu som tilforne efter Vidnernes forklaring og billighed deris anpart i det omtvistede Loft dennem brugelig at tilstaae, Samt at erstatte Processens Omkostning efter billig Skiøn og deris formoedning 2 mrk:

Lars Røsland foregaf at have holdt Laas og Luckelse i Rum tiid for dørren og det ladet forbedre naar det haver været brøstfældig, hvorfor hand ingen erstatning af medbrugende og

med Eiende ville paastaae, formoeder derfor at omkostningerne bliver befried og de Interesserende herefter dørren med forsvarlig Luckelse at {blive} forsiune, hvilket de hannem for Retten frivillig tilstoed at ville gotgiøre.

Ydermeere \3/nærmeere \1/træffede \2/parterne mindelig foreening forinden Doms hændelse at huusene efterdags som for dags skal være hver Jordbrugende sin andeel tilhørig og Citanterne de 2de deele {ne} i det omtvistede Loft sig holde tilhørig og brugelig, dog herefter Saavelsom før for det halve taeg drage omsorg, hvorved Processen for øvrigt paa begge Sider Endtes og ophævedes ved parternis for Retten gjorde haandebaand.

Hvem af parterne herefter med forliiget \sig/ skulle finde sig misnøyet og derefter ej sig ville rette, haver de i følge af Loven Sorenskriveren med behørig Laugrett paa Aaestæden til nærmere grandskning og skiønsomhed at tilkalde.

3die af Niels Moe i Rette Kaldet Lars Røslund paa hans Søns vegne Arne Larsens at betale 6 rd:r som hand af Engebrickt Nielsen hafde oppebaaret og paa sin Fader afsignerit.

Dend indstefnte Møtte og forlangede opsettelse til neste Ting.

1719: 41

Efterdj hand ej sin Søns breve har Kundet oplede hvoraf hannem samme Krav Kunde bleven informerit og underrettet,

Jmidlertiid treffede Parterne foreening, at Citanten sig med hælten loed nøye, og Contra parten sig beqvemede dertil at udlægge, dog med Condition ej i een Summa men med tiid og leilighed.

4de Af Helge Lars datter ved Lensmanden og Jacob Skaffer i Rette Kaldet Ole Fixe fordj hand indeholder hendes Løn af ganske Aar dertil hand siunis sig beføyet efterdj hun af hannem først Fæstepenge haver oppebaaret og siden tieniste hos Niels Stenstøe haver antaget.

Dend indstefnte møtte, vedtagende Lovlig Varsel.

Paa Citantjndens vegne sadte Lensmanden i Rette efter sin formeening af tieniste pigen at være forbrudt end eet fierdings Aars Løn og Ole Fixe ej burde {self} være sin Eegen Dom/m/ere og giøre sig Self betalt og med et halv Aars Løns tilbage\be/holdning.

Contra parten Kunde ej frasige sig hendes halve Aars Løn at indehave, efter eget foregivende Accorderit 1 rd:r udj penge og efter Lovrettets sigende hendes Klæder 15 mrk: Vurderit hvoraf hun eet halv Aars Løn har bekom/m/et og eet halv Aar endnu har til gode, som hand har indeholdt til Sagens uddrag. Erbydende nu hendes Fuldmægtig for Retten dend eene fierding Aars Løn beløbende 5 mrk: 4 s:, Saavelsom for Processens omKostning erstattet 1 mrk: 4 s: hvilket alt Citantjndens Fuldmægtig imodtog og Samtyckt, og derved Sagen Endet, med dend Condition at hun i sin Resterende Løn skulde afKorte Ole Fixe hvis hun ham for Arbeide skyldig var.

Efter 3de gangers paraaabelse fantes ingen fleere som hafde Stefnt eller ville gaa i Rette, hvorforfore Retten denne Sinde for dette Ting Laug blef opsagt.

Dog derhos opnefnt Laugrettet som til Tinget indeværende Aar skal betiene nemlig Omund Lie, Johan Skeje, {Lars Skeje}, Halsteen Dønne, {Niels Børve}, Olle Torbiørnsen Østensøe, \Samt nye/ Christopher Steene og Peder i Wiig, Endre Røslund og Osmund Sooldal som deris Laug Rettes Eed vedbørlig haver at aflægge.

Anno 1719 dend 27de Februarij blev Sædvanlig Vaar, Restantz og Sage Ting betient for Gravens, Ulviigs og Eidfiords Almue paa Eide udj Hardanger beliggende, nærværende paa Foegden Sr: Ole Larsens vegne hans Fuldmægtige Monsr: Christ: Heiberg, ombudsmanden var Self tilstede, Samt Eedsorne Laug Rettens mænd Lensmand Baar Spaaneimb, Magnus Børsen for Ole Hyle, Iver Rønnestrand for David Liqve, Hellie Legrej for Baar Lille Tuun, Mads Welcken for Vagleick Holckesviigen, Thronn Erdal

1719: 41b

for Jens Sæd, {Tosten Herrej for} Snare Espeland for Jon Siursen, Knud Hamre, og {David Spaaneimb} Arne Saaqvitne.

Da efter Rettens settelse allerunderdanigst for tilstædeværende Almuer blev Publiceret de \Kongl:/ allernaadigst udstædde forordninger med Viidere under folio 38 extraherit.

No: 1. Dernest eet Skiøde udgivet af Tollef Kagestad til hans Stif Søn Lars Olsen paa 1 ½ Spand Smør i gaarden Dahle beliggende i Hardanger og Gravens Sogn med Bøxel og Herlighed, betalt derfor 56 rd:r efter Skiødets viidere formeld, og daterit 27 Febr: 1719. underskrevet til Vitterlighed Snare Espeld: og O. Vinddahl.

2. Dito udstæd af Aamund Larsen Toskielden til hans Søn Lars Aamundsen paa 1 Spd: Smør og 4 ½ mrk:r Smør udj hans Eiende Odels gods eller gaard Toschielden af Værdj 30 rd:r daterit 27 Febr: 1719. til Vitterlighed underskreven af Mads Welcken og Snare Espeland.

3. Een Bøxel Seddel udstæd af Sr: Peder Jensen til Halsteen Ellingsen paa 1 ½ Spd: Smør ¼ huud og ¼ buckskind udj Deris Maj:ts under Halsnøe Closter beliggende Gaard Bagne i Ulvig og Hardanger Fogderie, daterit Gravens Tingstæd dend 9de Aug: 1718. bøxelen efter Loven var betalt.

4. Dito udgiven af Ombudsmanden ovenmelte Sr: Smit til Peder Samsonsen paa 1 Løb Smør ½ huud og ½ buckskind udj hans Maj:ts under Halsnøe Closters ejende gaard Saaqvitne i Graven Sogn beliggende, paa Bøxelen Resterer 8 rd:r og dat: 8 Nov: Ao: 1718.

5. Een dito udstæd af Omund Bue til Haagen Omundsen paa ½ Løb Smør og 1 buckskind udj gaarden Skaar beliggende i Hardanger udj Eidfiords Sogn, dat: 21 Julij 1712. bøxelen efter Loven var betalt.

1te Eet Skiøde udstæd af Christopher Ødven til Sin Svoger Siur Gundersen og Datter Anna Christophers datter [paa] 2 pd: Smør med Vahre i beregnet i Gaarden Jeltnes i Hardanger og Ulvigs Sogn beliggende daterit 27 Februarj Ao: 1719. underskrevet til Vitterlighed Baar Spaanheim og Helgie Lægrei.

1. Eet Gave bref af Christopher Ødven udgivet til ovenmelte

1719: 42

hans Datter og Svoger paa dend Rette Odel udj hans Gaard Jeltnes neml: 2 pd: 4 mrk:r Smør med bøxel og Over bøxel paa 9 mrk:r Smør, daterit dend 27 Febr: 1719 og underskrevet til Vitterlighed af bemelte 2de Mænd.

1te Til samme tiid. !!

Anno 1719 dend 2den Martij blev Sædvanlig Vaar, Restantz og Sage ting betient for Odde, Ullensvangs, Kintzervigs og Røldals Sogner paa Wines beliggende i Hardanger, nærværende paa Fogden Sr: Ole Larsens Vegne hans Fuldmægtig Monsr: Christ: Heiberg, Ombudsmanden Sr: Peder Jensen Samt Eedsorne Laug Rettens mænd Gunder Alsager, Jacob Wines, Brynild Tioflot, Lars Lote, Ole Lote, Haaver Svartveit, Mogns Alsager og Knud Frøm.

Da efter Rettens sættelse aller underdanigst for tilstædeværende Almuer {allerunderdanigst} blev Publicerit de Kongl: allernaadigst udgangene forordninger med viidere extraherit under folio 38:

1te Dernæst eet gave brev udgivet af Samson Joensen til sin Søn Lars Samsonsens paa 3 Spand Smør og 12 mrk:r dito i Gaarden Skare beliggende i Odde Kircke Sogn i Hardanger daterit Wines dend 1 Martij 1719 og underskrevet af Lars Beck og Omund Jordahl til Vitterlighed.

1te Eet Skiøde udstæd af Lars Olsen Eie til Henrick Jørgensen Freim paa 1 ½ Løb Smør i gaarden Eie med bøxel og herlighed beliggende i Odde Sogn udj Hardanger af dato Wines dend 1 Martij 1719 underskreven til Vitterlighed af Omund Jordahl og Joen Jordahl.

1te Til samme tiid haver Deris Ærværdighed Hr: Jørgen Jensen ladet ved Lars Helleland og Torgier Giaastad i Rette Kaldet Johannes Bramstveet for 8 rixdaler som Hr: Jørgen hannem hafde betroet og Caverit for, hos Monsr: Miltzov. hvilcke Hr: Jensen af bem:te Miltzov søges for. Dito indkaldet ham for Landskyld Pro 1718 Saavelsom forvoldte omkostning baade paa dette Saa og foregaaende Ting.

Dend indstefnte møtte tilstaaende Lovlig Varsel.

Derpaa Citanten var i Rettessettende at dend indstefnte efter forlangende af ham og derpaa fuldte udlæg maatte niude fyllest giørelse eller hand efter begiering maatte

1719: 42b

Blive tilfunden enten sit Løfte at fuldbyrde eller de tilsagde 8te Rd:r at gotgiøre hvormed Citanten dog ej siuntes at være fornøiet, men erbød sig Eedlig forklaring herom at giøre, hvorimod Contra-Parten gjorde indsigelse om Eedlig Aflæg til sin befrielse.

Hvilcket Citanten forlangeede ham i det ringeste og for det første maatte paalægges.

Dog forinden Eeds Aflæg Sagde Citanten Sig ej efter {hans paastand} \Contrapartens tilbud/, som forebragte, sig Eene med Præsten have talt og ej i Vidners paahør, Eed var forlangende men heller hannem derfor forskaanede.

Jngen af Parterne hafde viidere i Sagen at indvende men Samtlige med Lovmæssig Dom Vare fornøiede.

Derpaa Afsagt,

Som Citanten ej dend indstefnte Johannes Bramstveet med Vidner Kand overbeviise hannem, Sig om det paatalte have anmodet, og hand Sam/m/e for Retten fragaar, altsaa frikiendes hand for Citantens paatale i alle maader, Lover dog at betale Citanten godvillig 3 mrk: 8 s:

2det Af Knud Knudsen Tveete i Rette Kaldet Ærværdige Hr: Jørgen Broese fordj hand til Wigleick Frøsviig har bøxlet i Warberg 5 ½ Spand Smør, hans Myndling Mari Halsteens datter arvelig var tilfalden. Hans Skriftlig insinuerede Stefning er af ordliudende som følger.

Dend indstefnte møtte, vedtagende Lovlig Varsel.

hvorpaa Citanten i Rettelagde eet gammel Skiøde udstæd af Knud Torckildsen Øye og Joen Omundsen af dend 1te ½ L: og 1 huud af dend [sidste] ½ L: Smør og ½ huud. derover formeene sig i følge af Loven være forpligtet at see og Stræve efter sin myndlings beste,

og ej paa bedre maade Kand udfinde hinds interesse end hand Self som Værge Jorden mod Lovlig Bøxel Kunde bruge og bekomme som hand og Jord-

1719: 43

Drotten haver tilbøden, hvilcket hand ej Kand fragaae men for Retten det har tilstaaet.

Bøxelmanden derimod formeente at Saasom hand var uviss om hand Kunde opleve eet ti aars gammel Pige barns giftermaal og formodende Ægtefældes bøvling paa dend Benificerede Bøxel Jord, til med icke heller at Pige barnets anrørende derom for Juul med mindste ord er anmoedet, Saa formeente hand uforgribelig at Willeick Tostensen nød hans mange aars Soldats tieniste Saa meget got ad at hand Denne Leedige Jord frem for nogen anden maatte niude imod 20 Rixdalers Bøxle Penge.

Jngen af Parterne hafde videre i Sagen at indvende, men begge Refere/re/de sig til forhen deris \giorde/ i Rette settelse.

Derpaa Kiendt og Afsagt.

Deris Kongl: Maj:ts Norske Lov tilholder allernaadigst i 3de Bogs 14de Cap: 2den Articul at een hver beholder Bøxel som hand af alders tiid haft haver, sam/m/e Bogs 19de C: 26de Art: allernaadigst forefinder at een hver Værge skal søge sin Myndlings beste og fordeel og forbringe indkomsten af dens formue det høyeste skee Kand, Desformedelst Knud Knudsen Tveete som beskicket formynder og Værge for Mari Halsteens datter siunes sig være beføyet Jorden paa hendes vegne med nøiagtig bøxels erlæggelse Saavelsom ærbødne Caution for Huusenes ved Lige holdelse heller end Wigleick Frøsviig at fæste; Altsaa findes for billigt at ovennefnte Knud Knudsen til Wigleick Frøsviig sin første fæste nemlig 20 rd:r vedbørlig fornøier, og Saaleedis jorden forsvarlig handthæver og ved lige holder som hand baade for Eiere og Jorddrot i Længden vil være ansvarlig, dog træffede Parterne Saaleedis forening at Opsidderen Wigleick ej Skougen til upligt forhugger {og} med dend Condition dette Aar 1719 til Aarets udgang som een Leilænding at bruge, og da til neste faredag uden modstand og tvistighed at fratræde paa alle Sider uden videre Lovens medfør at efterkom/m/e.

1719: 43b

3die Af ombudsmanden Sr: Peder Jensen i Rettekaldet ved Povel Sexe og Isack Freim Salomon Jordahl Saavelsom Ragnilde Ols datter for indbyrdes begangene Leiermaal {hvilcke begge indstefnte hin anden ere saa nær paarørende at det belagde Qvindfolck} \i forbuden Leed efterdj hun som hand hafver belagt/ er hans \nu til ægte hafvende Koenes \Kiødelig/ Søster datter.

De{nd} indstefnte møtte tilstaaende begge Lovlig Varsel, Saavelsom forseelsen ved Leiermaalet {\6/at} \7/være \8/begangen \1/af \2/dem \3/begge \4/efter \5/Sigtelse.

Ombudsmanden Sr: Peder Jensen sadt i Rette at hand efter Deris Maj:ts Lov maatte niude og erholde forsvarlig Dom over Dilingventerne efter Sagens beskaffenhed.

Dernæst inqvirerede {ombudsmanden} om nogen af dem da forseelsen {var} \blev/ beg{angen} \aaet/, vare druckne, hvortil de begge Svarede nej.

2det tilspurt Qvindfolcket om hun Kunde sigte ham som hende hafde belagt, at have voldtaget hende, hvilcket, \baade/ hun Saavelsom hand gav giensvar, ej være skeed.

3die hvor længe de Saadan usømmelighed indbyrdes haver brugt og paa hvad Steder, enten hiemme eller {paa} \i/ Skoug og marck, hvortil de Svarede hiemme.

4de tilspurt om det var mørkt eller liust og om de icke {viste at} Kiendte hin anden, hvortil de Sagde at det var mørckt og de icke Kiendte hver andre.

5te om de {tidere} \flere end een gang/ paa saadan usømmelig maade {har begaaet} hin anden indbyrdes \hafde begiegneth/, hvilcket de ej fragick men tilstoed fleere gange {at} være skeed.

Videre hafde ej Parterne at indvende, men {baade begge sinde} \Ombudsmanden var/ Dom forlangende, og De sigtede undergifvende sig Retten.

Afsagt,

\5/For \6/denne / Rett \4/haver \Ombudsm:/ \1/Sr: \2/Peder \3/Jensen {ind} \frem/kaldet Salomon Jordahl og Ragnilde Ols datter for indbyrdes

1719: 44

begangne Leiermaal, og ere {Mandfolcket hende} \De hinAnden/ Saa nær paarørende at hun virckelig er hans Koenes Søster datter, og Deris Kongl: Maj:ts allernaadigste Lovs 3de Bogs 18de Cap: 4de Articul Allernaadigst tilholder at een Mand skal holde sig lige saavel fra sin Hustrues Slegt som sine Egne Slegtninge, og een Qvinde iligemaade. Forseelsen derimod af dem begge for Retten tilstaaes, hvilcket ingen af dem i følge af Lovens 1te Bogs 15de Capit: 1te Articul Kand fragaae, dertil \og/ Kiendsgierning ved barnefødsel \er stadfæst og/ forefunden {og indberettes}, AltSaa Kiendes for Ret i følge af Lovens 6te Bogs 13de Cap: 14de Art: at Salomon Jordahl og Ragnilde Ols datter som {hin anden} saa nær som forbemelt ere {\i Svogerskab nær/} {paarørende} \forbunden/ og Sig dog med utilladelig \og usøm/m/elig/ blodskam og Leiermaal haver forseed, i henseende at de i Svogerskab imod Guds og Kongens Lov fornær ere hin anden paarørende, derfor hver af dem {Af Mester Manden} sit hoved {blive} ved {Sværd} Mæstermandens Sværd \med Sverd/ blive aftaget {paa} \og/ bøderne yderligere \og nøyagtigere formue/ {efter Loven er bleven} \At erlegges/. betal (...?).

2det 1 Skiøde udstæd af Omund Grytting til Knud Seimb paa ½ Løb Smør udj Seim i Røldahls Annex beliggende, Kostet og betalt derfor 48 rd:r daterit Wines dend 2de Martij 1719.

3de 1 Dito udgivet af Lars Siursen Bue til hans Broder Peder Bue paa 1 pd: Smør i Bue for hvilcket er betalt 34 rd:r dat: Wines dend 2 Martij 1719.

1te Een Bøxel Seddel udstæd af Omb: P: Jensen til Østen Omundsen paa 1 L: S: og 1 huud udj Helleland, bøxelen efter Loven meltes at være betalt, dat: 12 Nov: 1718.

Dend 3de Martij nest paafølgende blev Retten atter sadt og betient.

1te Og da af Ombudsmanden Sr: Peder Jensen Smith i Rettækaldet Siur Olsen Gielle Saavelsom Guri Ols datter Age for begangene indbyrdes Leiermaal.

Dilinquenten Siur Olsen var for Retten tilstede og vedta-

1719: 44b

Gende Lovlig Stefnemaal. Paa Qvindfolckets Vegne møtte hendes Fader.

Ombudsmanden sadt i Rette at begge efter Loven til retmæssig boed maatte vorde anseet.

De indstefnte hafde herimod intet i Rette at indvende, efterdj Sagen ved Kiendsgierning ydermeere er Stadfæstet og Kundbargiort, nærmeere med Dom fornøyede.

Afsagt

J følge af Lovens 6te Bogs 13de Capit: 1te Art: tilfindes Siur Olsen at stande aabenbare Skrift, og til ombudsmanden som Sigt og Sagefald forvalter bøde 24 Lod Sølf, Qvindfolcket iligemaade tilfindes at Staae aabenbare Skrift i følge af forhen Allegerede Deris Maj:ts

allernaadigste Lovs Art: Samt til ombudsmanden erlægge 12 Lod Sølf, af hvilcke bøder Mandfolcket til ombudsmanden 4 rd:r har erlagt, de øfrige haver Peder Olsen Giaastad Caverit for, For Qvindfolcket \1/haver / \4/betalt \2/hendes \3/Fader \5/fuld boden, Reserverende derhos nærmeere sin paastand til hannem som hende haver beligget.

2det Hafde Ole Bergesen ved Lensmanden og Povel Sexe i Rette kaldet nest bem:te Siur Olsen, fordj hand sin Datter Guri ubluelig hafde Krencket efter at hand Forældrenes tilladelse og Egteskabs Samtøcke hafde forlanged. Derover paastaaende Lovmæssig Kiendelse. Som hun for sin Æres Spilde maatte efter hans formue niude een hederlig hiemmegift.

Dend indstefnte møtte vedtagende Lovlig Varsel.

Citanten Refererede sig til sit Stefnemaals indhold og formeld, formodende billig og Lovmæssig Kiendelse.

Dend paagiældende hafde i Sagen intet at indvende, undtagen sig alleene af dend som hand haver belagt, have erholdt Kierligheds Løfte, for det øfrige undergivende sig med Dom Deris Maj:ts Allernaadigste Lov og allernaadigste Rett forefinder.

Citanten herpaa ervartede iligemaade Lovmæssig Dom.

1719: 45

Derpaa Afsagt,

Deris Kongl: Maj:ts Lov Pagina 967 tilholder Allernaadigst at hvo een Dannemands datter beligger og hendes Forældre eller Formyndere Ægteskab dennem ey imellem ville Samtøcke, skal hand for hendes æres Krenckelse give een hederlig hiemmegift efter sin Formue og hendes Fader nu for Retten ej vil billige deris Ægteskabs inldadelse; Altsaa findes for billig og Rett, At dend indstefnte Siur Olsen til Guro Ols datter for sin Æres Spilde efter forhen Allernaadigste Lovens Allerunderdanigste Allegerede Articiel 10 rd:r bør leveere, under nærmere Namb og Execution efter Loven at efterkomme.

3die Af Ombudsmanden ved Lensmanden og Povel Sexe i Rettekaldet Elling Wachtin og Omund Sandven for Slagsmaal med Gunder Sandven.

Jngen af de indstefnte møtte, men Stefnevidnerne afhiemlede Eedlig deris Kaldsmaal.

Derpaa Afsagt,

Efter Stefne vidnernes Eedlig forklaring om deris Lovlige Kaldsmaal vedkom/m/ende Elling Wacktin og Omund Sandven Mod Gunder Sandven af hvilcken ingen paa Tinget Comparerede, forelægges Dem Laugdag til neste Ret at møde eller efter forefunden Sagens beskaffenhed og {foranførte} \tilstræckelig beviislighed lide Lovmæssig Dom.

4de Af ombudsmanden ved Lensmanden og Povel Sexe i Rette Kaldet Aslack Berven for Slagsmaal med Joen Hildall som ej heller møtte men bem:te Kaldsmænd deris Lovlig Kaldsmaal Eedlig afhiæmlede.

Afsagt,

Til neste Rettens dag forelægges indben:te Aslack Berven at møde i Rette eller lide Dom for udeblivelse.

5te Dito af Ombudsmanden i Rettekaldet Erick Nøsviig for øvede ulæmpe ved Slagsmaal med Brithe Nøsvig.

dend indstefnte møtte tilstaaende Kalsmaal, men ingen af Vidnerne, nemlig Mari Nøsvig, Anna Torbiørns datter og Heine Helleland, hvilcke alle tillige forelægges at møde til neste Rettis dag eller at Lide Straf for udeblivelse.

6te Dito i Rettekaldet Lars Iversen Bue for Slagsmaal!! (Slagsmaal) med Lars Omundsen Erdahl.

1719: 45b

Dend indstefnte møtte icke ey heller nogen paa hans vegne. Ey heller Kunde Kaldmændene Lovlig afhiemle Stefnemaalet!! (Stefnemaalet), hvorfor Sagen til nærmere Lovlig Stefnemaals igientagelse henViises.

7de Dito ved Lensmanden og Povel Sexe i Rettekaldet Omund Ellingsen Sandven for Slagsmaal mod een Svenske,

Jngen af de indstefnte møtte, men Kaldsmændene afhiemlede Eedlig deris Varsel.

Indstefnt og til Vidne Jacob Christensen, som ej heller møtte.

hvorudjnden Omund Sandven Saavelsom dend Svenske Persohn tilligemed Jacob Christensen, forelægges Laugdag til neste Rettes dag at møde.

8de Dito af Ombudsmanden Lovlig varslet Anna Gunders datter for øvede errørige skiildsord mod Gunnele Sandven, Vidner Dorthé og Brithe Tieniste piger paa bem:te Sandven.

Hvercken Vidnerne eller dend indstefnte møtte,

hvorfore Sagen hensettes til neste Ret Da Samtlige forelægges Laugdag til Tinge at møde.

9de Torbjør Rasmus datter af Ombudsmanden Lovlig i Rettekaldet for begangene Leiermaals forseelse, paa hvis vegne Lensmanden Lyste forfald at hun ej paa Tinget formedelst hun i Barselseng med eet dødfød barn er liggende og ilde faret, hvorfor Sagen til neste Rettes dag opsættes da hun paalægges {for} i Retten at møde.

10de Birthe Peders datter for begangne Leiermaal indkaldet af Ombudsmanden, med Elling Gulicksen Oere.

Dend indstefnte møtte icke, ej heller nogen paa hendes Vegne.

Lensmanden Kunde ej heller, som Stefningsen skulde forkynde, afhiemle Kaldsmaalet, hvorfor Sagen til nærmere Stefnings igientagelse hensettes og hun da for Retten paalægges at møde.

11te Omund Buue indkaldet, for Slagsmaal med Troen Ærdahl, af Ombudsmanden.

1719: 46

Dend indstefnte møtte icke, ey heller Kunde Lensmanden som Stefnemaalet var beordret at Kundgiøre, varsel Eedlig afhiemle, hvorfor \3/paalægges \1/dend \2/indstefnte at møde til neste Rettes dag, da Sagen skal igien \fore/tages.

12te Af Levor Olsen Qvaale i Rettekaldet Joen Olsen Røte angaaende hælten i hans paaboende gaard ermelte Røte skylder 1 pd: Smør og 1 Løb Salt foruden overbøxel paa 16 mrk:r.

Dend indstefnte møtte tilstaaende Lovlig varsel, forlangende at Sagen som ej for andet end odels Rett Kand ansees desformedelst til Aastædet burde henviises hvor med Citanten Loed sig nøye.

Afsagt,

Efterdj Levor Olsen Qvaale holder sig berettiget til hælten i gaarden Røte \som een Løsnings mand paa sin Hustrues vegne/ og derfor sin Contrapart Joen Olsen herpaa Tinget har i Rettetekaldet og Sagen i følge af Lovens 5te Bogs 3de C: 10de Art: paa Aaestædet bør paakiendes, altsaa hauer!! (haver) hand sin Sag i følge \af forbemelte/ Lovens {maade} \Articul/ nærmeere at paatale i formoedning om Retmæssig Kiendelse.

13de Hafde Ole Toersen Bramstveet ved Lensmanden Lars Beck og Povel Sexe Ladet i Rettetekalde Knud Olsen Espen for 2 rd:r 1 ort hvilcke hand skal være hannem skyldig for een Øeg og ej efter mindelig erindring vil betale.

Dend indstefnte møtte icke,

hvorfore Citanten forlangede Stefnevidnene sit Kaldsmaal Lovlig maatte afhiemle, hvilket de efter Loven fuldbyrdede.

Derpaa efter Citantens paastand forelagt Knud Olsen Laugdag til neste Rettets dag \at møde/ eller efter fremførte beviislighed Lide Lovmæssig Dom.

Sluttelig opstoed Foegdens Fuldmægtig paa sin Principals vegne Laug Rettet med Samtlig Almue tilspurte, Om nogen Siette og tiende penge for uden

1719: 46b

Rigs førte Midler, arveløs og forbrut Odels gods, 60 Lod Sølfs bøder afvigte Aar var falden, Jtem om noget plads oprøddet var som Skatte bør, Vrag goeds er falden i fiordene, liigeleedis om forlofs penge er falden og første bøl af deris Kongl: Maj:ts gods. Saaog tilspurte om ej nogen Handtvercks folck eller Huusmænd i Fougderiet fantes som burde efter Deris Maj:ts allernaad:te udstædde forordning, Skatte, jtem om dem var viidende nogen Strandsidder som Strandsider Skatt {bør} betaler eller er god for at betale.

Til hvilcke Poster af Almuen over alt Saaleedis blef Svaret. At afvigte Aar 1718 tilfalt ej nogen Siette, tiende penge for uden Rigs førte Midler, arveløs eller forbrudt Odels gods, 60 Lod Sølfs bøder, for opRøddede pladzer som bør Skatte, var ej heller det Aar at bereigne. Første bøl af Deris Kongl: Maj:ts gods, Saa og forlofs penge tilfalt ej heller afvigte Aar udj dette Foegderie. Udj Jondahl og Østensø Tinglauger Svarede Dend Samtlige Almue, at der slet ingen Handtvercks folck eller Huusmænd i de 2de Tinglauger fantes som nogen Skatt Kunde Svare, icke heller fantes der nogen Strandsidder, ellers forklarede Almuen at de Huusmænd som der findes maa Almuen føde, Udi Gravens ting laug Svarede Almuen og LaugRettet at der ej findes fleere end 4re Huusmænd som er i Eidfiord i Sysseendahl der Skatter til deris Kongl: Maj:t, hvilcke een hver i Sær betaler Aarlig til Foegden 3 mrk: iligemaade Troen Huusmand som for 3 mrk: er Taxerit, icke heller er der Strandsidder som er god for noget at betale. Udj Kintzervigs Tinglaug Svarede Almuen eenstemmig at der ingen Huusmænd eller Handtvercks folck er god for at Skatte, ej heller nogen Strandsidder uden dend gl: Lieutenant Jan Davidsen \80 Aar gl:/ med sin gl: Qvinde, som formedelst alderdom og Svaghed icke er god for noget at Kand Svare eller betale og desforuden er manden in(den) disse tiider bleven blind saa hand ej Kand see.

1719: 47

Hvilcket alt Kongelig Maj:ts Foeged begierede at maatte udj Tingbogen blive indført og hannem igien under Rettens forseigling give beskreven, som hannem ej Kunde veigres men i alle maader efter forlangende blef fuldbyrdet.

Efter 3de gangers tilspørsel fantes ingen som hafde Stefnit eller ville gaae i Rette hvorføre Retten denne Sinde for dette Ting Laug blev opsagt.

Dog derhos opnefnt Laug Rettens mænd som indeværende Aar Tinget skal betiene, nemlig, Johannes Tioflaa, Knud Troenes, Johannes Age og Ole Bergesen ibid:, Samson Tockheim, Samt nye Christen Berven, Ole Tostensen Lote og Lars Olsen Appel, hvilcke 3de Sidste udkorne!! (udkaarede) hos Laugmanden sin vedbørlige Eed haver at aflægge.

Anno 1719 dend 18de April blev for \3/i \4/Hardanger \1/L: Closters / \2/Almue eet Sædvanlig Waar, Restantz og Sage Ting holdet paa dend gaard Sæverhage, tilstædeværende Hr: Foeget over Liuse Closters gods Sr: Jacob Widing med Eedsorne Laug Rettensmænd navnlig Lensmand Ole Lussand, Asbiørn Helleland, Hellie Sæverhage Wickleick Sexe, Mickel Oppedall, Omund Oppedall, Lars Oppedall, Lars Mæle og Peder Urreim Samt anden tilstædeværende Almue.

Da efter Rettens Settelse allerunderdanigst for indfundende Almue blev Publicerit,
1te Deris Kongl: Maj:ts Allernaad:t udgangne Forordning om Skatternes paabud i Norge for Aar 1719. daterit 5te Decembr: Ao: 1718.

Dernæst, Deris Maj:ts Allernaad:te \udstædde/ Krigsstyrs Forordning udj Norge for Aar 1719. daterit 19de Decembr: Ao: 1718.

Saavelsom Forordning om det Stemplede Papiirs brug over Dannemarck og Norge af Dato 23 Januarij Ao: 1719.

Samt Placat ang:de een deel K: Jndkomsters Forpacktninger Nordenfields udj Norge for de Aaringer 1720, 1721 og 1722. daterit 25de Februarij 1719.

1te Een Obligation udgivet af Tevis Dyring til Magister Casper Rømmer paa Otte Nittig Rixdaler hvorføre hand til forsickring haver pantsatt Sin tilfaldene andeel og arvepart udj Liuse Closters gods efter hans Salig Moder \dog uden Specification af Løbetall/ Afg: Anna Sl: Jacob Andersen[s], daterit 25de (Februarij) 1718. til Vitterlighed underskrevit af Cornillis Lampe og Johan Edema.

1719: 47b

2. Een dito udstæd af Gircke Sl: Johan Lampes til Magister Casper Rømmer paa Toe Hundrede og toe Rixdaler, for hvilcke hun til forsickring haver pantsatt Sin arvelig tilfaldende andeel udj Liuse Closters gods dog uden Specification af Løbetall, efter Hendes Salig Moder afg: Anna Salig Jacob Andersens, daterit 25de Febr: 1718, og underskrevet til Vitterlighed af C: Lampe og J: Edema.

1. Een Bøxel Seddel udstæd af Foeqden Sr: Jacob Viding til Wichlich Ellingsen Mit Sexe udj gaarden Mit Sexe beliggende i Hardanger, Liuse Klosters gods tilhørende ½ Løb og 9 mrk:r Smør og ¼ tønne Salt, daterit 3de Januarij 1719. Bøxelen forefantet efter Loven at være betalt.

2. Dito af Foeqden Widing udgivet til Lars Gundersen paa 1 ½ Spand Smør, ¼ buckskind og ¼ Løb Salt udj gaarden Ringøen, daterit 3de Jan: 1719 og 1te bøxelen efter Loven at være betalt.

3. Dito til Endre Pedersen paa ½ Løb Smør i gaarden Urreim beliggende udj Hardanger i Kintzervigs Sogn og Liuse Closters gods tilhørende, 1te Bøxelen efter Loven fandtes at være betalt, daterit 3de J:!! (Januarij) 1719.

4. Dito til Endre Nielsen Oppedall paa 1 ½ Løb Smør udj ermelte Oppedall beliggende i Hardanger udj Ullensvangs Sogn og Liuse Closters gods tilhørende, daterit 3de Januarij 1719. Ite Bøxelen forefantens at være betalt.

1. Til samme tiid og Ting af Ombudsmanden Sr: Jacob Widing i Rettekaldet Gunder og Omund Ringøen, fordj at de uden Eierens minde og Jorddrottens Samtøcke haver tilegnet sig brug af Bioetveets Sag Liuse Klosters gods tilhørende hvorpaa de hvercken efter billighed haver af Jorddrotten haft minde eller tilladelse, men alleeniste i tancke af een Ældgammel deris Forfæders Ryddeboels Rett Sig Samme Sauge grund tilEgner. hvorimod Citanten infererede at bemelte indstefnte Mænd af Ringøen som de der uden frelse saa Rom tiid Siden Sig haver benøttiget burde Samme Sauge (Rettighed?) have forbrudt og ham Sagen at være tilfalden.

Contra Parterne derimod hafde ej noget andet at indvende,

1719: 48

undtagen Refererede sig til forrige i Stefnemaalet indførte paastand, hvorpaa efter begge Parternes forlangende blev for Retten

Kiendt og Afsagt,

Opsidderne paa Ringøen Gunder og Aamund tilfindes som de der Bioetveets Sagen Sig uvedkom/m/ende haver tilegnet og ufrelselig Rom tiid haver brugt, alleene paaskydende og St(..?)lende paa Ryddeboels Rett, Deris formeente Rettighed til Sagen have forbrudt og Citanten efter dags som fornærmet og Jorddrot til deris part at være Prioriteret, omkostningene efterdj derpaa ingen indsigelse er giordt, tilsidesettes paa begge Sider.

Efter 3de gangers paraabelse fantes ingen viidere som ville gaa i Rette eller have Stefnt, hvorføre Tinget for dette Tinglaug opsagdes.

Anno 1719 dend 8de Junij holdtes Eet Almindeligt Waar, Sage og Restantz Ting for Wangens Tinglaug paa Waass, Overværende Foegden Sr: Jens Lem, Lensmanden Wicking Tvilde, Samt Eedsoerne LaugRettesmænd Anfind Ringheim, Halvor Lie, Kolbein Kyte, Ole Mossefind, Torbiørn Neqvitne, Ifver Biørcke, Elling Berge og Erick Sundve.

Da efter Rettens Settelse Allerunderdanigst for tilstædeværende Almue først blev Publicerit og oplæst

No: 1. Een Placat angaaende Skydz til Lands herudj Riget hvorleedis skal forholdes, Daterit Christiania d: 20 Majj 1719. nemlig fra 15de Martij til 15de Majj for Een Hæst og Milet 16 s: fra 15de Majj til 15de Sept: 12 s: fra 15de Sept: til 15 Nov: Sexten skil: og fra den/n/e 15 Nov: til 15de Martij 12 s: hvortil Eenhver Gastgiever /: allerheldst udj de Districter hvor igiennem de fleeste Reiser gemeenlig falder /: 5 á 6 gode døgtige Heste med

1719: 48b

Sadler, Kløver, Slæder og Slæb at holde vorder forpligtede etc:

No: 2. Dernest Een Ordonance af dato Christiania 20de Majj 1719 hvorleedis Gastgiæberne med Spiisning de Reisende skal Accommodere og hvad derfor skal betales, er efterfølgende, For Spiisning med forsvarlig Øll og Mad til Middags Maaltiid betales Gastgieveren 12 s: danske for Hosbunden, for 1 tiener 8 s: for Natte herberge med behørig Seng etc: Een

Hosbonde 16 s: og for een tiener 8 s: foruden Særdeelis at betale om de nogen anden drick af Viine begierer og forlanger, og om nogen med sig Sin Egen hest skulle have betales Gastgieveren for høe og StaldRum til een hæst Natt og dag 6 s: mens for Natten alleene 4 s: og haveren betales efter lande Kiøb.

3. Een Copie af Slotz lougens ordre underskrevet og udstæd af Stiftsbefalningsmanden Undall daterit Aggerhuus Slott dend 22 Martij 1719. angaaende Skattnes præcise inddrivelse udj Amtstuen til de determinerede tiider.

No: 4 og 5. Deris Maj:ts Allernaadigst udstædde Forordning om Skattnes paabud i Norge Pro 1719 af dato 1718 den 5te Decembr: tilligemed Deris Kongl: Maj:ts Allernaad:t udgangne Krigsstyrs Forordning udj Norge for Aar 1719 daterit 19de Decbr: 1718.

6. Een Deris Kongl: Maj:ts Allernaadigst udstædde Forordning om det Stemplede Papiirs brug udj begge Rigerne Danmarck og Norge, daterit 23de Januarij 1719.

1719: 49

No: 7. Eet Patent om Høyeste Rett i Danmarck for Aar 1719 naar dend skal og er Allernaadigst berammet at holdes daterit 24de Octobr: Ao: 1718.

8. Forordning angaaende adskilligt Justitien vedkommende daterit 31te Martij 1719.

9. Høy Kongl: Forordning anlangende indskickede Relationer Memorialer eller Suppliqver til Deris Maj:t, Cancelierne, Rente Cammeret etc: skal Separere, Materierne og ej indføre udj een Relation, Suppliqve Eller Memorial fleere Materier end de som til eet hver Sted henhører med viidere, daterit 10de Martij 1719.

No: 10. Een fra Deris Kongl: \Maj:ts/ Slotz loug til Stiftsbefalnings Manden Undall given ordre, angaaende Een hver som noget til allerunderd:t erklæring eller besvaring bliver tilsendt, her efter uden ophold Saadan deris Allerunderdanigste erklæring eller besvaring over alt hvis dem vorder tilskicket, indsender, og med viidere, daterit Aggerhuus 21 Aprilis 1719.

No: 11. Ordre fra Stifts Befalningen til Foegden Sr: Lem at hand Deris Kongl: Maj:ts intrader til de determinerede tiider maae see at faae inddrevet etc: daterit 29de Marti 1719.

No: 1. Saaog forkyndt dernest Ee{t}n {Skiøde} \Transport/ udgiven af SagSøgeren paa Waass Sr: Hans Risbrech til Anfind Omundsen Giære paa 2 Løber 12 mrk:r Smør ald dends Odels Rett hand derudj Kunde have at paastaae, hvor for ben:te Anfind Giære hannem efter Transportens indhold Rigtig i alt haver fornøyet, Samt Bøxelseddelen af dato være 17 Januarij 1719 og underskrevet af Sr: Risbrech og hans Kieriste Else Maria Lillianschiold.

1719: 49b

No: 2. Een Dito udgivet af Elisabeth Sl: David Marcusens til hendes Søn Ærværdig Hr: Marcus Davidsen Faje paa een Obligation som Knud Nielsen \Finne/ til hendes Sl: Kieriste haver udgivet paa Capital 200 rd:r daterit 16de Januarij 1708, hvilcken Transport er af dato 3de Martij 1719 og underskrevet til Vitterlighed af Sr: Hans Davidsen Faje.

No: 1. Een Bøxel Seddel \daterit/ 6te Majj 1719 udgiven af \Anders/ Askildsen Toetland og Lars Rasmusen Holme til Lars Halsteensen Werpelstad paa eet pund Smør udj gaarden Verpelstad beliggende i Evanger Skibr: paa Woss, Bøxelen meldtes efter Loven være betalt.

2. Een Dito Ligeleedis Lydende og i alle maader som før er melt.

No: 1. Eet Skiøde af Hartvig Marckusen Borger udj Bergen udgivet til dend {Ærlige} Dannemand Halver Gullumsen!! (Gullichsen?) Lie paa eet Pund 12 mrk:r ubøxlet gods udj gaarden Nedre Lje beliggende udj Wangens Sogn og Qvittler Otting paa Waass derfor betalt penge 13 rd:r daterit Bergen 22 Oct: 1717.

2. Dito af Otto Weinick udstæd til Biørne Mickelsen paa 1 Løb Smør i dend gaard Dugstad i Vinier Otting paa Woss beliggende derfor minste med meste penge betalt daterit 12te Febr: 1719.

3. Eet Fæste bref af Stift Skrивeren Sr: Hans Hviid udstæd til Anders Andersen Grou(..?) (Grove?) paa 2 Løber med overbøxel ½ Løb Wangens hoved Kircke tilhørig, hvorfor bøxelen efter Loven meldtes være betalt, daterit 18de Nov: 1718.

No: 3. Een Bøxel udstæd af Hr: Niels Weinick til Anbiørn Knudsen paa 12 mrk:r Smør i gaarden Wasenden Præstebordet paa Woss tilhørig, hvorfor hand sin bøxel efter Loven Rigtig haver efter Bøxelseddelens indhold leveret og erlagt, Og daterit 9de(?) Junij 1719.

Dito Ligeliudende gienpart med Revers til Eieren paaskrevet.

1719: 50

{Til} Samme tiid {og Sted} for Retten fremkom Ole Henricksen Mæland medhavende Ole Olsen Styve og {Ole} Jacob{sen} Johansen ibdm: hvilcke begge deris Eedlig Forklaring om hans Slegtsskab X hand forlangede maatte aflegge X med sin forlofvende Fæstemøe Lisbeth Joens Datter Skiærvem, i henseende same Deres {Edlige Forklaring, efter} Deres \VelEdle/ Høyærværdighed{s} Biscoppen{s} \efter/ forlangende, at insinuere, det De hinanden ey nærmere end {end} i den Deres Kongl: Maj:ts allerunderdanigst indgivne Memorial og derpaa allernaadigst paafulde Copulations Brev er meldt nemlig i 3de lige Leed ere paarørende.

Hvilcke 2de forbenævnte Mænd for den satte Rett med opragte Fingre Eedlig stadfæstede.

Same Ole Hendrichsøn forlangede i Tingbogen maatte indføres, og hannem under Rettens Forseigling meddeles beskrefven, som billigmæssig tilstaaes og saaledes som ofvenmeldt for Retten passeret etc: bevidner.

Til samme ting og tiid af Føegden Sr: Jens Lem ved Lensmanden og Knud Liirhuus i Rettekaldet Brithe Johannes datter for begangene Leiermaal med Ole Bucketuun.

Dend indstefnte Møtte tilstaaende Lovlig Kaldsmaal Saavelsom forseelsen, medhavende sit med hannem aflede barn som Kiendsgierning og beviis til deris forseelse, hafde intet andet end sin armoed at forevende Ombedende desformedelst Lindring og lettelse

1719: 50b

J Bøderne, For det øvrige undergivende sig Lovmæssig Kiendelse.

Føegden som {hafde} dend der over Sigt og Sagefald hafde ombudet Sadt i Rette at ermelte Brithe Johannes datter maatte ansees og Straffis efter deris Kongl: Maj:ts allernaad:te Lov og Forordning.

Derpaa Afsagt.

Brithe Johannes datter som af Ole Bucketuun i Løstighed sig haver ladet beligge og ej enten med voldtægt eller noget andet tilstreckelig Kand undskylde eller frelse, Desforuden {er} hendes forseelse ved Kiendsgierning neml: Barns afling er nocksom beviisliggiordt, Tilfindes i følge af Lovens 6te Bogs 13de Cap: 1te Art: at Stande aabenbare Skrift og bøde til Deris Maj:t{s} 12 Lod Sølf Saafremt hun ej efter Kongl: Allernaad:t Forordning, formedelst fattelse af bøder arbeide i Spindehuset til dessen betaling vil være undergивen.

2. af Lars og Johannes Aarmoed ved Ole Ulfven og Peder Byestølen i Rettekaldet Henrick Larsen huusmand fordj hand paa deris Eng til største skade og fortrensel haver sadt sig til boepæl hvorved hoved gaarden icke lidet svækkes men dend Saavelsom omliggende Naboe

gaarde desformedelst omsider maatte vorde Ruinered, i det {sam/m/e} hand andre huusmænd hos sig \igien/ haver indtaget, endskiønt hand af forrige Sorenskriver sit paaboende pladz tilforne er fradømt.

Dend indstefnte møtte icke, hvorføre Stefnevidnerne bleve paalagde deris Kaldsmaal Eedlig at afhiemble som de og begge fuldbyrdede.

Derpaa Sluttet.

Som Stefnene!! Vidnerne Ole Ulfven og Peder Byesteen!! (Byestølen) deris Kaldsmaal Eedlig har afhiemplet og Henrick Larsen hvercken Self møder i Rette Ei heller ved nogen Anden sit forfald lader lyse, Altsaa

1719: 51

Forelægges ham i følge af Lovens 1te Bogs 4de Capit: 22 Art: \1/Laugdag \5/at \6/møde \2/til \3/neste \4/Ting under lovmæssig Doms paafølgende.

3. Af Odd Brunborg paa Eegne og WærSødskenes og Svogres vegne nemlig Brynniel og Hellie Aarhus ved Anders Gierme og Ole Knudsen i Rettekaldet Tormoed Røete fordj hand for Odels Retten i Styfve 20 Rixdr: har oppebaaret hvilcke hand sig alleene vil holde tilhørig og ej med Sødskende deele, hvilcket de dog formeente efterdj det hvercken er hovedbøle eller Aaesæde Saavel \at/ blive dem som hannem til fordeel og deeling.

Dend indstefnte møtte vedtagende lovlig Varsel.

Citanten paa sin og Samtliges vegne \paastoed/ at Broderen Tormoed maatte giæfne med Søsterne efter Rettens billige Skiøn hvilcket Tormoed negtede iligemaade med lovmæssig Dom fornøyet, dog efter forslaug af Citanten Samtøckte hver af sine Søstre 2 rd:r til vederlaug, hvorved Processen og deris Dispute blef ophævet. Dog forlangede Tormoed at hans Odels \og Løsnings/ Rett angaaende Samme afhændede Odelsgoods nemlig Styve Samt Penge mangel maatte i Protocollen indføres til nærmeere paatale i længden.

4. Af Elling Wæte ved Anders Gierme og Niels Litzeim i Rettekaldet Knud Wæte for adskillige mange usøm/m/eligheder Saavel med een unyttig mund og usømelige beskyldninger som utilbørlig haandgreeb, herom at Vidne var i Rette kaldet Elling og Siur Berge, Niels Lisseim, Brynniel og Erick Gierstad, Anna og Rangele Wæte, Niels Gierme og Peder Hage.

Dend indstefnte møtte vedtagende lovlig Varsel bad derhos for dend sadte Rett sin Contrapart at hand ham sin forseelse det eene saavel som det andet ville efterlade Som hand alleene af sin ubesindighed hafde begaaet, forsickrende herefter ej meere skulle skee, og hvis hand efterdags brød noget forliig eller Venskab ville hand frivillig Jorden fratræde, hvormed Citanten Loed sig nøye forsickrende iligemaade med ald Kierlighed

1719: 51b

Eenighed og fredelighed sin Naboe ville omgaae eller være lige wilckor undergoven ved Jordens fratrædelse, hvilcken deris foreening de ved haandebaand Stadfæstede og derved Endede deris Process og Twistighed.

Ydermeere angaaende dend gl: Ellings Moder og Knuds wærmoders ophold bliver hende efter løfte hendes tilsagde Spand sin livs tiid tilhørig, Knud iligemaade forsickrede hende med ald Sømmelig Ærbødighed at beegne og tilbørlig Kierlighed at beviise.

2. Dend 9de Junij nest følgende blef for Almuen 2de ordliudende bøxel Sedler dend eene med Revers paateignet Publiceret, udgivet af Rasmus Brynielnsen Stoere Rockne til Brynielnsen

Torgiersen ibidem: paa 1 pd: 7 ½ mrk:r Smør i Gaarden Stoere Rockne beliggende i Bordals Otting og Wangs hoved Sogn paa Woss og daterit 9de Junij 1719. Bøxelen efter Loven meldtes være betalt.

4. 2de Dito af Anders Nielsen til ermelte Bryniel Torgiersen udgivet paa ½ Løb 9 mrk:r Smør i benefinte Gaard Stoere Rockne ligeleedis dend eene med Revers paategnet Samt dato 9de Junij 1719 og Bøxelen efter Loven meldtes være betalt.

5. Peder Fliseravn Ved Ole Ulven og Torckild Sougsjord i Rettekaldet Stephen Lund, Ole Hynningen og Biørne Olsen at tage imod Løsning for dend andeel gods een hver paa Skiftet efter afgangene Baar Mørqve haver becommet, hvortil hand Regner sig at være Løsnings berettiget.

De indkaldende \var nærværende og/ vedtoeg lovlig varsel.

Hvorfor Peder var paastaaende at ½ Løb gods i Mørqve som hans Broder afdøde Ole Nielsen af Sl: Laugmand Kock er afhændt hvortil hand regner sig berettiget Saavel ved Arf som ved Løsning Samme hannem derfor maatte af dem som ved udlæg dend Jordepart hafde becommet afstaaes.

hvortil Ole Hynningen Saavelsom Stephen Lund {sig} begge Svarede sig have taget betaling hver for sin liden part {betaling} \dem udlagt/ i Mørqve af dend som de siuntes og ej bedre

1719: 52

Viste at være meest Løsnings berettiget;

Biørne Sagde {sig} ej med dend halve Løb have noget at giøre eller deraf {dend} sig ringeste {at} \have til/handelt.

Kongl: Maj:ts Foeged Sr: Jens Lem paastoed paa hans Kongl: Maj:ts vegne at efterdj dend halve Løb udaf Mørqve icke har tilhøred Baar som dend beboed og brugte, mens hans Stifsøn Ole Nielsen, som det ved Skifte Forretningen fremlagde Skiøde udviiser og hand dog neml: Opsidderen Baar alligevel har angivet og inden Tinge berettet at samme halve Løb skal være ham berettiget og {Med} derfor hvercken til mig udj de faae aar Foegderiet aller naadigst har været betroet, nogen Odels skatt betalt haver, Mueligt icke heller i lang tiid til nogen af mine formænd, hvorføre herved udj Rette Produceris Een Regning til Sl: Baar Mørqves arfvinger som ord fra ord naar denne dom beskreven gives maatte indføres og samme dom mig da tilstilles, paa det dend \da/ allerunderdanigst Kand vorde Hans Maj:t{s} insinuerit, til viidere og Endelig Allernaadigste Resolutions paafølgelse.

Derpaa Afsagt

Paa Arve Tompten Mørqve ved Skiftets Forvaltning efter afg: Baar Olsen blef angaaende Peder Fliseravns paastand om Løsning til dend nu omtvistede halve Løb i Mørqve deciderit, hvorhen ieg mig ydermeere Refererer. Skulle hand med samme Decision, som nu fornemmes, finde sig misnøyet haver hand enten samme Forretning for Over Retten at indkalde eller som formeenende Odels og Løsningsmand ved Lovlig Odels Stefnung sin Prætention paa Aaestædet at indtale og udføre. Foegdens i Rettessettelse beroer til nærmeere paatale.

6. Af Herløv Østhuus i RetteKaldet Marithe Reime for 4 rixdr: forstragte penge hvilcke hun ej hannem i mindelighed har ville betalt.

Marithe Reime nærværende tilstoed lovlig Stefnemaal, hvorpaa Herløf Østhuus forklarede at Marithe hos ham begierede penge paa sin broders \Guleick Vinies/ vegne nemlig 4 rd:r hvilcken hand pengene icke ville betro, hvorover hun Self begierede

1719: 52b

Fire Rixdaler til Laans som hand hende som Selfskyldener Crediterede, forlangende hun nu ved Dom maatte tilfindes ham samme Summa med Rente \af 12 Aar 2 rd: 3 mrk:/ og bekostning for Processen forsvarlig at fornøye.

Contraparten fragick Kravet til sig være forstragt men Herløv \pengene/ hendes Broder at have leveret, hvilcket Citanten forlangede hun med Eed skulle bekræfte og i fald hun dertil sig ej ville beqvemme erbød hand sig sit paastand med Eed at bekræfte, herudjnden de dog træffede mindelig forening at Marithe Reime til Herløf Øfsthuus skal erlægge 3 rd:r hvormed hand loed sig nøye.

7de Af Jacob Ferre ved Ole Knudsen Skutle og Tollef Groufve ladet indstefne Mickel Huusmand paa Oppeland at fornøye sig sin Caution som hand til Madame (Fu?)uch haver udstæd for 7 rd:r 14 s: med Rente i 4re Aar 7 mrk: 8 s: {Saavel} som Processens Omckostning.

Dend indstefnte møtte icke, ej heller nogen paa hans Vegne. Ej heller Stefne Vidnerne, hvorføre Laugdag ej Kunde forelægges, men Sagen desformedelst til nærmere Stefnemaal og paatale hensettes.

8de Mogns Olsen i Rette kaldet {ved} Anders Olsen ved Torckild Sougsjord og Ole Ulven for 3 rixdr: hand hannem for een børs er skyldig og ej efter mindelig maning har villet betalt.

Dend indstefnte møtte icke hvorføre Stefnevidnerne blev fremkaldede deris Kaldsmaal Eedlig at afhiemle som de og efterkommet.

Derpaa

hannem forelægges Laugdag til neste ting at møde eller lide Dom Saavel til betaling som Straf for udeblivelse.

9de Af Bottolf Strømme ved nest benefnte Stefnevidner i Rettekaldet Lars Nielsen Mørqve for 4 rd:r hand hannem for een Øeg skal være skyldig som hand efter Løfte og Forening ej hannem vil betale.

Den indstefnte møtte icke. Stefnevidnerne derfor blev paalagt deris varsel Lovlig at Afhiemle

1719: 53

Da de begge Eedlig forklarede hannem for sin boepæl Rette tiid var varslet. Derpaa hannem Laugdag iligemaade forelægges til neste ting at møde under Doms og \Vedbørlig/ Strafs paafølge.

Sluttelig blev Restancen for Laug Rettet og tilstædeværende Almue lydelig oplæst som Foegden begierede i Tingbogen maatte indføres og under Rettens forseigling Stadfæstes.

Nock tilspurde Foegden Laug Rettet og Almuen om Safver (Sauger) der i Districtet fandtes som nogen Skatt svarer, om handelsmænd, Peber Svenne og deslige fandtes som skatter, om forbrudt gods, forlovs penge, Siette og tiende Penge eller Wolds bøder dette aar Deris Maj:t er tilfalden. Til alt dette Allmuen Svarede ney, hvilcket Deris Svar Foegden begierede i Tingbogen maatte antegnes og hannem under Rettens forseigling gives beskrevet som hannem billigst bevilges.

Sluttelig som ingen efter 3de gangers paaraabelse hafde Stefnt eller ville gaae i Rette opsagdes Tinget denne sinde for dette Tinglaug.

Anno 1719 dend 19de April holdtes for Strandebarms Almue eet almindelig Waar Sage og Restantz Ting paa dend Gaard Liones, overværende Føegden og Forvalteren Sr: Jacob Widing, Lensmanden Lars Siursen Kaaltweet med wedbørlig 8te Eedsoerne Laug Rettes mænd Samson Samsonsen Liones, Erich og Ole Kaaltweet, Torbiørn Fosse, Lauritz Tweet, Jacob Lyssen, Ole Ugletweet og Ole Andersen Eegeland med Viidere tilkommende Almue.

Da for dend satte Rett allerunderdanigst blef Publiceret de forhen under folio 47 extraherede Kongl: Maj:ts Allernaadigste udgangene Forordninger og breve.

Dend 24de April nest efter, blef for Waags Skibr:s Almue eet almindeligt Waar og Restantz Ting holden paa dend gaard Hofthammer, bivaanet af Føegden Sr: Widing, Lensmanden Michel Baarsen Wespelstad og Samtlig Eedsoerne \8te/ Laug Rettes mænd, Niels Mognsen, Omund Gloppen, Abraham Schaalwigen, Niels Biaanes, Johannes Larsen, Johannes Mortensen Houge og Lars Dalsgaard med meere Tinglaugets Almue.

1719: 53b

Da efter Rettens settelse først for tilstædeværende Almue Allerunderdanigst blef Publiceret Deris Maj:ts Allernaadigst udstædde Forordninger og Patenter under folio 47 herudjnden foran extraheret.

No: 1. Dernest Een Bøxel Seddel udgivet af Liuse Closters Forvalteren Sr: Jacob Widing til Ole Nielsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{1}{2}$ huud i dend Gaard Hofthammer beliggende i Waags Schibr: og Østevolds Kircke Sogn Samt Liuse Closters Gods tilhørende, dateret 23de Januarij 1719. 1te bøxel efter Loven meldtes være erlagt.

2. Een Dito Ligeleedis af Seig:r Widing udstæd til Niels Christophersen Wespstad paa 1 Løb Smør 1 $\frac{1}{8}$ huud udj Gaarden bemelte Wespstad i Waags Schibr: beliggende og Liuse Closter Gods tilhørig daterit 23de Januarij 1719 og melder Fæstebrevet 1te bøxelen efter Loven være betalt.

Dend 27de Dito dernest efter, blef paa den Gaard Ulven Sædvanlig Restantz, Waar og Sage Ting for Ous Schibredes Almue foretaget, nærværende Føegden Sr: Jacob Widing, Lensmanden Niels yttre Drange og Samtlig Eedsoerne 8te Laug Rettes mænd Knud og Niels Norvigen, Ole Grindevold, Wincentz og Isach Houge, Jørgen Moeberg, Hans Øchland og j steden for Elling Leqvem, Lars Søfteland med viidere forsamlede Almue.

Da efter Rettens Settelse allerunderdanigst for tilstædeværende Almue først blef Publiceret Kongl: Maj:ts Allernaadigst udstædde Forordninger forhen under folio 47 extraheret.

No: 1. Dernest Een bøxel seddel af Sr: Widing til Ole Olsen udgiven paa 6 mrk:r Smør og ½ huud i Gaarden Søevigen beliggende i Ous Skibreede og Liuse Klosters Gods tilhørig dateret 22 April 1719 derfor bøxelen skrives efter Loven være betalt.

2. Een Dito Til Jørgen Erichsen af Sig:r Widing udstød paa 1 pund Smør og 5 ½ marcker i gaarden Moeberg under Liuse Closters Gods og Ous Schibbr: beliggende af dato 24de April 1719, desen 1te bøxel efter Fæstebrevets Lydende skal Lovlig være betalt.

1719: 54

Dend dernest følgende 1 Majj blev eet almindelig Waar, Sage og Restantz Ting holdet paa dend Gaard Kalland for Nordhorlehns Almue, nærværende Foegden Sr: Widing, Lensmanden Mogns Pedersen Sandven og Eedsoerne 8te Laugrettes mænd Karl Walde, Povel Hatlestad, Niels Hougland, Niels Østevold, Arne Hatlestad, Thomas yttre Hamre, Johannes Schaar og Anders Wiig, med meere Tingsøgende Almue.

Da for dend satte Rett Allerunderdanigst 1t blev Publiceret deris Kongl: Maj:ts Allernaadigst udstødde Forordninger forhen under folio 47 extraheret.

Dernest Een Bøxel Seddel udgiven af Sr: Widing til Arne Christophersen paa ½ pund Smør, fisk 9 mrk:r og 1/8 huud i Gaarden Kleppe, dateret Liuse Closter dend 23de Januarij 1719.

Anno 1719 dend 19 Augustij blev eet almindelig {Restantz} Sommer Sage og Skatte Ting holden paa dend Gaard Drage for Jondals Almue, Overværende Kongl: Maj:ts Foeget Sr: Oluf Larsen, Lensmanden Lars Drage og Samtlig Eedsoerne 8te Laugrettes mænd, Niels Underhougen, Lars Bircheland, Torchild Tørvigen, Christopher Eje, Johannes Wiig, Ifver Sætweet, Knud Deggerbræche og Niels Espeland med Viidere Tingsøgende Almue.

1. Da for dend sadte Rett tillige overværende Almue Allerunderdanigst først blev Publiceret Deris Kongl: Maj:ts Allernaadigst udstødde Forordning anl:de det Stemplede Papiirs brug udj Danmarch og Norge dateret 23 Januarij 1719.

2. Een Dito om Stemplet Papiir paa Fæste og Bøxel breve dateret Christiania dend 11 Julij 1719.

3. Forordning angaaende adskilligt Justitien Vedkommende dat: Kiøbenhafn dend 31te Martij 1719.

4. Extract af hans Kongl: Maj:ts for Bergens Bye allernaadigst forbedrede Previlegier, angaaende tiere tønder dat: Kiøbenhafn d: 29 April 1792. Saaog Hr: Stifts befalnings mandens derom givne ordre af dato 8de Julij 1719.

1719: 54b

No: 5. Kongl: Allernaadigste Befaling angaaende de hidindtil eller herefter tildømte bøders inddrivelse til vor Frelsers Kircke hos Vedkommende eller deris Arfvinger indtil bøderne bliver erlagt at svare Vedbørlig Renter, dateret Christiania dend 8de Julij 1719.

No: 6. Placat om Skydsen til Lands, dend ingen maae paastaae uden betaling, Saaog hvad Gastgiverne for spise og natteleje af een hver i Sær skal nyde. dateret 20de Majj 1719.

7. Slotz Lovens Foranstaltning efter Kongl: Maj:ts Allernaadigste Ordres angaaende Erklærings besvarelser, dateret Aggerhuus Slott dend 21 April 1719.

8. Forordning om de som indskicker Relationer, Memorialer eller Suppliqver til hans Maj:t, Cancellierne, Rente Cammeret, Admiralitetet, General Commissarierne eller andre Collegier, skal Separere Materierne og ej indføre udj een Relation, Memorial eller Supliqve fleere Materier end de som til et hvert Sted henhører med Viidere, dateret Kiøbenhafn den 10de Martij 1719.

9. Slotz Lovens Foranstaltning angaaende Høeskatten af dato 3de Julij 1719.

10. Deris Kongl: Maj:ts Ordre til Hr: Over Secreterer Gabel angaaende Skatternis inddrivelse til Foegderne, dateret Christiania 29 Junij 1719.

Dernest efterfølgende Skiøder forkyndt, nemlig.

No: 1. Eet Skiøde udstæd af Begga Tweet med hendes Laugværges samtøcke Samt ældste Søns minde til Lars Guttormsen Hougen paa 1 ½ Spd: Smør og ½ huud i den gaard Hougen, hvorfor hun haver annammet Rede Penge 58 rd:r bemelte Skiøde er dateret Eide dend 28 Februarij 1719.

No: 2. Eet dito udstæd af Lars Samsonsøn Hougen til hans Svoger Lars Guttormsen paa ½ huud med bøxel i dend Gaard Hougen imod 15 2/3 mrk:r Smør udj Gaarden Swartweet ham igien af Lars Guttormsen mod bem:te ½ huud overdraget, dat: Wienes d: 3 Martij 1719.

3. Dito udstæd af Engell Bache til Erick Olsen paa ½ Spd: Smør og ½ Løb Salt uden bøxel i Gaarden Lofthuus, derfor becom/m/et 9 rd:r dat: Sæberhage d: 17 Majj 1719.

1719: 55

No: 4. Eet Skiøde af Christopher Steene og Rovald Saavelsom Maritte Ols datter ved sin Formynders tilladelse udstæd, til Niels Espeland paa 15 mrk:r Smør med bøxel og herlighed udj Gaarden Espeland beliggende i Jondals Sogn og Hardanger, dateret 9de Augustij 1719.

Da blev 3de gange paaraabt om fleere Skiøder eller og bøxel Sedler var at Tinglæse, hvortil blev Svaret af Almuen nej, Derfor Tinget denne Sinde blev opsagt.

Anno 1719. dend 11te Augustij blev eet Ordinair og almindelig Sommer, Sage og Skatte Ting holden paa dend Gaard Walland for Østensøe Skibreedis Almue, Overværende Foegden Sr: Oluf Larsen, Lensmanden Ole Berven og Eedsoerne 8te Laug Rettens mænd, Johan Scheye, Lars Scheye, Joen Schaalleim, Niels Berve, Biødne Røchie, Aasmund Sooldall, Peder i Wiig og Christopher Steene med meere Tingsøgende Almue.

Da efter Rettens Settelse allerunderdanigst for tilstædeværende Almue blev oplæst Deris Kongl: Maj:ts allernaadigst udstædde Forordninger, Breve og Patenter hernest folio 54 extraheret,

Saavelsom een Missive fra Rente Cammeret til Foegden om det Stemplede Papiir som bøxel og Fæste breve skal udstædes paa dateret 1 Julij 1719.

No: 1. Dernest eet Skiøde udstæd af Omund Larsen Bue paa sine 2de Myndlingers Johannes Larsen og Sitzille Lars datter begge deris Vegne til Lars Siursen paa 21 mrk:r Smør med bøxel og herlighed udj Gaarden Schutleberg hvilcket Skiøde var af dato 13de April 1719 og til Witterlighed underskrevet af Johannes Aalvigen og Niels Spilden.

No: 1. Saaog een Obligation udgiven af Randj Tveet til Isach Tveet paa Penge 61 rd:r med Stemplet Papiirs og Tingliushnings penge derudjnden beregnet, hvorfor hun til hannem pandtsatt haver sin paaboende Tveet i Hardanger og Østensøe Skibbrede beliggende, dateret 1te Augustj 1718. og til Witterlighed underskrevet af Johannes Aalvigen, Omund og Knud Berr(ie?).

1719: 55b

Da for den Satte Rett fremkom Svend Scheje og Lars Nesthuus som beskickedede Formyndere for Herlaug Steenes børn Svend og Ole Herlaug Sønner, og til Tingge opbøed deris tilfaldene arvelodder nemlig hver af dem 31 rd:r 1 mrk: 5 s: bestaaende udj Reede penge og Løsøere, om nogen Maatte forefindes som enten Løsøeret mod Reede betaling ville tilhandle, eller pengene mod nøyagtig forsickring, pandt eller Caution maatte behøve og vilde antage undtagen Jordegods 6 mrk:r i Gaarden Steene som Wærgen Lars Nesthuus sin Myndling Ole Herlaugsen vil have Reserveret, Dette de begge begierede til deris frølse og befrielse for Renter og de umyndiges tiltale i Længden maatte i Tingbogen indføres og dennem under Rettens forseigling meddeelis beskreven, som dennem billigmæssig tilstaaes.

Til samme tiid og Ting hafde Opsidderne paa Axnes Simon, Ole Siursen og Dito Ole Siursen, Saavel som Encken og N: Knudsen ved Lensmanden, Arne Birckeland og Ole Fosse i Rettekaldet, deris Naboer paa Wangdall, Peder, Brigte og Lars fordj de forsømmer at vedlige holde eet gierde og mærckeskaar i deris udmarck og fæbeede, hvortil de meener dem være pligtige efterdj de i forrige tiider samme gierdes vedligeholdelse sig aldrig har undslaget.

De indstefnte møtte vedtagende Lovlig Stefnemaal, foregave, sig ey have haft tiid og Rum deris Naboer paa Herrestveet som med Jnterressantere igien at varsle, begierede desformedelst opsættelse til Høsttinget.

Afsagt,

Efterdj Sagen i græsning, gierde og merckeskiel etc: berører!! (berører) hvilcket alt ej forinden Siun og besigtelse Kand paakiendes, Saa henviises Sagen i allerunderdanigst følge af Lovens 1te Bogs 16de Capit: til Aastædet, hvor efter forefunden beskaffenhed og Sagens Sammenhæng skal Kiendes hvis Lovligt og Rett er, og haver da de paa-Anckende til samme tiid Opsidderne paa Herrestveet iligemaade at i Rettekaldet.

Sluttelig blev efter 3de gangers paaraabelse om

1719: 56

Nogen fleere hafde Stefnt eller ville gaae i Rette hvortil blev af tilstædeværende Svaret nej, hvorfore Tinget denne sinde blev opsagt.

Anno 1719 dend 14de Augustij blev holden eet almindelig Sommer, Sage og Skatte Ting for Kintzervigs, Ullensvangs og Odde Sogners Almuer, overværende Føegden Sr: Oluf Larsen, Lensmanden Lars Bech og Eedsoerne 8te Laug Rettesmænd Ole Bergesen, Johannes Larsen Aege!! (Age/Aga), Knud Troenes, Ole Torstensen Loete, Johannes Tioflaa, Niels Jaastad, Lars Apel og Christen Berven med viidere Tingsøgende Almue.

Da for dend satte Rett og tilstedeværende Allmue Allerunderdanigst Deris Maj:ts Allernaadigst udgangene Forordninger, breve og Patenter blef Publiceret og forkynt som forhen under folio 54 og 55 ere extraherede.

No: 1. Dernest eet Skiøde udstæd af Jacob Hofland paa sin hustrues Vegne 12 mrk:r Smør, Lars Berjen paa sin Hustrues vegne 12 mrk:r og Ole Oppedal Samt Joen Age iligemaade hver paa deris hustrues vegne 12 mrk:r tilsammen 2 Pd: Smør med bøxel og herlighed alt udj dend gaard Øfre Berven til deris Svoger Christen Helliesen Berven, dateret Wines d: 2 Martij 1719.

No: 2. Eet dito af Bryniel Troensen og Samson Troensen hver 6 $\frac{2}{9}$ mrk:r Aad Aarhus og Erich Svaasand paa sine Konners Vegne Samt Bryniel Tioflaa paa sin Myndling Aagotte Troens datters Vegne hver 3 $\frac{1}{9}$ mrk:r tilsammen 21 $\frac{7}{9}$ mrk:r og Desforuden meldet som hand Self være Ejende 12 $\frac{2}{9}$ mrk:r over alt da tilsammen 1 pd: 10 mrk:r Smør, til [ope rum (Brynild Troensen?)], dateret 20de April 1719.

No: 3. Een Contract oprettet imellem Bryniel og Endre Troens Sønner, At Bryniel, endskiønt som Ældste Broder og desformedelst Aasæde berettiget, bevilger og tillader sin yngre broder Endre at beboe de ovenskrefne Jordeparter hand af sine Søskende Kiøbt haver u-paaAncket, med de Vilkor

1719: 56b

Endre samme Jordegods ved Bryniels børns opvogxt!! og Lavalders tiltrædelse igien for samme priis som nu indkiøbt uden Videre Rettergang skal afstaae og overlade, og Endres Hustru i fald hand for inden Bryniels børns døgtighed eller behøvende Jordan at antage ved døden maatte fragaae, da hun til samme sin Mands Rett, og brug være billiget og Prioriteret. Derimod forpligtes af Endre til tacknemmelighed for Bryniels erviise godhed, at hand frivillig og uden modsigelse naar hans nemlig Bryniels børn dend alder opnaar at de Jordan Self kand dyrcke Strax at indrømme. Samme Contract er dateret 20de April 1719 og underskrevet til witterlighed af Ifver Utne og Bryniel Tioflaa.

4. Eet Skiøde udstæd af amtmand Frimand til Eileif Joensen Øfre Qvaale paa 1 pd: 1 mrk: Smør udj gaarden Øfre Qvaale i Kintzervigs Sogn og Hardanger beliggende dateret 7de November 1718.

5. 1 Dito af Henrick Miltzou udstæd til Ole Toersen paa 3 Spd: Smør i Gaarden Bramstveet, hvorfor hand hannem haver betalt 86 rd:r Gaarden beliggende i Ullensvang Sogn i Hardanger dateret 3de Julij 1719.

6. Een bøxel Seddel udgiven af Jorand Mæland til sin Svoger Erick Asbiørnsen paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør og $\frac{3}{8}$ huud i Gaarden Mæland beliggende i Ullensvangs Sogn dateret 15 Augustij 1719. bøxelen efter Loven meldtes være betalt.

7. Een dito Ligeliudende med paateignede Revers til Eieren.

Og fremkom da for Retten Ole Houge af Røldals Sogn og Hardangers Foegderie, tilspørgende Laug Rettet med tilstædeværende Almue om de Personer Joen Olsen Houge af samme Bøygde Laug og Præstegield og Berrite Orms datter Nedre Berrie, eller Lars Ormsen Nedre Berrie og Annecke Ols datter Houge /: hvilcke af Deris Kongl: Maj:t Allernaadigst er bevilget endskiønt beslægtede dog i Egteskab at sammenkomme :/ ere hin

1719: 57

Anden nærmeere end de have andraget, nemlig i trende lige leed paarørende, Hvorom baade Laug Rettet og Samtlig tilstædeværende Almue gaf giensvar dennem ej nærmere end anført

være beslegtet, til ydermere Stadfæstelse, hafde ovenmelte Ole Houge de 2de Dannemænd Knud Haare og Osmund Berrie tilstæde, som begge Eedlig Stadfæstede forbenefnte Personer ej nærmere end i trende lige leed være hin anden paarørende, hvilcket deris Sigende Saavel som Laug Rettets og Almuens forklaring Ole Houge forlangede udj Tingbogen maatte indføres og hannem under Rettens forseigling gives beskrevet, Sam/m/e Sogne Præsten efter forlangende at insinuere, som forjnden, Copulationen, ej vil bevilge, hvilcket hannem billigmæssig tilstaaes.

Til samme tiid og Ting hafde Johannes Ratey (Rateij) ved Lensmanden og Torchild Instenes i Rettækaldet Jacob Instenes og Hellie Byenes for eet stycke Fæmarck, de uden hans minde og formeening dog hand vedkommende sig vil tilegne og det sig til nøtte haver indgierdet.

De indstefnte møtte vedtagende Lovlig Kaldsmaal.

Hvorpaa Citanten tilligemed sin Ejere Ærværdig Hr: Jørgen Broese var paastaaende, de indstefnte maatte fremviise enten Lovlig ankomst Skriftlig, eller sin Rettighed ved Lovfaste Vidner beviise, for hvilcket paastaaende de indstefnte sagde sig ej have noget Skriftlig at fremviise, ej heller Vidner at fremkalde, men formeenende at icke de alleene men alle medEjere maatte være indvarslet derom deris beviislighed, forklaring og adkomst derom at fremføre.

Afsagt,

Sagen som af Græsning i fællet, Eng, gierder, med viidere deraf dependerer, henviises i Allerunderdanigst følge af Lovens 1te Bogs 16de Capitul til Aestædet, hvor efter Lovlig omgang og forefindende skal skionne og Kiendes Rettet og billigst.

Dernest blef 3de gange paraabt om nogen fleere hafde stefnt viidere, eller vilde gaa i Rette, hvortil blef Svaret nej, derfor Tinget denne Sinde blef opsagt.

1719: 57b

Dog forinden Rettens Slutning fremkom Samson og Isach Berven som begge forlangede deris pengemangel og Odels Rett Samsom 1 Løb 9 mrk:r og Isach 5 Spd: dend 1te i Øfre og dend 2den i Nedre Berven for derved nærmere deris Rett ved indløsning i Længden at have i behold, maatte i Tingbogen indførís og nærmere om det forlangedes eller behøvedes, under Rettens forseigling Kunde bekommes beskrevet.

Anno 1719 dend 16de Augustij holdtes Sædvanligt Sommer Sage og Skatte Ting for Gravens, Ulvigs og Eidfiords Sogner, Overværende Kongl: Maj:ts Foeget Oluf Larsen, Lensmanden Baar Spaanheim, Samt vedbørlig Eedsoerne 8te Laug Rettetsmænd, Niels Spilden, Olfver House, Madz Welchen, Snare Espeland, Erich Nestaas, Siur Leqve, Johannes Hamre og David Leqve, med meere Tingsøgende Almue.

Da for dend satte Rett og ald tilstædeværende Almue Lydelig blef Publiceret alle foran under folio 54 og 55 extraherede Kongl: allernaadigste Forordninger og Patenter.

Hvornest for Retten fremkom Lars Siursen af Kintzerwigs Sogn og tilspurde Laug Rettet med tilstædeværende Almue, om hans broder Torbiørn Siursen Bue af samme Præstegield og Guro Ellings datter Legrei /: hvilcke efter Deris Kongl: Maj:ts Allernaadigst meddeelte Konge bref ere bevilget, Endskiønt beslegtede dog i Egteskab at sammenkomme /: ere hin

anden nærmere end andraget nemlig i 3de lige leed paarørende, hvorom baade Laug Rettet og Samtlig tilstædeværende Almue gaf giensvar, dem ej nærmere end foranført være beslegtiget, Til ydermeere Stadfæstelse fremkaldede ovennefnte Lars Siursen de 2de Dannemænd Christopher Ødven og Omund Bue som begge Eedlig forklarede forbemelte 2de Personer ej nærmeere end i 3de lige leed være hin anden paarørende, hvilket deris Sigende Saavel som Laug Rettets og Almuens forklaring Lars Siursen forlangede maatte i Tingbogen indføres og hannem under Rettens forseigling meddeelis beskrevet Samme hand Sogne Præsten efter forlangende ville insinuere, hvilket hannem billigmæssig tilstaaes.

Dernest blev 3de gange paraabt om ej nogen Bøxel sedler eller Skiøder var at Publicere eller nogen som til Ting hafde

1719: 58

Stefnt og vilde gaa i Rette, hvorom af tilstædeværende Almue blev Svaret nej.

Da som ingen \hafde/ Stefnt eller vilde gaa i Rette, ej heller noget til Ting hafde at lade Publicere og forkynde blev Tinget denne Sinde for dette Tinglaug Slutlig opsagt.

Anno 1719 dend 31te Aug: holdtes Sædvanlig Sommer, Sage og Skatte Ting for Lyse Closters Almue udj Hardanger \paa Lusand/ overværende Føegden og Forvalteren Sr: Jacob Widing, Lensmanden Ole Lussand Samt Eedsoerne 8te Laugrettesmænd, Knud og Mickel Lussand, Omund og Anders Oppedall, Knud Bleje, Engel Ringøen for Tollef Kraagevig for Omund Dønne Arne Sexe og Omund Ringøen for Endre Nielsen, med meere Tingsøgende Almue.

Da for den sadte Rett og tilstædeværende Almue Allerunderdanigst blev Publiceret Deris Maj:ts Allernaadigste Forordninger og Ordres Samt Kongl: Slotslovens og Rente Cam/m/erets ordres under folio 54 og 55 extraherede.

Efter 3de Ganges paraabelse fantes ingen som hafde Stevnt eller Vilde gaa i Rette hvorfor Retten for denne sinde opsagdes.

Ao: 1719, Dend 1ste Septbr: holttes Som/m/er Skatte og Sage ting for Liuse Klosters Almue udj Strandebarm \paa Koltvet/, Overværende Fogden Sr: Widing, Lensmand Lars Koltvet, Samt Edsorne Laugrettesmænd, Samson Liones, Ole Ugletvet, Torbjørn Fosse, Erich Koltvet, Ole Koltvet, Jacob Lysen de 2de Øvrige, Nemlig Ole Andersen Egeland og Lars Larsen Tvet Var ej tilstæde, men dend første Ved U-Veir dend 2den Ved Svaghed forhindret,

hvorpaa Dog for Øvrige tilstæde Værende Almue Allerunderdanigst blev Publiceret de forhen extraherede, Kongl: Allernaadigste Forordninger Samt Slotz lofvens og Rente Cammerets ordres og foranstaltninger.

Efter paraabelse fantes ingen som havde Stevnt eller Vilde gaa i rette hvorfor tinged denne sinde Opsagdes.

Anno 1719 dend 8de Septembr: holdtes Ordinair Sommer Sage og Skatte Ting for Liuse Closters Almue udj Ous Skibbreede, nærværende Føegden og Forvalteren Sr: Jacob Widing, Lensmand Niels Drange Samt Eedsoerne 8te Laug Rettets mænd, Niels Nordvigen, Isack Houge, Hans Ouckland, Jørgen Moeberg, Wincentz Houge, Knud Nordvigen, Ole Grindevold og Lars Søfteland med videre Tingsøgende Almue.

Da for dend Satte rett og tilstædeværende Almue Allerunderdanigst [blef Publiceret] Deris Kongl: Maj:ts udstædde Forordninger, Ordres og Patenter under folio 54 og 55 extraheret.

1719: 58b

Til samme Ting og tiid ved Lensmanden, Wincentz Houge og Ole Nielsen Bøe hafde \Føegden efter beretning af/ Christopher Bøe i Rettetkaldet Ole Andersen fordj hand i fælles og uskiftet Skouge har hugget, derfor i allerunderdanigst følge af Loven at lide Dom, Saavel til erstatning for Skaden som Straf og boed andre til exempel og eftersiun.

Dend indstefnte møtte vedstaaende lovlig Kaldsmaal. Vidnerne iligemaade, deraf i anledning af foranførte Stefnemaal Citanten Sr: Widing var Kiendelse paastaaende.

Derpaa Afsagt,

Sagen i Skoug Skifte etc: beroende, henviises i allerunderdanigste Lovens 1te Bogs 16 Capit: {16de Art:} til Aastædet, hvorefter forefunden Sagens beskaffenhed og tilstræckeligste forebringende skal paafølge nærmere Retmæssig Kiendelse.

2. Jligemaade af Sr: Widing ved Knud Olsen Gierviig og Lars ibid: i Rettetkaldet Steen Andersen Backe for Resterende Odels skatt af 13 aar, aarlig 4 mrk: 4 s: Renderende dend Summa indbemelte aaringer 9 rd:r 1 mrk: 4 s:

Den indstefnte møtte vedtagende Lovlig Varsel.

Hvorpaa Citanten var i allerunderdanigste følge af Kongl: \Skatte/ Forordning Skadesløs Dom forlangende, som dog i henseende til den indstefntes paastand og foregivende at hand med sine Eiere om een viss aarlig penge var accorderet, hvilcke ej her var tilstæde ej heller noget blev fremviist hvem Odels skatten Særdeelis tilhørte, eller med hvad omstændighed denne gaardepart fra det øvrige gods var soldt og afhændiget, hvilcket hannem billigmæssig i allerunderdanigste følge af Loven tillades og samtøckes, baade for at faae sine Ejere til Tinge kaldet som med hannem om \vis/ aarlig afgift {ell} ere forligte, Samt nærmere forklaring om dette Kravs paastand ved deris overværelse at gjøre. det at eftersee Skiødes formeld og tilhold baade fra Kongen og (...?) Niels Hansen til alle vedkom/m/ende. hvorpaa uden tvifl ingen har faaet hæfd.

Som ingen Citanter efter 3de gangers paraabelse sig indfandt, opsagdes Tinget.

Anno 1719. dend 11te Septembr; holdtes ordinair Sommer Sage og Skatte Ting for Nordhorlehns Almue under Liuse Closters gods, overværende Føegden og Forvalteren Sr: Widing

1719: 59

Lensmand Mogns Pedersen samt Eedsoerne 8te Laug Rettens mænd Carl Walle, Povel Hatlestad, Erick Skaar, Niels Hougland, Anders Wiig, Niels Østevold, Thomas Hamre, og Arne Hatlestad, med meere Tingsøgende Almue.

Da efter Rettens Settelse for tilstædeværende Almue Allerunderdanigst blev Publiceret Deris Kongl: Allernaadigst udstædde Forordninger og Høye Ordres, Samt andre Fra Rente Cammeret indskickede Ordres, som forhen vedbørlig alle under folio 54 og 55 extraherede ere.

Til samme tiid og Ting af Ombudsmanden Sr: Widing ved Lensmanden og Lars Kalland i Rettet kaldet Ingebor Mogns datter for 20 Rd:r hinde skulde være forstragt af Anders Andersen tienende paa Almeland som sig Self ved Strubens afskiærelse hafde ombragt, derfor \enten/ giøre Rigtighed samme penge hannem \være/ tilbageleveret eller og samme i allerunderdanigst følge af Loven som hand sin hoved lod hafde forbrudt fra sig levere.

Dend indstefnte møtte vedtagende Lovlig Stefnemaal.

Citanten Sr: Widing var forlangende hun neml: Ingebor Mogns datter enten med tilstreckelig Vidnesbyrd sig Sagen maatte fralægge eller de paafordrende 20 rd:r tilstaa og {erlægge} betale, {hvor}

J samme henseende hun hafde i Rette kaldet Anna Niels datter Heinen som efter Eedens oplæsning frivillig aflagde Eed, at \hun/ dend afdøde Anders Andersen hafde tilspurt om hand sine \udlaante/ penge hafde igien bekommet, hvortil hand Svarede sig dem være leverede, undtagen 4 s: hvilcke hand Sagde sig ej at skiøtte, meere herom ej viidende.

Jligemaade hafde dend indstefnte til sin Sags udfør Varslet Synneve Niels datter Heinen at giøre forklaring som formedelst paakommen Barselseng ej kunde Comparere, hvorfore Sagen formedelst hendes Lovlige forfald og Widnesbyrds faldelse til nærmere lovlig omgang billigmæssig udsættes, saa dend nu udeblefne Synneve Niels datter nærmere kunde forhøres.

Sluttelig blev paaraabt om ej fleere hafde Stefnt eller vilde gaa i Rette, hvilcke ej forefant, derfor Tinget for denne Almue blev opsagt.

1719: 59b

Ao: 1719 \fra/ Den 7 \til 10/ Novembr: holttes Sædvanligt, Høste Skatte Og Sage-ting for Wangens tinglavs Almue, tilstædeværende Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem, Mons:r Hans Risbrig som Sags forvalter, Lenzmanden Wiching Tvilde, samt Edsorne Laugrettesmænd Anfind Ringheim, Halvor Lj, {for} Knud Knudsøn for Kolbein Kyte, Ole Mossefind, Elling Berrje, Erich Sundve, Iver Biørche og Torbjørn Nedre Qvitne, med mere tingsøgende Almue.

Da for dend satte ræt og alle tilstædeværende Lydelig \og underdanigst/ blev Publiceret Efterfølgende, Kongl: Forordninger og andre Høye Foranstaltninger.

1. Det høy Kongl: Rente Cam/m/ers Foranstaltning, at ingen fremmede U-Vedkomende Brevve under Collegernis Convert til eller fra Norge maa befordres dat: Rente Cameret 8 Julij 1719.

2. Rente Kamerets anordning om Calculation at for fatte (forfatte) til de Nye bøkseleders forfærdigelse, dat: R: C: 1 Julij 1719.

3. Slotz lofvens anordning om Høeskattens udredelse Nemlig af hver fuld gaard 2 Skippund Høe og de af ringere Skyld efter Proportion som de Nærmeste Stæder erlegger in Natura og

de langt fra liggende betaler Med penge Nemlig Skippundet til 8 mrk: bereignet, dat: Slot
lofven 3 Julj 1719.

4. Deris May:ts allernaad: befaling at alle som enten forhen eller her efter dags blive dømte
bøder til Vor Frelser Kirke bør betale og enten icke har rettet eller retter for sig Skal de og
deris arf:r Være forpligtet fra Dommens dato til betalingen Skeer at betale Hovedstoel og
rente dat: Christ: d: 8 Julij 1719,

5. Kongl: Patent, Om det Aardalsche Kaaberverchis Afstaaelse til hvem derudj Vilde
Participere, med Videre dessen omstændighed Som Liebhaberne i Kiøbenhafn af Kam/m/er
Collegio i Norge Ved Bergens Stift ampt stuen efter andragende gives underretning dat:
Fridrichs borg d: 21 Aug: 1719.

1719: 60

6. Kongl: M: allernaadigste befaling at de byxelsædler som forhen ere udstæde og nu Efter
Kongl: allernaadigste Forordning Vorder fornyede ej Skal Koste nogen tinglysning men
allene de som her efter Af nye Vorder indrettede dat: Christ: 11 Julj 1719.

7. Det Kongl: Rente Kammers anordning hvorledis med bøxel sædler Reverser og
qvitterings bøger Skal Omgaaes Og dend Kongl: allernaad: Forordning Om det Stemplede
papiir Vorder forstaaet dat: Rente Kameret 19 Julj 1719.

Dernæst andre Skiøder og breve,

1. En Obligation Udstæd af Knud Finne til Mons:r Hindrich Miltzov paa 95 rd:r, derfor
pantsat hands paaboende Gaard Finne til forsichring saavel for Hovedstoel som Rente dat:
Finne d: 9 Decembr: 1715.

2. Et Skiøde udstæd af Elisa Chatrine Sl: Johan Wolptmans til Aamund Larsøn Winje, 18
mrk:r Smør udj Winje foruden bøxel, derfor annamet efter foreening, til bekræftelse
underskrevet af Doctor Woldenberg og Tønne Juel, datteret Bergen d: 7de Octbr: 1719.

3. Et Skiøde udstæd af Siur Røen og Halvor Gielbache til Lars Siursen Hole, paa 17 $\frac{3}{4}$
mrk:r, derfor bekom/m/et 10 rd:r bem:te Skiøde dat: d: 10 Novembr: 1719.

4. Et Skiøde Udstæd af Endre Michelsøn til hands broder Lars Michelsøn og hands arvinger
[paa] 5 $\frac{1}{3}$ mrk:r derforuden er hand Selv Ejende 5 $\frac{1}{3}$ mrk:r Smør alt i dend Gaard
Schioldall beliggende i Wiger Otting paa Woss, derfor oppebaaret efter forreening 5 rd:r 3
mrk: bem:te Skiøde er {udstæd} datteret, d: 6 Novembr: 1717.

6. dito udstæd af Inger Chirstine Miltzov til Knud Roustad [paa] $\frac{1}{2}$ Løb 6 mrk: Sm: med
bøxel og Overbøxel paa $\frac{1}{2}$ Løb og 6 mrk:r Smør Alt udj dend gaard Nedr: Mælland
beliggende i Holbøgder Otting. Om Kiøbet er de Venlig foreenede, bem:te Skiøde er dat:
Bergen d: 10 Julj 1719.

1719: 60b

7. Et Skiøde udstæd af Lars Rondves Encke Ingebor Michels dat:r Med hinds Laugverges
Samtøcke, til Lars Schioldall paa 21 mrk:r Smør med bøxel \udj Schioldal/ for dend Summa
26 rd:r, ben:te Skiøde er datteret, Schrivergaarden d: 4 Julj 1719.

8. Et gave brev udstæd af Ingebor Erichs datt:r Sundve med hinds Laugverges minde, til
sine børn Nævnlig Erich Olsøn 18 mrk:r Botolf Olsøn 17 mrk:r Anders Olsen 11 mrk:r
og datteren Jorand Ols datt:r 18 mrk:r Smør med bøxel Og herl: i dend Gaard Gafle, bemelte
gave brev, datteret Wangen d: 10 Novembr: 1719.

9. En bøxelseddell udstæd af Mons:r Miltzov til Haldor Herløfsøn paa 1 pd: 12 mrk:r Smør,
udj Winje Lille Thuun bøxelen meldes efter Lofven Være betalt, datteret Leqve d: 10 9br:
1719.

10. En ligelydende Gienpart med paateignede Revers af same dato.

til sam/m/e tid og ting af Fogden Sr: Lem Ved Torchild Sousjord og Ole Ulven i Rette kaldet Sl: Baar Mørqvæs Arf:r for Odelskat som de deris Kongl: M: Nogle Aar Skal have besveget, de indstævnte Nævnlig Stephen Lund, Ole Hyndingen, Knud Hage, Biørne Mørqve og Peder Fliseraun som alle tilstædeværende Vedtoge lovl: Kaldzmaal.

Paa Fogdens som Citantens Veigne, tilspurde Sr: Risbrig Arf:r om at Baar Mørqve har Været Ejere til dend $\frac{1}{2}$ / Løb udj Mørqve som hand boede og brugte hvoraf Odelskat forlanges, eller icke, Hvortil Ole Hyndingen paa samptl: Veigne svarede Baar Mørqve selv godset baade havde betalt og dertil Være rætte Ejermannd, Hvortil Citantens fuldmægtig gav \svar/ saadant maatte tilstrækkelig bevises, som Fogden Ellers Meener nærmere Sit paastand at gotgiøre, {Om de Vil} ej at kunde Skie

1719: 61

Om de Vil lade sig beqvemme at betale dend rest:r Odelskat Som formedelst dets Mangel icke Skulde nødes til sam/m/e hands Kongl: May:ts allerunderdanigst at foredrage til Videre Strafs paafølgelse.

Ole Hyndingen gav giensvar i fuld formening Baar Mørqvæs Arf:r ej Være pligtige Nogen Odelschat at svare, Efterdj hand med Egne penge som for er melt Godset som hand i brug hafde haver betalt Men alleniste Forseelsen Være denne, Som Odels Mand i Skatte Mandtallet ej Være ind ført og om Nogen Odelskat af Fogden Skulde Siunest Være forsvægen er det hands faste formodning at Peder Fliseran som saadant har bragt paa Veje og Vrangelig andraget bør derfor selv Være ansvarlig og de rette øvrige Arf:r for Citantens paastand angerløs, ej heller er af Fogden Ved Stevningen Nogen Vis Summa ført til Reining heller Odelskat for Visse Aar, hvor meged om de End Vare Skyldige, Skulde Svare, paastaaende paa begge sider Lov messig Dom.

Derpaa Afschediget

Ao: 1719 d: 8 Junj havde Peder Fliseravn angaaende sam/m/e gods indkaldet Baar Mørqvæs Arf:r at afstaa hannem mod Nøyagtig Løsning dend andeel gods i Mørqve Eenhver Arf:r Var tilfalden om same hands paastand blev refereret til dend paa arfve tompften forhen faldne Dissision og med Fogdens Same tid gjorde paastand til Nærmere paatale at beroe, Da som Fogden nu sagen haver i Rette kadet!! (kaldet), dog ej Special beregning Over hvert og hvor Mange Aars Odelskat Af Vedkom/m/ende burde svares, hvilcket dog U-forbigiengelig i følge af Lovv: 1 B: 4 C: 5 Art: Skie burde ej heller Skifte Forretningen hvorudj herom tilforne \blev afskeediget/ er Ved haanden dog Nødvendig til Oplysning behøvedes, Saa Hensettes Sagen til Nærmere Kaldsmaals igientagelse da efter forefundne sagens beskaffenhed og bevislighed Skal Kiendes hvis ræt er.

1719: 61b

2. hafde Sr: Risbrig Ved Lenzmanden og Erich Lødve i Rette kaldet Anders Larsøn for begangne Lejermaal udj sit Ægteskab med Giertru Knuds datt:r,

Dend indstævnte Mødte Vedtog lovlig Kaldzmaal,

Hvorpaa Citanten Sr: Risbrig satte i rette at efterdj Giertru Knuds datt:r har avlet barn og baade Ved barnefødselen saavel som aabenbare Skriftemaals udstaaelse har bekient og tillagt Anders Larsen at Være Barne fader, hvor af hand Siunest i Sagen Være Viss Formodning. Den indstævnte Og beskylte derfor enten Ved Eed Sagen sig at fra legge eller lide Lovmessig Dom til Straf og boed,

Hvorpaa Anders Larsøn aflagde sin Corporlige Eed at hand for seeniste barns avling med Giertru Knuds datt:r Var gandske U-skyldig ej heller dertil Ved legemlig Omgjengelse havde Været Aarsage Hvor over hand som U-skyldig for Citantens tiltale befries.

3. Havde Sr: Risbrig Ved Bryniel Eimstad og Tollef Grimestad i Rette kaldet Størch Lunde, efter seeniste forelagde Lavdag d: 11 Novembr: 1718, at lide Endelig Dom for Øvede U-sømmelig Adfærd og U-førene mod sin Naboe baade Ved Oppløyning og Afslet saavelsom 1 Slibesteens synderkastelse paa Odds dørr.

Dend indstævnte Mødte Vedtog Lovlig Kaldsmaal men fragick Sigten!! (Sigtelsen).

Og Som Citanten erfoer (erfarer) Vidnerne angaaende dend Øfvede Volds beskyldning for Odd hands dørs Synderslagelse ej at være tilstrækkelige efterloed hand i den fald sin paastand {denne sinde}, Hvad den fornærmelse paa Ager og Eng Odd efter foregiffvende Skulde Være tilføyet har hand ej saa loulig og tilstrækkelig ladet besigtige som Skie burde, hvor for sigtelsen bliver af ingen Værd og Sagen ophævet, Skulde Odd paa Ager, Eng eller i andre Maader af Størch finde sig fornærmet haver hand saadan forurettelse i følge af Lof: 1 B: 16 C: til Aastædet Loulig at indkalde i formodning om loumessig Kiendelse.

1719: 62

4. havde Sr: Risbrig Ved Torchild Sousjord og Ole Ulven i Rette kaldet Tore Lars datt:r for begangne Lejermaal med Lars Wichingsøn Selje,

Dend indstævnte Mødte Vedgick loulig Kaldzmaal Saavelsom forseelse have begaaed,

Hvorpaa Citanten Var paastaaende Loumessig Straf samt bøders tilfindelse eller og efter Kongl: allernaadigste at arbejde i Spinde huuset til bøders afbetaling.

Delinqventen erbød Sagsøgeren 2de Rd:r tilstundende Høst at betale hvormed hand formedelst Laugrettets og een deel af Almuens forbøn lod sig Nøye.

5te Hafde Sr: Risbrig Ved Torchild Sousjord og Ole Ulven i Rette kaldet Hans Hirt, for begangne Lejermaal i sit Ægteskab med sin Hustrues Sødskende barn Anne Lars datter,

Dend indstævnte Mødte Vedgick saavel Loulig Stevnemaal som Forseelsen, foregivende derhos sig allerunderdanigst Vilde søge deris K: M: allernaadigste Opreisning.

Hvorpaa Sagsøgeren hannem Aar og Dags frihed forunder og til dessen udløb \med/ sagen Hviler.

6. Hafde Sr: Risbrig Ved Torchild Sousjord og Ole Ulven i Rette kaldet Ingebrigt Fiæle for modvillighed ej at Parrere Retten til Stevnemaals afhiemling,

Dend indstævnte Mødte icke hvorhos Stevnevidnerne bleve paalagde Deris Kaldsmaal Edlig at gotgiøre som de og gjorde, Hvorfor hannem paalegges til Næste rettes dag at Møde under Doms paafølge.

7. Hafde Fogden Sr: Jens [Lem] Ved sam/m/e forn:te Kaldsmænd i Rette kaldet Erich Finne Og Herløv Binde for Øvede Slagsmaal med Johannes Qvarmoe,

Erich Finne Mødte tilstaaende loulig Kaldsmaal, den anden abcent. Saavelsom Vidnerne, hvorfor Sagen til Næste rettes dag hensettes.

8. Hafde Hans Knudsen Liirhuus Ved Ole Knudsen og Lars Gierager i Rette kaldet Isach Gierager at betale 1 Koe hand fra hanem imedens hand Var i Kongens tieniste har haft paa Leje og imidlertid hos ham er omkommen, Nock paastaar Citanten Leje for 1 ½ Aar af bem:te Koe, saavelsom Processens Skadesløs Omkostning.

1719: 62b

Dend indstevnte Mødte Vedtagende Loulig Kaldsmaal, Kunde ej heller fragaa sig baade det fæste Aar Koen have begieret til Leje Og dend hos hannem og Være, Være bortdød foregifvende Allene dend af Hage Sot Være omkommet.

Hvilcket Citanten forlangede hand loulig burde bevise saa og tilspurde hvorfor hand paa Skiftet efter sin Salig Kone ej Saadan debit til udlæg for Skifte retten androg, Iligemaade i hvad henseende hand sig Huden haver bemægtiget hvilcket hand ej heller kunde fragaa, Erbydende for Koen 15 mrk: eller 3 rd:r.

Citanten Var Dom forlangende, som Ingen af parterne Havde mere i sagen at indvende,
Afsagt

Som Isach Gierager for retten tilstaar dend paatalte Koe have haft til Leje indtil dend i hands Være Omkom paaskiudende Hagesot dertil have Været Aarsage hvilcket hand dog i ringeste Maader ej haver bevislig gjort \kunde/ ej heller des formedelst om saa havde Vaaret i henseende til Lofv: 5 B: 8 C: 10 Art: for ansvar Være befriet. Som saadan Syge eller døds fald paa Creaturer ej Særdelis exciperer, Huden derforuden hand og sig haver bemægtiget, Saa tilfindes Hand at stande til rette Og betale til Soldat Hans Knudsøn for dend forliste Koe efter billigste Skiøn 3 rd:r saavel som Rest:r Leje efter Citantens afslag 20 s: samt Processens Omkostning med 2 mrk: alt inden 15 dage under nam og execution at udreede.

9de Havde Giæstgifveren Sr: Weinwig Ved {forern:te} Torchild Sousjord og Ole Ulven, i Rette kaldet Joen Mæland for debit Efter hands Sl: Fader afgangne Provsten Hr: Christen Nielsen Weinwich,

Dend indstevnte Mødte icke hvor for Stevnevidnerne bleve paaraabte deris Kaldsmaal Edlig at afhiemle Som Og Skiede:

1719: 63

Derpaa Efter Citantens forlangende og billige paastad samt bifald af Lofv: 1 B: 4 C: 32 Art: forelægges Lavdag til Næste rettes dag at Møde Eller modtage forsvarlig Dom og for modvillig Udeblivelse have Skade for Hiemgiæld.

10. Hafde Mons Olsen Ved forn:te 2de Mænd i rette kaldet Anders Olsen, Huusmand paa Tvetø, efter forelagde Lavdag paa Som/m/e tinging 1719 at lide Dom til Skadesløs betaling for 1 borse hand sig af bem:te Mons for 3 rd:r havde tilforhandlet og med betalingen modvillig indesidder.

Dend indstævnte Mødte end icke, hvorfor Kaldsmændene bleve paaraabte deris Kaldsmaal Edlig at afhiemle som de Og fuldbyrdede,

Hvorpaa Citanten tilspurde bem:te Stævnevidner om dend indstævnte enten Kiøbet eller Kravet fragick hvortil de svarede hand begge deele udj deris paahør havde tilstaaet, Saavel Kiøbets Slutning som Summa.

Citanten Var derpaa Skadesløs dom saavel til Kravets betaling samt Processens Erstatning forlangende,

Afsagt

Som Anders Olsen Nestleden Sommerting efter loulig afhiemlede Stevnemaal Lavdag blev forelagt og Endnu hvercken selv Møder i Rette eller Ved fuldmægtig Sit lovlige forfald lader lyse, Men for Stevnevidnerne Citantens fordring har tilstaaet saa tilfindes hand til Citanten de paastævnte 3 rd:r Riktig At betale saavel som Processens Omkostning med 2 mrk: alt inden 15 dage at udreede under medfør af Lofven.

11. Hafde Johannes Aaremoed Ved erm:te 2de Mænd Ladet i rette kalde Hendrich Larsen, efter forelagde Laudag paa næstholdende Som/m/erting, at imodtage Loumessig Kiendelse til at undvige dend Huusmands plads Kaldet Lien Som hand mod Jord Ejernis Minde dem til fortrængsel boer og besidder.

Dend indstævnte Mødte end icke Hvorfor Kaldsmændene deris Kaldsmaal Edlig afhiemlede.

1719: 63b

Derpaa Citanten Producerede først Adkomst til sin paaboende Gaard Aarmoed Nævnlig 1 Skiøde udstæd af Lars Miltzov paa ½ Løb 6 mrk:r Smør i dend Gaard Aarmoed til Citanten Ole Larsen med ald gaardens tilliggende inden og Uden gierdes, dat: Mossefinn 14 Junj 1697. Dernæst 1 Dom af Sl: Mandrup Funch forrige Sorenskriver afsagt, imellem Jord Ejeren som Opsidder paa Aarmoed og bem:te Huusmand, hvorudj hand tilfindes Næst følgende Foraar sit Huus Sæde at frafløtte hvilcket efterdj hand Mindelig og Vedbørlig ej efterkom Lenzmanden i følge af Lofven med Næst omboende bynder!! (bønder) er bleven beordret, hannem at af føre, Dommen dat:r 13 Novembr: 1702, Wangens tingstæd Saavelsom Executionen 13 Novembr: 1703 sam/m/esteds, Hvoraf infirerende At Hand i henseende baade af Loulig Adkomst Ved Skiøde saaVelsom U-svæckede Dom Maatte Ved Nye Kiendelse befries fra Saadan Huusmandens Jævnlig paaliggende indpas og U-lejlighed.

Derpaa Afsagt

Som Johannes Aaremoed baade have i Rettelagt Loulig Adkomst til sin paaboende gaard Aaremoed ½ Løb 6 mrk:r med dessen tilhørende Inden og uden Gierdes Saavelsom Forrige Sorenskrivers Mandrup Funckes U-svæckede Dom af dato 13 9br: 1702 udj hvis Final dend nu indstævnte Huusmand Hindrich Larsen som dend der Giør Hoved gaarden og Naboerne trængsel sit Huus sæde at entvige, som dog formedelst forbøn og forbædrings løfter \ham/ til dato er Concenteret, men nu hands U-skickelighed og fornærmelse af JordEjerne atter paaAnckes og Lofv: 3 B: 14 C: 2 Art: tilholder ingen godz part frakomme dend Gaard den underligger hvilcket Allerminst mod Jordraattens Minde Skie kand, Og Saavit Lofv: 3 B: 21 C: 7 Art: forbyder ingen inderste

1719: 64

Eller Huusmænd mod Hosbundens Minde maa af Leilending antages følger Conceqventer at En Huusmand meged mindre kand indtvinges paa Nogen Jord Ejere mod hands Villje, særdelis Naar det er Hosbund og bunde til Skade,

Thi Kiendes for billigt At dend Indstævnte Hindrich Lien der Opsidderne paa Aaremod saavelsom Naboer icke er til ringe trængsel og fornærmelse Joe baade i følge af Lofv: Allernaadigste Allegerede Art:r saavelsom den forhen fældede og U-svæckede Dom sit Huus sæde til Næste Foraar og Fardag at Entvige og fra fløtte under afdærd Og {følge} \medfør/ af Lofven saavelsom Oprette Citantens Omkostning med 4 mrk:

12. Hafde Sølfest Arentvet Ved 2de forn:te Mænd i Rette kaldet Ragnilde Halvors datt:r, at Oprette sig Værdiet af 2 Kiør hand hos hinde hafde bekommet af hvilcke dend Ene da hand dend i Høst Slagtede fantes U-reen og er befrygtende dend anden Som hand endnu i Lifve haver iligemaade Maa Være befængt.

Dend indstævnte Mødte Vedtagende Loulig Kaldsmaal, Sigende Sig med En Myndig og ædru Mand hafve Sluttet Kiøb, Om Sam/m/e 2de Kiør for 8 rd:r Og sig aldeelis Være U-vidende bem:te Creatuur Nogen feile.

Citanten Kand herimod ej andet paaskyde End Lungen i det Slagtede best hafver Været Ops(vu?)lden men Kiødet og de Andre Lem/m/er U-lydet og Uden smitte, derforuden alleniste have Gislige Mistancke at dend igienlevende Koe Skulde Være inficeret,

Contraparten foregav ydermere sig baade hafde tilbødet dend Kiøbende Nogle gange igien sine Udlagde penge Og da hand hinde lod advare og til sig kalde, Creaturets U-rigtighed at besee Og hun sig efter bud straxt hos hannem indfant, havde hand allerede ladet Koen Nedgrave Saa hun dend ej kunde {besee} tage i Øyesiun og besee.

Nock blev Citanten tilspurt Om hand kunde Ved Vidner Gotgiøre Koens Smitsomhed, hvortil hand svarede Nei.

Derpaa som ingen af parterne i sagen nærmere havde at indvende eller forebringe, Men paa begge sider dom

1719: 64b

forlangende

Afsagt

Deris Kongl: May:ts Allernaad: Lov 5 B: 1 C: 2 Art: tilholder at hvad Sall eller Kiøb der giøres af dennem der ere Myndige og kommen til deris Lav alder som icke er imod Lov eller Ærbarhed Skal holdes i alle maader som de indgangne ere, Derimod Pag: 437 forbyder ald Kiøb og Sall Ved drick at Skie og Sølfest Arentvet baade som en Mand der Var Myndig og tillige Ædru, med Ragnilde Halvors datt:r om de 2de Omtvistede Kiøb haver Sluttet Kiøb og Nu siden sig besværges dend ene af dem have befunden Være U-reen, hvilcket hand dog hvercken haver besigtet eller bevislig giort, Den selgende som Herom U-vidende ej kand sees forsætlig Noget bedrægeri (bedrageri) hafve begaaed Men Meged mere af Reedelighed Og tvistighed at forekomme Dend Kiøbende Nogle Gange sine Udlagde penge have tilbøden, Saa kand hun ej findes pligtig til Citanten Noged for bem:te Kiør at erlægge Men frikiendes som U-skyldig for hands tiltale i alle maader.

Herudinden blev til Publication anvist

1. Et Skiøde udstæd af Lars Wæle til Rognald Anbiørnsøn Og hands forlofvende Fæstemøe Ane Haldors datt:r arv $\frac{1}{2}$ Løb Smør med bøxel og Overbøxel paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør i Tvetø som hannem forhen af hands Værfader Haldor Tvetø er overdraged, Derfor bekom/m/et 96 rd:r, datteret, Wangen dend 10 9br: 1719.

2. En Coution udstæd af Mad: Karen Sl: Hr: Christen Weinwigs paa sin Søns Otte Weinwigs Veigne, for dend arv hands datt:r Maria Ottes datt:r efter sin Sl: Moder Janniche Sørens datt:r tilfald, som bestoed udj reede penge 72 rd:r 5 mrk: 8 s: det Øvrige udj Løsøre, til forsichring for ovenskrevne er pantsat 2 Løber Smør udj Øfsthuus i Winjer Otting, bem:te Coution er datteret Wangs præstegaard d: 26. Majj 1719.

1719: 65

3. Et Skiøde Udstæd af Knud Finde til Ole Knudsen Seim paa 1 Løb Smør udj dend gaard Seim i Guldfierdings Otting paa Wos for 150 rd:r, Skiødet dat:r d: 13de Novembr: 1719.

4. Et dito udstæd af Knud Finde paa 1 Løb udj dend gaard Seim til Siur Erichsen, for 150 rd:r, dat:r d: 13 Novembr: 1719.

Efter tingets Gientagelse d: 13 Novembr: blev efterspurt om Nogen havde Stevnt og Vilde gaa i rette. Da fremkom

1. Haagen Knudsen som i Rette havde kaldet Richolf Reque for at tilsvare ham Nøyagtig betaling for 1 Koe hvorudj de begge for det 1ste Var som Ejere tillige med 12 andre

Creatuure, men Citanten Ved deris afreigning allene tog paa sin deel og dens Værdi i afreigningen decorterede som dog Richolf sig endnu til hælten Vil bemægtige.

Dend indstævnte Mødte icke, hvorfor Stevnevidnerne bleve paaraabte deris Kaldsmaal Edlig at afhiemle som og Skiede.

Hvorpaa hannem i følge af Lofven paalegges til Næste rettes dag at Møde eller lide Dom for Udeblivelse.

2. Hafde Lars Soue Ved Bryniel Eimstad og Ole Mossefind Ladet i Rette kaldet Ragna og Mærritte Soue Alleniste at bivaane \Aastæds ræt/ og tilstaa hannem \der/ Loumessig Skiel Og Skifte inden og Uden Gierdes,

Af de indstævnte Mødte Ragna Selv, men Mærritte absenterede.

Hvorom Dog som Sagen angaaende Marke skiæl Jord og Eng angaar i følge af Lofv: 1 B: 15 C: 16 Art: til Aastædet henvises.

3. Hafde Jacob Fære Ved Iver Biørche og Ole Knudsøn i Rette kaldet Michel Huusmand paa Aappeland, for Eendeel Rettighed \og L:p:/ hand Mad: Salig Wienwigs Var Skyldig Og Jacob Fære derfor efter hands begier havde Caveret.

Dend indstævnte Mødte Vedtagende Loulig Kaldsmaal. Sigende Sig langt anderledis med sin forrige Ejer Kone Være accorderet og ej saa meged som paastaaet Være Skyldig Men paa sam/m/e Krav som Var 12 rd:r have betalt 1 hest 4 rd:r 3 mrk: 1 stud 2 rd: 2 mrk: og Reede penge 2 rd:r {saa} tilstaaende hende allene 3 rd:r 1 mrk: hvilcke hand Mener hanem for Reparation maatte

1719: 65b

Gotgiøres. Derforuden sagde sig efter tilspørsel ej have nogen rigtig Landskyld bog hvorved hand sin debit kunde forklare, paastaaende allene Slutlig at hand forinden Samtale med sin EjerKone ej noget enten Vilde eller kunde betale.

Derpaa Afsagt

Madam Else Salig Weiners hafver hofvedmanden Michel Apeland for sin Restance først at Kræve og Ved Loulig omgang søge førend hun Coutionisten Jacob Fære kand angribe, da Naar hindes Jordebog saa Velsom hands Landskylds bog findes Conform og Over eenstem/m/ende Skal efter billigste Skiønsomhed Kiendes hvis ræt er.

4de Knud Ringheim hafde Ved Lenzmanden og Stephen Traa ladet i Rette kaldet Anfind Schulestad fordj hand Skal Hafve bemægtiget sig 1 Hest hannem tilhørig efter Viis formening.

Dend indstævnte Mødte Vedtagende Loulig Kaldsmaal.

Hvorpaa Citanten sine Vidner fremkaldede sam/m/e sit stævnemaal og paastand at gotgiøre, Comparerende da, 1. Ole Bouthuus, Johannes Schomager, Arne Ringheim, Anders Johannesen, {og} Stephen Traa Og Anfind Giære.

Hvorpaa det 1ste Nemlig Ole Bouthuus forklarede Edlig sig hafve Seet {En} Den Omtvistede Hæst hafve fult Knud Bryniel[søn] Øg, og Knud Siden Hæsten Var hiem komen paa høstbæde Have Ombedet Ole Hæsten at tage i Øyesiun om det Var hands eller dend andens, da hannem Siuntes Ej rettere End dend Knud Bryniel[søn] Skulde tilhøre hvilket hand dog ej med Eed Vilde bekræfte.

Forinden Nærmere Vidners Forhør træffede parterne indbyrdes forlig paa dend Maade Knud Bryniel[søn] gjorde Sin Naboe Kone Ærklæring at hand hinde ej for noget U-sømmeligt kunde eller Vilde beskylde men hun i alle Maader Være En Ærlig og U-berygtet Kone Og dend Omtvistede Hæst at Være dem begge til 1/2ten

1719: 66

Saavel til Foster som fordel, hvis de icke Mindelig Om dens Værd kunde accordere og hinanden udløse hvorved Sagen formedelst Sluttede forening til Endskab.

5te Hafde Odd Ullestad Ved Lenzmanden og Arve Ullestad J Rette kaldet Mons Leqve for U-sømmelige og Nærgaaende tilsagde Skioldzord og beskyldning, Neml: at hand tackede Odde for laan Af hands Kone J et Barsel paa Jarald.

Dend indstævnte Mødte icke Ej Heller begge Stevnevidnerne Vare Nærværende hvor for Sagen End ydermere til Loulig Stevnemaals igien tagelse hensettes.

Efter 3de ganges paaraabelse fantes ingen som Wilde gaa i Rette eller havde Stevnt, Hvorfor \Slutlig/ Laugrettesmændene bleve {paaraabt} \tilnævnte/ som Aar 1720 Skal betiene Neml: Bryniel Grofve, Tormod Helleland, Knud Dagestad, Nye Ifver Gierstad, Johannes Opheim, Anfind Giære, Johannes Lofthuus, og Lars Tachle. Hvilcke Nye hos Laugmanden Deris Laugrettets Ed haver at aflegge. Hvorfor Retten for denne sinde Opsagdes.

Ao: 1719 \fra/ Dend 28de Novembr: til d: 30 dito holtes Sædvanligt Høste Skatte og Sage ting for Kintzervigs Ullensvangs og Odde Sogner paa Kindservigs tingstue Overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Ole Larsen, Mons:r Heiberg som Com/m/ittered Sigt og Sage forvalter, Lenzmanden Lars Bech samt Edsorne Laugrettesmænd, Knud Trones, Johannes Tioflaa, Jacob Rougde, Jacob Huus, Ole Lothe, Christen Berven, Samson Taachem og Lars Apel, med mere tingsøgende Almue,

Da for dend satte ræt og Alle tilstædeværende Lydelig Og Underdanigst blev Publiceret efterfølgende Kongl: Patent(er) Og

1. Kongl: benaading for dem og børn som børne børn som af Righed har diserteret, Og sig igien godvillig indfinder, af dato 9 Octbr: 1719.

2. Patent Og tilbud angaaende Aardals Kaaber verck til dem som derudj Wilde Participere efter advenang {.....} \for en Vis penge/ datteret Fridrichsborg 21 Aug: 1719.

3. deris K: M: allernaad: Anordning At undersaatterne i Bahuus Lehn dend forhen forunte Frihed paa Fiendtlige Custer at Negotiere Efterdags ej tillades men allene paa grendserne til(lades?)

1719: 66b

Mellem begge Undersaatere Datteret 18 Septbr: 1719.

Same tid fremkom Thomes Wiglichson Jaastad som forhen Ejere I dend Gaard Berrje i Odde Sogn (d?)end Halve deel Lysende sin Odels ræt til det Øvrige i same gaard samt penge mangel begierende alt udj ting bogen maatte indføres og Naar paagieldes af Rettens middel Meddelis beskreven som billigmessig tilstaaes.

Dernæst blev til Publication anvist

1. En boxel seddel udstæd af Velærværdig Hr: Jørgen Brose til Asbiørn Pedersøn udj dend Gaard Aachre paa 1 ½ Spd: Smør Præsteboletz tilhørende og Liuse Closters part under sam/m/e byxel raadighed 6 mrk: tilhørende tilsam/m/en 31 mrk:r Smør som hands Værfader

Dag Aakre for han/n/em Opsagt haver, Bem:te bøxel seddel datt:r Ullensvang 15 Novembr: 1719.

2. En dito Udstæd af Velærværdig Hr: Jørgen Brose, saavelsom Hendrich Jørgensøn Eje og Jacob Jørgensøn Freim hver 9 mrk:r Smør i dend gaard Heng i Odde Sogn til Erick Nielsøn, bøxelen Meldes efter Lofven Være betalt bem:te bøxelseddel datteret, 13 Novembr: 1719.

3. Et Skiøde udstæd af Aslach Berven og Joen Age paa 1 pd: 19 mrk: udj dend gaard Tøssedall, til Joen Heljesøn, Om Kiøbet er de forenede med penge 43 rd:r datteret 29 Novembr: Ao: 1719.

4. Et dito Udstæd af Jacob Winæs og Michel Stene til Lars Torbiørnsøn Alsager paa 1 Løb Smør Neml: Jacob Winæs ½ Løb og Michel Stene ½ Løb Smør udj Alsager. Og betalt derfor hver for sig 48 rd:r tilsamen 96 rd:r. ben:te Skiøde datt:r 29 Novembr: 1719.

5. En Odels Overdragelse af Lars Tommissøn Grønningen med sine brødrer samtøcke, paa gaarden Lothe, thil!! (til) Lars Torbiørnsøn, og derfor er fornøyet Mindste med Meste penge, bem:te Overdragelse er datteret Grønningen den 3 Majj 1719.

til same tid og ting Ved Skafferen Lars Helleland Og {Helje} \Lars/ Houso i Rette kaldet Torgils Houso for U-sømmelig og U-til-

1719: 67

børlig adfærd paa tinged holden paa Winæs 1719 Ved det hand udsloekede 2de Lius Og Opruffede Almuen til Clammerj og Opsestighed mod Ombudzmanden Sr: Peder Jensøn, {Og derpaa}

Dend indstævnte Mødte icke hvorfor Stevnevidnerne bleve paalagte deris Kaldsmaal Edlig at afhiemle Som de og Efterkom baade Lars Helleland saavelsom Lars Houso,

Afscheediged

Som Torgils Houso Hvilken Sagen Angaar Egentlig Hverken selv Møder ej heller Nogen paa hans Veigne handz Loulig forfald at lyse og Kaldsmændene deris Stevnemaal Edlig har Afhiemlet, saa forelegges ham Lav dag til Næste Rettes dag at Møde under strafs og Doms Lidelse.

2. Hafde Lars Torbiørnsøn og Mons Alsager Ved Asbiørn og Joen Winæs i Rette kaldet Gunder Alsager for U-loulig Skou Hugst Over sit rette Merke og Grendser.

Dend indstævnte Mødte Vedtagende Loulig Kaldzmaal sigende sig derhos {slig} ej mere End sine formend hafve brugt eller sig benøttiged.

Derpaa Afskeediged

Som Sagen Af Skou hugst Særdelis Dependerer og Lofvens 1 B: 16 C: Allernaadigst forefinder at Siun og besigtelse i Saa tilfælde Skie bør af Sorenskriveren med behørig Laugrett forinden Dom paa Aastædet efter foregaaende Grandskning Og besigtelse kand hændes, Altsaa henvises Sagen til Nærmere Loulig kaldsmaal paa Aastædet hvor \de/ efter Sagens forefundne beskaffenhed Skal kiendes hvis ræt er,

3. Hafde Sølfest Houso hafde!! Ved Skafferen og Torgils Houso i Rettekaldet Joen Øfre Qvale at afstaa en Kiedel som hand af Citantens forældre for liderlig priis Skal hafve bekom/m/et.

Dend indstævnte Mødte Vedtagende Loulig kaldz: derhos foregifvende sin Hustrue foruden deris samlede Egteskab Kiedelen sig for Nøyagtig Værd hafve til forhandlet Nemlig 7 rd:r i formodning sam/m/e kiøb at stande Ved Magt saavit det af Myndige og tilkomne folck er afhændet.

Citanten hafde ej andet at indvende end hannem enten paa Kielen efter dens Værd maatte tillegges eller hand dend for sam/m/e penge som den Var udsat for maatte (.....?).

1719: 67b

Contraparten Refererede sig til sit forige indsigende.

Meer havde ingen af parterne at indvende men begge Med dom fornøiede.

Derpaa Afschediged

Som Synneve Niels datt:r Joen Øfre Qvaales Kone sig med Omtvistede Kiedel Loulig af Myndige Folk Loulig haver til forhandlet altsaa kand ej rettere for billigst kiendes End kiedelen, som ej for nogen Odel kand ansees bliver efterdags den kjøbende tilhørig som kjøbet imellem Ædru og fuld aldrende folck er sluttet.

Efter 3de ganges paraabelse fantes Jngen der Vilde gaa i Rette eller havde stævnt, hvorfor Laugrettet Slutlig blev Opnævnt som Retten 1720 Skal betiene Nævnlig Aamund Bue, Knud Hofland, Thobias Espen, Mickel Taakem, Jacob Rougde Nye {Jacob Hestham/m/er} \Svend Berven/, Isack Rougde og Samson Aase, Hvorpaa Retten for denne sinde Opsagdes.

Ao: 1719 Den 1 og 2 Decembr: holtis Sædvanligt Høste, Skatte Og Sage ting for Grafvens, Ulvigs og Eidfiords Sogner Overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Lauridtzen, Ombudsmændens Fuldmægtig Sr: Christopher Heiberg, Lenzmanden Baar Spaanheim samt Edsorne Laugrettesmænd Mads Welchen, Tore Liono, Snare Espeland, Joen Breche, Erich Nestaas, Magnus Rondestvet, David Leqve og Siur Leqve med mere tingsøgende Almue.

Da for dend satte ræt og alle tilstædeværende Lydelig og Allerunderdanigst blev Publiceret alle de forhen under folio 66 ekstraherede Kongl: Forordninger Og Foranstalter!! (Foranstaltninger).

Dernæst blev til Publication anvist efterfølgende

1. Et Gavebrev udstæd af Peder Herrøe til sin Søn Anders Pedersøn paa 1 Løb Smør med bøxel og herl: udj Herrøe, sam/m/e gave brev findes underskrevet til Vidnesbyrd af Anders Wamberg og Tosten Herrøe, og dat: d: 1 Decembr: 1719.

1719: 68

2. Et Skiøde udstæd af Peder Andersøn Herrøe til sin Søn Anders Pedersøn og Hands Arf:r paa ½ Løb 12 mrk:r Smør udj dend Gaard Herrøe udj Eidfiord Sogn beliggende, Og det for 80 rd:r ben:te Skiøde er dat:r d: 1 Decembr: 1719.

3. En bøxelsæddel udstæd af Iver House til Gutorm Heljesøn paa 1 ½ Løb Smør 1 huud og 1 giedsk: i dend gaard Ærdal. Derfor er bøxelen betalt efter Lofven, bem:te bøxel seddel, datt:r 2 Decembr: 1719.

4. Nock 1 Ligelydende Gienpart med paateignet Revers udstæd af sam/m/e Mand Iver Housø, til ern:te Gutorm Heljesøn, af sam/m/e dato 2 Decembr: 1719.

5. En bøxel seddel udstæd af Ærværdig Hr: Jørgen Brose til Torbiørn Olsøn paa 2 pd: og 1 ½ mrk: Smørs Leje udj dend Gaard Lund som Britte Endres datt:r for hannem Opsagt haver, bøxelen er betalt med 7 rd:r og Støfle huud, bøxelsæddelen datt:r Ullensvang d: 26 Aug: 1719.

Og som Sorenskriveren formedelst Svaghed Sagerne denne sinde \ej/ kunde foretage, bliver de til Næste ting igien hensatte, Og Retten for denne gang opsagdes.

1719

1720

(1720: 68)

Anno Christi 1720 dend 3 April holtes Vaar Skatte og Sageting udj Graven, for Graven, Uldvig og Eidfiords Almue, udj Overværelse af Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, og tillige tilstæde værende efterskrefne Eedsorne Loug Rættes Mænd, neml: Baar Spaane!! (Spaanheim), Mads Welken, Jon Westrem, Wichind ale(?) (Wichin Dale?), Halsten Bille, Lars Midaas, Jon Brecke, og David Leque,

hvorefter først blev publiceret for en satte Rætt til efterretning, (efter?)skrefne

1. hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Skatte Forordning for indeværende Aar de dato Kiøbenhafn dend 4 Janvarj 1720.
2. Allerhøystbemelte hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordning om En Krigstyr, og bøeskatt!! (høeskatt?) for dette indeværende Aar de dato Kiøbenhafn d: 3 Febr: 1720.

1720: 68b

3. Copie af Cammer Collegj Skrivelse dat: 10 Feb: 1720 till Hr: Stift befalings Mand Undal, at ingen fremmed Smaa Mynt maa indføres, allene hans Kongl: May:ts egne Danske og Norske Mynt,
4. Meer Allerhøyst bemelte hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne patent om høyste!! (høyeste) Rætt at holdes dend 28 Febr: indeværende Aar, dat: Kiøbenhafn dend 9 Oct: 1720.
5. Copie af Cammer Collegj Skrivelse till Hr: Stift befalings Mand Undal dat: 6 Januarij 1720 at Sort Uld og Kalch Uld efter hans Kongl: May:ts Allernaadigste Resolution af 16 dito maa till fremmede Stæder udføres, eftersom samme Uld iche Kand bruges till Uld Manufacturets fabrique i Kiøbenhafn Dog at paa Told stæderne skall nøye inquereres og paasees at ingen anden slags Uld maa udføres.
6. Hr: vice Stadtholders Rescriptum till Stift befalings Mand Undal dat: Christiania d: 15 Sept: 1719, at Stift befalings Manden udj hans ordinaire og Extra ordinaire Reise Forretninger i Stiftet maa nyde som sedvanlig till Lands og Vands frij Skyds,
7. De høye Herrer Deputerede for financerne deres Skrivelse till Stift befalings Manden, hvorudj Communiceres hans Kongl: May:ts Allernaadigste Villie at den bet(een?)ckte Almue i Norge af Kongens Magaziner maa nyde till Lifs ophold Korn warer og høe, efter dend forresatte taxt mod betaling.
8. Capituls Taxten daterit Bergen dend 18 Novembr: 1719 under Stift befalings Manden, og Biscopen deris hænder og Signeter.
9. En af Hr: Stift befalings Mand indretted og underskrefvne Lotterie bog, hvis paskrift!! (paaskrift) iligemaade er lydelig oplæst, at hvem som derudinden Løst haver et Lod 5 rd: udj authoriserede Sedler eller flere at indsende.

Derefter blev publiceret en transport paa Odels Kiøbet for ½ pund Smør og Et Faarskind udj Gaarden Ziri Teig, som Odd Helgesen Haaeim haver solt soldatt Grim Michelson, for 12 Rd:

som udj samme transport er mentioneret, og till witterlighed underskreven og forseglet af Siur Leque, og Thomes Haldanger, samt dateret Eide dend 2 Decembr: 1719.

1720: 69

Videre efter tilspørsel hafde ingen udj Rætten at lade læse og forkynde, hvorefter blev forretagen hvis Sager som nogen hafde indstefnt, hvorom Lydelig for retten blev de tilstædwærende adspurt,

1. og Fremkom Hover Olsen Hooel, udj Rætten, og til Kiende Gaf at have wed Kald mændene Andve Jonem og Niel!! (Niels) Lione Louvlig indvarslet Siur Øfre Lequem, formedelst hand skulle have til sig taget et ham tilhørende Svin, og forment at hand hafde brut forbud som war af hannem gjort for samme hans Svin, til Widne udj sagen, sagde sig at have Jndstefnt Torbiørn Ose, og Torbiør Ørians Daatter; hvilcke indstefnte og paaberaabte Widner ey for Rætten møtte, dernest sagde sig at have wed de tvende Mænd Nils Jono, og Tore Jiono gjort forbud at Siur Øfre Leque ej maatte giøde eller fæde Galten indtill Lov og Rætt skilte dem ad, hvilcke begie(?) (begge) benefnte og til stæde wærende Mænd saaledes forcklarede, item at have Stefnt Aagatte Syse og Ingeboor Hovers Daatter, at giøre og forcklaring under deres Æd i Sagen at aflægge,

Dend indstefnte møtte i egen Persohn og tilstod Kaldmaalet, dernest i Rette/n fremsagde at hafde stefnt Contra i Sagen, nemlig Citanten Hover Olsen, at saas/om hans Svin paa Sætteren war med Hover Olsens tilsam/men Kommet, og med hans fult, hvor efter det siden Kom hiem igien, saa at hand sit eget Svin med sit Mercke allene haver til sig taget og beholdet, samme at bevise, hafde indkaldet Widner Ole Magnusen Lequem, Hal Iversen Torblaa, og Christi Obheim af hvem hand samme Svin da det var Gris hafde afkiøbt, saa og Hille Gunde, Widere denne Sinde hafde for(inden?) icke udj Rætte/n at til Kiende Give,

hvorpaa blev Forafskediget, Som Citantens paaberaabte Widner, Ved hvilcke hand agter sin Sag at bevise icke møder efter give/n Warsell, saa forelægges dennem Laug daug!! (dag) till neste ting efter Loulig Stefne Maal at møde til deres forklaring udj Sagen, under Lovens tilsigende bøder, desligeste haver Parterne, samt dend indstefntes forommelte Widner i ligemaade samme tid og Stæd at møde, hvorefter Endelig Dom skall hændes Parterne imellem.

2. Siur Øfre Lequem indkaldet Hover Olsen for mod hann/em øvede ubequems ord, til Widnes byrd Jon Siversen Dalen, og Niels Lione, hvilcke tilstod Kaldmaalet og war nærwærende, og efter at sagen war i Rætte Kommet blev Parterne wed Rettens mellem handling forligt saavel om oven(b:te?) Søgning angaaende Svinet at det hørte Siur Olsen til, som og at de af Hover Olsen mod ham øvede Ord som hand udj hastighed hafde talt icke skulle

1720: 69b

Komme hannem bemelte Siur Olsen eller hans arvinger til Ringeste eftermæle og paatale, og lovede fremdeles at giøre hann/em en tieniste fordj hand dette Forlig indgick hvilcket med haande baand for Rætten skeede, samme ubrødelig at holdes saafremt sagen icke skall aaben staae.

Efter 3de Ganger aabraabning war ingen som widere Sager hafde i Rætte denne sinde, at handle, eller indstæfnt, derefter tilspurte Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen Laug Rættet

og samtlig tilstæde værende Almue, om dennem war bekient og witterlig at nogen Uvise Jndkomster afvigte Aar 1719 er forrefalden som Deres Kongl: May:t Kunde og burde bereignes, saasom 1. Siette og tiende penger, 2det Uden Rigs førte Arve Midler, 3. Sextj Lod Sølf's bøder, 4. arveløs Gods, 5. forlofs Penger, Item Om og nogen Engeslætter og nylig opRøddet pladser findes, som nogen skall aparte svare, saa og om nogen huusmænd eller Strandsiddere, her i Fogderiet og Tinglauget findes, som Kand være god for Skatt at svare

Hvortil Laug Rættet og samtlig Almue over alt Lydelig svarede, at ingen af disse!! (disse) og fornefnte Uvise Jndkomster afvigte Aar falt, Ey heller findes flere Husmænd udj det Gandske Fogderie som nogen Skatt Kand betale, uden de 4re Husmænd udj Syse dall i Eidfiord som aarlig svarer 3 mrk:, og slett ingen Strandsiddere som noget er god for at svare, desligest paa tilspørsel, at ingen drenger war som Kand svare Skatt, hvilcket alt Kongl: May:ts Foged begierte udj Ting bogen maatte andtegnes, og hann/em derover behørig tingswidne under Loug Rættens Segl maatte blive meddelt, som hanne/m iche med billighed Kunde Weigres,

Og som intet videre war at forhandle blev Rættten denne Gang opsagt,

Dagen efter dend 4 April blev Rættten igien Lovlig samme Stæd som forbemelt satt og holdet,

og efter 3de Gangers paaraabelse ingen indfant sig som nogen Sager hafde indstefnt og udj Rættten at føre,

Derefter begierede Kongl: May:ts Foged Hr: Oluf Larsen, at hans udj Rættten indgifne Restance Register over de Kongl: Intraders Første termin indeværende aar maatte blive examineret, saasom intet denne sinde derpaa war bleven betalt desligeste Restantzen for Ao: 1719, item En Restantz udestaaende af Halsnøe Closters Jorde bogs Rettigheder afvigte Aar 1719, og at hanne/m samme under Rættens forsegling maatte blive attesteret meddelt, som

1720: 70

iche Kunde med billighed nægtes, Derefter fremviste og Kongl: May:ts Foged en Restantze over gamle Rettigheder efter Sahl: Peder Jensen Halsnøe Closters Gods wedkommende med beretning at have till dette ting wedkommende indkaldet, for at examinere fordring/en, mens som faa og inge/n war til stæde Kunde Fogdens begier till Examination og Rættens Widnesbyrd iche efterKommens, mens till neste ting at faae beroe.

Till Slutning blev efterskrefne Mænd udnefnt at betiene Rættten indewærende Aar som Laug Rættens Mænd, nevnl: Ole Larsen Eye, Johannes Torbiørnsen Espeland, Iver Gundersen Aurdal, Ole Magnusen Leque, Anders Pedersen Herrøe, hvilcke Mænd udj nest forløben høst skulle haft været udnæfnt og nu haver for Laug Manden deres Æed at aflegge hvorom de paa dette og neste holdende Ting fremfører wedkommelig bevis,

Og som intet videre war at forretages blev Rættten ophævet,

Anno 1720 dend 8 April, blev holden Waar Skatte og Sage ting paa Gaarden Kintzervig for Kintzervigs Ting Laug, og overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, samt efterskrefne Eedsorne Laug Rættens Mænd som Rættten betiente nembl: \LænsManden/ Lars

Bæch, Knud Trones, Jacob Huus, Bryniel Tioflott, Ølver Hausoe, Haaver Svartved, Ole Torbiørnsen Lothe, Christen Bærven, og Isach Rougde,

Hvorsom helst blev lydelig læst og forkyndt for till stæde værende Almue, hans Kongl: May:ts allernaad: udgifne Forordninger og andre høye ordres og foranstaltninger som folio 68 findes Specificeret,

Derefter blev publiceret

Et Skiøde udgiven og dateret Schielsnes udj Stiernerøe Skibrede i Ryfølcke Fogderie, af Adschield Joensen paa hans Odels Rett till Gaarden og Jord Digrenes, overdraget till hans Svoger Soldat Hiermund Baarsen, til Vidne under Johannes Nielsens og Aadne Aschilsen deris boe Mercker.

2det Jon Tøssedals udgifne transport daterit Kinservigs Tingstæd dend 29 Novb: 1719 till hans broder Christen Berven og hans arvinger paa Odels og Aasedets Rættten udj Gaarden Berven i Ullensvangs Sogn beliggende Uigien Kaldet og till Evindeligh Eyendom, till Witterlighed under haand og Signet war bekræftet af Lars Bæch, og Jacob Rougde, som forbemelt og datum.

Till samme tid og Stæd for Rættten overlevert Kongl: May:ts Foged Oluf Larsen høyædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals til hane/m ergangne Missive daterit Bergen d: 27 Juni 1720 saaledes orlydende!! (ordlydende) hvorefter Kongl: May:ts Foged hafde indkaldet efterskrefne Widner, till ædlig forklaring at gjøre

1720: 70b

1!! og aflegge, og fremstod

(1.) Knud Jostad som efter aflagde Coporlige!! (Corporlige) Æed forklarede, at afdøde Niels Endresen Jostad war Kommen aften tilforne som {.....} \hand om Morgenens befantes død/, till attestanten drucken fra Oppedall hiem til sin Egen Gaard, og begierede driche af hannem mens det iche bekom, mens hans Gran Kone gaf ham en drich Øll till at ledshe!! (ledsche) sig paa, og derefter gick hand i sin Egen Stuve!! (Stue) at nedlegge sig noget paa natte/n som hand iche egeentl: tiden Kunde benefne, widere wiste hand iche herudinde/n at forklare hvad som ente/n for eller siden er passeret af bemelte Niels Endresen Jostad,

2det Torchel Jostad som tiener paa Gaarden Giostad, efter aflagde Æed, udsagde og Vant at da hand Kom hiem af Skouven i Mørkningen om Quelde/n forefant hand dend afdøde Niels Endrese/n Jostad siddendendes!! (siddendes) i Stuen hos Kari Jostad, og war gandske drucken hafde en bolle øll for sig og drack af, siden at det leed noget paa Quelde/n tog hand hane/m og fulte ham op udj sin egen boe, afklæde ham og lagde ham i sængen gick saa ind till bemelte \døde/ Mands Kone og bad hende gaa op til sin Mand at legge sig hos hannem saasom hand war overstadig drucken og iche sansede sig noget, hvorpaa hun gick til sin Mand, derefter gick hand derfra til sin Madmoders huus, og til sit hvile Stæd.

3die fremkom Ole Svensen Jostad, Soldat, og efter sin aflagde Æed, forklarede at Manden \dend døde Niels Jodal!! (Jostad)/ indkom om aftenen Drucken till forbe:te Karie Jostad, og fick at dricke, derefter blev hand af Torckel Jostad som oven andført er fult til Sænge/n, Widere war hand ey widende.

4de war og fremkaldet Michel Poulsen Soldat, som efter at hand sin Æed hafde aflagd, forklarede at hand nembl: Niels Endresen Jostad war Kommen paa Gaarden Oppedal 2de dager førend \denne/ som hand befantes død, og hafde faaen at driche hvor attestanten omsider Kom til hane/m, og som der iche war meere Øll at faa for hane/m hos Poul

Oppedal, Vilde hand hafde meere, og endelig Reise ind til Præsten, mens Vidnet saa hanne/m at være drucken, og siuntes at hand war som Wred og Ustyrlic, sad og lige som hand forandredes med Skielven og Underlig siun, bad hand hann/em og spurte hann/em om hand iche wille lægge sig derpaa Gaarden mens hand wille ingenlunde, hvorpaa hand wille følge hannem efter begier til Præst/en, gick saa med hannem til Gaarden Aarhus, mens som det war sildig og Mørkt om Natten, og en slem bro at gaa over som hand iche med samme druchne Mand trøstede sig at overgaa, fick hand hannem med møye overtalt at gaa ind hos Manden Odd paa bemelte Gaard Aarhus, og da de begge derind Kom, og folcket som laa og sov war op wogt, spurte Manden dend Druckne hvor hand saa sildig om Natten hend ville, som svarede at hand ville till Præst/en og spørge eftersom hand war en Ærlig \Mand/ tilforne paa dend Østre Side om hand iche war det samme paa dend wæstre Side, hvorpaa Mande/n og attestanten overtalte hannem at lægge sig der, og iche tæncke paa saadanne Ærende, hvorefter de fick ham i sæng, og attestanten lagde sig hos hanne/m for at see hann/em til Gode, thi hand siuntes

1720: 71

hand war for hann/em saa underlig til siune, som de noget lidet hafde ligget og hand iche Kunde faa søfn paa sig, stood dend afdøde op og gick for døren, og attestant/en fulte ham ud og ind igien i sængen, mens hand wille endelig gaa til bage till sin Søn \Ole Jostad/ paa Oppedal, hvilcket hand iche Kunde afvende, og da fulte hannem samme Natt tilbage fra Aarhus til Opdal, hvor hand leverte ham mod dagen till sin Søn Ole Jostad, og der lagde hand sig til sengs, hvorledes det er tilgaaen dend paafølgende dag og till dend Tiid hand døde, viste hand iche, sagde sig ey widere widende at forcklare og berette.

5. Magnus Svenson Wellure fremkom og efter aflagde Corporlige Æd, forklarede at hand ey widere wiste, end som om Morgen Kom de trende forrommelte første Widner til ham, og sagde at de hafde hørt af dend dødes Tøs at Niels Endresen hafde hængt sig, begiærede at hand og Ole Wellure wille følge dem og see hvorledes det maatte sammenhænge, og Kom de till samme døde Niels Endresens Nøst, og som de luckte døren op saa de hanne/m hengendes, og gick saa siden hver hiem til sit,

Derefter tilspurte Kongl: May:ts Foged forbemelte attestanter under deres \aflagde/ Æed, om de Viste hvorledes hand i sin Levende tid war skicket, om Nogen feyl paa Sind og Sands \paa hannem/ nogen sinde er blefven fornummet, og hvorledes hand war udj \sin/ Omgangelse, hvorpaa de svarede at i Fastende Maade siuntes de og fornem iche andet af hannem end som all skickelighed, mens naar hand blef og war drucken war hand ganske Rasende og \saa/ afsindig, ligesom et Desperat Menniske, og iche Kunde faa søfn og Rolighed paa sig førend Rusen afgick, og forminskedes hos ham,

over hvilcket alt som nu for Rættten er passeret Kongl: May:ts Foged begiærede Et Tingswidne under Rættens Seyl som bevilget blef,

Efter at 3de gang for Rætte/n war opRaabte om nogen widere war som wille gaa i Rætte, og blef svaret Ney, blef Retten denne Dag opsagt,

dend 9 Aprilis dagen efter blef atter Rættten satt og betient af forbemelte til stæde værende,

hvor da Jacob Wines frem Kom, og lod lyse, og til Kiende gaf paa sine børns wegne som Odels baaren till 2 Løber og Et Spand Smør udj Gaarden Winæs at deres Løsnings Rætt og Aasedets til trædelse maa være uforkræncket, efter som hans broder udj wenlig og Mindelig forlof bruger af ovenbe:te Jordskyld 1 Løb, begiærende at denne hans forKyndelse maatte udj Tingbogen blive indført, som hannem billigmesig ey Kunde weigres,

Hvorefter da Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen for Rættten tilspurte Laug Rettet og tilstæde wærende Almue ligesom som paa Gravens Ting skeede, om denne/m war witterligt Nogen enten lidet eller meget Uvise Jndkomster som till hans Kongl: May:t Kunde wære falden udj afvigte Aar, som findes folio 69 Specificeret og lydelig blev oplæst og tilspurt, hvorpaa de alle eenstemmende

1720: 71b

svarede Ney, og at det war denn/em well bekient at ingen deslige Uvise Jndkomster enten war forrefalden heller bleven betalt, dernest tilspurte hand dennem og om det denne/m iche war witterligt at Hovar, Steen og Peder Urem, hafde bekommet og af hannem efter Cammer Collegi ordre war bleven gotgiort 2de Aars 1718 og 1719 Skatterne af Gaarde/n Urem formedelst dend overgangne Uløckelig Jlsvaade og Jldebrand, desligeste og Johannes og Helie Quæstad paa samme Maade, hvilket de alle bekræftede, som og Leylendingerne eller opsidderne tilstod, hvorom Fogd/en forlangede et Lougschicket Tingswidne at maatte meddeles som Rættten iche Kunde andet end billige

og eftersom ingen war som denne sinde hafde noget udj Rætte at lade Komme, eller flere indstefnte Sager en!! (end) som denne gang passeret er, hvor Lydelig blev 3de ganger opraabt og Almuen tilspurt, altsaa er Rættten for dette tinglaug denne Gang ophævet og opsagt, og forinden det skeede blev og Fogdens indleverede Restancer for dend første termins Skatter afvigte Aar item Restantz Registeret for afvigte aar 1719 saavit Halsnøe Closters Jorde bog wedkommer samt Restantz for afvigte aars Skatter som ey blev betalt og dette tinglaug andgick, som lydelig blev oplæst og examineret med Skattebøgerne hvorpaa hand Tings widne war begierende som blev bevilget,

Anno 1720 dend 11 April, holtens almindelig Waar, Skatte og Sage ting for Østensø Skibrede, paa Gaarden Moe, udj overværelse Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, og samled Ædsorne Laug Rættes Mænd Ole Berven, Tosten Meehuus, Ole Norem, Ole Østensen, Tormund Lebsøe, Tron Berstøe, Hiermund Berge og Christopher Steene,

hvor da først blev lydelig oplæst hans Kongl: May:ts Allernaadigste udgifne Forordninger med fleere høye Ordres, for dend Ting Søgende Almue, Et efter andet som folio 68 og 69 findes forhend Specificeret og indført, og derfor her iche bleven forklaret,

1720: 72

Derefter blev publiceret efterskrefne Documenter saas/om

1. En Obligation daterit Østensø Tingstue dend 24 Novbr: 1719 udgiven af Tosten Biotved, till Samson Samblan, for Laante Reede penge 112 Rd:r Courant siger Et Hundrede og tolf Rd: og till Speciale Pant og forsichring pantsatt hanne/m En Løb Smør med bøxell og herlighed udj hans paaboende Gaard Biotved, og war til witterlighed underskrevet og forseylet af de 2de Mænd Ole Berven, og Hans Wig,

2. En Bøxel Seddel dateret Bergen d: 12 Janvarj 1720 af Hr: Lector Oluf Bornemand udgiven paa 1 Løb Smørs Leye Benificeret Gods udj Gaarden Fixe i Ostensø Skibrede og Sogn beliggende till Siur Olsen Fixe, som bemelte Mands Fader Ole Jonsen Fixe for hannem

haver opsagt og till bøxell overladt, bøxelen meltes derudj efter Loven at være betalt, og under velbete Lectors haand og Signet.

3. blef en bøxel Seddel andvist af Lector Borneman fornyet og udgiven under haand og Segl, dat: Berg!! (Bergen) d: 12 Janv: 1720 paa 1 Løb Smørs Leye i Gaard Fixe till Guldbrand Siursen, som af hann/em d: 26 Novbr: 1709 er bøxlet af Sahl: Magister Niels Smed, og da bøxlen betalt, dend gamle fantes tinglyst dend 27 Oct: 1710 og da extraheret udj Tingbog pag: 19,

4. Siur Olsen indleverte sin bøxel Seddel dateret Bergen dend 15 Novbr: 1719 af Biscop Clemens Smit under haand og Seyl udgiven til hanne/m paa ½ Løb Smørs Leye udj Gaarden Wangdal som Brigt Hagtorsen for hanne/m haver opsagt, bøxelen meltes efter Loven at være betalt,

Derefter blef Sagerne foretagen,

Till samme Ting og Stæd hafde Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen ladet Stefne wed Lænsmande/n Ole Berven, Tormod Lebse og Ingebregt Hellestved Kalds Mænd, Lars Larsen Frostad for Slags Maal og Haar Reef paa Tosten Østensøe, øvet paa Gaarden Røslund, dend indstæfnte Lars Lars/en Frostad mødte iche, ey heller Widnerne, Tosten Mehuus og Isac Tvet,

Kalds Mænderne wed Æed afhiemlede Stefne Maalet at den Sagskyldige war Loulig Stefnt, Derpaa Afskiediget

Efter at dend indstefnte Lars Larsen Frostad som for Sagen er, efter Loulig Warsel iche møder till Sagen at svare saa forelægges hanne/m Laug dag neste Ting for Rætten at møde saa fremt efter Widnes byr!! (byrd) og udj Sag/en

1720: 72b

førende bevislighed skall dømmes hen og for udeblivelsen at ansees, till samme tid efter Warsel haver og Contraparten og de paaskudte Widner at møde.

2. Ole Schieye ladet Marite Olsdaatter Louflig Stefne efter forrige tiltale, som dend 25 Febr: 1719 for Retten efter Louglig Stefning er andhændig giort,

dend indstefnte møtte iche, men paa hendes wegne hendes Mand Lars Samsonsens Rød, og for Retten sagde at hans Kone iche wed at have paasagt hanne/m noget, till bød hanne/m herefter som at leve som en skickelig og Christelig Naaboe, og Erklærede paa sin Kone og hands egne wegne at ingen af denne/m hafde noget andet paa hann/em at sige end som alt Ærligt og Christeligt, og holt hann/em for en ærlig og Skickelig Mand, saa at intet skulle være hann/em i nogen maade til nachdeel hvilcket forligelse tilbud Ole Scheye wedtog for Rætte/n og war dermed fornøyet, hvor paa til Stædfæstelse de Ragte hverandre deres hænder og det med haande baand bekræftede,

Som ingen fleere nogen Sager hafde indstefnt heller med hver andre at gaa i Rætte, hvor om wed 3de Gangers opraabning de ting søgende blef tilspurt, altsaa opsagdes Rætten denne forløbne dag.

Dagen efter blef atter paa samme Stæd og ting Rætten Louglig Satt den 12 nestefter udj overværelse af Kongl: May:ts Foged og det forand anmeldte ædsorne Loug Ræt

Hvor da Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen for Rætten tilspurte de tingsøgende og Laug Rættet, om dennem war witterligt at afwigte aar 1719 her udj Ting Lauget war forefalden nogen af efterskrefne Uvise Jndkomster till hans Kongl: May:t at burde blive betalt, saasom

folio 69 er Specificeret og for Rætte/n blev oplæst, dertil alle svarede Ney at indtet war forefalden enten lidet heller meget af nogen slags \Uvise/ Jndkomster at Kunde og skulle blive betalt.

Videre tilspurte Fogden denn/em om det iche war witterligt, at Lars Axnes formedelst overgangen

1720: 73

Jlswaade paa hans paaboende Gaar Axenes \havde/ efter Cammer Collegj ordre nødt 2de aar 1718 og 1719 Skatte frihed, hvilcket Jligemaade blev tilstaaed, som og Manden self wedgick og hans Skattebøger udviste at være hanne/m gotgiort,

Dernest blev Restantzerne Lydelige/n oplæst, nembl: dend 1ste termin indeværende aar 1720, item som Resterende for 1719 af Kongl: Contributioner, saa og Jordebogs Rettighed af Halsne Closters Gods for 1719, hvilcke Fogden begierte beskrevet under Rettens Seyl, saasom forbemelte Depositioner till hans Regnskabs beleg, som hann/em med billighed iche burde nægtes.

Og som ingen Sager war indstefnt heller nogen hafde med hver andre at gaa i Rætte, hvorom som sedvanlig lydelig blev adspurt, altsaa blev Tinget for denne Gang ophævet og til Ende bragt,

Anno 1720 dend 13 April blev Rættten satt og ting holt paa Gaarden Drage, nembl: Allmindelig Vaar, Sage og Restantz Ting, for Jondals Ting Laug, overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Ædsorne Laug Rættet nembl: Lars Brettebøe, Niels Under Houen, Lars \Iversen/ Samblan, Johannes Wig, Lars Houen, Torchel Eye, Lars Halderager, og Knud Degrebroke,

og derefter blev Lydelig Forkynt og Oplæst, hans Kongl: May:ts Allernaadigste udgifne Forordninger og andre høye ordres Et efter andet som forhend folio 68 Specialiter Extrahert og andført

dernest Rent(e C:?) bref af 16 Martj 1720.

Derefter blev publiceret og oplæst efterskrefne brever og Documenter, saasom

1. Et Skiøde udgiven af Endre Tostensen, paa 6 mrk: Smør, Ole Herrestad paa sin Myndlings Vegne Marrite Torstens Daatter for 3 mrk: Smør, Ole Oustad paa sin Myndling Ane Tostens Daatters Vegne 3 mrk: Smør, \og Torgier Aase paa Agate Torstens daatters V: 3 mrk: Smør/, tilsamm/en 15 mrk: Smør Landschyld udj Gaarden Tofte med bøkell og herlighed til Johannes Tofte, i Jondals Sogn beliggende, betalingen der for med Reede penge, dog ingen Sume b(enefnd?) at være af ham betalt, Skiødet af de sælgende under skreven og forseylet, dat: Wiig dend 24 Novbr: 1719, og till Witterlighed af Jon Schaalem og Lars Scheye forseylet.

Derefter begierede Kongl: May:ts Foged Hr: Oluf Larsen at hans tilspørgelse om nogen af Uvise Jndkomster Jndkomster!! er forrefalden afvigte Aar 1719, ligesom paa de andre Tingstæder af fol: 69 andført maatte blive oplæst, og svarede tilstædeværende Almue og Loug Rættet paa tilspørgelse at ey det ringeste af deslige Jndkomster i dette tingloug war forefalden eller befantes at beregne og tilsvare, hvor Fogden war Widnesbyrd under Rættens Segneter beskrevet begiert, som iche Kunde nægtes.

1720: 73b

Desligeste begierede hand og Restantzene som paa de forregaaende Tingstæder under Examen forseylet som og iche billigen Kunde Nægtes,

Paa dette Tingstæd war ey widere at forrette og af nogen forrefundne Sager at procedere, hvorfors Tinget for denne Gang blef opsagt,

Anno 1720 dend 16 April Tisdagen efter Paasche Uge nestforløben betientes Rættens udindend en Odels og Aasteds trætte paa Gaarden Degrenes, med Lars Bæck, Elling Bastun!! (Bustetun?, men på folio 75b er Bastun retta til Wastun), Michel Tachk(iem?) (Tokeim), Peder Frøsvig, Johannes Age, Ole Age, Knud Jostad og Knud Freim, ædsorne Laug Rættens Mænd for Kinservig Tinglaug og Odde Sogn, Loug Lig!! (Louglig) dertill opnefnt,

Till hvilcken tid og Stæd Hiermund Larsen \Baarsen/ hafde wed Stefne Vidner Knud Hofland og Johannes Rømbøl (Rymbil), ladet wed Skriftlig Stefning daterit Degrenes dend 2 Decbr: 1719 ladet Stefne Lars Aamundsen Lofthuus, at wige 3 Spands Skyld udj bemelte Gaard Degrenes, Stefninge/n af følgende Jndhold;

Dend Jndstefnte Lars Aamundsen Lofthuus møtte for Rættens og Vedstod Loulig Warsel.

Citanten dernest gjorde sin forklaring om sin paastefnte Rætt, paa hans til Ægthavende hustrue Ingeborg Jons daatter at wære Odel berettiget till de Paastefnte 3 Spand i Degrenes og desen Løsning berettiget, som saaledes efterfølgende Er, 1. At: Gunder Larsen hans Kones \Moders/ beste Fader \Gunder Lars/en /, som Eyede Gaarden Degrenes skylder 3 Løber Smør war dend Rette Odels Mand og hans Aasede som hand i sin Alderdom skiftede mellem sine eneste 2de døttre den Elste Brite og den 2de/n Tobior!! (Torbjør) hvilcke ware gift og fick hver helft/en i Gaarden at beboe og till Odel at besidde, derefter giftede hand sig udj Uldvig og paa Ose, 2. dend 2den Datter Tobior hans Kones {beste} \Mor/ Moder, hafde 3de Mænd, med dend 1ste En Søn Johannes Halvorsen som arwede 1 Løb i Degrenes, med den anden Mand En Søn Gunder Siverson som bekom og trædde til sin Faders Aasede og Odel i Gaarden Jølle i Odde Sogn, og med dend 3die Mand 2de Døttre dend Elste Ingeborg som fick sin

1720: 74

Moders halve Løb i Gaarden, og dend 2den Datter Ingri bekom sin lige Arwelod i Gaarden Espe, 3. denne Ingeborg efterlod sig 3de børn, En Søn Aschild, og 2de Døttre Torbjør og Ingeborg Jons Døttre hvilcken sidste er Citanten(s) Ægtefælde, og Johannes Halvorsen deres Morbroder som døde uden Lifs Arvinger hafde pantsat sin 1 Løb, hvilken Lars Tostensen som haver Torbjør til Egte haver indløst og deraf Eyer og bruger 2 Spand, de andre 2 Spand, som og Et Spand af dend halve Løb efter \Johannes Halvorsens/ Moder{en}, bruger \og besidder/ dend Jndstefnte Lars Aamundsen som er af dend 1ste Datter Brite auflet {og fød} \Af første Fader og Odels Mand Gunder Larsen/ {..... ..}, og er det disse 3 Spand som Citanten paataler sig till Odel og Eyendom paa sin Kones wegne at wære berettiget, Till hvilcken sin Rætt hand widere fremlagde hans Kones broder ovenbe:te Aschild Jonsens hannem meddeelte transporte {og overladte Rætt ...} \Fuldmagt till/ samme 3 Spand, hvilket lyder som følger derefter sagde Citanten at have Loulig tilbøden Contraparten Lars Aamundsen Penger 54 Rd:r for samme 3 Span!! (Spand) som er [for] Marcke/n 1 Rd: hvorfor det af forbe:te Lars Torstensen er indløst, og dend samme Summa

som Lars Aamund[sen] hafde udlagt, hvorimod hand de 3 Spand besidder, fremviste og nedsatte og Penger nu i Rætte, hvilcke dend Jndstefnte iche har willet modtage,

Den Jndstefnte Vedstoed for Rætten at Hiermund Baarsens Forklaring om hans Kones Ægt!! (Ætt) war i alle maader Rigtig, desligeste og at hand war bleven tilbøden \Løsnings/ Pengerne som forbemelte \Stefning ommelder/, mens hand Kunde iche modtage dem, saasom hand forment sig self at være nærmest berrettiget till samme 3 Spand endsom Hiermun Baarsens Kone, hvorom hand og haver stefnt og erwærbet en dom, og samme er bleven tilkient, fremlagde samme Odels Dom af forrige Sorenskriver Sahl: Schwartzkop og med Doms Mænd dømt og afsagt dend 26 Maij 1717 mellem hane/m Lars Aamunsen Lofthuus og Michel Oppedal paa sin Myndlings Ingeri Peders Daatters wegne, hvilcken Doms final saa er Lydende, Forklarede at det er de samme 3 Span Smør \i dommen melt/ som Citanten Hiermund Degrenes \nu/ haver paastefnt at Jndløse, hvilcke hannem {... ..} er tildømt berrettiget, formodende at samme dom er og bliver, som Usvæcket til denne tid, udj sin Kraft, Citanten svarede hertill at den/n/e dom er gaaen da hand war ude som Soldat i Kongens tieniste, i hvilcken hand endnu {.../} staar hans Kone \som/ iche wæret udj Sagen stefnt hafde iche heller nogen forsvar som et fattig Menniske, Tillmed \bemelte/ dom hannem

1720: 74b

eller hende iche [i] Ringeste maader Vedkom/m/e\nde/ forment derfor og med samme at beholde sin Løsnings Rætt, samme nu og for Rætten at blive tildømt, Till de 3 Spand Smør som hans Kone er Odels berrettiget og \hand/ will løse efter {sin} \hendes/ Mor Moder og Mod broder, \tilfalder efter broderens fuldmagt (at be?)sidde/

Mens Lars Aamunsen Lofthuus holt sig till sin Dom hvorudj og befindes at hand er berrettiget, tilsamme!! (til samme) nu brugende og Eyende 3 Spand,

Widere hafde begge Parter iche at i Rætte føre, mens begierede en skielsmise og Dom.

Endelig blef Parterne wed \Videre/ mellem tale \med hverandre/, for Rætten forligte som de sig self til bød, Nembl: Hermun Baarsen begierede og forlangede hos Lars Aamunsen Lofthuus,

1. At hand Hermund Baarsen Soldat wille beholde dend Liden {...} \plads/ Kalds Wigen saaledes som hand nu self derpaa huus har opbyggt og derpaa boer og bruger, for sin Lifs tid og sine efter Kommende Lifs Arvinger ny fødte eller herefter fødes,

2. at hand maatte have Fire bæster Aarlig om Sommeren paa beed gaaende udj Lars Aamunsen(s) hage

3. bekomme og beholde Et Lidet høe slaatte til sine bæsters foring Aarlig,

4. Noget brendevæd till Jlding udj sin Stue om Winteren som till nødtørfthighed og i mindste maade Kunde fornødiges

Derpaa svarede Lars Aamunsen at for Christelig omgiengelse og at undgaa widere proses, wilde hand indgaa og bevilge hane/m dend første Post for sig og sine Arvinger som de best og Loulig Kunde giøre sig samme Plas nøttig, dog som hans broder \Iver Aamunsen/ derudj Eyer halfte/n til Fællig, maatte hand formaa hann/em samme sin part at afstaa, og giøre hann/em derimod anden willighed, Till dend 2de Post, at hand wille tillade og bevilge hannem Aarlig 3 bæster at gaa udj hans hage paa beed, mens det Fierde Kunde hand iche bevilge saasom det war hann/em alt for meget til trængsell mens wille og formaa sin broder at bevilge

1720: 75

hannem at lade det gaa udj hans hage, paa det dend Post Kunde blive sletted og forligt, 3die Post tilstod hand Hiermund iligemaade høe slaatter oven paa Rønne Skaaren saaledes Kaldet

og paa Fieldet beliggende \ hvad der Kand falde/, mens nedent omkring og hans andre Slaatter og Jorde brug \ aldeles iche/ uforkrænket det selv at beholde, Kunde hand sig uden Skade hielpe hannem med noget lidet meere bliver det udj wenlig Minde paa begge sider begiert og forundt, dog ingen Rætt og skyldig pligt, 4. Andgaaende brendevend om Vinteren og till at Jilde med, wiste Hermund Baarsen selv at liden og gandsche slætt Ris skou her til Jorden ligger, og slætt ingen anden Skoug, wilde derfor bevilge og tillade hanne/m \noget/ efter Wilckaar og alting udj fredelig og forligelse Maale!! (Maade?) hvilcket Hermund baade tilstod og war fornøyet \med/, sagde sig iche at wille hugge eller prætere widere endsom med Skickelighed, Lars Amundsen {... ..} uden Skade, mens behielpe sig i Mindste maader, af Løfskou og begierede iche widere endsom Lars Aamundse/n bewilgede hanne/m, hvormed begge og war til freds,

Derefter sagde Lars Aamundsen at om saa skulde hænde at denne forening som hand bewilger Hiermund Baarsen og hans Lifs Arvinger, af denne/m skulde fanges Tyfve Aars hæfd, eller udj deres afkom og ægt!! (ætt) stedse til brug besiddes, hafde hand og hans Arvinger lige Rætt og hæfd paa de trede Spand smør i Gaarden Degrenes hvor om ey allene tilforn Rættergang Er ført {...}, mens denne Prosses er Reist og falde/n Uigien Kaldet baade af Hermund og hans Arvinger, eller den/nem paa bemelte Hermunds ægts!! (ætts) side, hvilcket alt Hermund hannem belovede og tilstoed, desligest derefter Iver Amundsen Lofthuus paa sin broders begier belovede og tilstod for Rætten at hands andeel udj dend UdMarks plads Kalds wigen dend 1ste Post ommelder skulde saaledes som sluttet følge Hiermund og hans arvinger saa og at Et beest om Sommere/n efter dend 2de Post maatte Aarlig gaa i hans hage, mens alt andet hans Jords brug og tillæg hvad Nafn det er, Uwedkommende og Urørt i alle maader, dette saaledes som foreskrevet er paa alle 3 sider for Rætten Jndgaad wedtagen og passeret, det de alle tre ommelte Parter mellem hverandre med Løfter og haande baand bekræftede Ubrødelig at skulde holdes, og med hverandre udj Christelig og Wenlighed at leve og omgaaes, og som Ræt-

1720: 75b

ten her paa Aastedet er forlanget, for hvilke/n efter hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Forordning af 24 Feb: 1708 Sorenskrivere/n tilkommer for 2de dagers Ræse!! (Reise) og denne første dags {...} Forretning sluttet 4 Rd: 2 mrk:, Laug Rættet for deres Reise og Umage hver 16 s: tilsam/men 5 Rd: 4 mrk: saa blef og Parterne mellem sig aftalt og foreent hver at betale dend halve Part, Og hvem af Parterne som Forretningen beskrevet forlanger, dend selv at betale, saaledes at være bekræfted og passeret.

Anno 1720 dend 17 April, holttes Aastæds Rætt paa Gaarden Roude!! (Rogde) udj Uldensvangs Sogn, og betientes tillige med af Lars Bæch, Elling {Bastun} Wastun, Michel Tochiem, Peder Frøsvig, Johannes Age, Ole Age, Knud Jostad, Aslach Berve, Ædsorne Laug Rættes Mænd for Kintzervig Ting Laug og Meddoms Mænd udj denne Sag,

Till hvilcken tid og Stæd Halsten Gundersen Soldat wed Skriftlig Stefning dat: Roude d: 2 Decbr: 1719 hafde Stefnt Peder og Jacob Roude, som Løsnings Mand at give dennem penge for sin Odels Jord, Stefninge/n saaledes Lydende.

De Jndstefnte møtte og for Rætten og tilstod Loulig Warsel, dernest forklarede Citanten at være Rætte Odels baaren \ efter sin Moder/ till dend paastefnte Løb Smør, som var hans Mor Fader Halsten Siversons Rougdes Odel arwed efter sin Fader Sivert, og bemelte hans Morfader hafde for Penge trang skyld {Laant og} pantsatt det hos en fremmed Mand Otte Age, bemelte igien {til pant for samme Laan} overdraget det till en anden fremmed Mand Jørgen Frem \som var Citantens Roues!! Morfader/, hvilcken sidste panthavende har mod

Loven solt det till Peder og Jacob Rougde, hvem hand i mindelig haver bødet Penger \derfor till/ at indløse sit Odels med mens iche wille modtage dem, samme begge Mænd som for Sagen Er wedstod for Rætt at de hafde woren bøden Penger, mens \har/ svared at de skiød sig under Rættens Skiøn som og begieret at maatte nyde till besiddelse \en/ Part af han/nem i Jorden, tilstod og alt hvis forklaret er.

Dernest fremlagde Citanten till bevis om sin Odels Rætt, hans forommelte Olde Fader Siver Ollufsens Skifte og Odels bref til sin Søn {hans} \Citantens Mor/ Fader paa same 1 Løb smør, dateret Frem dend 11 Octobris 1641, paastod Loufmesig Dom paa samme hans Løsnings Rætt samt Processens Omkostning, erbød atter nu for Rætt sine Penger og denne/m nedsatte hvormed hand sin \paastefnte/ Odels Jord will indløse, som hand som melt de Jndstefnte 2de Mænd tilforne har bøde/n.

1720: 76

Till sagen \Videre/ at svare fremkom Peder og Jacob Rougde, dend første indleverede Et Skiøde hann/em meddelt af Jørgen Frem dateret Hardanger dend 7 Martj 1702, hvormed hand will bevise sig Rette Kiøbere for saavit af dend paastefnte Løb Kand wedkomme, hvis Jndhold er som følger, sagde der hos at have givet for det udj Skiødet ommelte Gods En og Femtj Rd: Og tre Marck, paastod at maatte \nyde/ for bøxel og brug udj Jorden det som Halsten tilKommer og \hand/ hannem(?) Ville Over(lade?), dend Anden Jacob Roude fremlagde og et Skiøde af \mer be:te(?)/ Jørgen Frem udgive/n paa 3 Spand Smør ¼ Huud og 1 Løb Salt som er \af/ dend 2den halve Løb, dermed at bevise sig Rætte Kiøbere, og Referede sig med samme paastand \til/ at beholde det af Halsten Gundersen for bøxell og Rættighed, ligesom Peder Rougde haver begiert og paastaad, og hafde \betalt for sit/ ligesaa meget,

Citanten \som/ derimod svarede at hand paastaar sin Odels Rætt og Løsning at nyde, og tilstaar iche meere at Kand og will betale endsom \hans (...p...ti?)/ Jorden først af hans Morfader war (til?) udsatt for som hand formoder Conform med Love/n, og hvis som Rester de Kiøben[de] efter deres Skiøder at faar søge deres opreising, derforre hafde nu i Rætt nedsatt 87 Rd: 4 mrk:, {hvor for det har wæret pantsatt} till widere forklaring haver hand indkaldet Den første pand[t]havende som er Otte Age at udsige for hvad Sum hand {f.. paa} \den Løb Smør/ hafde udlaant og \den/ igien til Jørgen Frem overdraget {og} bemelte Otte Age sagde sig \af Alderdo/m / det iche at erindre, hvorpaa frem lagdes et Skiøde til hanne/m af Halste/n Siversen dend 8 April 1679 saaledes Lydende, widere forklarede Halsten Gundersen at havde forglemt i sit Stefne Maal 1 Span Smørs over bøxell som er Ulvigs Præsteboels Gods, saa hand har \i/ over bøxelen for 2 Løber 1 spand, hvilcket Peder Rougde svarede at beboe og svarer Landskyld for samme benificerede Atten Mrk: og paastod Citanten efter som fornemmes af ove\n/staaende hans Mor faders Skiøde iche lyder paa meere endsom 62 Rd: saa finder hand sig efter Loven iche meere pligtig at betale, og indløse sin Odels Jord høyerer!! endsom samme bref om formelder, saasom hand iche haver Kundet faa nogen underretning tilforne derom, og derforre hafde med sig saa mange flere Penger, Derimod svarede de Jndstefnte Peder og Jacob at de noch wille tage mod de 62 Rd: mens have deres Rætt og Søgning at nyde efter deres Skiøders formeld det Resterende og for dend Løb udlagde penger hos Jørgen Frem Arvinger.

Videre haver Parterne iche at i Rætte føre mens war dom begierende

Da blef herom for Rætt Kiendt og Dømt,

Halsten Gundersen Soldat haver forklaret sig Rette Odels baaren og Løsnings Mand, efter sin Sahl: Moder Ane Halstens Daatter, og til bevis fremlagt udj Rætt hans Olde Faders Odels bref dat: 11 Oct: 1641: til hans Morfader udgiven paa samme En Løb Smør som hand nu har paastefnt, det samme hans Contraparter Peder og Jacob Rougde haver tilstaad at hand er Rætte Odels baaren, som og at de war af hann/em Loulig tilbøde/n

1720: 76b

Penger for samme paastefnte Odel, mens svared at de skiød sig under Rettens Skiøn, derefter fremlagde be:te 2de Mænd udj Sagen at tilsvare, hver sit Skiøde dateret 7 Martj 1702 som forhend indført, til bevis at de hafde tilkiøbt dog hver helften udj samme Løb af Sal: Jørgen Frem, og sagde sig hver at have betalt En og Femtj Rd: og tre Mrk:, paastod og formodede at nyde samme till brug af Halstens tilhørende, og hand det dennem wille overlade, hvorimod \hand/ paastod sin Odels Rætt og Løsning, og tilstod iche meere derfor at betale endsom Jorden af hans MorFader war pantsatt for som hand formoder Conform med Loven, og derfor hafde nedsatt i Rætte/n Siuf og Aattetj Rd: 4 mrk:, og derefter frem Kaldet dend Mand Otte Age som Jorden hafde faaen fra hans MorFader, at forklare Penge Summen som hand det till Jørgen Frem hafde overdraget, hvilcket hand sagde sig iche at Kunde erindre, Mens af et udj Rette/n fremlagde Skiøde af hans MorFader til bemelte Otte Age dend 8 April 1692, sees, og derudj er benefnt at have wæret Toe og Sextj Rd: som Otte derfor hafde Udlagt og betalt, Widere sagde og forklarede Citanten at have forglemt i sit Stefnæ Maal Et Span Smørs bøxel Rætt som er Ulvigs Præsteboels Gods saa hand har over bøxell 2 Løber og Et Spand, hvortill Peder Rougde \svarede sig/ samme benificeret Gods at beboe og svarer derfor Landskyld, dernest Paastod Citanten at som fornemmes af oven Melte hans MorFaders bref iche meere lyder endsom paa 62 Rd: saa finder hand sig efter Loven iche mere pligtig at betale {til Peder og Jacob Rougde endsom} \og Jndløse sin Jord høyere/, Parterne Peder og Jacob har og der til svared at de noch wille modtage sam/m/e Penger, mens have deres Rætt og Søgning efter deres paastand og Skiøders formel[d] for det paa Summen Resterende hos Jørgen Frem's Arvinger, Altsaa efter forandførte omstændighed \Kand ey/ iche Rettere Skiønne, og her med saaledes for Rætt Kiendes og Afsiges efter Lovens 5te bogs 3 Capituls, 10de og 12 Articul samt foregaaende og samme Capitels 5te Art., at Halsten Gundersen som Rætte Odels baaren Løsnings Mand io bør nyde dend af hann/em tilhørende og paastefnte En Løb Smør med der tilhørende Over bøxell og tilliggende herlighed for de till Peder og Jacob Rougde tilbødne Toe og Sextj Rd:, som de haver tilstaad at modtage

1720: 77

og derimod JndRømme og oplade for Hannem sam/m/e En Løb med sine huser og widere som der till med Rætte hører og bør følge, alt inden nestkommende Kors mise, og bør samme Halsten Gundersens Odel følge hanne/m og hans Arvinger till Odel og Eyendom frj og Upaa Anket af Peder og Jacob Rougde og deres Arvinger, og som de Jndstefnte og bemelte 2 Mænd haver forvoldet hanne/m denne Process i det de icke udj mindelighed haver taget mod Løsnings Pengerne, (til?)findes de og at betale han/nem sine Omkostninger igie/n, saa som Sorenskrivere/n for flytning med 4re Mand 4 Mil till Aastedet á 8 s: og lige saa tilbage igien, item 2 dagers Reise til og fra, og denne dags forretning, med Sex Rd: og Laug Rættet for deres Reise og Umage 2 Rd: til sam/men Aatte Rd: hver af denn/em helfte/n, hvad sig de øfrige Penger som paa Jndløsnings Summen tilkort Kommer efter Peder og Jacobs sigende og paastand, saa faar de søge det som de best og Louligst Kand finde sig berettiget,

Anno 1720 dend 15 Junij holdtes almindelig Skatte og Sage ting paa Bolstad øren for Wasvær Tinglau overværende Kongl: May:ts welbetrede Foged Sr: Jens Lem, og war tilstæde efterskrefne ædsorne Loug Rettens Mænd, Ole Hernes, Jon Wass Enden, Jon

Horveye, Torbion Tyssen, Mons Dals Eide, Hans Aldalen, Odde Brunborg og Johannes Tøssen,

og efter Rættens Settelse blev først lydelig oplæst, efterskrefne,

1. Allerunderdanigst oplæst hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordning daterit Kiøbenhafn d: 3 Febr: 1720 om en Krigstyr og Extra bordskatt for JndeVærende Aar,
2. aller høyst bemelte hans Kongl: May:ts Forordning om Skattnes paabud i Norge for dette Aar 1720: Dat: 4 Janv: 1720,
3. Forordning daterit Kiøbenhafn dend 29 April 1720 om Taxtnes forandring paa de Norsche Postbreve,
4. Copie af hans Kongl: May:ts allernaadigste befaling dat: Kiøbenhafn d: 3 Maj 1720, till Hr: Stift befalings Mand Undall, at Kundgiøre lade for alle og en hver udj hans andfortrode Stift, det Stilstanden mellem (...?) allerhøystbe:te hans Kongl: May:t og Sverige tr(.*?)sset till dend 18 Maj nestleden er forløben og (c?)esseret.

1720: 77b

5. hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Patent om høyeste Rættes holdelse indeværende Aar, dat: Kiøbenh: 9 Oct: 1720!! (1719?)
6. Cammer Collegi Skrivelse till Fogden Sr: Jens Lem, dat: Rente Cammeret dend 16 Martij 1720 angaaende de Kongl: Contributioners Jnddrivelse og Fremsendelse till Stift Amtstuen,
7. høy be:te ordre dat: 4 Maj 1720, Jligemaade om de Allernaadigste paabudne Krigstyr og Bordskatt betaling til de forresatte 2de terminer at indfordres og erlægges,
8. Copie af Rente Cammeretz bref til Stift befalings Mand Undall dat: 17 Feb: 1720, samt till Proviant Forvalterne, at Deres Kongl: May:ts willie og befaling er, at hvem som begierer forstrechning udj Korn warer og Høe Kand det af Magazinerne erholde mod betaling, nembl: 1 skpp: got høe 1 ½ Skipp: in natura eller Penger 1 Rd:, 1 schipp: slett høe 1 Skpp: got Høe eller penger 4 mrk:, 1 td: Rug 2 rd: 1 td: bygg 9 mrk: og 1 td: hafre 3 mrk: at betale,
9. Item af samme dato till Stift Amt Manden, at Fogderne indsender deres forklaring om nogen forandring med Tingernes berammelse efter Lovens taufle Kunde være forøden!! (fornøden)
10. Stift Amt Mand Undals bref af 26 Deb: (Decb:) 1719 med Copier af Cammer Collegi Skrivelser 1ste dat: 2 Deb: 1719 om nogen haver gjort forstræchning til Søe Etaten, det da at tilkiendegive, item fra Slods Loven d: 11 Deb: 1719 om høe Skattnes betalings eftergivelse, som for 1719 war paabuden,
11. Copie af RenteC: bref till Stiftamt Manden, at hans Kongl: May:ts Allernaadigste Resolution af 8 April 1720, at de Encker som inge/n handværch og næring bruger, og deres Capital efter aflagde Eed iche over Et tusende Rd: beløber, for Krigstyren maa være forskaanet,
12. hans Kongl: May:ts allernaadigste forordning af dat: 25 Martj indeværende Aar, om hvor høy Credit dend Gemeene Berg Mand i Norge maa nyde, nembl: 1ste art: at Berg Amternes Directeurer og Inspecteurer skall meddele Berg mande/n en forseglet bog, og indskreven hans Nafn og Maanedes Løn, 2. derudj skal Creditoren indtegne hvad hand borger hanne/m, saavit till ½ Rd: nær Maanetlig og iche høyere udj forlis, 3 Post derforude/n og till Klæder og anden fornødenhed, dog udj alt et aar iche over 10 Rd:r 4de betroes meere have tabt sit Kraf og Søgning for nogen Rett, 5te dend Gamle Gield till Forordningens dato, skall maanetlig betales af en Heur!! (Hauer = gruvearb.) 1 Rd:, Knegt eller sprenger 48 s:, en dreng 24 s:

13. Kongl: May:ts ordre at svart og Kalch Uld maa udføres, dat: RenteC: d: 6 Janv: 1720, item Slods Lovens Resol: d: 15 Sept: 1719 om fri Skyds for Stift Amt Mande/n, udj hans Embeds Reise forretninger.

14. Copie af Slods Lovens pag: dat: Christ: d: 7 Majj 1720 under Stift Amt Mandens Fidem andlangende samme Skydsfærd,

1720: 78

15. Copie af hans Kongl: May:ts Resolution om Waaben Stilstand paa 6 Maaneder med Sverrig, dat: 4 Novb: 1719 af Stift Amt Manden under sin haand test:

16. Stift Amt Mandens bref til Fogden Lem dat: 3 April 1720 om Skatternes flittig indsamling, samt Restantzernes beskrivelse, \og/ till Execution at indlevere efter de trende allmindelig Tingers holdelse,

17. Capituls Taxten for indeværende aar, lagt dend 18 Novb: 1719

18. Casserer Weybys Skrivelse af 2 Martj 1720 om de Kongl: Contributioners indsamling uden forsømmelse at skee,

19. Stift Amtskrivers Sehusens bref af 6 Novb: 1719 om samme Jndhold

Saa blev derefter for Rættten publiceret efterfølgende Documenter

1. Poul Jacob Furstenbergs Skiøde dat: Bergen 28 Majj 1720: til Niels Olsen Horvey hans hustru og Arvinger Solt og afhendet En Half Løb og Et og et half Spand med bøxel samt ½ Løb overbøxell, i dend Gaard Horvey i Wasverd!! (Wasver) tinglaug, som hans Hustru efter hendes Sahl: Fader war tilfalden, betalingen for samme Jordepart at være efter sluttet Kiøb og accord, uden Summa melt, og till Vitterlighed af Hendrich Dikmeyer og Jens Pedersen Sønderborg underskreven og forseylet.

2. Jens Pedersen Sønderborgs Skiøde dat: Bergen 28 Majj 1720: og med ham till vitterlighed af Hendrich Dichmeyer og Poul Jacob Førstenberg underskreven og forseylet, for Et pund og 7 ½ Mrk: med bøxell, samt 18 Mrk: over bøxell i dend Gaard Horvey paa Waas og i Wasvergs!! (Wasvers) ting laug, till Brynild Siufrsen hans Hustru og Arvinger Solt og afhendet, og efter sluttet Kiøb at være fornøyet:

3. Noch bemelte Jens Pedersen Sønderborg med ovenmelte 2de Mænds bekræftelse, hans Skiøde dat: Bergen d: 28 Majj 1720 till Jon Knudsen Horvey paa 1 pd: 7 ½ mrk: med bøxell samt 18 mrk: overbøxell hanne/m og hands arvinger udj dend [Gaard] Horvey, solt og afhend mod betaling som meldes efter sluttet Kiøb og accord,

4. Inger Kirstine Meltzous Skiøde dat: Bergen d: 10 Julij 1719, til vitterlighed af Lars Meltzou, og hendes Kierestes Ole Larsen underskrevet og forseylet, hvorved Selges og afhendes till Ole Jacobsen en half deel udj Gaarden Rørgaa skylder 18 mrk: Smør med bøxel og derfor efter sluttet Kiøb at være fornøyet og betalt,

5. bemelte Miltzous Skiøde \dat: 10 Julij 1719 udj Bergen/, og som melt til vitterlighed undertegnet og forseylet, till Ole Iversen dend halve deel udj Rørgaa i Waswær tinglou, skylder 18 mrk: Smør med bøxell, till Odel og Eyendom, og derfor betalt af hanne/m efter forening og sluttet Kiøb,

6. Johannes Knudsen Bergo hans Skiøde dat: Bolstadøren d: 15 Junij 1720: til vitterlighed af Niels Horvey og Brynild Aarhus, hvorved solt og afhendt till Gulich Olsen Teyten, 9 mrk: Sm: udj gaarden Teiten beliggen[de], og det med bøxell og anden tilliggende herlighed, for samme at være betalt efter sluttet Kiøb og accord.

1720: 78b

7. Thomes Rasmusen paa egne og Lisbet Niels daatters wegne, item Lars Larsen og Ole Olsen, deres forseylede Skiøde, og til vitterlighed af Johanes Nore Askeland, og Mons Søre Askeland, underskrevet og forseylet udgiven paa toe pund Smørs Landskyld udj dend Gaard Biøndal, i Espedalen beliggende till dend Unge Karl Johannes Knudsen Biøndall og hans Arvinger solt og afhend, som der for efter sluttet Kiøb har betalt.

8. Hendrick Weinvigs boxel Seddel dat: Wangen d: 30 Oct: 1719 udstæd till Lars Siufversen, paa 1 Løb mindre end som 1 ½ mrk: udj Gaarden Bolstad som hans Fader Siur Jacobsen for hanne/m har opsagt, boxel/n at wære betalt icke indført.

Til samme Ting og tid hafde Sr: Hans Risbrech wed Stefne Vidner Siur Jacobsen, og Lars Nessheim, ladet Jndstefne Jacob Knudsen Trefald, for 3. gang begangne Lejermaal med Sigri Lars Daatter Guldbra[a], udj sit Egteskab;

Dend Jndstefnte møtte Persohnlig for Retten og tilstod saaledes at wære Louflig Stefnt,

Hvorpaa bemelte Sr: Risbrich ey alleene satte i Rette over dend Jndstefnte for hans begangne forseelse, saasom at efterdj hand for den 2den Gang war her for Retten den 2den Novbr: 1718 indstefnt at lide Dom, og formedelst hand icke møtte Og sig absenteret, her(?) fore(?) og mens fordj anden forhindring derudinden \ved forige Sahl: Sorenskrivers uformodet og paakom(ne) Svaghed/ er forløben, saa ingen dom er gaaen, maatte nu tilfindes for samme sin forseelse at lide, mens end i følge af Loven bør nu og dømmes, till Straf paa Livet at lide, for denne 3die Gang Grove og Syndige forseelse,

herimod hafde mer bemelte Jacob Knudsen Trefald ingen modsigelse, mens tilstod samme sine onde gierninger, bad \Gud/ om Naade i stæde/n for Retten, det ommelte Quindfolck, med hvem hand hafde beganget denne forseelse war og for Retten nerværende som bekiendte sig ingen anden barne fader at have, endsom hann/em dend Jndstefnte, \hendes første barn endnu i Live, mens det andet og sidste for 3 á 4re Uger død og begravet/ hvilket hand tilstod som og at dette war dend 3die Gang udj sit Egteskab,

Dernest fremlagde SagSøger/en Sr: Risbeck!! (Risbreck) Extract af Ting Protocollen, at hand for dend 2den Gang haver wære[t] till Tinge Søgt og Jndstefnt: hvilcke/n Extract saaledes er Lydende,

Efter tilspørsel svarede dend Jndstefnte widere at det war omtrent Siuf Aar siden hans første Leyermaal med Gertrud Johans Daatter Luren, og at hand det med hende auflede bar/n hafde hos sig, disligeste og at hand haver sin Egte hustru levende, mens war svag og Krøbling, og som Citanten begierede Dom

Saa blef Kient og dømt som følger

Som dend Jndstefnte og Sagen paagiældende Jacob Knudsen, self for Retten icke Kand negte sine Grove forseelser udj sit Egteskab \nembl: som/ dend første Gang (...?) Ao: 1713 <Ved Leyermaal> med Gertrud Johans Daatter og derfor efter overgangen Dom at have udstæed sin boed og Pligt, End og fri-

1720: 79

willig og Utvungen tilstæed og bekiendet sin atter øvede forseelse udj Hoer med dend nu for Retten instefnte Sigri Lars daatter Gudbra!! (Guldbraa) og med hende 2de gange \at have/ aufleret barn udj sit Egteskab \..?../ haver og intet haft videre udj Sagen \sig at svare/ alleene forreVende hans Egte Hustrus \lange/ Svaghed og Krøbell tilstand \...?../ hvilket icke denne Rett till nogen {.....} \Lemfældig Dom/ og befrielse \for hann/em udj (Re?)tten/ bør andsees, \mens udj Dybeste underdanighed hendstiller den till hans Kongl: May:ts høypriselig Naade/ \og/ Altsaa og (..?) hvorvell hannem for dend forseelse Anden Gang icke Dom er over Gangen, saa Kand og understaar denne Rættes \Doms Mænd sig icke/ anderledes for den 2de og/ 3die Gang hans nu indstefnte forseelser og \J/ denne Sag \at Kiende/ (en?)dsom

\Allerhøyst/ hans Kongl: May:ts Allernaadigst Lovs 6te bogs 13 Capit: 25 Articul
\Allerunderd: at følge/ der byder at hvilcken Egte Mand som haver sin Egte Hustru i Live og
befindes 3die gang udj aabenbare hoer bør at miste sit Hoved, og som førømmelte
Ugierninger saaledes er bevislig, Saa Kiendes og Dømmes efter mer allerhøyst bemelte
Lovens 6te bogs 13 Capit: 25 Art: at Jacob Knudsen Trefald for Hans Andre {og Tredie}
gang forøved Hoer og begange Leyermaal udj sit Egteskab bør straffes paa sit Gods og
yderste formue, og for dend sidste og tredie Gang som Ligeledes till paakiendelse er
indstefnt, at hand bør miste sit hoved, at Saaledes Ctr:(?)

Videre hafde Sr: Hans Risbrech ladet i Rette Kalde, Sigri Lars Daatter Guldbra[a] for 2den
Gang begangne Leyermaal med Egt Manden Jacob Knudsen Trefald som hun har auflet Barn
med, at lide Dom till Straf efter Loven,

det Sag paa Gieldende Quinfolck møtte Persohnlig for Retten vedstooed sin begangne Syn!!
(Synd) med samme Egte Mand som og Vedtog Loflig Varsell, Egt Manden som for Retten
og war til stæde negtede det ingenlunde,

hvor paa Sr: Risbreck satte i Rette over hende, at hun maatte for begge ganger dømmes til
bod og Straf, og som dend paa Gieldende intet videre udj sagen havde at bekiende, og paa
tilspørsel svarede at hun for dend første gang hafde udstaaed Kirkens Disciplin mens icke for
dend Anden og sidste, hafde icke heller betalt sine bøder for begge forseelser, derpaa Sr:
Risbrick war Dom begierende, og dend Jndstefnte icke videre hafde udj Sagen at anvende,
blef da

Afsagt,

Den Jndstefnte Sigri Lars Daatter Guldbra[a] som haver 2de Gange auflet Børn med den Egte
Mand Jacob Knudsen Trefald nembl: dend første gang Et drenge barn, og ligeledes 2den og
sidste Gang, hvorom saaledes er Kiends gierninger, desligeste bekiender og at have første
\gang/ udstaaed Kirkens Disciplin, mens anden Gang for sin Forseelse icke, saa og icke heller
betalt sine bøder for begge Ganger, tildømmes efter Lovens 6te bogs 13 Capit: 1ste articul at
udstaa Kirkens Disciplin og bøde for sine 2de begangne Leyermaaler Fire

1720: 79b

og tiuge Lod Sølf, haver hun icke Middel till bøderne da at Lide efter hans Kongl: May:ts
Allernaadigste udgifne Forordning af 5te Janvarj Ao: 1714,

Niels Kohle stefnt Johannes Holger Aas for hand hyret hans Søn til hanne/m at tiene et aar, og
samme leyede dreng Mons Johansen icke er Komme/n i sin tieniste, efter at hand hafde
erholdet handpenge 1 mrk:, mens udeblef,

dend Jndstefnte møtte icke.

Stefne Widnerne Læns Manden Niels Horvey, og Jon Wejle paa tilspørsell forklarede at de
hafde stefnt han/nem paa Evanger mens icke for sin boe pæel, dog hafde hand loved at wille
for Retten møde

Afsagt

Af Stefne Widnernes forklaring erfares at dend Jndstefnte Johannes Holgeraas icke efter
Loven er stefnt for sin boe pell, og som hand icke heller møder heller lader lyse sit forfald, saa
beroer Sagen paa Lovlig Stefne maall till neste ting at forretages,

Knud Skervegen stefner Knud Neder Schierven for hands bester gjør han/nem Skade paa hans
Jorde brug,

Citanten møtte for Retten og til Kiende gaf at hand siden Stefne maalet war i mindelig forligt
med sin Contrapart, og forlangede Sage/n icke till doms, hvorved det da forbliver.

Dernest blev forretagen Louv Rettes Mændene at opnæfne Retten indewærende Aar at betiene, som udj afvigte høst iche blef forrettet, og blef da opnefnt Halvor Øfstedalen, Og Helgie Aarhuus, hvilcke iche haver tilforne wæret, og derfor først for Loug Manden det allersnæreste mueligt og forinden Sommer tinget haver at aflegge Deres Eed, det øfrige war Per Horvigen, Jon Horven, Haldor Horvem, Gullef Famnes, Ole Rau, og Jacob Brechhuus, som tilforne haver wæret Loug Rettes Mænd,

Og som Fogden derefter begierte Restantzerne beskreven og forseylet som og med de Skyldiges bøger at examineres, saa er det skeed, og blef Restancen for Almuen oplæst, som og bekræftet,

Widere denne sinde og dette Ting war iche at forrette, og ingen efter 3de ganges paaraabing havde noget at i Rætte føre, saa blef Tinget denne Gang ophævet,

1720: 80

Anno 1720 dend 17 Junij, holttes almindelig Restantz, Skatte og Sageting for Wangens Tinglaus Almue, paa Wangen i Waass, overværende Kongl: May:ts welbetrode Foged Sr: Jens Lem, samt Sigt og Sagefalds Eyere Sr: Hans Risbrick, som og Ædsoren Laug Rættens Mænd, efterskrefne, Tormo Helland, Johannes Lofthuus, Anfing Giere, Johans Opheim, Elling Berge i stæden for Brynild Grofve, Knud Dagestad, Lars Tachle, og Iver Gierstad, foruden TingLaugetz Lænds Mand Wiching Tvilde,

og efter Rættens Sættelse, blef først publiceret,

hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne forordninger, item andre Høye ordres og foranstaltninger som fol: 77 findes her foran extraheret og indført.

Dernest bleven oplæst og forkyndt

1. Byrre Willemsen borger og Jndvaaner udj Bergen, hans udgifne obligation till Mad: Adelus Sahl: Magister Bredals paa Capitall 200 siger toe Hundrede Rd., og til forsichring pantsatt hans tilhørende Jordegods her paa Waass beliggende, tilsammen 11 Løber 1 pd: 6 mrk: samme Obligation dateret Bergen d: 5 Junij 1720 og til Witterlighed underskreven og forseylet af Niels Haagensen og Jens Hyld,

2. En bøkell Seddel udgiven af Lect: Borneman, dat: Bergen d: 12 Janv: 1720 paa 1 Løb og tre Spand udj Gaarden Melve i Winger Otting till Stephen Wi(?)gensen (Wichingsen) Gierrager, bøkelen meltes meltes!! efter Loven at wære betalt,

Og som intet videre war i Rette/n fremkom/men, og med Skatternes oppebørsler blef begynt, saa blev det saaledes denne dag fuldbragt,

dend 20 dito nestefter forrefalt ey videre end med Skatterne dend dag blef oppebaaren og annammet,

dend 21 blef Retten atter som forhend melt, satt, og med de benefnte bivaanet, samt Laug Rættens til stæde wærende, hvorefter blef oplæst og publiceret:

1. En forligelse eller Contract, inden Tingene inden tingene!! for Nerøens Skibrede holde/n paa Gaarden Underdal, dend 1 Martj 1720 mellem Johannes Herlefsen Sleen, og Botolf Aadsen,

at dend sidste tiltræder Jorden Fladeqval, 1 L: 1 pd: (Smør?) till brug saalenge hans forældre lever, derefter at overlade de/n till dend første og til træde Jorde/n Sleen 4 pd: udj Yttre Sogn beliggende, frj for bøxel, til witterlighed underskreve/n af Capit: Meydel, og Fogde/n Peder Leganger, samt attesteret af Sorenskrivere/n Wiborg,

1720: 80b

2. Et Skiøde af Mathies Pedersen Ringheim, udgiven paa Sex Mrk: Smør Brynild Lieland paa sin Søster og Myndling Torbiør Jons Daatters wegne Sex Marker Smør udj Gaarden Røe, afhendt till Børne Mølster, betalingen till hver er Femb Rd:, dat: Wangen d: 3 April 1720, og till Witterlighed forseylet af Helie Olde og Johannes Larsen,

3. dito Knud Larsen Bøe afstaaed og Solt till Niels Pedersen Backetun, 1 Løb 1 pd: 2 mrk: Smørs Landskyld og Jordebrug udj Gaarden Bachetun till Odell og Eyendom, og der for at have bekommet fuld Wærd 99 Rd: til Vitterlighed med hanne/m forseylet af Wiching Larsen Øyre, og Lars Tachle, Er og daterit 26 Janv: 1720.

4. Hendrich Miltzous Bychsel Seddell paa 1 L: 9 mrk: udj Gaarden Berge i Dyrdals Otting, bortfæstet till Soldat Knud Jacobsen som haver tient 11 aars tid, og fremvist tilladelse bref, byxeles!! (byxelen) formeldet at wære efter Loven betalt.

5. Knud Haldorsen bortfæsted 2 pd: Smør Landskyld udj Gaarde/n Bachetun till Niels Pedersen, og bøxelen efter Loven betalt, samme bygsel Seddel dat: Wangen d: 23 Janvarj 1720, Reversen fulte og efter forordningen derhos till eftersyfn det Stempl: Papir andg:de.

6. Størch Dugstad bøxlet og fæsted 1 Løb Smør udj Gaarden Dugstad till Soldat hans Stifsøn Knud Erichse/n at bruge og tiltræde, bygselen efter Lov/en betalt, og Fæste brevet dat: Wangen d: 19 Junij Ao: 1720, Reversen till bevis fulte iche med,

7. En fornyet bøxel Seddell paa 2 Løber Smør udj Gaarden Nedre Vinnien i Holbøyder Otting, som Knud Larsen derpaa boende forhend dend 28 April 1670 af fru Maria Macodj haver bøxelet, og da sin fæste efter Love/n betalt, samme underskreven paa fru Jonna Maria Schionnebøls wegne undersk: af Herman Henrich Feyt i Bergen d: 6 Feb: 1720 dat: og fulte Reverse/n paa Gienpart derhos, at hans May:ts forordning af 23 Janv: 1719 derudinde/n var efterkommet, og fantes dend Gamle bøxell seddel iche tinglyst.

8. Ligeledes efter Stempell Papir forordninge/n en bøxel Seddel paa 1 Løb 3 Spand 9 ½ mrk: udj Gaarde/n Olde Gaard till paaboende Leylending Helje Jonsen, dat: Wangen d: 8 Feb: 1720, ligelydende Copie med paategned Revers fulte derved, og dend forige bøxel Seddel af 21 Martj 1698 fantes samme dato tinglyst.

9. Størch Aamundsens Skiøde dat: Wangen d: 18 Junij 1720, till Soldat Knud Erichsen paa 1 Løb med Odel og herlighed udj Gaarden Dugstad hanne/m solt og overdraget, till Vitterlighed med hannem underskreve/n og forseylet af Niels Winje og Knud Roustad,

10. Ole Gulechsens Skiøde dat: Wangen d: 26 Janv: 1720, udgiven till Anders Persen [paa] 1 ½ Løb Smør Odels Jord udj Gierager, wed Dom d: 11 Aug: 1717 wunden som hand saaledes selger med over bøxel 1 Spand smør Kirken tilhørende, derfor bekommet 170 Rd:, til vitterlighed forseylet af Knud Finne og Knud Roustad.

11. Siur Larsen Quarmoes Obligat: dat: Ringheim dend 23 Novb: 1719 og till Vitterlighed af Holoug Josten og Siur Giersqual, hvorudj hand Pandsetter den Unge Karl Peder Knudsen, hans paaboende Gaard Quarmo 1 L: 12 mrk: for Capital og Renter til Skadesløs betaling,

1720: 81

Derefter fremkom for Retten Siver Monsen Nordqual, og Lyste sin penge Mangel som Løsnings Mand og Odels berettiget for 6 ½ Spand udj Gaarden Grevle i Borstrands Otting

beliggende og nu af Michel Olsen Grefle beboes og bruges, hvilcke hans Manglende hand begierte udj Tingbogen indtegnet og han/nem bekreven meddelt, som iche Kunde negtes, be:te er Soldat udj Meydels Comp:

Item Lars Odsen Soldat under Major Barchlays Compagnie og Lyste for Retten sin penge Mangel paa 1 Løb Smør udj Gaard/en Øfre Schutle i Quitler Otting hvortill hand siger sig Odels berettiget at være, bemelte Jord beboes og bruges af Encke Konen Kari Pers datter.

Jligemaade Lyste lod Botele!! (Botell) Olsen Soldat under Cap: Meydels Compagnie Lyste sin penge Mangel til at indløse 3 Løber udj Gaarden Fladequal i Borstrands Otting, siger sig Løsnings Mand at være og samme Jord bygges af Alf Olsen og O(d.?) (Odd?) Bottels/en.

Hvorefter som indtet videre war at publicere blef de indstefnte Sager og Søgemaal forretagen, som war efterf:

Till samme Ting og sted hafde Sigt og Sagefalds Eyere Sr: Hans Risbrech ladet till doms i Rette Kalde Erich Finde og Herlof Olsen Binde for de haver slaget Johanes Quarme paa Tinget dend 18 Aug: 1719, for samme sag de Ved Kalds Mændene Torchel Sousjord og Ole Ulven Loulig war Jndkaldet,

de begge for Sagen Jndstefnte møtte Jche, og Kaldmændene derefter wed Æed afhiemlede deres Stefne Maal, hvorpaa blef

Afsagt

Som de tvende Sagskyldige efter Loulig givne Varsel iche møder, og iche lader lyse deres Loulig forfald, saa forregges!! (forrelegges) denn/em efter Lovens 1ste bogs 4 Capit: Laugdag till neste ting at møde Jligemaade hvad Widner udj Sagen haves hvorefter dom skall hændes, og de skyldige for Udeblivelse/n om da skeer at undgjelde,

Gurij Ols datter Jndstefnt till dette ting og sted for begangne Leyermaal med Bottel Olsen Fladequal,

dend Jndstefnte møtte iche, saa og war det ene Stefne widne iche til stæde deres Stefne Maal at afhiemble

thi blef afsagt

Sagen beroer paa Loulig Stefne Maal till neste ting, hvor wed Gurij Ols datter indkaldes Sagen at tilsvare under Kiendelse og Dom,

Jligemaade ladet ved Torchel Siousjord og Ole Ulven indstefne Erich Donnalsen Flisseran for begangne Leyermaal med Britte Niels Daatter at Lide Dom till sine bøders erleggelse som hand ey udj mindelighed haver erlagt,

Kalds-

1720: 81b

mændene afhiemlede deres Stefne Maal saasom dend Jndstefnte iche møtte heller lod lyse sit forfald, altsaa

Afsagt,

Dend Jndstefnte Erich Donnalsen Fliseran som hvercken møder heller lader lyse sit forfald, forrelegges efter Lovens 1ste 4 Capit: 22 art: till neste Rettes dag at møde efter Lovlig gifne Warsel Sagen at tilsvare under forwentende Loumesig dom,

Till dette ting Siver Olsen wed Ole Knudsen og Herman Lie stefnt Iver Tachle, for hand haver nedkast en stue for ham, ligeledes og stefnt hans Kone for at have Kasted Jldde brand efter hann/em,

Efter trende gangers paaraabelse mødte dend Jndstefnte iche, hvorpaa Stefne Mændene deris Stefnemaal Ædlig afhiemdlede, derpaa

Afsagt,

Dend Sag(ifem?) Iver Tachle som iche nu for Retten møder, og iche haver ladet lyse sit forfald, forrelegges under Lovens bydende neste ting udj sagen at møde og tilsvare,

Helje Olde paa Fattighuset paa Wangen efter Forstanderens ordre paa dese/n wegne ladet wed Lænds Mand Wiching Tvilde Og Lars Helland ladet til i Dag indstefne Lars Wælle at betale en Koe samme Fattig huset tilhørende som af han/nem war Kiøbt!! (Solgt?) og till Leye for aarlig betaling war overladt hvilcke/n formedelst hans formodentlig forsømmelse er bleven død, Ellers udj Sage/n som Widner war og indkaldet Knud Gielleland og Knud Quitle,

dend Sag paagiældende møtte for Retten og tilstod Loulig Varsell, mens det eene Widne Knud Quitle møtte iche, derefter fremlagde Citanten Hr: Niels Weinvigs Jrette settelse paa Fattighusetz wegne, af indhold som følger,

Til sagen at svare udsagde dend paaGiældende og tilstod at hanne/m war betalt 4re Rd: for Koen, hafde dend og i Leye taged som sit eget at tilsvare og aarlig at betale for samme Koe 3 ascher Korn af hvilcket det første aar 1717 war betalt udtagen!! (undtagen) siden 1718 at Koen døde og for det aar 1719 de tvende Aar Resterende, hafde ingen Undskyldning langt mindre fremførte noget bevis, at samme Koe af de hendelser som Lovens pag: 820: 10 Art: omformelder war bortdøed, hvorefter Jndtet videre udj Sagen war at til og forsware, og dom war begierende,

Afsagt

Dend Jndstefnte Lars Wælle Kand iche fra Gaa her for Rætte/n at hand io haver faaet betaling in Ao: 1717 for en Koe 4 Rd: udj Penger og taget dend derefter till Leye

1720: 82

Aarlig at betale till Fattig huset 3 ascher Korn, Kand iche bevise at samme Leye Koe wed de hendelser som Lovens pag: 820: 10 Art: omformelder at være bort døed, saa haver hand og tilstaaed at være skyldig Leye for 1718 og 1719 aarlig 3 ascher Korn, allene at hand vill levere en Koe igien saa Ung og frisch som dend bortdøde mens at hand maatte beholde dend paa Leye dette Aar, Altsaa tilfindes hanne/m inden Femten dager enten at betale for dend bortdøde Koe 4 Rd: heller og levere en Goed og frisch Koe igie/n, ligesom Forstanderen Hr: Niels Weinvig det till Fattig husets beste eragter tienlig, desligest at betale de Resterende 6 ascher Korn alt under Lovens adfærd, Processens omkostning betales med 2 mrk: danske,

Niels Tollefsen wed Skriftlig Stefne maal, ladet wed Lænds Mande/n Wiching Tvilde og Halle Bryn indkalde Stephen Bryn efter samme Stefne maals Jndhold at være hann/em andsvarlig, hans paastand og Prætention,

dend Jndstefnte møtte for Retten, og tilstod Stef[ne]maaletz forkyndelse, dernest fremlagde et Skifte bref forrettet Ao: 1715 dend 24 April, hvor wed hand will bevise dend paastefnte arve part Citanten Niels Tollefsen til falden og efter samme Skifte brevets formeld at Contraparten Stephen Bryn befindes at have været tilsatt som en tilsyns Mand for bemelte sin broder imedens og dend tid som hand war i Kongens tieniste, sagde sig og at wille gjøre hannem Reede og Leverantze for sin broders till faldne Lod enten udj udlegget efter Lodseddele/n eller med Reede penger som det var Wærd,

Citanten formeente at eftersom det well muelig icke findes saa Gaatt som dend tid arwen fald, at hans tilsyfn's Mand maatte give hannem af sin Lod igie/n heller Kaste Lod med hane/m og beholde hver andens som det Kunde tilfalde,

derimod Replicerede tilsyn's Manden igie/n ey meere at wære pligtig endsom Reede penger at betale for hvis som af hans broders udleg Kunde imidlertid wære forbrugt, og det efter Skifte brevetz formeld,

widere hafde parterne udj Sagen iche at forrebringe heller till widere oplysning at producere, mens Dom forlangende, derpaa blev Kiend og

Afsagt,

Denne Sag Reiser sig deraf at Niels Tollefsen som Soldat var ude i Kongens tieniste dend tid at hands arvedeel wed Skifte og deeling fald efter hans afgangne Moder, hvorfore hans broder Stephen Bryn till hans tilsyn's Mand eller wærgen er bleven tilsatt, hvilcken hand nu haver indstefnt at giøre hann/em Rigtig og Reede for sin tilfaldne arf, det samme hand nu for Retten haver tilbødet sig at efterkomme, saa tilfindes hand i saa Maader det i alle maader at efter Komme som og at svare hann/em Renter for hvis som hand for

1720: 82b

Reede Penger Kand have solt heller og med Reede penger nu betaler, og iche saa Gott som det wed Udlegget i Sterfboed befantes, at Kunde giøre hane/m sin broder Rigtig Leverantz for, og det alt efter Lovens bydende og adfærd, hvad sig Citantens formeening andgaar om at indløse det udlæg som \for/ Skiftetz bekostningen er udlagd, saa er det en aparte Sag som iche er bevist hvem samme Udlæg haver tilsig løst, altsaa beror sage/n derudinden wed Loulig Søge Maal og bevislig Medfør, Jlige Maade efter Stefne Maaleds Indhold om paa Eschende 4 Rd: som iche heller denne Sags Søgning wedkommer saa er dend og beroende paa Loulig Omgang;

Rogneld Tvedt ladet wed Lænds Manden Wiching Tvilde og Lars Helland ladet for Rættens indstefne Lars Wæle, at lide Loug Maal til at betale hannem en Giæld 5 Rd: 1 mrk: 10 2/3 s: som hand har wæret og er skyldig till Citantens Kone hende udlagt og udj arvelod tilfalden paa Skifte efter hendes Moder Fader David Knudsen,

dend for Sagen wærende Lars Wæle war for Rett/en tilstæde wedgick Loflig Stefne Maal, og tog til Gienmæle,

derpaa frem lagde Citanten Skifte brevet till et bevis paa Kravet og udlegget dat: 3 Junij 1704: og paastod dom baade for Capitalen som med Renters betaling indtill betaling/en Skeer,

Contra parten wedstod Gielden, og unskyldede sig alleene at hand iche hafde Reede Midler til betaling, forment at forskaffe forsichring pengerne at betale till en wis tid om han/nem Dilation maatte bevilges,

Citanten war dermed fornøyet og tilbød han/nem det med de wilkaar inden nestKommende Høst tinge,

Parterne dermed paa baade Sider afventet Dom,

Afsagt

Foruden af det indlagde og Usvæcket Skifte bref \ fornem/m/es / tilstaar dend Indstefnte Gielden skyldig at wære, alleene begierende \end billig tid/ frist enten forsichring eller betaling at forskaffe, hvilcket Citanten han/nem till neste Høste ting bevilgede, altsaa til findes Lars Wæle en af deelene at efterKomme det første da til en Vis tid at betaling/en skall paafølge eller det sidste \med/ Reede penger de Skyldige Fem Rd: En Mrk: 10 2/3 s: med Renter efter Lovens indtill betalinge/n Skeer alt under!! (inden) Femten dager efter dend tid, under Lovens afdærd,

Kongl: May:ts Foged hafde ladet wed Torchel Sousjord, og Ole Ulven indstefne Mørques opsiddere og Biørn Olsen Mørque, og hans MedArvinger Ole Hyningen, Stephen Lund, og Peder Fliseran samt Knud Hage, til at betale Resterende Odelskatt af en half Løb udj bemelte Gaard, som hand formoder at være og be-

1720: 83

findes billig i hendseenede at samme Gods iche haver nogen Odels og self paaboende Eyere udj Mange Aar \ey/ heller endnu, hvilcket de Jndstefnte \med/ deres adkomst maatte bevise, de forbemelte paastefnte parter tilkiende gaf at dend Mand Baar Olsen som wed død/en er afgaaende hafde boed derpaa i Mange Aar, og wæret self Eyere til samme Gaard Mørque, formodede fast naar denn/em efter Loven maatte gives tid til neste ting at forskaffe derpaa Widner, som blef bevilget,

Afsagt

Som de paagiældende formeener sig till neste ting at forskaffe Loulig bevis og adkomst {till neste ting} at dend paastefnte ½ Løb hvorfor Odelskatt søges haver tilhørt Baar Olsen Mørque, saa beror Sagen saaledes till neste ting, til hvilcken tid de haver da at frem Komme og i Rette føre all dend adkomst deres paastand med at bevise, og derefter dom at være forventende som Loven medfører.

Siver Røtte Stefnt Arne Rene for hand ey skal have holt Contract som mellem den/nem er sluttet,

paa dend Jndstefntes wegne møtte hans Kone, som forregaf at hendes Mand war paa arbeyd paa Bøyde/n, Stefne widnerne wedgick og at bemelte Mand iche war hiemk(...?) (hiemkommen?),

hvorfor afsagd,

Som dend Jndstefnte iche møder, og!! (ej) heller fremskicker noge/n paa sine wegne at gaa i Rætte, saa forrelegges han/nem Laugdag til neste ting Sage/n at tilsvare,

Otte Weinvig haver wed Wiching Tvilde og Schach Hellesnes Stefnt Lars Lille Soue for hanne/m Skyldig 6 Rd: 5 mrk: 8 s: at forhverve dom over han/nem til Skadesløs betaling, dend Jndstefnte møtte iche,

Stefne Mændene afhiemlede ædlig at hand Loulig war Stefnt,

Afsagt

Dend Jndstefnte Lars Lille Soue som iche møder heller lader lyse sit Loulig forfald, forelægges Laug dag til neste Ting at tage til Gienmele, og Louvmesig Dom derefter at hændes, saafremt iche skall gaes hvis udj Retten forrelegges formedelst hans udeblivelse,

Peder Rouwe sterfnt Zitrud Istad at møde ham i Rette/n med sit Skifte bref,

bemelte Contrapart møtte iche, og Stefne widnerne afhiemlede Stefne maalet,

Afsagt

Zitrud Istad forrelegges till neste ting at møde eller Ved nogen anden for sig udj Sagen at lade svare, hvor efter skall gaes hvis Loug og Rætt medfører.

Videre war iche denne dag at forrette, hvorom wed 3de Gangers opraabning war fornemmet, og derfor Retten for denne dag opsagt.

1720: 83b

Dagen efter dend 22 Junij war atter Rætten satt udj overværelse af forhend bemelte som dend første dag, hvorefter blev foretagen efterfølgende Sag,

Kongl: May:ts welbetrode Foged Sr: Jens Lem fremstillede for Retten Fire Mænd nembl: Tormo Helleland, Bryneld Groove, Knud Dagestad, og Anfing Gierij!! (Giere), og tilspurte dennem som besigtelse Mænd over det huus Kaldes Schomager Huuset, hvilket dend Constituered Foged Daniel Raufns berg wed Dom hafde wunden till hans Kongl: May:t, fra Ole Jonsen Schomager, hvor meget samme Huus war af Wærdig!! (Wærdi), og hvorledes det war Conditioneret, hvortill de svarede at det er gandske Ilde medfaren, og stor deel forraadnet, saa og ingen Windever!! (Winduer) udj og behøver stor Reparation, saa det icke er meere wærd eller Kand meere af nogen Kiøbende derfor gives endsom Tolf Rd: hvilcket de altid med Eed Kand og will være Gestendig og at de har andseet \det/ i høyeste som deres Eget at afhænde og Selge,

dette Fogden begierede udj Ting bogen maatte indføres, og hann/em Tings widne blive derom meddelt, som hann/em icke med billighed Kunde weigres,

Efter at ingen efter 3de Gangers opraabning war som wille gaa i Rætte, og icke widere blev forretaget og fuldført endsom Restantzernes beskrivelse efter Kongl: May:ts Fogeds forlangen, saa blev derefter Rette/n for dette ting og denne Gang opsagt.

Anno 1720 dend 25 Junij blev holdet Sage og Skatte [og] Waar ting \Paa Lusand/ for Liuse Closter Godset udj Hardanger Fogderie, nærværende wed Rætten Ombuds Mand/en Sr: Jacob Widing, og efterskrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd, Per Urim for Michel Lusand, Odd Mathisen Aarhus for Tollef Kraagvig, Hans Opheim for Endre Nielsen Oppedal, Michel Oppedal for Knud Johansen Bleye, Knud Lusand, Omund Oppedal, Christopher Biørnou for Ommund Biørnou, og Anders Oppedal, Rætten betientes og blev holden paa Gaarden Lusand,

Derefter blev allerunderdanigst lydelig for Rætten oplæst,

1. hans Kongl: May:ts Aller naadigste Forordning dat: 3 Feb: 1720 om Krigstyren og nu Extra ordinaire borskatt!! (bordskatt) for dette indeværende Aar 1720 till 1ste Julij og Ult: Debr: at blive betalt.

2. Høyst bemelte hans Kongl: May:ts Allernaadigst gifne Forordning om de ordinaire Skatters paabud dette aar Daterit Kiøbenhafn d: 4 Januarij 1720.

1720: 84

3. Slodtz Lovens Com/m/unication till Stift befalings Mand Undal, at Høe skattens betaling for 1719 er ophævet, og hvem som haver betalt, denne/m igien at blive gotgiort og erstattet.

Denne Dag befantes icke widere at forretage endsom Skatte tinget forretted, hvorefter som aftenen tilstundet blev Rætten for i Dag opsatt til i Morgen,

Atter dagen efter den 26 Junij blev Rætten som forbemelt igien satt og wedtagen, hernest Sagerne forretaget,

1. Ombuds Manden og Forvalteren Sr: Jacob Widing havde wed Od Aarhus tillige med Lænds Manden Ole Lusand, ladet till dette ting og Stæd indkalde sine Leylendinger paa

Gaarden Kraagevig Knud og Siur, dend første at betale hann/em Resterende Contributioner og Rettighed 38 Rd: 50 s:, dend 2de/n 18 Rd: 23 s: som hand haver Kundet erholde, og for deres motwillige udeblivelse med betalingen, som og de for Armodis Skyld Gaarden icke Kand beboe og deres Rettighed betaler da at udsiges af Jorde/n, paa det dend till en ande/n Kunde blive bøxlet og aldeeles icke blive øde,

De Jndstefnte møtte icke, hvorfore de blev paalagt neste ting Sagen at tilsvare hvorefter skall hvis Loven befaler omgaaes,

1. Dernest tillspurte Forvalteren dend ting Søgende Almue om dennem war witterligt at nogen Sauger war paa Liuse Closterets Gaarder her i Fogderiet, hvor af Saug bord og Saug Mæster Skatten svares, heller till dettes Godsets ting bliver betalt, hvortill de alle svarede Ney, og war dem icke nogen Saug witterlig som Liuse Closters underliggende Jorder tilhører.

2. om dennem war widende at nogen Huus mænd, Handværcks Folck, Strandsiddere, Pebersvenne, eller Leedig Karle og bøunner Sønner som handel bruger, heller haver brugt forrige Aaringer, som bør efter Skatte Forordningen svare og betale Skatt, herpaa de alle svarede enstemmig at ingen saadanne Persohner dennem war witterligt, undtagen Johan Siversen som haver tient Kongen og bleven Casseret, der i dette aar har begynt at Kiøbe lidet smaa Creatur, og samme er døf og icke Kand høre, og derfor icke Kand tiene noge/n for Løn,

3. tilspurte denne/m hvad self Eyere og denne/m som deres Jorder bruger og beboer, herudj Hardanger Liuse Closter Godset wedkommende, befindes som ey betaler noge/n Odelskatt, derom og blev forklaret at være, Opheims Eyere 2 L: 18 mrk: Smør 1 huud og 1 td: Salt, Hildals opsidder Eyer og bruger 1 L: Smør og 1 buckeskind og Sandven 2 Løber smør, fleere Eyere og opsiddere war dem icke Witterlig.

Hvilcket alt Ombuds Manden begierede udj Protocollen maatte blive indtegnet alt till et Louffformelig Tings Vidnes erholelse, Cammer Colleg[i] antegnelse Poster herudinden at belege, som hann/em icke med billighed Kunde negtes.

1720: 84b

Siden efter blev for Retten oplæst efterskrefne Documenter

1. En bøxell Seddel udstæd af Sr: Jacob Widing till Leylending Ole Larsen paa 1 Løb snør udj Gaarden Oppedal som hands Fader Lars Larsen for hanne/m har opsagt, bygsel/en efter Loven at være betalt, og Fæstebrevet daterit Liuse Closteret dend 28 Maj 1720.

2. En dito till Ellef Philupsen paa ½ L: Smør og ½ buckeskd: i Gaarden Ulvenes!! (Ulgenes) at bruge, bygselen efter Loven betalt, daterit Liuse Closter dend 11 Junij 1720:

Reversene fantes og udfærdiget i følge af Stempel Papir Forordningen, og i Retten andviist.

Og som ingen fantes som nogen Sager hafde at fremføre udj Rætte, hvorom 3de Ganger lydelig blev paraabt altsaa blev Retten denne Gang for dette Ting Laug opsagt,

Anno 1720 dend 27 Junij betientes Retten till et almindelig Vaar og Restantze Ting paa Gaarden Liones for Strandebarms Almue Liuse Closter Godsets bønder, overværende Ombuds Manden Sr: Jacob Widing, og Laug Rættens Mænd Erich og Ole Koltved, Samson Liones, Torbiørn Fosse, Lars Tvet, Jacob Lysne, Ole Ugeltved og Lænds Manden Laures Koltved,

og efter Rættens sættelse blev publiceret,

Sr: Widings udgifne Bøxell till Lars Christophersen, dat: Liuse Colsteret dend 15 Junij 1720, paa 1 ½ spand Smør og ¼ td: Salt udj Gaarden store Fosse till samme Mand bort fæsted, og bøxelen efter Loven at være betalt, Reversen paa lige sort 12 s: Papir blef og i Rættten andvist, og war udfærdiget.

Forregaaende høye Ordres som omstundende fol: 83 Specificeret blef og Underd:st forkynt,

Dernest tilspurte Ombuds Manden tilstæde wærende om de samme Poster som paa Lusand tingsted blef \ad/spurt, og blef svaret at de aldeelis intet war widende noget saadant her i tinglouget forrefalden heller beroende.

For denne Gang og till dette ting forrefalt ey widere at forrette, hvorom 3de Ganger lydelig blef paraabt om Nogen var som ville Gaae i Rette, hvorfore s(om?) det ey befantes Retten blef opsagt,

Dend 1 Julij nesteftter blef Retten holden og Loulig satt for Liuse Closters Almue paa Gaarden Wespestad i Waags Skibrede i Sundhordlehn, nærværende paa Ombuds Mande/n Sr: Jacob Widings wegne hans Fuldmegtig tiener, des-

1720: 85

ligest efterskrefne Æedsorne Laug Rætttes Mænd Abraham Schaalevige/n, Johannes Mortensen, Omund Gloppen, Nels Wespestad, Lars Dals Gaarden, Johannes Heye, Niels Biones og Niels Gloppe,

og efter Rættens settelse blef underdanigst publiceret, hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Forordninger, og høye ordres som fol: 83 er Specificeret,

derefter blef paraabt 3 ganger om nogen war nærværende som Sager havde i Rætte Kaldet, eller nogen Rættergang at procurere, hvorpaa blef svaret af samtlig tingsøgende Almue at ingen forrefantes, derefter blef den/nem for en siddende Ræt tilspurt om den/nem iche war bekient at dend Gaard Mevaten beboes og bruges af self Eyeren Ole Mevaten, hvortill de svarede at det war saaledes, desligest om nogen Sauger her i Ting Lauget befantes, det de og bekræftede at ingen her war eller Kunde wære, og widere war iche at forrette som derfor Rætte/n blef opsagt for dette ting Laug,

dend 4 Julij nest paa fult, blef holden paa hoved Gaarden Liuse Closter Almindelig Waar, Sage og Skatte ting i overværelse Ombuds Manden og Forvalteren Hr: Jacob Widing, dernest Æedsorne Laug Rætttes Mænd, Lars Søfteland, Hans Bochland!! (Øchland/Øydjordo), Wincentz Hofne!! (Houge), Peder Røe, Isac Hofue!! (Houge), Jørgen Moberg, Niels Moevigen!! (Nordvigen), og Knud Norvigen, desligeste Lænds Mande/n Niels Brange!! (Drange), samtlig for Ous Skibredes Ting Laug, Liuse Closter Godset tillhørende,

og efter Rættens sættelse, blef allerunderdanigst publiceret de Høy Kongl: og andre Høye ordres som folio 83 er benefnt og findes Extraheret, Og som Dagen var forløben, saa blef Rættten till i Morgen opsatt,

Anden dagen dend 5 Julij blev Rættten igien satt og betient i overværelse af forbemelte, og blev da de Jndstefnte Sager forretage/n,

1. til samme tid og Stæd hafde Ombuds Manden \ladet indkalde/ Anders Indre Drange till at fremvise forlof og adgang til dend huusMands Plads hand under sit Leye maal bruger, og erstete hannem aarlig Leye deraf,

dend Jndstefnte møtte og tilstod Louflig warsell, Svarede till Søgningen at hand haver iche brugt widere endsom hans bœxell seddel udviser som hand i Rette/n leverte og findes dat: 14 Martj 1687, og at dend paastefnte Plads er iche andet endsom en Grund till samme Gaard, hvorpaa for hans tid war bevilget en

1720: 85b

gammel Kiærring et Lidet huus at opsætte, og lenge førend hand bœxlede var igie/n aftage/n og hun derfra fløtt, saa at hand iche videre derudinden er skyldig noget widere endsom efter sin bœxell Seddel at fuldbyrde og svare, og naar som helst dend omtviste Plads blev tagen i Granschning og Øyensiufn paa Aastedet skulle det noch befindes at hands Udsigende befantens Rigtig,

widere hafde Parterne i Sagen iche at forrewænde,

Afsagt,

Som Sagen beroer først paa Siufn og Granschning paa Aastedet at maa forretages i følge af Lovens 1ste bogs 16 Cap: da saa fremt at Leylingen!! (Leylendingen) dend Jndstefnte Anders Drange iche forinden i Mindelighed foreener sig \med sit Herskab/ om det paastefnte Rødnings Pladses afgift, saa bliver sagen som forbe:t efter Lovlig Stefning at forretages og till Aastedet hendvist, alt till Loufmessig og Endelig Doms paafølge,

2. Jndkaldet Ole Andersen Bøe for Skoug hugster over Skifte udj sin Grande Christophers Skoug og Lod, begge Leylendinger paa Gaarden Bøe, derfor Skade/n efter Loven at betale, dend Jndstefnte war nærværende som og hans Grande og wedgick Loulig Warsell, Till Vidne udj Sagen war og indkaldet og nærværende Wincentz Houge og Poul ibid: hand som for Sagen er svarede at hand iche weed sig at have hugget over Skifte, hendskiød sig till Vidnernes forklaring som hafde seet hvad hand hafde hugget,

og frem stod for Rett/en Poul Houge og med opragte fingre aflagde sin Æed, og derefter forklarede at det var omtrent Et par Læs weed som Ole Andersen hafde hugget, hvortill hand blev af Christopher Bøes!! (Bøe) Kaldet samme at besigtige, widere war han/nem iche witterligt,

dernest blev Wincentz Houge fremkaldet og efter Edens afleggelse forklarede ligesom Christopher Bøe at hand tillige med blev Kaldet at besigtige dend Veed som Ole Bøe hafde hugget og war omtrent 2 Læs birke weed, widere war han/nem ey witterligt,

bemelte Christopher Bøe derpaa i Retten sagde at det er hans Lod som dend Jndstefnte hafde hugget forbe:te brendeveed udj, og det han/nem uvitterligt, hafde ellers inge/n Widner sit Skifte at bevise mens om saa skulle paastaaes lod det Komme paa Rettens siufn,

Parterne underskiød sig Rettens Kiendelse

Afsagt,

Efterdj at begge dise Leylendinger som sidder paa en Gaard tilsammen, og tilstaar som bekiender at have Skifte Skou hver for sin Lod, saaledes dend Jndstefnte hans paaskud (da?) iche Kand befrie han/nem saasom hand iche hafver haft sin hosbonds Minde, ey heller sin Grande derom til

sagt forinde/n hand dend paastefnte Weed haver hugget, saa tilfindes hand for denne Gang at betale Landnam og Skade Gield til sit Herskab, med Et halft Lod Sølf, og videre endtholde sig fra herefter dags at hugge uden for hans Leyemaals Lod og Skou Skifte.

3. War Elling Leque indkaldet at lide Dom formedelst hand haver udtaget et bord af Wincentz Houges boe Pæl, samme igien at tilbage levere efter som det hørte Gaard/en till og for sin omgang at blive multeret,

bemelte møtte for Rette/n som og Wincentz Houge og till Kalds Maalet, og svarede til sagen at dette bord war han/nem wed Skifte udlagd, hvilket hand med Skifte bref wille bevise mens hafde det icke wed hande/n,

Afsagt

Sagen beroer till neste ting, hvorsom helst dend indstefnte haver det paaberaabte Skifte bref at producere, og til sagen videre at svare, saa Wincentz Houge i ligemaade igi/en haver at møde,

4. Ombuds Manden Sr: Jacob Widing ladet Jndkalde Mogens Wincentz(en?) at lide Dom sine Leyer maals bøder at betale for begangne Leyermaal med Brite, Quindfolcket i lige maade til Dom at lide,

Paa dend Jndstefnte Mons Wincentz(ens?) wegne møtte Jon Søviggen hos hvem hand er i tieniste, og tilstoed Stefne maalet som og at hand bekiente sig skyldig i Sigtelsen, mens begierede at dreng/n maatte blive hos han/nem dette Aar, sagde og at hafde hafde!! till gode 13 mrk: Løn, foruden dette Aar som hand haver tilsagt han/nem.

Quindfolcket Brite Rasmus Daatter war og for Retten tilstæde og tilstod sin Leyer maals forseelse med forbe:te Mogens Wincentz: og ingen anden barne Fader hafde til sit Foster som hun lagde til barsel med, og endnu icke war frem kommet, ey heller anden endsom hannem hafde derfor at udlegge, sagde sig ey Raad og Efne till bødernes betaling,

og videre hafde de Jndstefnte icke at Sige eller udj Sagen at fremføre hvorpaa blev Dømt og

Afsagt,

Dend Jndstefnte Mogens Wincentz(en?) som wed Jon Søevigen lader møde for sig udj Retten, og tillstaar sin Forseelse ved Leyermaal og Legemetz beblandelse med Britte Rasmus Daatter hvilket hun i lige maade for Retten hannem haver andgivet og tilstaaer, tilfindes efter Lovens 6te bogs 13 Capit: 1ste articul til sit Herskab at bøde 24 Lod Sølf, Quindfolcket Brite Rasmus daatter i lige maade for sig self at bøde og betale 12 Lod Sølf, og saafremt de icke haver Vilckaar samme bøder at betale, da efter hands Kongl: May:ts Allernaadigst gifne Forordning af 5 Janvarj 1714 at Lide og Undgieldte til samme bøders afbetaling,

5. Saaog war Anders Biorwigen Jnstefnt for begangen Leyermaal udj sit Ægteskab med Quindfolcket Brite Peders Daatter,

hand Persohnlig war for Retten til stæde og fragick icke sin Forseelse, hvorfor hand og har udstaad Kirkens Disciplin, videre udj Sagen war icke at fremføre,

det indstefnte Quindfolck møtte icke mens Knud Norvigen fremstod i Rette paa hendes Wegne og svarede at hun icke Kand negte sin forseelse med dend Jndstefnte, haver og udstaad Kirkens Disciplin og laa nu udj Barselseng,

begge derefter undergaf sig Rettens Kiendelse,

Afsagt

Anders Biorwigen der udj sit Egteskab første gang haver begaaet hoer og Leyermaal med Brite Peders Daatter, tilfindes efter Lovens 6te bogs 13 Capit: 25 Articul for samme hans brøst [at] strafes paa hans Gods og Penge efter yderste Formue som er hans boes Lod till Herskab: forfalden, hvad sig Quindfolcket andgaaer som er Løs og Ledig da Kiendes og dømmes hende efter Allerhøyst bemelte Lovens Capituls 1ste articul at bøde till sit Herskab 12 Lod Sølf, og saafremt hun af Uformuendhed iche bøderne Kand betale, da bør hun efter Forordningen af 5 Janv: 1714 at lide indtill samme bliver afbetalt og fornøyet.

6. Jndstefnt af Sr: Jacob Weding!! (Widing), hans Leylending Aadne Kalvetræ, for Ulydighed og overhør, i at fløtte i Kongens Æerende som derover er forsømt og dagen bort gick,

dend Jndstefnte møtte og tilstod Loulig warsel,

derpaa i Rette blev satt at hand maatte tilfindes Mult for sin Udeblivelse, helst siden at fløtting iche ude/n for betaling hann/em war tilsagt,

til Sagen at svare negtede dend Jndstefnte iche at være tilsagt, mens sagde sig at være Upasselig, og derfor wille tøve til om Morgenens at hand Kunde føre, widere hafde hand iche at forrebringe, og lovede nu anden Gang iche at ville være motwillig naar hand haver sin helse og Kand efterkomme sit Herskabs ordre med fløtting og Reiser som Loven Kand paabyde,

Afsagt

Formedelst dend Jndstefnte Aadne Kaldtved!! (Kalvetræ) belofver her for Retten iche en anden Gang at være overhørig sit Herskabs ordre med fløtting og widere som Loven tilholder, saa tilfindes han/nem for denne Gang at

1720: 87

have forbrudt till sit Herskab saa meget som hand i fløttings penge skulle have for de 3 Mil hand skulle haft ført det budskab som Kongens Forretning war wedkommende,

Samme tid og Sted frem kom for Retten efterskrefne som af hendes Mayest:s Droningens Perlefangst Inspecteur Abraham Norman sagde sig till Perle Fiskere at være andtagen, nembl: Lars Nielsøn Tøsdal forgangs Mand, Hans Olsen Lund, Christoph: Stephensen, Ole Olsen Tøsedal, Lars Monsen Borge!! (Borgen i Os), og Lars Olsen Lund, som indleverte en Specification over de Perler som de afvigte Aar 1719 udj Ose og Søftelands Elven hafde fisket og til hanne/m \be:te Inspecteur/ leveret, derpaa hans undertegnelse dat: Bergen d: 25 Maj 1720, hvorefter Tings Widne war forlanget i \allerunderd:st/ følge af hans Kongl: May:ts allernaadigst om Perle Fangsten udgifne Forordning, Og dernest efter at Æden dennem war forresagt efter Loven med formaning at udsige sin Sandhed og betencke dend Straff som dennem paafølger saafremt de derimod forseer sig, Aflagde en hver for sig med opragte Fingre deres Corporlige Æed, og alle forklarede ligeledes hver for sig at de iche hafde fisket heller fanget fleere Perler udj afvigte Aar 1719 endsom de \samme/ af dend Condition og Valeur som de \og/ efter deres Æedlig indgifne Specification haver ige/n levert till Perle Fangst Inspecturen Sr: Abraham Normand, desligest paa tilspørsell og Examination \af Rætten/ under deres aflagde Æed udsagde at de iche haver været \god/ for udj samme Aar at fiske fleere, saa og at de hvercke/n till sin ege/n eller nogen \fremmeds/ fordeel hafde giort sig till nøtte dend Ringeste {...} \Pærle eller skell/ som de har fanget mens alt Rigtig og som forbemelt levert, hvorom saaledes Tings Widne blev udstedt.

Dernest blef publiceret Sr: Jacob Widings bœxell Seddel dat: Liuse Closteret dend 27 Janv: 1720: udgiven till Hans Knudsen Øfsedalen paa 1 pd: 9 mrk: udj Gaarden Øfre Eide, som Lars Øfre Eide for hannem har opsagt, bœxelen efter Loven betalt,

Saa blef og tilstæde wærende Almue tilspurt om dend Gaard Backe her i Tinglaget beliggende, icke bruges og beboes af self Eyere og Odels bønder nembl: Stephen 1 Løb og 1 hud, og Steen Bache, hvorpaa de samtlige svarede at wære Rigtig, og begge dise Self Eyere det samme for Rette/n tilstod, hvorom Tings Widne war forlanget,

Og som indted widere denne Sinde war at forhandles og udj Rette at fremkomme hvorom blef efter Lovens allernaadigste bydende 3de ganger lydelig opRaabt, saa blef Tinged for denne Gang og paa dette Stæd opsagt.

1720: 87b

Dend 8 Julij nest efter blef atter Rætten betient paa Liuse Closter Hoved Gaard for Nordhordlehns ting Laug Liuse Closter Godset tilkommende, till et Almindelig Vaar Sage og Skatte ting, overværende Ombuds Manden Sr: Jacob Widing, og ædsorne Laug Rættes Mænd, Johannes Olsen Schaar, Erich Iversen Schaar, Carl Walle, Poul Hatlestad, Lars Hougland, Niels Romsle, Anders Wig, og Arne Hatlestad,

Hvor da efter at Rætten war satt, blef Allerunderd: læst og forKynt hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Forordninger og høye ordres som fol: 38!! (83) er Specificeret.

Till samme tid og Stæd hafde Fogden og Forwalteren Sr: Jacob Widing, wed Læns Mande/n Mons Pedersen Øfre Sandven og Niels Pederse/n ladet Stefnen Houchen Atlestad!! (Hatlestad i Fana), og Corporal Niels Houchenæs for de haver over faldet Weyfarende Mand Christopher Pedersen Kalland med hug og Slag da hand fra Birkeland Kom Ridende till sit Hiem, og uden ringeste denne/m dertil gifne Aarsag, til Vidne herom i Sagen at giøre forklaring at wære indkaldet Salomon Atlestad, Arne Atlestads Pige (Aaga?)tte Anders Daatter, og Salomon Atlestads tieniste Pige Magdalena Niels Daatter,

Af de Sagskyldige Møtte dend forbemelte Houchen Atlestad, og tillstod Stefnemaalet at wære ham forKynt, mens Corporalen møtte icke eller nogen paa hans wegne at lyse hans forfald.

Derefter begierte Sr: Widing at Widnerne som nu war til stæde maatte giøre deres Æedlig Udsigende, Hvorpaa blef frem kaldet

Mens som Corporalen icke møtte, ey heller Stefnen Vidnerne deres Kals maal at afhiemble, saa blef for denne gang saaledes

Afsagt,

Efterdj at dend Ene nembl: Corporalen icke Møder Sagen at tilsvare, ey heller Kalds Mænderne at afhiemble om hand Lofl: Stefnen er heller icke, saa udsettes Sagen till Loufligere omgang till neste holdende ting till hvilcken tid saa vell Parterne som Vidnerne paalegges at møde, og da alt till Endelig Kiendelse,

Saa hafde og Hr: Capit: Pritzier til sin Præentions erlangelse mod Brite Atlestad!! (Hatlestad), fordj hun hafde Sagd, at hand skulle wæred bøden 20 Rd: fordj Christopher Pedersen war demiterit fra Compagniet og hendes Søn igie/n for Soldat Jndskrev/en.

Hun dend Jndstefnte møtte, og efter afbedelse, samt forbøn af Laug Rætt, tilstod hun orde/n(e) og at hun ude/n Aarsag, eller ringeste widenskab at saadant var passeret Hafde talt dise ord, wiste ing[en] føye dertill, derpaa Sagen blef tilladt afsøhning,

1720: 88

Anno 1720 dend 2den Augusti betientes Rættten for Østensøe Skibrede, paa dend Gaard Øfre Wig, til et Almindeligt Sommer og Sage ting, overværende Kongl: May:ts welbetrede Foged Hr: Oluf Larsen, samt ædsorne Laug Rætttes Mænd, Tosten Meehuus, Ole Torbiørnsen Østensøe, Tormo Løfsa (Lepsøe/Laupsa), Brigte Hellestvet, Rasmus Schaalem, Ole Noreim, Tron Berstøe, og Lars Michelsen Næsthuus,

hvor da efter Rættens Sættelse blef læst og forkynt,

1. hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Forordning om Post brevernes forhøyelse udj bref Post!! (Porto?, dat: Kiøbenhafn, dend 29 April 1720.
2. Jligemaade allerunderd:st publiceret hans Kongl: May:ts Forordning om 6te og 10de Penger for udenRigs arv, dat: Kiøbenhafn d: 24 Junij 1720.
3. Rente Cammeretz bref dat: 4 Maj 1720 om at indrive Dagskatten og bordskattens første termin for dito Aar.
4. Ligeledes af 22 Junij 1720 om samme Jndhold tillige med Restantzterne at inddrive, om iche Mindeligt kand skee da med Milit: Execut: saafremt Fogde/n iche self will derfor Undgielde,

Dernest blef forretagen og for Rætte/n publiceret,

1. Stift Skrifer Hans Wids bøxell Seddel till Olle Erichsen [paa] ½ Løb Smør 1 ½ Giedschind 1 ½ faarskind udj Gaarden Schaaer Østensøe Kirke tilhørig, i Afdøde Tormods Stæd at bruge og hans Daatter at Egte, bøxelen efter Loven betalt, og dateret Damsgaard dend 10 Oct: 1719,
2. Et Skiøde udgiven till Isach Johansen Steene i samme Gaard med bøxell og herlighed, nembl: Baar Johansen 12 mrk: Smør, Siur Haaversen Røchen paa sin hustru Elij Johans Daatters wegne ½ Løb Smør, og hand self at Eye 12 mrk:, tilsa/mmen 1 Løb, Kiøbet dennem at være fornøyet mindste med meste skilling, till witterlighed under tegnet af Tosten Meehuus og Tormoe Lepsøe, dat: Øfre Wig dend 2 Aug: 1720.

Siden at indtet widere war at publicere, saa blef Sagerne som indstefnt war, til Rettens Skiøn forretage/n, først,

Hafde Kongl: May:ts Foged efter Laugdags forreleggelse næste holden Vaar ting ladet i Rætte kalde Lars Frostad efter forrige tiltale, till Vidner udj Sagen indstefnt Peder Øfre Wig og Rasmus Skaalem,

Parterne møtte, og dend Jndstefnte svarede till Sigtelsen at hand war drucken, da det skeede udj brylluppet paa Røsseland, forregaf sig iche at vide hvad som i saa Maader passerede, og beKlagede sin slette tilstand, hvilcket samtlig ting søgende Almue endstem-

1720: 88b

mig tilstoed og sagde sant at være forklaret,

Fogden Replicerede at som hand self villig tilstod sin Gierning behøvedes Widnerne icke at føre(s), Kunde icke omenschiønt hand viste bemelte Skyldiges slette Wilckaar og Armod, da eftergive hann/em nogen af bøderne som hand war forlangende og Retten afbad, Endelig som Laug Rættet og Almue/n gjorde herom bøn, og dend Jndstefnte lovede at søge Raad og hielp till høste tinget Fire Rd: at betale, blef det saaledes for Retten wedtaget og hans Løfte at efterkommede!! som hand lovede,

Omelte Tosten Østensøe hafde indtet mod han/nem at prætere, mens som Wenner at omgaaes tilsamme/n,

2. Lars Røsseland Stefnt wed Lars Næsthuus og Mickell ibd: sin Søster Herborg Røsseland, at tage Penger for hvis hann/em som Odels baaren og Elste broder tilkommer udj Gaarden Røsseland.

Paa dend Jndstefntes wegne møtte Lars Samsensen!! (Samsonsen) Røsseland, og hendschiød sig till Loven som hun formeente saadan Sag at forretages paa Aastedet hvor hun videre sin paastand agter at føre, hvilket hand formoded Retten bifalder.

Afskeediget

Efter at Sagen saaledes Dependerer af Odels Løsning og trætte, hvorom Lovens 5te bogs 13 Capit: 10 Art: befaler at saadanne Sager wed Stefne Maal for Juul skal warsles till Tisdage/n nest efter \paafølgende Paasche/ paa dend Jord som paatales at blive forretagen og Kient, saa hendvises denne Sag saaledes efter forregaaende Stefne Maal till Endelig og Louformelig Kiendelse at blive forretage/n.

3. Ole Nielsen og Ole Jacobsen med Lars Siursen paa Norem boende, haver wed Lars Tostensen Mehuus og Michel Nesthuus, ladet i Rætte Kalde Tosten Meehuus, for deres Giers Gaard som hand denne/m will formeene at opsette om deres egen hage eller Fæe beed, som dennem tilkommer,

dend Jndstefnte møtte og tilstod Loulig Varsell, Till sagen Svarede hand at det udj mange aar har ligget ugiærdet og hand haver haft sit Fæe gaaendes till beede med Norems Fæe og givet denn/em aarlig Leye derfor, haver icke hindret den/nem at gierde eller det optaget,

Citanterne Replicerede at de icke ude/n Dennem til skade Kunde herefter leye han/nem videre mens maatte beholde det for deres egne Creaturer at føde,

Widere hafde Parterne icke uden Contraparte/n begierte besigtelse og Granschning till Retmesig Doms paafølge,

Afsagt

Lovens 1ste bogs 16 Capit: befaler at naar noge/n saadanne tvistigheder som denne indfalder, skall Tvistighed wed Dommeren og Sex(?) Laug Rettes Mænd paagranches og Kiendes, altsaa hendvises denne Sag efter forregaaende Loulig Stefne Maal till Aastaadet!! (Aastedet) hvor Lougmesig Dom skall paafølge.

1720: 89

4. Johannes Næss ladet wed Jacob Schaffer og Niels Moe, her i Rætte Kalde Haaver Moo og Niels Sandve, angaaende en Engeslaatte Aasen Øde Kaldet som er en øde Jord, formeene at samme tilhørte og laa under hans paaboende Jord Næss, at tage derfor Penge og sig det tilløse,

De ommelte indstefnte møtte og tilstod Varselen, Svarede udj Sagen at de begge som brødre hafde efter Deres Fader Christopher Næss som Myndig(e) arvinger med Citanten deres Søsters Mand Skiftet hans efterladenskab og haver hand wederlaug imod samme øde Jord, udj Løsøre at beholde, og bekomme, formeent saaledes icke at være skyldig han/nem samme

at overlade eller lade fra den/nem løse, begierede Ellers at Sage/n till Gransching paa Aastedet maatte forretages, widere hafde parterne iche at indvænde, endsom Citanten sin Part til deeling paastod,

Afsagt,

Denne Sags tvistighed reiser sig af Skifte og Deeling om en Øde Jord og Engeslaatt, hvilket Retten iche Kand uden forregaaende Syn og Gransking Kand skille Parterne mellem, hvorfore efter Lovens 1ste [Bog] 16 Capit: Sagen i des fælde till Aastedet henvises hvorsom helst Parterne efter Loulig omgang billig messig Kiendelse skall wederfares,

5. Hans Tveidt ladet Stefne Ole Soldal for et Kraf 1 Rd: hand hannem skyldig er, at erholde Dom till betaling,

begge Parterne møtte for rette/n og udsagde at de wære ude/n Dom at forwente, i mindelighed forligte, som saaledes for Rett/en passeret og efter begier udj Protocollen at maatte indføres,

Sluttelig som ingen fleere Sager war i Rætte Kaldet, blev publiceret efterskrefne bøkell Sedler, Mons Larsens till Jacob Arnesen Sandven paa 3 Spand 3 ½ mrk: Smør udj Gaarden Sandven, tillige med Gienpart efter Forordninge/n paa behørig Stemplet papir skreve/n, bøkelle/n meltes efter Loven betalt, dateret Øfre Wig dend 2 Aug: 1720.

Kietel Olsens bøkell Seddel paa 2 pd: 4 mrk: udj Gaarden Berje till Ole Siovatten, bøkelen efter Loven betalt, og dat: Øfre Wig dend 2de Augustj 1720.

Fremkom Siur Tronsen for Rætten og med hafde 2de Mænd Ole Jonsen og Gulbrand Siursen Fixe som hand hafde i Rætte Kaldet till at giøre ædlig forklaring, at hand og med Søskende er Rette som Søskende till hans ælste Richard Tronsen Hardanger hvilcke/n deres broder udj Frankrig er betalt!! (afdød?), derom leverte en attest saaledes Lyde/nde,

begge hans indkalte Widner blev paraabt og efter at de Deres Corporlig Æed hafde aflagd, forklarede, at bemelte Siur Tronsen Botnen, Hans Tronsen, {Svend} Gulbrand Tronsen, Anne Trons Daatter, Gurro Trons Daatter, Anne Trons daatter dend yngre erre!! (ere) alle fulde Søskende baade paa Fader og Moders Skifter till dend afdøde Richert Tronsen.

Gulbrand forklarede det samme og at det saaledes i sand-

1720: 89b

hed forholder,

hvorpaa Citanten Tings Widne herpaa beskreven meddelt begierte, som iche Kunde negtes,

Da Fremstillede sig for Retten Aschild Lauretsen Berge og overleverte hans Kongl: May:ts allernaadigste bref dt(?) (af) dato 22 Martj nest afvigti hvorudj han/nem allernaadigst er tilladt at maa have Anne Tostens Daatter Moe till Egte, Uandseet at hendes første Mand skall have wæret hans nær Søskende barn og med ham i Tredie Leed beslægtiget, dog at først paa behørig Stæder bevisligt giøres, at de hver andre ey nærmere endsom melt i slægt og Svogerskab (...?)ører, till hvilcken Ende allerhøyst bemelte hans Kongl: May:ts allernaadigste befaling, allerunderd:st at efterkomme hand hafde i Rætte Kaldet 2de Vidner Haaver Røchem og Hiermund Bergen derom ædlig forklaring at giøre.

bemelte Widner blev Eede/n forelæst og formanet Sandhed at udsige, hvorefter dend 1ste efter Corporlig aflagde Æed, Sagde og Forklarede at dend afdøde Mand Bricht Knudsen hvis efterladte Enke \forommelte/ Ane Tostens Datter Moe nu skall have {forbemelte} \dend ...? Citanten/ Aschild Lauritsen Berge till Egte, iche er \eller/ haver wæret \med han/nem / nærmere beslægtiget endsom i Tredie Leed som hanne/m attestanten \i alle maader/

witterligt og bekient er, det andet Widne efter aflagde Æed forklarede lige det samme, og sagde end ydermeere at hand det \er og har/ vært witterligt {fra dend tid de} efterdj de begge war ophalet!! (opalet) paa En Gaard,

herom Citanten war \Et/ Tings Widne begierende beskreven meddelt som ha/nnem icke billigt Kunde nægtes.

Og som efter 3de Gangers lydelig paaRaabing ingen indfant sig som enten hafde Stefnt Sager heller at wille gaa i Rætte saa blef Retten for dette Tinglaug og denne Gang opsagt,

Anno 1720 dend 5te Augustj holtes ordinaire, Sommer, Sage og Skatte Ting for Kintzervig Tinglaug, paa Gaarden Sandstøe, Nerværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Æedsorne Laug Rættens Mænd, Lars Hildall, Per Mælland, Jacob Huuse, Tosten Huuse, Jacob Rougde, Isac Roude, Samson Roude, og Sven Berven,

og efter Rættens Sættelse blef for Rættens lydelig oplæst og Forkynt, først høye ergangne Ordres

1720: 90

1. Allerunderd: oplæst hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordninger samt Cammer Colleg(i) Missive som fol: 88 findes Specificeret,

2. item Rente Cammeretz bref af 15 Junij pass: till Fogden, om dend Allernaadigst paabudne Saug bord Skatt, at forholdes med betalingen efter Forordningens 6 Punct, hvad ente/n de Skæres paa Floms, eller Aargiængs Sauger, item boren!! (bordene?) till huus fornødenhed bruges eller forhandles.

Derefter forkyndt Ole Jordals Gave bref paa ½ Løb Smør given till sin Daatter Sidselle Olsdaatter og hendes Mand Hellie Østensen, udj Gaarden Jordall, loved at giøre hans andre bør/n fyldest og Jefnet lige derimod, till witterlig underskrevet og forseylet af Omund og Jon Jordal, brevet daterit Sandstøe d: 5 Aug: 1720.

1. Till samme tid og ting hafde Baar {Erichsen} \Iversen/ Oppedall, Stefnt Iver Erichsen Lofthuus at møde i Rætte till Doms erholdelse at tage mod Løsning og Penge for 5 Spand Smør og Salt udj Gaarden Lofthuus som bemelte Iver Eyer og bruger, og haver tilsig indløst, mens hand formeen at være for Ringe betalt og derfor Komme hann/em saa meget til gode som det meere Kand andsees for,

Dend Jndstefnte møtte undskyldende icke Loulig at være stefnt dog som Citantens Paastand nochsom skulle findes wed Rættens Skion icke tilstrækkelig war hand dog fornøyet om hand ville sin Odels paastand wed Louven udføre, da paa Aadstedet widere at svare som hand till Kiendelse hendstillet

Afsagt:

Som Citantens Paastand befindes at være Odels trætte og Løsning og Lovens 5te bogs 13 Capit: 1 art: befaler hvorledes saadanne trætter skall paastefnes, Saa hendvises Sagen till Aastedet og finder Citantenten!! sig berettiget sin Sag at forsvare Kand hand efter høystbe:te Lovens bydende Stefne Iver Lofthuus nest Kommende Lovlig tid for Jul till første tisdag efter Paaske andstundende aar till Aastedet, hvorsom helst udj Sage/n Loumesig Dom skall paafølge,

2. Ingebrecht Schielvig ladet J Rætte Kalde Knud og Ole Espe som Eyere till en Strande tey!! (teig) till deres paaboende Gaard Espend, og tillige med deres Huus Mand paa bemelte Tey som gjør han/nem adskillig fortræd og Skade, derfor efter Loven at lade han/nem udsige og fra fløtte saasom hand sidder han/n/em till fortregelse, Jager hans Quæg paa (.....?)

1720: 90b

som og af bemelte Citantens sig tillæyede tey af BratEspens opsiddere Jager hans Queg, hvilcke/n fortræd hand saaledes stedse maa lide, og derfor formee/n Love/n han/nem befrier derfra,

Stefne Widnerne ware Poul og Lars Larsen,

Dend Jndstefnte møtte iche, og det ene Stefne Vidne og absenteret, Hvorfore Kals maalet iche Loulig Kunde afhiembles, thi blef

Afsagt

Som de indstefnte iche møder, ey heller det eene Stefne Vidne at Kalds Maalet Kunde beædiges saa udsettes Sage/n till neste ting, og igien tages Loulig Stefne Maal,

3. Tollef Sæxe ladet wed Stefne Vidnerne som oven melt i Rætte Kaldet Tollef Hiermunsen Schare for 3 mrk: Laante Penger som hand i mindelighed vegrer sig at betale,

Paa dend Jndstevntes wegne møtte Læns Mande/n sagde at hans Paastand der(imo?)d var at som hand hafde leyet Citanten og en ande/n Mand \Arne Sexe/ at føre med hans Jægt bord til byen haver de mod hans Willie tage/n en Mand \Hans Hielle/ og hans føring med sig uden hans Willie og lod efterstaa igie/n saa meget af sine.

Derimod svarede Contra parten at Citanten beskibede self sine bord saa mange som hand hafde staaende, og videre har hand iche handlet, endsom Hans Hielle gick udj Arne Sæxes Stæd, og tog hans Kost, hafde og betalt han/nem udj Penge 4 mrk: 8 s:;

Lænds Mand/en Replicerede at Tollef Sæxe hafde betalt Arne Sæxe 5 mrk: og saaledes maatte betale 2de Gange,

Afsagt,

Det befindes at Tollef Hiermund[sen] haver mod Tollef Sæxes Willie taget 4 mrk: 8 s: at betale Hans Hille som blef tage/n i dend hiemme blivendes Arne Sæxes Stæd som skulle fared med Jegten till Bergen, hvor for Citanten indeholder derpaa de hos hannem bekomne 3 mrk:; thi Kiendes for Rætt at Tollef Schaar!! (Schare) bør svare Tollef Sæxe de Resterende 1 mrk: 8 s: og søge sin betaling igie/n hos Arne Sæxe som Loumesig bør og skee Kand,

1720: 91

4. Saa hafde og Lieut: Jan Davidsen som Ombuds Mand for Kintzervig Kirke, paa Kirkens wegne ladet i Rætte Kalde wed Stefne Widnerne Poul og Lars Lars/en, Sæxe og Trapetuns opsiddere, Tosten og Siur Sæxe samt Knud \Mid/ Sæxe \og Trapet:/ item Lars og Aslach Trapetun, at Resterende Landskyld till Kitzervigs Kirke for en tey!! (teig) samme Kirke tilhørende, og det fra Ao: 1704 till 1719 aars Jule tider nestlede/n 6 Rd: 3 mrk: 6 s: hvilcke Penger de i Mindelighed iche haver willet betale.

Paa Citantens wegne møtte Niels Poust Jndlagde derover Regning, saa og andvist Kirke stolen hvorudj samme tey folio 38 Ao: 1659 og 1660: indført for 7 Spand Salt, og saaledes Aaremaale/n Continuerer, hvoraf till det aar 1704 Landskyld er betalt, og paastod Dom over opsidderne ovenbe:te Rest at betale.

Af de Jndstefnte mødte ingen uden Lars Olsen Trappetun, og indleverte en Under Rættens Dom Gaaen Ao: 1712 dend 13 Debr: hvorudj befindes at Øfste Sæxes opsiddere har været

dend tid Stefnt sin anpart at betale udj ovenbe:te Støls Leye eller Landskyld, formente og ey at Kunde betale hvidere endsom hvad paa han/nem Kunde Komme udj de 4re aar hand Trappetun har beboet,

De Udeblivende øfrige indstefnte som iche møtte, og Kalds Mændene absentered hvorfor blef

Afsagt,

Mit Sæxe og Trappetuns opsidere som iche Møder nu for Rætten, som Lars Olsen Trappetun forrelegges till neste Ting efter Loulig gientagne og forkyndte Warsell at Møde, og till Sage/n at svare, hvorefter Loulig Kiendelse paafølger, ogsaa fremt de udebliver da efter Louve/n for hiemgiel at have Skade,

5. Jacob Instenes af Hr: Lieut: Davidsen bleven wed Skaffer Lars Salomonsen og Lars Trons/en i Rætte Kaldet, for entvige en humle Gaard og en Enge Maal som hand i Gaarde/n till brug haver bemegtet!! (bemegtiget) sig og bemelte Davidsen tilhørende udj samme Gaard, item at betale han/nem for et huus efter forlig,

dend Jndstefnte møtte iche ey heller det eene Stefne Vidne Lars Tronse/n, hvorfor Kalds Maalet ey efter Loven Kunde afhiembles, thi blef

Afsagt,

Till Neste Ting efter Loulig igientagne Stefne Maal paa legges Jacob Instenes at møde i Rætte saafremt hand iche efter Lovens 1ste bogs 4de Capit: 32 Articull vill undgielde.

1720: 91b

6. Samsøen Pedersen Aaase!! lod i Rætte Kalde Knud Persen Sæxe till Doms Hendelse fordj hand haver optaget og Laant 15 Rd: hos deres Sogne Præst paa Citantens haand og uWidende og mod Samtøche, at betale sin Ege/n Giel og blive befriet for Præstens Kraf, saas/om hand aldeeles iche haver godsagt forbe:te Penger,

Dend Jndstefnte mødte iche, ey heller war Kals mændene tilstæde, hvorfor

Afsagt

Sagen udsettes till neste ting, hvorsom helst dend Jndstefnte efter forregaaende Loulig Stefne Maale haver at møde.

Som inge/n flere Sager befantes at være indstefnt blef da publiceret,

1. Lars Samsons[ens] bøxel Seddel dat: Sanstøe dend 5te Augustj 1720 till Tollef Nielsen paa 3 Spand og 12 mrk: Smør i Gaarde/n Schare udgiven bøxelen 9 Rd: at være betalt.

2. Ingebor Olsdatters Pante bref dat: Sanstøe de/n 5te Augustj 1720 udgiven paa 28 Rd: till Siur Samsønsøen!! (Samsons) som hand hende forstragt haver, og till underpant og hans Skadesløs betaling forsichret hannem udj Gaarde/n Berven 1 Spand 12 mrk: Smør 1/3 Hud og 1/3 giedschind, till Vitterlighed underskrevet og forseylet af Lars Bech og Tosten Huus,

3. Jon Andersen Haavig udgive/n sin bøxell dat: Haavig de/n 20 Novembr: 1719 till Soldat Lars Asbiørnsen, paa 1 ½ Løb Smør udj Gaarden Age till Fæste brug bøxele/n efter Loven at være ham betalt, underskrevet af han/nem self at være skeed,

Og som indtet videre for denne Gang war at forretage, saa blef Retten denne Gang opsagt,

Anno 1720 dend 8 Augustj holtes ordinaire Sommer, Skatte og Sage ting for Uldvig, Eidfiord og Gravens ting Laug, udj Graven, overværende ved Retten Kongl: May:ts Foged Sr:

Oluf Larsen, Ædsorne Laug Rættens Mænd, Magnus Leque, Wiching Følckedal, Johannes Espeland, Iver Øurdal!! (Aurdal), Ole Eye, Daniel Bagne, Helje Lejre!! (Læg Reid), og Michel Tvet,

og blev efter Rættens Sættelse allerunderd: forkynt hans Kongl: May:ts og og!! de

1720: 92

høye ordres som folio 88 findes benefnt og indført.

Derefter blev publiceret,

1. Anders Hansen Fatlands udgifne Skiøde dateret Graven dend 9 Debr: 1719, till Anders Larsen Ose og hans Arvinger paa Gaarden Wambem skyldende 2 Løber Smør, og betalt derfor 400 Rd: hiembler og tilstaar han/nem Odels Rætt og Eyendom, till vitterlighed underskrevet og forseylet, af Tollef Danielsen Hagestad, og Omund Olsen Sygnistvet,

Till samme Tid og Stæd hafde Arne Legre ladet indkalde Hr: Hendrich a Mønnicken andgaaende en Tey som \schall/ høre Kirken till, og af Præsten bruges, till {Vidne} \forklaring/ herom indkaldet Peder Andersen Herre!! (Hæreide), Tosten Olsen Herre, Anders Olsen Legre, Helge Omundsen Legre, Jens Thomessen Wig, og Michel Tvet hvilcke hand begierede maatte afhøres, till et Tings Widnes erholdelse i følge af høy ædle og Velbaarne Hr: Stift befalings Mand Undals og Biscop Smiths Resolution dat: Berg/en d: 26 Septemb: 1719 paa hans Memorial derom indgive/n, hvilcke/n Resolution saaledes lyder,

Hr: Hendrich á Mønnicken war nærværende og tog till Gienmæle i Sagen, og til kiende gaf at have indstefnt Widner till at bevise at samme Tey hører Præste bolet till og icke Kirken, Saa udj følge af Lovfens første bogs 13 Capit: 9 Articul saasom denne Sag Reiser sig om en {Enge tey og} Skouv [tey] blev Widnerne fremkaldet, og forklarede

Peder Andersen Herre \gaml: omtr: 50 aar/ at hand af sin Fader Sahl: Hr: {Peder} Anders Andersen som war Præst udj Eifiord, hørte da hand war 15 aar gammel at denne Skou tey hørte Kirken till, wiste icke nogen tid at hans Fader brugte dend eller lod huuge!! (hugge) noget derudj, meere er icke vidende.

2. Anders Legre widnede at have hørt af Lars Iversen som war Kirke wæрге for en 10 á 12 aar siden, at det \havde/ wæret og skulle blive en Kirke tey og icke høre Præstebolet till,

3. Helge Omundsen Legre fremstøed og forklare[de] lige det som Anders Legre, og at hand, da hand blev Kirkeverge lod adspørge Lars Iversen som Svarede at det har wæret og skulle være Kirke tey,

4. Tosten Herre udsagde at udj en Half fiere aars tid hand har boet udj bøyde/n har hand icke andet hørt sige endsom at det war Kirkens tey, widere icke derom widende.

5. Jens Thomessen Wig forklarede at have hørt af sin Fader som for omtrent 50 aar siden war Kirke wæрге at have sagt det denne Tey høre Kirken till.

6. Michel Tvet forklarede at side/n hand war et (barn?) og over 40 aar side/n at hans (...?)de Morbrødre war (Kirke) wærger har hand hørt af den/nem sige det dend Tey hørte Kirken till og viste at de h(en?)g Møy(?) om h(..?)gtiden at Møye(?) K(irken?) med, widere icke wiste at forklare.

1720: 92b

Derefter blev frem kaldet Baar Spanheim!! (Spaanheim) og Anders Olsen Legre som forklarede at have hørt en Gammel bedaget og Sengeliggende Kone Begge Ambiørns

Daatter, sige at hun iche weed andet endsom det er Kirkens Tey, alt dette samtlig Tingsøgende Almue sagde og kunde forklare at have hørt, som Citanten Kunde forskaffe.

Hr: Hendrich á Mønnickens paastaaed sine Widner at maatte forhøres som hand Nafngaf Klocker Johannes Frøste, Anne Catrine Herrøe, Jon Jeltnes, {Aamund Schaar}, Haagen Schaar, som for Retten war nerwærende og

Johannes Frøste Klocker forklarede at hand iche Kunde sige om hans Salig Fader Hr: Anders Andersen som war Præst til Eifjord haver brugt samme tey heller iche, mens hafde hørt snart Kaltes Kirke og Præste Tey. Widere herom iche,

Ane Catrine Herrøe forklarede at hendes Salig Fader Præsten ovenbe:te Anders Andersen hafde en liden Tey wed den Gaard Haatle!! (Hotle) nest wed denne Tey liggende, hvorudj hand h(ug?)te Løf \tilligemed i denne tey/, og derfor igie/n forskaffede Møy(?) af en anden Jo(rd?) Tey til Kirken, widere iche herom widende,

Jon Jeltnes, forklarede at Præste/n Sahl: Hr: Peder Paasche hafde spurt hann/em om hand viste Skifte mellem Haatle og Præste teyen, hvilcket hand sagde hann/em og efter hans begier hafde hand hugget noget Tømmer till Præste Gaardens fornødenhed, dette omtrent for 16 aar side/n passeret og udj denne Tey hvorom nu tvistes.

Haagen Schaar Sagde sig ingen forklaring herom at Kunde giøre, thi hand hafde som ømmest hørt sige at det war en Kirketey,

Ovenskrefne Widner wille alle tider med deres Æed bekræfte deres udsigende, og begierede Kirke wærgere/n deres forklaring under Rettens Signeter beskreven meddeelt, som saaledes er passeret:

Daniel Eliassen Bagne forklarede at da hand tiende Præste/n Sahl: Hr: Peder Paasche hugg hand nogle Sviller i samme Tey, widere iche hafde at forklare,

Andgaaende Kirke Kiedelen, da erklærede Præste/n sig enten at betale aarlig Leye deraf, heller og erstatte Kiedelen igie/n om dend hafde faaet Skade i hans (...?)g, hafde iche taget dend uden forrige Kirke wærgers (.....?) Aamundsen Leyres forrewidende og tilsigelse, hvilcket bemelte Mand for Rættens wedstoede,

1720: 93

2. Hafde Baar og Haaver Baarsen \Syse/ ladet i Rætte Kalde Christopher Ødve at betale denne/m omtrent till 5 Rd: paa et sluttet Odels Kiøb som de hos hannem prætenderer, eftersom de iche er holden med de Penger de haver bekommet,

Dend Jndstefnte mødte og svarede at hand hafde betalt dennem mindste penger med meste som de war foreenet om Odels Rættens till Yttre Wichnes widere formente hand iche at wære pligtig.

Citanten tilstod at hand og hans Fader war betalt de Penger 10 Rd: som de war foreenet om, mens fant sig brøstholde/n og derfor paastoed meere,

Contra parten Referede sig till sit forrige og iche wille betale widere endsom de war med hinanden om foreenet og denn/em betalt war,

widere hafde parterne icke, mens war skilsmise Dom forwentende,

Afsagt:

Baar Hoversen Sysse paa sin Faders og egne wegne \haver/ tilstaaed her for Rættens at wære betalt af Christopher Ødve Efter deres accord for Odels Kiøbet till Gaard/en Wichnes mindste med meste Skilling, mens forregiver at have for solt (forsolt) sig og iche Kand wære holde/n med deres foreening, hvilcke/n paastoed iche Kand tilstrækkelig andsees, Mens som de paa begge Sider fuld myndig haver sluttet forening og taget mod betaling, saa fri Kiendes Christopher Ødve for deres prætention at betale den/nem widere endsom forenet war.

3. Sogne Præsten Hr: Mønecke/n ladet wed Lænds Mande/n Baar Spaanheim og Pouel Spaanheim i Rætte Kalde Ole Hansen Andeland!! (Aadneland/Audneland?) for Slags Maal med Gunder Hognesen, og fordj hand war drucken nu sidstlede/n Almindelig bede dag till Widner udj Sagen iligemaade \indstefnt/ Absalon Johansen Espeland, Siver Siursen Spaanheim, og Orgen (Ørgen) Knudsen Soldat:

Dend Jndstefnte møtte for Rette/n wedstoed Stefnen maalet. Till sagen svarede at hand well haver Drucket noget efter all \Guds/ tieniste/n war forrettet, og langt efter at Soel/en hafde sætt sig, mens {viste} aldrig at have øvet nogen Klammerie eller ondskab med nogen, uden af Løstighed hafde taget faufn tag med Gunder Haagnese/n,

Fogde/n begierede at widnerne maatte føres, og hv(ad?) Sagen andgaar, da at maatte udsettes indtill at han(nem) bliver widende hvorledes det sig skall forholdes med Halsnøe(?) Closters Jordebogs oppebørsell,

Widnerne blefve paaRaabte og ware iche tilstæde hvorfor blef

Afsagt

Sagen udsettes til neste Ting og igien tag(en Lou?)lig Stefnen Maale, hvorefter dend Jndstefnte (tillige?) med Widnerne haver til samme tid at møde, alt till Doms udfør,

1720: 93b

Hr: Hendrich á Mønncke/n!! (Mønnicken) haver wed Jon Westreim og Torcheld Andersen Opheim, ladet i Rætte Kalde Aslach Torbiønsen og hans Søn Aslach Ourdal, efter \bøyde/ Rygte og \ud/Sagn at have slaget samme sin Søn, og hand igie/n sin Fader,

begge de Jndstefnte war for Rætte/n tilstæde og wedgick Louflig at være Stefnen. Till Vidne i Sagen at være indstefnt Snare Espeland, Tollef Hage, Simon Refsvold, Jon Westreim og Torcheld!! (Torcheld) Opheim, Siur Brynelse/n og Till sagen Svarede de indstefnte nembl: Faderen at hand hafde Tugtet sin Søn som er 21 aar Gammel og er udj hans brød, for nogen forseelse hand befant paa han/nem so/m hans barn.

Hr: Hendrich til kiende gaf at for 3 uger side/n en Søndags Kom Snaren!! (Snare) Espeland till han/nem og sagde dise Ord her er huus Faren og Sønnen, begierede at Widnerne maatte forretages og gjøre deres Æedlig forklaring,

Contra parten Aslack protesterede mod Snaren!! Espelands udsigende som har sigtet han/nem og hans Søn iche at maatte andsees som et Vidne hvilket hand henstillede till Rættens Kiendelse,

Afsagt,

Efter at denne Mand haver været dend der har til kiende givet Præsten og sagt hannem de Ord de Jndstefnte paa giældende, som saaledes er dend der har paaskyldt de indstefnte, saa Kand hand iche mod Love/n tages till Widne udj denne Sag, mens de andre Widner admitteris,

derefter blef Simon Refsvold paaRaabt og blef til kiende givet at hand for Alderdoms Skyld iche Kunde møde self for Rette/n; hvorfor Præste/n wed de 2de Mænd Jon Westreim og Torchel Opheim ladet høre hans Widne som de maatte nu i Rætte/n aflegge, hvilcke begge paa tilspørsell svarede at hand inge/n Æed hafde aflagt for dennem mens well hørte hans forklaring

hvorpaa Siur Brynelsen blef fremkaldet, og efter at Æden war hannem forrelagt og formaning skeed om sin Sandheds udsigelse aflagde hand med opragte Fingre sin Corporlige Æed, og forklarede at hand saa Fadere/n kom Ridende fra Wert(s)huuset i Uldvig, og Reed Schees bøde/n op, da slog Faderen till sin Søn med sin haand som gick wed side/n af hæste/n, og tomlede med det samme af hæste/n, mens om hand Ramte han/nem saa hand iche saasom hand war langt borte, og saa hand Faderen og Moderen med sin Søn i Backe/n, mens iche at de sloes,

Hr: Hendrich á Mønnicken forlangede at de øfrige Widner (.....?) Mitvig og Simon Refswold maatte paalegges at møde till neste ting, eller og om de iche Kunde Komme, da efter Lovens 1ste bogs 13 Capit: 4 Art: at maatte wed 2de Mænd tages udj Æed og deres forklaring at gjøre,

Afsagt

De udeblivende Widner paalegges neste ting at møde

1720: 94

og om de for Svaghed og Alderdoms Skyld iche Kand Komme Persohnlig, saa udnefnes Jon Westrem og Torchel Opheim at tage deres forklaring efter aflagde Corporlige Æed og her for Rette/n at aflegge og Loflige/n at føre,

4. Jon Seim ladet i Rætte Kalde Anders Legre, at andhøre hans Paastand at levere hanne/m 2 Rd: 10 s: som hand hafde taget udj Sengen hvor hand hafde ligget hos Hiermund Eie, og hand holder sig till,

dend indstefnte møtte og tillstod Stefne maalet,

Till Widne og forklaring herom at gjøre i Rette Kaldet Hiermund Eie,

dend Jndstefnte sagde at det war hans egne Penger hand hafde tabt i Sengen om Natten hand laa der,

bemelte Hermun Eie ædlig forklarede at Jon Seim Kom drucke/n om Dagen til hann/em og lagde hand sig hos han/nem at sove, mod Aftene/n Reiste hand fra han/nem, og derefter Kom Anders Leyre og blev lagt i samme Seng hvor hand laa till om Morgenens, og Spurdte Attestanten om hand iche hafde seet hans Skattebøger, derpaa gick hans Kone med Lys paa Loftet at søge derefter mens fant ingen \bøger/, alleene En \i Sengen/ lide/n Strylæretz Klud sammen Knødt med penger i, dend hun bar neder i Stuen, og spurte Hermund, Anders Legre om det var hans som sagde sig dend være Eyende, og at der J war 2 Rd: derpaa telte hand pengerne og befandt 2 Rd: 10 s:, leverte dem til han/nem, 2de dager efter Kom Jon Seim till Attestanten og beklagede sig at hand sidste gang hafde hos han/nem mist sin Penge Klud, hvorpaa hand spurte og bad hand sige hvormange Penger der udj war eftersom der war funde/n En saadan Klud derpaa hand svarede at der war udj 2 Rd: 10 s: Penger. Widere wiste hand iche at forklare,

Mens som dend Jndstefnte befandtes at være noget beskenkt, og Citanten nafngaf at have endnu et Widne Tore Huus Mand som \hand/ agter at føre Saa blev det han/nem bevilget neste Ting at skee forinde/n dom gaar,

Dagen efter dend 9 Augustj blev Retten igien satt og betient udj overværelse af ovenbenefnte Laug Rætt, med Ting Søgende Almue, og blev forretagen, de Jndstefnte Sager,

Iver og Lars Johansen ladet wed Læns Manden og Anders Perse/n i Rætte Kalde Torbiørn Andersen Ose, Og Omund Jonsen Lione, at betale den/nem deres Jegt som hand i fiord Sommer Leyede af denne/m at føre till Bergen, hvilcken de iche har tilbage beKommet mens siges at Rors folcken naufnlig Omun Jensøn skall have solt samme deres Jegt, hvilket alt er skeed uden deres Samtyche og Villie skeed, till Widner udj Sage/n at (høre deres) forklaring indstefnt Siur Tostensen,

De Jndstefnte w(ar her) for Rættens nerverende wedgick Stefne Maalet, mens h(.....?) saalang tid at Stefne den/nem Contra, hans Widner s(..?) være Stefnt icke heller møtte, begierede opsættelse till (neste Ting) som Citanterne og tilstode, Altsaa

Afsagt

Sagen gives Rum till neste Ting at (...?) stevne paa begge Sider da haver at møde, som og Louflig at stefne hv(is ?) de i Sage/n agter sig till nøtte at Kunde (bruge?) imidlertid

1720: 94b

som Citanernes eene Vidne nu for Rættten war tilstæde saa andtages samme efter Loven at gjøre og aflegge sit Widn[esbyrd].

bemelte Vidne Siur Tostensen efter at Æeden hannem var forrelæst og formanet at sige sin Sandhed, aflagde sin Corporlige Æed med opragte Fingre, og forklarede at hand tillige med Omund Jonsen Westheim og Omund Jensen Bangsness war hos Citanterne at anamme Jegten og dend bekom, og hørte aldrig af dem at give hann/em eller de andre 2de nogen ordre paa deres wegne at selge Jegten, og spurte de \Sagsøgende/ Omund Jensen om hand skulle være med Jegten till byen, hvorpaa hand svarede ney, widere wed (...?) iche at forklare,

Og som 3de ganger blev paraabt om nogen befantis som endnu hafde Jndstefnt Sager og wille gaa i Rætte, og ey nogen indfant sig, ey heller at lade forkynde og læse bøxel Sedler og andre brever saa blev Retten denne Gang opsagt,

Anno 1720 dend 10 Augustj blev holden almindelig Sommer, Sage og Skatte Ting for Jondals Tinglaugs Almue udj Hardanger paa Gaarden Ouestad, nærværende wed Retten Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, Lænds Mand Lars Drage, og Laug Rætttes Mænden samtl: ædsorne, nembl: Ole Drage, Torchel Eye, Christopher Eye, Iver Wichene, Lars Ouestad, Jon Berge, Torkell Tørvig, og Torger Aase,

Da efter Rættens Settelse blev Allerunderd:st forkynt hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Forordninger, og andre Høye ordres som folio 88 fra Nom/m[er] 1 till 5 findes Extraheret,

Dernest blev publiceret,

en fornyet bøxell Sedl!! (Seddel), som i Rett/en blev anvist udg: af Hr: Mag(ister?) Storm:

Og som ingen af Almuen war som hafde noget at i Rætte føre eller sager Jndstefnt, hvorm 3de ganger er bleve/n paaRaabt, hvorefter som inge/n saaledes indfant sig og dage/n er forløben saa blev Rætte/n denne Gang opsagt.

Anno 1720 dend 22 October war Rettens betiening paa Gravens Præste gaard Store Graven Kaldet, till en besigtelse forretning udj overværelse efterskrefne Eedsorne Laug Rætttes Mænd for Gravens Tinglou som af Kongl: May:tz Foged, dertill er Louflig opnefnt, nembl: Niels Lione, Gunder Holven, Johannes Espeland, Mads Welchen, Arve Hougenes, og Iver House,

Till hvilcken Tid og Stæd hans ærwærdighed Sogne Præsten war till Stæde som denne besigtelse forretning hafde været forlangende, og till dend Ende Jndleveret hans Memorial till (.....?) Og Velbaarne Hr: Stift Amt Mand Undal dateret Bergen (d:?) dette Aar, med høybe:te herres der paafulte Resolution (af dat?)o nestefter af Jndhold og ordlydende som følger. (Derefter frem)leverte en besigtelse forretning ofver Aabudsfaldet paa (bemel?)te Præste Gaard dat: 8 Novb: 1706, hvorudj befindes (... ..?) Formands \Sahl: Hr: Peder Posches (Paasches)/ Encke og Arvinger war tillagt for

1720: 95

de Huser som Præsten er skyldig at vedlige Holde var tillagd 74 Rd: 13 s: hvilcke Penger Hr: Hendrich á Mønnichen tilkiendegaf at have bekommet, og alleene nu i Følge af (.....?) Hr: Stift befalings Mandens Resolution forlangede Siufn og besigtelse hvormeget Tømmer og Planker som nu til Præstegaardens Reparation kunde fornødiges, altsaa till forretningens fuldførelse begaf vj os Huserne at besee, og forrefant, først,

1: En Stue, Glas Stuen kaldet, som befantes brøstfeldig, til samme at Reparere behøves 4 Mur Legger 9 ale/n lange, till Lofted og Gulvet 6 aaser og 2 tylter laug!! (lang?) huggen bord, Till Taget 3 par Spærrer, 2 Renner 9 alen lange, hver Renne, saa og 2 torwalter af samme lengde, item 4 sviler, og Huset uden till at bortecke!! (bord-) om det iche skall gandske forkømmes behøves omtrent 11 tylter ordinaire Saug Skaaren bord, af omtrent 4 tylter Saug tømmer, ligesom det forrefalder.

2: Nesthos samme Glas Stue under Et Tag er et lidet Spise kammer og Kiøcke/n af bor!! (bord) Paneling, og derhos af Tøm/m/er et huus till \en/ Madboe, till samme som findes og gandsche brøstfældig behøves 4re Mur Legger eller under Sviller item 4 Render hver 15 alen, til taget 2 Sviler, 4re torvalter, 3 Spærrer, saa og Huset uden till omkring at bortecke 14 tylter Sage bord, og inden till behøves till Loftet og Gulvet 3de till aaser (tillaaser) og 2 tylter lang huggen bord af 9 allen Skoulengde.

3: Et Lidet Huus bispe Stuen kaldet, befandtes gandsche forraadnet og till nedfalds, Samme igie/n at opbygge ogsaa vit \dertil/ nogle af de gamle veggstocker kand være nøttig will og i nøyeste maader medgaa 4 ½ tylt Huus tømmer 10 alle/n lang, till taget 2 tylter Spærrer, 2de 10 alne Torwalter, 2 par 6 alen Sviiler, til bortegeving (bordteckning) 4 tylter {.....} \Samfeng/ bord, Jnden udj samme Hus till Lofted og Gulvet 3 tylter Huuggen bord, og 4re tilaaser.

4: Et Lidet Kammer Skale/n!! (Skaalen?) Kaldet, som befantes under Reparation, og endnu fattes derpaa 4 tilaaser og till Gulvet 1 tylt bord,

De øfrige Huser Præsten at wedligeholde saaso/m Jldhuset, 2de Smale Hus, og En Heste Stall fantes Louføre, og er saaledes efter nøyeste Skjøn og tycke, tilsam/en at will fornødiges og medgaa til ovenandførte 4re Hus (....?)

1720: 95b

af bygnings \træ/Fang og Hus tømmer saaso/m af Længde som forbemelt, 8te Mur Legger eller Under Sviller, 17 tillaaser 2 ½ tylt og 3 Spærrer, 6 Hus Render, 8 torwalter, 10 Sviiler 7 tylter lang huggen bord, og \derforud/en / 30 tylter Samfeng eller gode Arbeids bord, desligeste 4 ½ tylt Huus tømmer, \af omtrent 8 tylter Saug tømmer som det her i Egnen Kand forrefalde/

Hvad till bygningen og Reparationens forsettelse og bekostning paa kommer tilkiende gav Hr: Hendrich á Mønnicke/n self at wille bekoste og udlegge, naarsom helst hand af Præste boels Skovene efter udvisning bekom det forømmelte fornødne tilfang,

Ellers blef de andre paa Gaarde/n Staaende huser som af Almuen efter Loven wedkommer at wedligeholde, iche tagen udj øyensiufn, saaso/m Sogne Præste/n sagde at samme hannem iche wedkom,

At saaledes forretted og passeret, etc:

Anno 1720 dend 4 Novemb: blef holden Almindelig Høste, Skatte og Sage ting paa Gaarden Tørvig for Jondals Ting Laug udj Hardanger overværende Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen samt Eedsorne Loug Rættes Mænd Torgier Aaase!! (Aase), Jon Berge, Iver

Wichenes, Torchel Torvich!! (Tørvig), Christopher Eye, Torchel Eye, Ole Drage, og paa Lars Ouestads Wegne, Johannes Wig, med dend øfrige Tingsøgende Almue,

og efter Rettens Sættelse blef lydelig læst og forkynt,

1. hans Kongl: May:ts Allernaadigste befaling af dato 21 Junij 1720 till hans Excellence Hr: Vice Stadtholder Baron Krag, ved Høybe:te Herrer udj sin trøckte Placat dat: Christiania dend 30 Augustj 1720, af Jndhold, dend Nordsche Land Milities Completering andgaaende,

1: at de udtiente Soldater efter forordn:s 8de art: og Lovens p: 487: art: 4: frem for andre for billig bøxel maa nyde Gaard, item at maa gifte sig med Encke, eller naar nog/en for alderdom opsiget sin Gaard, og at Encke maa oplade sin bøxel for sin Søn, som alle med Sessionens bevilning maa andtage, dog er (...?)et: tilladt om nog/en er fattig, lad!! eller andre aarsager at søge sig en ande/n som iche har tient, at gaard/en iche skall blive Ruinert,

2det Jnge/n for Enrull: at være befriet dog Præsternes og Saug brugernes Karle at møde og enroulleres og i Nødsfald udgaa, Saug Eyerne udj Store Rever!! Sauger bevilges 1 Saug Mester, 1 Natskiærer end Kalle dreng, og 1 tømmer Kiøbere, men om flere Sager er udj En Elf dog iche mere endsom 1 tømmer Kiøber, mend wed smaa og Becke Sauger tilstaaes inge/n og ey heller under denne art: forstaaed,

1720: 96

3: Postbønderne forundes ey meere end som 1 dreng, saa fremt hand inge/n Søn voxen haver, indtill at dend Kand skrives.

4: Med det unge Mandskab som forsticker fra Sessionen forholdes efter allernaadigste udgangne Forordninger, og saafremt nogen Præst eller Foged, eller nogen anden betient nog/en Karl fordølger skal de fra Officio Suspenderis,

5: bønder Sønner som beviser at have giort deres Mester Støcke paa det handværck de haver lært, tillades at være for Soldater befriet og sig nedsetter hvor de løster.

Dernest en bøxell Seddel paa 6 Spand Smør og Salt udj Gaarde/n Ouestad Kors Kirke/n udj Bergen Benificeret Gods, till dend brugende Iver Salomonsen Ouestad dat: Berg: 28 Junij 1720: og af Magister Jochum udstædt.

Og siden de Jndstefnte Sager forretaget, som ware,

1: Endre Tostensen Tofte haver \ved/ Torkel Tostensen og Ole Svendsen ladet udj Rette kaldet Peder Salomonsen Tofte at tage mod Penge for paaboende 3 spand Smør udj bemelte Gaard Tofte, som Citanten holder sig Odel berettiget till og Løsnings Mand at være,

Dend Jndstefnte møtte wedtog Kalds Maalet, og svarede at hand Louflig hafde Kiøbt samme paastefnte 3 spand af Odels Arvingerne som hafde erholdet samme udj Arf og Skifte, hvorpaa hand fremviste det Skiøde dat: Bache dend 28 Oct: 1799: underskiød sig till Loven, og widere formente sig forind/en at svare førend det paa Aastædet bliver han/nem paalagt,

Derpaa afsagt,

Som Sagen befindes at være Odels trætte og Løsnings Søge Maal, saa hendvises dend efter Lovens 5 bogs 13(?) (3?) C: 10 Art: till Aastædet, hvor som helst efter Loulig Kall og Warsell skall paafølge Loumesig Kiendelse.

2: Helge Indresen stefnt wed Knud Grebsen Houvenstad og Ole Svensen Skaffer, Christopher Eje andgaaende 1 ½ Løb udj Eye som hand besidder og Citanten formeen sig Odels berettiget till, derfor samme Jord at wil indløse hvilck/en Jorde part bemelte Christopher Eye har bekommet till Eyendom og beboelse mod de 3 spand som sin Wærfader

haver givet ham udj Gaarden Aasse, mens will gjøre(?) (gierne?/given?) ombytte age/n(?) (igien?) og trede till Eye, endskiønt be:te hans Wærfader Torgier Siovats/en haver saaledes skifted og gived de/m melle/m.

1720: 96b

Contraparten svarede at: hand paastaar at Skifte Gave og forligelser med andre af fuldmyndig og ædruelig udj Eenighed og Kierlighed en Gang slutted bør paa allesider efter Loven holdes derforuden har hand forude/n de 9(?) (1?) spand \3 mrk:/ løst det Øfrige i Gaarden af de Rette Odels Eyere med Reede penger som hand alt skall kunde gotgiøre paa Aastædet naar Sage/n efter Love/n der bliver i Rette tage/n, widere formeente hand sig ey pligtig denne gang at svare.

Derpaa afskeediget

Dersom Citanten formeen sin Paastand wed Rættten at fuldføre, saa i følge af Lovens 5 b: 3 C: 10 Art: udsættes Sagen till Loulig Stefne maal paa Aastedet till Endelig paakiendelse at forretages,

3de Niels Under haven!! (Underhougen) wed Niels Jonsen og Skaffere/n ladet i Rætte Kalde Ellef Johansen Sællesvig for nærgaaende hans paatalte Ord, till Widne herom Jndstefnt Jacob Breche og Arne Kaabre, hvorefter Citanten paastaar at dend Jndstefnte bør at ærklære han/nem for samme paasagn, som skeede paa Ouestad sidstl: Sommerting udj hans druckenskab om hand same will tilstaa og Kand bevise,

Dend Jndstefnte møtte icke, ey heller det Eeene!! Stefne Widne Niels Jonsen, og Vidnes byrdet Arne Kaabre, hvorføre Stefne maalet icke Kunde blive afhiemblet, Thi forrelegges Ellef Johansen saavell som begge Widnerne nest kommende Waarting under Lovens paabydende Straff at møde,

4: Torkel Tostensen Tørvig haver wed Lænds Manden og Ole Drage ladet i Rætte Kalde Lars Olsen Tørvig at tage mod Penge till Løsning for 3 Spand og 6 mrk: Smør udj bemelte Gaard Tørvig, som Citanten beretter sig nærmere være Odel berettiget efter sin Værfader endsom dend

1720: 97

paaboende, paa det hans børn Kand komme til sit Odel,

Dend Jndstefnte wegaar!! (wedgaar) Loulig Stefnemaal, og svarede at hand som en Wærsøn ligesaa vell som Citanten haver baade Jndløst fra Skyldemænd som Godset var udlagt till udj betaling, som og af sin afdøde Værbroder som nu Sagsøger/en haver Kiøbt Odels og Aasæde Rætt/en, hvilket hand alt med Skiøde paa Aastædet agter at bevise naar derpaa efter Love/n bliver stefnt, hvilket hand formoder billiges.

Afsagt

Denne Sag som befindes at være en Odels Trætte som efter Lovens 5 bogs 3 Capit: 10 Art: efter forregaaende Loulig Stefnemaal skall kiendes og paadømmes paa Aastædet, saa hendvises i saa maader Sagen derhend Parterne mellem till Loulig omgang og medfør,

5: Lars Olsen Tørvig ladet wed forbe:te 2de Kalds Mænd ladet Stefne Torckel Tosten[sen] Tørvig, till at andhøre forventende dom till at legge i fra sig 2 Rd: 1 mrk: 9 s: Penge som hans Hustru i arf tilkom paa sin Lod efter Faderen, og be:te Contrapart Torchel paa sin Kones Lod formeget legger fra sig, herom i Rette lagde Skiftebrevet af Sorenskriver Mandrup

Funch forretted de dati Tørvigen d: 10 April 1697. saavel denne Sag wedkom/m/er
extraheret,

Dend Jndstefnte mødte wedgick Kalds maalet, svarede at hans Værbroder haver faaed et og
andet Gods hvorimod hand formente hand hafde faaed meere paa sin Lod end hand tilkom,
og hand nembl: dend Jndstefnte icke hafde faaed vederlaug,

Derimod Replicerede Citanten at hand har holt sin Værmoder til huse og underholt hende i 6
Aar med all fornødenhed, og tilstod aldeeles intet at have af hende faaed udj gave, mens
paastod sin Kones arvelod, og haver Contraparten noge/n Søgning paa han/nem wil hand
altid svare derimod.

Parterne hafde inte[t] widere at i Rette føre, end Dom forlanged.

Afsagt

Det befantes af det i Rætte lagde Skifte bref at Citantens Hustru Christj udj Faderne Arf er
tilfalde/n og udlagd 2 rd: 1 mrk: 9 s: hos Torchel Tørvig at anamme, hvicke Penger hand
tilstaar icke at have betalt, mens formeen at Citanten

1720: 97b

bør Korte det udj En fordring hans Værmoder hos han/nem wed udskifte hafde at fordre, da
som icke bevises hvad Citanten og hvormeget hand har bekommet som det fra gaar, altsaa
tilfindes Torchel Tørvig at betale till Lars Olsen Tørvig de paastefnte 2 Rd: 1 mrk: 9 s: og
det inden 6 uger under adfærd efter Loven.

Sluttelig som intet widere Anden Dagen dend 5te November war at forrette, uden

Et Skiøde udgive/n og Dateret Tørvig dend 4 Novb: af Lars Samsonsens Hougen paa 18 mrk:
Smør udj Gaarde/n Houge till hans Wærsøn Tosten Fladebøe derfor betalt 20 Rd:, og till
Vitterlighed Johannes Wig og Torchell Eye,

Saa blev til sluttning udnefnt 2de Laug Rættens Mænd tilstundende Aar at besidde Rætt/en,
med de gamle 6 Mænd nembl: Torchel Samson[sen] Tørvigen, og Lares Gutormsen Hougen,
hvilcke begge haver at gjøre deres Eed for Loug Mande/n, hermed paalegges.

Og blev saa Rette/n for dette Tinglaug denne gang opsagd,

Anno 1720 dend 8 November holttes Almindelig Høste Ting for Østensøe Skibrede,
overværende ved Retten Kongl: May:ts Foged Sr: Oluf Larsen, item Lænds Manden Ole
Berven, og Edsorne Laug Rættens Mænd, Tosten Miøs, Lars Scheje, Lars Nesthuus, Ole
Norem, Tormoe Lepse, Rasmus Schaalem, og Tron Berstøe, og Bricht Hellestvedt,

Efter Rættens Settelse blev underd:st læst Hr: Stadt holders Placat som folio 95: er Extraheret.

Dernest blev Sagerne forretagen

1: Ole Torbiørnsen ladet wed Hochen Fosse og Lars Wangdal ladet stefne Hans Herredstvet,
at Holde hans Wær Moder Gyrij de wilckoor som hand hende belovet haver og nu icke will
efterkomme,

Dend Jndstefnte wedtog for Rett/en Loulig warsel, svarede at hand negter icke paa Skifted at
have beloved og accorderet hende Wilckoor, mens formeente at siden hun war flytted fra

1720: 98

hannem af Gaarden saa formeente hand sig icke pligtig samme at holde og fuldbyrde,
Citanten derimod beviste wed det omelte Skifte bref hvorledes Wilckaarne war indgaaet,
hvis Jndhold saavit Sagen er andgaaende som følger paastod at hand maatte tilfindes samme
wilckoor som for 2de aar Rester, og herefter aarlig at betale saa lenge hans wær Moder lever,
Contraparten hafde icke widere at svare endsom forhend, og begge Parterne forlangede
Dom,

Afsagt,

Foruden Deres Kongl: May:ts Loves 5 bogs 1ste Capit: 1 Art: Aldernaadigst byder at \alle
billige Contracter bør holdes saa/ dend af dend Jndstefnte Hans Herretztvetz med Gurij hans
Stif Moder indgangne accord udj en Loulig Skifte Rett, bør Ubrødelig holdes saaso/m begge
Parter haver wæret myndig, mens nu og det af et Usvæcket Skifte bref befindes samme deres
forlig indført, at hvad Enten hun Encken wille blive hos Hans Heretztved eller hendes
Daatter saa skulde hand be:te [Hans] Heretztvet betale hende{s} Aarlig med En Koes foster,
og 1 Mæle sæds Jord hvilcket nu af LauRettet er andseet for Penge 10 mrk:, Altsaa tilfindes
Hans Heretztvet sin forligelse at holde wed Magt, og betale hende inden 15 dager for de
Resterende 2de Aar 2 rd: 2 mrk: for Koe foster, og ente/n 1 Rd: eller og 1 td: hafre Korn for
dend Mæle Sæd, desligeste saaledes hans accord Aarlig till hende at fornøye saalenge hun
lever, og alt at betales og efterkommes under Lovens Adfærd, hvad sig de!! (den) paastefnte
Kiste andgaar da som Vederparten self wedgaar at dend Encken tilkommer saa bør hand
dend og hende at tilbage levere.

2: Torchel Herretztved ladet wed Stefne Mændene Haagen Fosen og Lauretz Vangdall, i
Rette Kalde Hans Herretztvet, for hand har slaget af hans Ager, som hand formeener,
Dend Jnd-

1720: 98b

stefnte møtte, og wedtog Warsell, mens svarede aldeeles at wære Uvidende af dend paastefnte
Sag,

Citanten Replicerede derimod, at som de haver Mark og Bøe dog Skifted og deel[t], saa
Kand ingen anden endsom formodentlig hands folck det have giort,
ellers forlangede da Parterne at Sage/n kunde komme paa Aastedet,

[Afsagt]

Denne Sag Parterne melle/m at paakiendes hendvises til Aastædet i følge af Lovens 1ste bogs
16 Capit:, hvor som helst efter Loulig Stefne maal skal følge Endelig Kiendelse.

3: Marite Sivers Daatter ladet i Rette Kalde Lars Rosseland at betale hende 1 Rd: som
hendes broder Ole Siverssen haver laant hans Søn Arne Larse/n Da begge wore udj Kongens
tieniste, hvor de og er døde,

Dend Jndstefnte [Lars] Roseland svarede at hand gandsche derom war uvidende,
formodende derfor at blive befriet for saadan Kraf,

Citanten hafde intet herudj widere at Kunde svare, sagde till neste Rættes dag at wille
producere hendes Sahl: Broders Haand og widere udj Sagen at svare hvilcken opsettelse
hende bevilges.

4: Niels Moe stefnt Lars Røseland andgaaende en fordring som var 6 Rd: mens indgaaed for Rett/en in Apr: 1718 at wille betale 3 Rd: for samme som hans Søn Arne Rosselande havde laant af Citantens Søn, Ingebret Nielsen Moe,

Dend Jndstefnte som Sagen wedtog og svarede at hand iche formeente sig pligtig noge/n Giæld for sin Søn at betale, saas/om hand iche derom er bleven widende, ey heller at hand kand erindre sig noget forlig eller Løfte at have om betalingen indgaaed,

Hvor paa Citanten svarede at wille forskaffe til neste Rettes dag Extract af Protocollen,

Ellers tilbød Wederparten sig godvillig for Retten at wille efter haande/n inden Aar og dags udgang betale de paastefnte 3 Rd: till Citanten, hvilcket Parterne wed haande baand stadfæstede og der med sagen Entes.

1720: 99

5: Jon Botten wed Stefine Mænd Jacob Skaffer og Jon Olsen ladet i Rette kalde Enken Marite Botten at frawige hendes brugende Jorde part, som hendes Mand i Levende Live hafde fæsted, og er \Bergens:/ Dom Kirkens Capelanie Beneficeret, hvilcket Citanten haver igien bøklet, derom i Rettelagde 2de bøklet Sedler af følgende Jndhold den 1ste af S: Schreuder dat: Berg/en 16 Julij 1705 dend 2de/n af 16 April 1720 af C: Rømer paa ½ Løb fornyet.

Dend Jndstefnte Enke med hendes Laug wærge Jacob Breche møtte for Retten og svarede til Sagen, at hendes Mand har well opsagt det Ene Spand for Citanten, mens hende uafvidende, ey heller har hun nogen tid opsagt Jorden for hanne/m, og da hand indReiste till Eyeren om at wille tilbøxle sig Jorden i hændes Mands Svaghed, da har hand faaed hendes Mands fæste Seddell som hand till Eyeren Sahl: Magister Samuel leverte, side/n at hun i sin Enckestand befant saaledes (om?)gaaed, søgte hun be:te Eyere hvorpaa hun hans Seddel igie/n bekom dato Berg/en d: 15 Julij 1706, saaledes lydende, hvorefter hun har blevet siddende paa det 1 Spand til dato og svaret Eyeren Landskyld og Rettighed aarlig undtagen for dette aar som nu først er forfalden og skall blive betalt formoder der for at blive besiddende paa sit brug efter Love/n.

Citanten hafde herimod intet at svare, uden sagde at det er forlidet brug for 2de besiddere, tilmed haver denne itzige Eyere icke wæret widende om Sahl: Magister Schrøders udgifne Contra bøkell Seddel, Ellers tilbød Citanten Enke/n at hun med sit Ene barn maatte boe paa Jorden med han/nem hendes Livs tid, og Aarlig saae 3 Mæler hafre Korn, samt have Foster till 2 Kiør, hvilcket Enken sagde sig icke Kunde modtage, saaso/m hun formeente at blive wed sit paaboende brug, og begierte tid till neste Rettes dag hendes Landskyld bog at i Rette legge,

Asagd,!! (Afsagd,)

Sagen udsættes till neste Rettes dag, saasom fornemes af dend i Rættelagde og forige Eyere Sahl: Hr: Magister Samuel Schrøders udgifne forbuds Seddel, at Citanten haver wed anden beretning formaaed sig bøklet Seddel hvilcken omstendighed denne itzige Eyere Hr: Magister Casper Rømmer iche maa have wæret bekient som derfor haver meddelt Citanten fuldkomme/n bøklet Seddel paa Jordens fulde brug som og med det Enken bebor, hvorfor det fornødiges at Enken søger same Eyere, og Citanten iligemaade om hand noget til sage/n haver at Svare hvilcket han/nem \begge/ paalegges.

1720: 99b

Efterskrefne bøklet Sedler Ting lyst.

- 1: Mons Tollachsens till Leylending Siovat Olsen paa 3 Spand Smør ½ Hud i Gaarden Netteland, som Faderen Ole Asbiørnsen self uden bœxell Eyer og opsagt haver for sin alderdoms Skyld, bœxelle/n at wære betalt og dat: 8 Novb: 1720,
- 2: Hendrich Urdals bœxel Seddel till Amund Moe paa 1 pd: Smør 2/3 Hud i Gaarden Moe!! (Moe) dat: Berg/en 1 Oct: 1720 og meltes bœxel pengerne betalt,
- 3: item Oberste Bendix von Hattens af dato 24 N: 1680: som tilforne iche har wæret Tinglyst udgiven paa ½ L: Smør ½ hud till Niels Sivertsen i Gaarden Moe,
- 4: Hans Rasmusen Brue hans bœxel Sæddel dat: 29 Ap[ril] 1720 paa 2 pd: Smør i Gaarden Aarhus till Leylendingen Johannes Nielsen.
- 5: bemelte Eyerens bœxell Seddel dat: 18 Oct: 1720 paa 2 pd: i samme Gaard Aarhus till Johan Ingebretsen udstædt,
- 6: Hr: Peder Gelmeydens bœxel Seddel dat: Vigøer d: 10 April 1720 paa ½ L: Smør 1 ½ Løb Salt og ¼ hud i Gaarden Lepsøe til Leylending Ole Tormodsen udstædt.
- 7: Lector Bornemands bœxel Seddel dat: Bergen 9 Oct: 1720 paa 5 ½ Spand smør udj Gaarden Moe!! (Moe) fæsted till Aschild Larsen, og bœxelen meltes efter Loven at wære betalt,
- 8: Torsten Larsen Soldals Obligation paa Capital 45 Rd: Courant till Ole Kiettelsen Østensøe Skyldig, og til forsichring Pandsatt hannem 3 Spand smør udj sin paaboende gaard Soldal, desligeste aarlig at svare 5 pC: Rente, till Vitterlighed af Lars Nesthuus og Rasmus Schaalem, dat: Østensøe d: 8 Nob: 1720.
- 9: Et Skiøde af Hermund Berge [paa] 30 3/8 mrk:, 2 ¼ faarsk: 3/8 Ksch: og paa sin Myndling Siri Brigts Daatters wegne 10 1/8 mrk: S: ¾ Fsch: og 1/8 Ksch: Ole Frostad 20 ¼ mrk: S: 1 ½ Fsch: ¼ Ksch: Gunder Soldal 2 mrk: S: og paa Marite Arnes Daatter sin Myndlings Vegne 2 mrk: S:, og Ingeleif Siurs Daatter 8 ¼ mrk: Smør tilsammen 1 L: 1 pd: 4 mrk: S:

1720: 100

i Gaarden Berrie, till Nae Arnesøn, hvorfor meldes at wære betalt fornøyelig med Reede penger, til Witterlighed af Ole Berven og Haaver Røcken, og Skiødet dat: Øfre Vig dend 2 Aug: 1720.

Derefter blef Sagerne Anden Rættes Dag forretage/n,

1: Knud Larsen Østensøe, wed Niels Berve og Ole Soldal ladet i Rette Kalde Lars Larsen Frostad, till at lide Dom till at betale hann/em 1 Rd: som hand udj Fridrichstad for 5 aar siden, da begge ware Soldatere Laante hanne/m, og hand udj Mindelighed iche har willet betale, siden hans hiemkomst,

Dend Jndstefnte møtte tilstod warselen, svarede hand iche kunde mindes at have bekommed nogen daler til Laans, Citanten Replicerede at hand hafde Kræfved han/nem dend førend hand blef demitteret, og side/n hand nu kom hie/m, dertill svarede Contraparten Lars Larse/n at hand igie/n svarede Ney hand iche wille betale saaso/m hand Citanten hafde wundet meere fra han/nem i Spill, Citanten forlangede at Wederpart/en maatte giøre sin Eed om hand dend tid hand fick dalere/n till Laans da war i Spill, og iche som for melt hafde faed dend oprigtig paa en frj gade til Laans, hvortill Contraparte/n svarede at hand inge/n Eed kunde eller wille giøre, hvorpaa Citanten erklærede sig gierne at wille beedige hans præntion og Ærklæring at forholde sig saaledes i Sandhed,

Videre hafde ingen af Parterne at indvende Mens med Dom fornøyet,
Afsagd,

Siden at dend Indstefnte Lars Larsen Frostad icke vill aflegge sin Eed heller trøster sig samme at giøre, det hand udj Spill hafde af Citanten Laant dend Eene Rd: som hand nu søges for, ey heller Kand fragaa at hand io har faaed dend till Laans, mens undskylder sig icke at Kunde det erindre, derimod Erbyder Citanten at will godvillig aflægge sin Corporlige Eed at hans Kraf og søgning i saa maader udj Rette/n forrebragt er Sandfærdig og Rigtig, Altsaa tillfindes Lars Larsen Frostad inde/n 15 dager at betale Knud Larse/n dend hos hann/em Laante En Rd: under Lovens adfærd, processens omkostning ophæves paa begge sider.

Derefter en Gammell bøxel Seddel af Sahl: Magister Samuel Schrøder i Bergen udgive/n till Siur Botten tinglyst og befantes uden datum, mens Stemplet papiret af Ao: 1709:

1720: 100b

Desligeste for samme Siur Botten tinglyst Hr: Rector Erich á Mønnike/n udj Bergen hans hannem meddelte Bøxellseddel dat: 9 April 1709, paa en Jord Kannike berget Kaldet, en Teig wed Gaarden Botten, bøxele/n eftergiven formedelst Stædetz Ringhed,

For Retten fremkom Per Hansen Soldat, og tilbød hans Stif Fader {Knud Pers/en} Niels Knudsen som war nerværende penge [for] $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{4}$ hud $\frac{1}{4}$ giedsch: udj Yttre Aalvige/n, som hand baade er Odel berettiget till som og udj Arf tilfalde/n. Hvorimod Stiffadere/n svarede naar hand i sin tid Kand til træde gaard/en wille hand dend afstaa og tage i mod penge hvormed begge ware tilfreds og begierede deres foreening udj Protcollen maatte indføres.

Som ingen indfant sig efter 3de gangers paaraabning som nogen Sager hafde indstefnt, eller hafde at i Rette føre; Saa blev til slutning, de Laurettes Mænd udnefnt, Retten tilstundende aar 1721 i stæden for de Elste og afgaaende at betiene, saasom Isac Berve, Arne Bircheland, hvilcke 2de haver deres Eed forinden for Laug Mande/n at aflægge, dernest bliver gamle Eedsorne Laug Rettens Mænd, nembl: Lars Wangdal, Per i Wandalen, Ole Tvet, Haaver Røchen, Nees(?) (Niels) Stenstøe, og Aschou Bircke, som ere de øfrige, Hvorefter Retten for dette Tinglaug og denne gang blev opsagd,

Anno 1720 dend 12 Novemb: blev almindelig Høste, Sage og Skatte Ting holden udj Graven, for Uldvig, Graven og Eidfjords Sogner og Tinglaug, overværende Fogden Sr: Oluf Larsen, samt efterskrefne \Edsorne/ Laug Rættes Mænd, naufnlig Wiching Følckedal, Helie Leyre, Ole Børsen, Michel Tvet, Ole Larsen Eye, Iver Gundersen, Johannes Espeland, og paa Magnus Leques Vegne Tomes Nielsen Haldanger.

Og blev efter Rettens Sættelse Underdanigst læst og forkyndt for tilstæde værende og Ting Søgende Almue,

1: Stadtholder Krag's Placat, som folio 96 er Extraheret.

2: Jligemaade Hr: Stift befalings Mands bref til Fogd/en dat: Aardal d: 21 Aug: 1720, om Kost af Lægderne til de 46 Mand af Obriste du Vals Reg: som skall arbeide paa Fæstning/en, efter tidens og Veyens Legnde!! (Lengde) af (.....?) skal forsiufnes,

1720: 101

Dernest

1: Lector Bornemans bœxell Seddel dat: Berg/en d: 2 Nob: 1720: paa 2 pund Smør i Lille Berge til Soldat Aslach Larsen Lille Berge som hans Fader Lars Iversen for hannem opsagt haver, bœxele/n befantes Half parten at wære betalt, og dend 2de ½ part at skal af dend bœxlende till Sommeren betales,

2: Ole Endresens Skiøde till Knud Svendsen Sæbøe [paa] 1 Spand Smør og Et Faarskind i dend Gaard Lund beliggende til Odel og Eye, derfor betalt 12 Rd:, til Vitterlighed underskreven og forseylet af Baar Spaanheim og Helge Løgren(?) (Leigre), dat: Lægre dend 21 Deb: 1717:

3: Elling Roarsens Obligation till Pouel Sivertsen Spaanheim paa 30 Rd: 3 mrk: Courant, der for pandsatt ham ½ Løb: udj Warberg, till Vitterlighed underskreven af Helge Leigre, og Torbiørn Lund, og daterit Kintzervig d: 25 Oct: 1720:

4: Hans Pouelsen Opheims Skiøde dateret Graven d: 30 Sept: 1704: hvorved hand Skiøder Odels og Løsnings Rætt paa Sr: Hendrich Miltzous Wegne, till Torbiørn og Iver Nesseim paa 2 Løber Smør, derfor at betale 85 Rd:, og derforuden at wære ham skyldig nembl: 40 Rd: og Iver 60 Rd: med videre, dat: og til Vidne, Jon Olsen, og Halst/en Bilde.

5: Christopher Ødvens Transport paa Odels Rætt/en i Gaarden Neesthuus till Erich Siursen som hand bebor, Og be:te Ødve har kiøbt af Hr: Wilhelm Frimand, for samme at have bekommet 40 Rd: og belover at holde Kiøberen Skadesløs Graven d: 13 Nob: 1720: til Vitterlighed Niels Spilde og Jon Seim.

Derefter Sagerne forretagen

1: Knud Knudsen Tvette paa sin Myndling Mari Halstens Daatters wegne ladet i Rette kalde Wiglich Warberg, at betale hanne/m Rente af udlagde Byxel penger (.....?) hand wed Dom war tildømt at tage sin bœxell igi/en, item Tingholds penge for det Aar hand nu beboer gaarde/n, Stefne Widnerne ware Helge Leyre, og Niels Moberg.

Dend Jndstefnte mødte iche, ey heller nogen paa hans Vegne at lyse forfald, hvorfor Stefne Mændene forklarede at Mande/n war paa Kongsberg, og gaf hans neste grande det tilk/iende,

Afsagd

Som dend Jndstefnte icke Møder, og befindes at hand har wæret frawærende, altsaa udsættes Sage/n till neste Rettens dag og Louflig Stefne Maal, at Jndkalde hanne/m,

1720: 101b

2: Olmoe Nielsen Møgletun ladet Stefne Knud Knudsen Tvette at møde J Rette paa sin Myndlings wegne Marite Halstens daatter, at betale hanne/m 3 Rd: 2 mrk: 8 s: som hanne/m efter hendes Fader er udlagd paa Skifted, og hand hverck/en har Kundet erholde Rede penger eller samme Udlæg,

Ovenbe:te Formynder war nerværende, wedgik Loulig Varsel, og prætenderede at hand burde bevise sit Kraf,

Citanten paa hans wegne sin Søn Niels Aalmosen Soldat Replicerede og begierte Rettens paaleg at Formynder/en maatte til neste Rettens dag producere det i hænde havende Skifte bref till Rettens og Sagens oplysning.

Afsagt

Sagen bewilges efter begge Parters Samtycke till opsættelse, neste Ting, Till hvilcket Formynderen paalægges det ergangne Skifte bref at i Rætte lægge paa det Sage/n Loulig Kand paaskiønnes saafremt hand iche self will for udeblivelse efter Lovens 1ste b: 4 Capt: 32 Art: undgielde, Jligemaader paaleges Citanten sin Sag at fulføre med hvad bevis hand formeener at have,

3: Torfind Findsen Stefnt Magnus Børse at andtage Penge for hans Faders Odels Jord som er udj Øfre Leque som hand tilholder sig Løsnings Rætt, saa at hvis der udj er meere endsom Jorde/n er Mageskifted hand will ham udløse, og ellers nedsatte udj Rett/en udj en forsegletpung med beretning at være 60 Rd:

Dertill Svarede dend Jndstefnte som tog imod Loulig Varsell, at hand holder sig till sit Mageskifte bref, og agted intet udj Sage/n videre at svare, ude/n at Citant/en wille være sindet at Stefne det efter Love/n,

Afsagt

Som denne Sag mellem Parterne haver andseende till Odels trette og Løsnings Rætt, og Lovens 5 bogs 3 Capt: 10 Art: Allernaadigst befaler at deslige til Aastædet skall hendvises, hvortill Contraparten sig haver hendschiøtt, Altsaa udsættes Sage/n i Saa maade til Louglig Stefnemaal, hvorefter paakiendelse efter Lovens bydende Skall paafølge,

1720: 102

4: Niels Wichenes Ladet ved de 2de Mænd Omund Wichnes og Od Haaim, i Rette kalde Christopher Ødve, till at i Rette legge hvad Adkomst brever hand haver paa dend Gaard Indre Wichnæs som Citanten holder sig for Odels og Løsnings Mand till, og tilbyder hannem nu Penger for 3 Spand det øfrige will hand ogsaa udløse saasom Gaarden 1 ½ Løb, dernest fremviste hand en pung hvorudj hand sagde at være 36 Rd: desligest Stefnt ham for Ulofl: Medfart, da Citanten war ude i Kongens tieniste,

Dend Jndstefnte møtte, Svarede at endschønt hand icke var stefnt i sit Huus, vill hand dog svare saavit hand fornøde/n agter, og er dette, hans Sigende, at naar Citanten frem Viser hvad Rett hand haver, saaso/m hand haver Eyendo/m i hænde, saa vill hand videre svare,

Derpaa Citanten i Rette lagde et Skiøde daterit Opheim d: 25 April 1648:, hvormed hand \will/ bevise at ½ L: S: og 2 L: Salt er loflig af Odels mande/n Iver Olsen, solt til Citantens Forfader Hald Michelse/n.

Contra parten Svarede at hand Jiche alle sine Adkomster og Ergangne Usvæcked Domme i hænde med sig haver og som dette er Een Aasteds Rætt og Odels Trætte Refererte hand sig till Loven, fremviste En Laugtings Do/m 1715 dat: 14 Sept: item En UnderRettes Dom dat: 15 Aug: 1718:

Derpaa blef Afsagd

Citanten Niels Wichnes som haver Jndstefnt Christopher Ødve, haver fremlagd et Gammelt Skiøde dermed at bevise sin Adkomst till det paastefnte Gods, derimod haver Contraparten fremlagd, En Laugtings Dom og en Under Rættes Dom, hvormed hand will bevise sig Odel Ejere, paaskyder og at have flere Adkomst brever, som hand agter paa Aastædet at producere. Og som dette er en Process om Odel og Løsnings Rætt, og hans Kongl: May:ts Allernaadigste Lovs 5 b: 3 C: 10 Art: byder og befaler at Saadanne Sager skall paa Aastædet Kiendes og paa dømmes, Saa udj allerunderd: følge Hendvises Parterne till Aastedet hvor Citanten sin Sag efter forregaaende Stefnemaal haver at Jndkalde og udføre alt til forventende Louflig Dom og paafølgelig omgang.

1720: 102b

5: Christopher Ødve hafde indstefnt Iver Halsen Wichnes!! (Wichnes) ved de 2de Mænd Lænds Mande/n Baar Spaanheim og Torckel Jonsen Wichnes, till at annamme bøxel Seddel

samt holde sig ergangne Domme efterretlig, paa $\frac{1}{2}$ Løb Smør $1\frac{3}{4}$ Løb Salt i Gaarden Wichnes, som og at holde sluttede Contract og Forening,

Dend Jndstefnte møtte icke saa og inge/n hans forhold at lyse hvorfor Stefnen vidnerne afhiemlede Stefnemaalet:

Derpaa Afsagd

Som Iver Halsen Wichnes icke self Møder, og Stefnen Vidnerne haver afhiemlet Stefnemaalet han/nem Louflig at være forkyndt, saa i Allerunderdanigst følge af Lovens 1ste bogs 4 Capit: 32 Art: forrelegges hannem Laugdag Neste Ting og Rettes dag at Møde saafremt hand icke efter Allerhøyst bette Lovens bydende will undgielde og have Skade for udeblivelse,

6: Hans Ellingsen Stefnen ved de 2de Stefnen Vidner Lens Mand/en og Wiglich Holckes!! Wigen, i Rette Kalde Daniel Eliassen Bagne, som hafde Christi Aslachs Datter til Egte, efter hans første Mand Kiel Ellingsen Bagne, paa Skifte er udlagd Citantens Fader Elling Hans/en for Giæld 2 eller half tredie Rd: hvilcke penger baade Citanten self som hans Sahl: Fader, haver Krævet og begiert efter Skifte brevetz udvis at maatte nyde, har det icke erhholdet, paastod derfor bemelte Skifte bref maatte Komme i Rette, og dend paastefnte til dømt betaling.

Til Sagen at Svare møtte dend tilstefnte icke, ey heller nogen paa hans Vegne at lyse forfald, hvorføre Stefnen vidnerne bleve paalagte Kalds maalet at afhiemle, som det skulle skee, svarede det ene widne at hand icke med war,

hvorpaa blev forafschediget

Efterdj begge Stefnen vidnerne icke/ haver været til sam/men da de skulle/ forkynde Stefnemaalet, altsaa Kand det icke for Gyldig andsees, saasom dend Jndstefnte icke møder, hvorføre Sagen udsættes till ny stefne Maal Loulig at Skee till Neste Ting, og dend indstefnte paalegges under Lovfens befaling og paafølgende bøder till samme Ting og tid at møde, da at Loufl: Kiendelse skall paafølge,

1720: 103

7: Johan Hansen Gram paa en Borger udj Bergen Niels Jørgensens wegne, wed Stefnen Vidne Ole Baarsen og Siur Leque ladet i Rette Kalde Dorete Ols daatter, at betale 10 Rd: 1 mrk: 6 s: som hendes Sahl: Mand Gunder Nielsen er hannem Skyldig, hvicken Giæld icke udj Skifted er andgiven,

Dend Jndstefnte Enke møtte for Retten wedtog Loulig Varsel.

Derpaa Jndlagde Citanten et skriftlig Jndleg, saaso/m lyder Saaledes Og blev tilspurt hvad fuldmagt hand hafde hvorpaa hand den i Rette lagde af følgende Jndhold, Dernest andviste en Specification paa Debet og Credit under Niels Jørgensens haand dat: Bergen d: 6 Maj 1720:

Dend Jndstefnte Enke svarede {tillige} at hendes Laugwæрге var icke tilstæde for hende, udj Sagen at Kunde Svare saasom hun en!! En fattig Enke icke hafde dend forstand og Skiøn hvad hun Kunde Svare, hafde ellers med sig 2de Mænd Baar Lilletun og Sven Sæbøe, som godvillige Vidner at wille widne hvad de om Sage/n war widende,

den første war for Rette/n til Stæde og godvillig aflagde sin Corporlige Eed med opragte Fingre, og forklarede at Aaret førend hand døde dend omelte Mand Knud!! (Gunder?) Nielsen som nu bliver tilstundende Waar 3 aar [siden]?, war de begge i Bergen, og kom dend døde Mand til Attestanten i Jørgen Brunkost huus og sagde Gudvære Lof nu er ieg Klar med dend Niels Jørgens/en nu skall hand icke skende paa mig, bad saa Attestanten at legge et got Oord!! (Ord) for ham hos Jørgen BrunKost at hand Kunde faae warer til borgs,

Afsagt,

Som Enken beklager sig icke self som et Enfoldig Quindfolck at Kand svare i Sage/n mens begiered hendes Laug wærges at maatte svare, det befindes og at Skifte efter hendes Mand er holdet, og at børnenes Formynder icke er til Wedermæhle Stefnt, Saa er ej det ene af Enke/n paa Raabte Widne Svend Sæbøe icke tilstæde, Altsaa i følge af Lovens 1 bogs 13 C: 15 Art: bevilges hende Lougdag til neste ting, hvor som helst da Enke/n med Loug Wærges samt Widnet haver at møde og med hafve Niels Jørgensens bog som den afdøde Mand haver haft, samt videre udj Sagen at svare saafremt de for Udeblivelse icke efter Loven will blive andseet,

1720: 103b

8: Abraham Knudsen, ladet i Rette Kalde Dorete Olsdaatter at andhøre hans paastand om en Contract melle/m hendes Mand Gunder Nielsen, till formeene doms erholdelse, herom at have wæret overværende Halsten Nielsen Garetun, at gjøre forklaring,

Der mod Svarede Enken som war for Retten nerwærende og wedstoed Louglig Warsel, at hun aldeles indtet wiste om nogen forlig, Kunde og som En enfoldig Enke hvorefter hendes Mands død er holdet Skifte icke svare til noget,

Citanten tilkiendegav forligelsen, sagde at dend sahl: Mand hafde indgaaed forliget at hand soldte ham Jord og Græsslaat af 3 spand og et Maal i Ager, for 6 Rd: Aarlig og derimod skulle hand holde ham huserne vedlige till at forvare sit høe og Korn udj, hvilcket icke blef efterkommet, formoder derfor at Enke/n bør erstatte ham sin Skade,

Dend paaberaabte Mand som skulle wide om Sagen blef fremkaldet, som negtede aldeles at hand icke wiste noget om deres forlig, mens well Kunde erindre sig dog icke Rettere efter 3 aars forløb neml: at Citante/n bad ha/m at legge et Got ord for han/nem,

J det øfrige svarede Enken at hun for dette aar om nogen Skade skulle skee skulle gjøre ham got,

Afsagd

Citantens paastand og forrebragte forlig med dend afdøde Mand, Kand icke blive andseet, Mens saavit for dette Aar som Enken haver leyet ham og hand icke beviser hvorledes huserne ere udj saadan slet Stand og icke Loufør at hans Høe og Korn skulde være beskadiget, hvilcket Enken tilstaar om saa skulle være hun hanne/m udj billighed will betale, Altsaa har hand icke haft nogen føye denne Process mod hende at føre, hvorfor hun for denne sinde frikiendes,

9: Tollef Danielsen i Rette Kaldet Poul Halland!! (Hallanger) at betale han/nem Landskyld som hand i hans Citantens Umyndiges Aar har oppebaaret af Are (A?)nders/en

1720: 104

for et Aar 19 mrk: 9 s: efter at Odelskatte/n er fradrag/en, saa Resterende Arf, efter sin farbroders børn, hvis Fader war Hr: Augustinus saa vit som paa Citantens Andpart Kand Komme.

Dend Jndstefnte svarede at hand well haver oppebaaret bemelte Penger, mens haft ham i 2 aar udj sit brød, formeente og at hans formynder burde søgt i Rette tid om hand hafde noget at fordre, sagde derhos at have Stefnt 2de Vidner herom at gjøre forklaring,

Citanten negtede ey at være Stefnt vidner at andhøre hvilcket og blef af Contrapart/en tilstaaed, videre hafde parterne icke.

Afsagt,

Som dend Indstefntes Widners forklaring at paa høre dend Paagielde og Citanten iche er tilstefnt, saa og Kand dend Indstefnte iche fragaa skylden, alleene paaskyder at hand haver haft ham udj sit brød i 2 aar da hand war liden og Umyndig, mens Citanten benegter, saa fornødiges først efter Loven at hand til Widner at andhøre bør være loflig Stefnt, og dernest at forskaffe bevis till neste ting hvor gammel hand var da hand war udj Poul Hallangers Huus, hvorefter endelig Dom skall paafølge,

10: Paa {Aslach} \Torbiørn/ Alachsens!! (Aslachsens) Wegne som war frawærende, fremkom paa hans wegne for Rett/en Aslach Aslachsen, og lyste hans Penge Mangel paa ½ Løb udj Espeland som hand holder sig Odel berrettiget till, og nu iche formedelst samme Loufl: forfald Kand indløse, begierte at hans paastand maatte udj Protocollen indføres som blef bevilget som ovenmelt.

Som Dagen war forløben blef Tinget till i Morgen opsatt,

Dend 13 Novemb: dagen efter blef efter Rettens Settelse Publiceret

1: Hr: Hendrich Mønnikens bœxell Seddel dat: 7 Nob: 1720 till {Ole} \Siur/ Hylden paa 15 ¾ mrk: Lyse Closter Godset, som Præsteboelet er bœxell Raadig.

2: dito dat: 14 Februarij 1714 paa ½ L: S: 1 buxsk: ½ L: Salt udj Haaem Præsteboels Gods, og till Ole Olsen Hausnes, bexele/n betalt efter Loven.

3: Lars Pedersen Tvets Skiøde paa ½ L: Smør \ 1 ½ gsk: ¼ L: Salt / til sin Søn Wichlich Larsen \Holke(svig?)/ udj Gaarden Hallanger i Ulvigs Sogn hvorfor er betalt 50 Rd., og wed aparte Gave bref forært ham ½ L: 1 ½ gsk: ¼ Løb S: [Salt] saa hand Eyer 1 L: Smør 3 gsk: og ½ Løb Salt, Till Vitterlighed Thomes Hallanger, og Olle Hylle dat: Eide Tingsted d: 13 Novb: 1720: NB: Ovenbe:te Gaard heder Tvetø,

1720: 104b

4: Jon Westreims Gave bref till sin Søn Siur Jonsen paa ½ L: Smør udj Westreim, belovet at giøre sine Andre børn Jefnet, till Vitterlighed forseylet af Torchel Opheim, Anders Wambem, dat: Eide dend 8de Aug: 1720.

5: Anna Catharina Smit, afg: Sahl: Sornskriver Jesper Svartzkopfs Encke, hendes Skiøde dat: Bergen d: 31 Julij 1720, udgiven till Magist: Peder Alstrup, Sogne Præst till Bamble ved Kragerøe i Norge, paa Gaarden Lille Graven i Hardanger og Gravens!! skylder 2 ½ Løb Smør, desligest Inventario: 16 Kiør, 18te/n Faar, 8te gedder, 1 gra Oxe, 2de Arbeds Hors, 1 quern huus med Quern, 1 Jern Ambolt, 1 hammer, 1 tang, 1 blæs belg, 1 Korn bingepaa Staburet, 2de Sængestæder neml: 1 Karm og 1 himmel sæng, Plau Redskab, Piker (Lanser?), Leer (Ljåer), Sigder, 2de Slæder og River, Item Gaardens aufling og Sæed, for alt at have bekommet Rede penger 770 Rd., Till Vitterlighed med hende underskrevet af Hr: Magister Johan Widing Sogne Præst til Ny Kircken, og hendes Loug Væрге Niels Bagge By Fogd i Bergen.

6: Hans Poulsen Opheim bœxlet till Lars Knudsen 1 Løb Smør udj Gaarden Hagestad, bœxele/n at være efter Loven betalt, dateret Opheim d: 2 Novb: 1720:

7: Hr: Magist: Jørgen Broses bœxel Seddel dat: Ullensvang d: 29 Maj 1709, till Od Olsen udj Torblau i Uldvig 1 Løb Smør, bœxele/n at være betalt med 10 Rd:

8: Lars og Friderich Andveds Sønner paa Eigne og Søster Trine Ares Daatters Wegne transporteret till Jon Larsen deres Odels Rett till ½ L: Smør og 3 mrk: Smør i Gaarden Ystaas, till Odel og Eyendom, saasom hand derfor har betalt 26 Rd: Skiødet dateret Gravens Ting d: 13 Nob: 1720: og til Vitterlighed og forseylet af Niels Spilden og Wiching Dalle/n,

9: Hr: Magister Broses bxel!! (bøxel) Sedel paa 5 ½ Spd: S: udj Warberg i Uldvig som Knud Knudsen Tvete bøxler paa sin Myndlings Wegne Marite Halstens daatter hun self eyer, mens Præsten bøxel Retten, findes icke meldt hvad bøxell er betalt,

10: Paal Hiemevold, Solt till Ole Asbiørnsen Tvete 3 Spand i samme Gaard, hvorfor hand fornøyelig er betalt, Skiødet dat: Gravens Tingsted dend 12 Novb: 1720, til Vitterligh: Baar Spaanheim og Ole Baarss:

11: Halsten Omunsen Warberg, Solt till Gutorm Christiansen Røyse 11 3/8 mrk: S: udj Gaard/en Røyse, derfor fornøyelig betalt, Skiødet dat: 12 Nob: 1720, til Vitterlighed Halsten Garetun, Lase Møckletun,

12: Dito Solt till Gutorm Christiansøen!! Lægre 11 3/8 mrk: udj Røyse, derfor at være betalt, dat: 12 Nob: 1720, og til Vitterlighed Halsten Garetun og Lasse Myckletun.

1720: 105

Dernest blef Sagerne forretagen, saasom

1: Corporal Andfin Torbiørnsen nedre Leque ladet J Rette Kalde Lænds Mand Baar Spaanheim som nærværende for Retten tilstod og wedtog Louglic warsel og tilsag/n at svare, Som er at hand Citanten paastaar at Lændsmande/n maatte fremvise sine Adkomster till Gaarde/n Nedre Leque ½ L: Smør med 1 td: Salt med overbøxell som Citantens Fader haver Pandsatt, og nu will som Odel berettiget Jndløse sit Odels Gods Jgien, Sagde Ellers at hans Penge Mangel war Lyst medens hand war ude i Kongens tieniste.

Lænds Manden Producerede for icke at wille opholde Sagen, 1: Torbiørn Andfindsens Original Obligation dat: 22 Maj 1680: af følgende Jndhold, lydende paa 90 Rd: in Specie. Dernest en Odels Dom af Sornskriveren Mandrup Funch og LauRetted forseylet og Gaaen 1695: d: 11 Martj, hvis Final er af følgende Jndhold, saavit sees Kand, Hvorefter hand sagde at omendschiønt hand haver Eyendoms Dom og Hæfd paa Godset, will hand dog tage mod Penger efter Pante brevvetz forskrivelse, Saa og 29 Rd: og med hvad widere paaløbende Renter og Omkostninger,

Citanten Svarede naar hand seer bevis for samme 29 Rd: heller og hvad hans Fader schyldig bliver will hand samme fornøye{t},

Derpaa begierede Baar Spaanheim opsettelse till neste Rettens dag som Citanten bevilgelde,!!

Forinden Kiendelse udj Sagen blef afsagd, da træffede Parterne wed Rettens mellem handling wenlig Forlig, at Corporal Andfing Torbiørnsen wille og skulle betale hans Faders Gield for det paastefnte Jorde Gods till Baar Spaanum med Rede Penger Et Hundrede og Atten Rd: tre Mrk: Courant Mynt beregnet, hvormod (hvorimod) alle prætentioner paa begge Sider skall være ophæved, hvilcket de med haande baand for Retten Stadfæsted,

2: Jon Seim ladet wed Lænds Manden og (.)ul Siursen i Rette kalde Anders Legre efter forige Tiltale og Laug dags forreleggelse,

dend Jndstefnte møtte icke, og Stefne widnerne ædlig forklarede hanne/m Loufl: at have Stefnt i hans Huus og forkynt det for hans Kone siden Manden fantes icke hieme,

Citanten begierte at dend Udeblivende maatte paalegges neste Ting at møde til hvilcke/n tid hand og Vidned Tore Husmand som icke heller møtte will indstefne, hvorefore Parterne i følge af Lovens 1 b: 4 og 5 Capt: Art: uden noge/n ophold at møde.

1720: 105b

1: Læst Mad: Sahl: Weyners bøxel Seddel dat: Lille Graven d: 12 Nob: 1720 till Ole Gunderse/n Holve udgiv/en bøxele/n efter Loven at være betalt.

2: Olmoe Nielsens Gave bref paa $\frac{1}{2}$ L: 1 $\frac{3}{4}$ mrk: S: 1 bucksch: $\frac{1}{2}$ Ksch: til sin Søn Niels Olmoesen udj hans Eyende Gaard Garethun at beholde till Odel og Eiendom, belover efter Loven at gjøre sine andre børn hiefnet, breffvet dat: Gravens Tingsted d: 12 Novb: 1720, til vitterlighed forseylet af Torsten Herrey, og Baar Lillethun,

3: Baar Spaanheims Skiøde dat: Gravens Tingsted d: 12 Novbr: 1720 paa 1 Spand Smør udj Gaarden Spaanheim till hans Søn Ole Baarsen, Hustru og hans andre Arvinger till Odel og Eyendom, derfor at have bekommet fornøvelig betaling med 23 Rd., til Vitterlighed underskrevet og forseylet af Thomes Hallanger og Paal Baarsen.

Lænds Manden Baar Spaanheim efter Fogden Sr: Oluf Larsens Ordre hafde J Rette Kaldet Jens Sæ, og Ole Torsten[en] samt fleere værende Folck paa Gaarde/n Sæ, item Nermeste Nabo Michel Tvet, till at gjøre Forklaring hvad denne/m er widende hvorledes det afdøde Mennische som skall have ombragt sig self med et Reb, er af denne/m Død befunden samme Qvinde Katle Olsdaatter.

De bemelte Jndstefnte war tilstæde, og Fremstoed Jens Sæ som forklarede at omtrent sidst udj Augustj Maaned Paa en Mandag efter daufre Maal Kom \hand/ i fra hans Tey \og Arbeide/ og ville gaa hend i Ole Nielsens \hans Svogers/ Staboed at hente En Sag, at schere nogle Note Kagler, og som hand Kom inden for døren i Staburet, da blef hand var et Quindmennische ligesom stod paa Krucke, og som hand løfte sit Hoved op at see derpaa da blef hand war at Quind Mennischet hengte udj Et Reeb, derpaa hand strax baglenges af forferdelse trede udaf Døren, og gick till Tosten Sæds Kone Anne Anders Daatter som Kom gaaendes, og berettede hende denne Ugreselig Gierning at ded Døde Quindfilck befantes Hængendes, Derefter gick Ane Anders Daatter till Sidsele Torfinds daatter, og Skickte bud efter Huus Mande/n Lars Svends/en og Kom derefter bemelte Hus Mand og gick med Attestanten ind udj Stafboen og skar Rebet i Sønder, og luckte døren till, og gick strax till Sogne Præste/n Hr: Hendrich á Mønnichen og gaf ham det til Kiende, Spurte ham til Raads, og derefter blef giort en Kiste till (afdø?)de hvorudj blef lagt, widere forklarede og sagde hand at hun (den af)døde Kone har haft dend Svaghed og Legemedtz breck, Under

1720: 106

tiden som hun var fra sit Vit og Sands,

herom \Videre/ forklaring at gjøre war og Endelig Jndstefnt Lars Amundsen Husmand i Erdal, Mons Olsen Meehuus, Tosten Olsen Herre og Helge Leyre hvilcke efter Eden war med opragte Fingre (af?)lad, fremstod

1: Ole Tostensen, Forklarede at hand omtrent fire Aar siden fandt hende paa Kieenes Stranden op under en liden steen som war som Skifte, og saa hende sidde som et Tose wusen Mennische, gick saa til hende og udj Venlighed talte hende till for at faa hende med sig hiem till hendes huus, siden hand hafde hørt af andre at hun var bleven underlig i hovedet, hvorpaa hand endelig med Magt tog hende og førte hende i baade/n, holt hende stedse at hun iche skulle Springe i Søen, og En woxen gut Od Nielsen som war hendes Mands broder Rode dem till Hendes Huus og Hendes Mand iche war hiemme, siden maatte andre paa Gaarde/n holde Vagt over hende till andre Quelle/n, dend tid dette passerte war Attestanten hos sin Fader paa Gaarde/n Sæ boende.

2: Michel Tvet Eedsoren LaugRettes Mand og som neste Grande want wed Corporlige Eed, at hand {altid} side/n hun blef gift for omtrent 6 á 7 aars tid Med hendes Mand som (Ar?)bedede og kom til h(?)s sæde paa Gaarde/n Sæ, Ofte og Mange Ganger har seet,

fornummet og hørt hende være som half galen og Underlig i hovedet, widere wed hand iche at Kand forklare.

3: Lars Aamundsen efter aflagde Eed, forklarede at dend tid som det 1ste Widne Ole Torstensen har forklared, og de hafde hørt hun war bortløben, tilbød hand sig at wille fare med ham at hente hende hiem, og svarede hand Wj tor (tør) iche være saa mange ieg meen at locke hende, samme dag Kom da Ole Torstensen med hende hiem og saa hand han/nem i baade/n sidde i baaden og holde hende i Favne/n, og at de leedte!! (ledede?) hende i sit huus, derefter fore Attestanten hiem til sit H(...?) Erdal, widere wed hand iche.

5: Mons Olsen Meehuus som bor neste Gaard wed Sæ, forklarede og efter aflagde Eed, at hand ofte og Mange Gange har hørt det af hendes Egen Mand Ole Nielse/n beklage sig over hans Kones Wanckel Modighed og Raserie, saa vell som af alle omckring boende og det omtrent en 5 á 6 aar at hand har hørt det, mens iche wæret hos naar hun har wæret saaledes fra sin Sands, widere wiste hand iche,

6: Tosten Herre ligesaa efter sin aflagde Eed forklarede at hand Mange Gange har hørt at dend afdøde Quinde har

1720: 106b

wæret halfgal og forrygt i sit hoved undertiden, og Een gang som hendes Mand war Sage Mester hos Attestanten, Kom hun alleene i en baad og hafde en lide/n bøtte Melk til hendes Mand, og springer op paa Sage/n og Kaster dend fra sig, løber saa hastig i baade/n igi/en, og wille iche tøve at tale med nog/en, mens Rode sin wey, og Klagede Manden sig baade dend tid som mange Ganger tilforne over hendes Wanckelmodighed og Sindetz Skrøbelighed, widere iche hafde at forklare.

7: Helge Leyre Eedsore/n Lou Rettes Mand efter Eed/en udsagde at hand haver hørt ofte og af Mange Mennisker hendes Daarlighed, og Vandkelmodighed, mens iche seet hende i denne slette tilstand, widere icke widende, uden at da hendes brøllups dag war, saa war det med nøde/n hun Kunde føres til Kierke/n derfor.

8: Hans Wig efter Eed forklarede at omtrent udj 2de aar side/n hand kom af Kongens tjeniste har hand hørt hendes Da[a]rlighed af mange fortælle og sige widere iche afviste.

Derefter tilpurte Fogden samtlig Widnerne under deres aflagde Eed, om de nogen tid hafde hørt af andre sige heller fornummet og seet at dend afdøde Quinde Katle Olsdaatter og hendes Mand Ole Nielsen Hotle udj deres Egteskab har levet Uforligelig eller U-Christelig hvorved hende noge/n Wanckel Modighed og Galskab Kunde foraarsages, Dertill de samtlig svarede at de aldrig saadant er widende mens har iche andet fornummet end som bemelte 2de Persohner som Christelig Egtefolck har Levet Forligelig, Eenig og Samdregtig som det sig burde, med hverandre, Det samme sagde alle tilstæde wærende Almue at de og Kunde med sandhed bewidne og bekræfte.

Endelig forklarede de tilstede wærende at det Jndstefnte Widne Lars Svensøn icke Kunde Komme formedelst Jis som ligger i Strande/n og er hvercken gaende eller Roende, og til Lands er det for høye bratte berge Umueligt at Kome, Enke Mande/n som iche war tilstæde, forklarede Almue/n og at hand war af Sorg wankelmodig og Svag og Kunde iche Komme til Tinget,

Dernest blef\af (Fogden?)/ Spurt hvor Manden Var da hans Quinde forgiorde sig, hvor till Widnet Tosten Herre svarede at hand stod paa hans Sag for aarlig Løn accorderet, mens dend dag som denne Gierning skede war Attestanten paa Reise till Bergen, og efter hans hiemkomst har hans Kone forklaret at hand war og Skar bord dend dag. De andre Widner Hans Wig og Jens Sæ forklarede at hand war ved sagen og dend sidste gik til han/nem og gaf ham sine!! (sin) Kones Død (.)g tilkiende og hvorledes de befante hende, som Kom derefter hie/m,

1720: 107

Videre war icke at tilspørge Widnerne hvorpaa Fogden begierede af Rette/n en Dom om hendes Legeme skulle tilstædes Christe/n Jord og Kirkegaard, siden at hun staar udj Et Nøste og aaben Jorde/n

Afsagt,

Det befindes af de nu for Retten til stæde værende og afhørte Widner, saasom af Jens Sæ der er dend døde Quinde Katle Ols daatters broder, at da hand Gick af sit Arbeide og fra sin Tey, hiemb og til hendes og Hendes Mands Staboed at tage en Sag, blef hand hende var død hengendes udj et Reeb, Og af de andre Vidners omstendelige forklaring fornemmes Kand at hun i Levende Live har ofte og mange Ganger været Wanckelmodig og som halgale/n og fra sin Sands, fornemmelig af Ole Tostensens og Lars Aamundsens Eedlig Forklaring, nembl: at dend første formedelst saadan hendes tilstand omtrent for 4re Aar siden war med en woxen dreng hendes Mands broder hendroed og hendted hende hiem fra Kietnes Stranden hvor hun fantes under en Steen indkrøben, og dend Ande/n Lars Aamunsen som samme tid ville falt hannem til hielp hafde seet hende i saadan hendes Skrøbelig Stand hiemkommen, Mickel Tvette haver udj 6 á 7 aars tid seet og fornumet hende udj hendes Levende Live som halfgalen og Underlig i hovedet at hafve været, og de Øfrige Widner ligeledes En Stemmig udsagde og forklaret at have hørt saadan hendes Sinds merkelig Feyl og Svaghed af andre og hendes Mand beklaget og Sagt, Da som hans Kongl: May:ts Allernaadigst udgifne Lovs 6te bogs 7 Capit: 21 Art: tillader denne/m som sig self ombringer udj Sygdom og Raserie at maa begraves udj Kirkegaarden, Altsaa af ovenstaaende bevislig Omstendighed og giorte forklaring Kand fornemmes at dend død funde/n Quinde Katle Olsdaatter udj saadan sin Svaghed haver maattet ombragt, og udj underd:st følge af Allerhøyst bemelte Lovens tilladelse, Kiendes for Rett og billig at hendes Døde Legeme maa begraves udj Christen Jord paa Kirkegaard, Og hendes boes Lod till hendes Arvinger hiemfalden,

1720: 107b

Fra Sommer tinget war af Hr: Hendrich á Mønnichen i Rette Kaldet Asslach Torbiørnsen og hans Søn, desligeste og Jndstefnt og andgivet Ole Hansen Aandeland hvorum nermere folio 93 findes Andført, hvor for af Retten blef Tilspurt Lænds Mande/n om de igi/en ware Jndstefnte, derpaa hand Svarede Ney, og som Sag Søgeren hverken self eller nogen paa hans wegne møder Sagerne at udføre altsaa efter forhend udj Sage/n førte acter og efter Loven findes de Jndstefnte for dend tiltale og Søge maal Frj for Præstens (And?)givelse og i Rette settelse for denne Gang,

Sluttelig blef læst Randvey Rasmus [daatters] Skiøde dat: Graven d: 12 9br: 1720: hvor wed hun haver afhend med hendes Loug wærg Niels Maabøes samtøcke, till Arne Leyre ½ pd: S: og 1 faarsch: udj Moen med bøkell, ½ pd: uden bøkell i samme Gaard og 6 mrk: udj Sæbøe hvilket sidste Liuse Closters Eyere bøkler, hvorfor hand har faaed betaling efter accord, Till Vitterlighed, Laug Verg[e] Niels Maabøe, Knud Jonsen, Rasmus Jonsøen!!, Halste/n Garetun, Tosten Herøe med deres boemerker og Signeter undertegnet og Forseylet.

Derefter blef opnefnt Laug Rettet som tilstundende Aar Rett/en skulle biwaahne, saaso/m Halsten Bilde, Aamund Syfnestvet i Uldvig, Niels i Schaar, Niels Hansen Følckedal, Jørgen Torkeldsen Traa, Niels Hallanger, Endre Hallanger og Gutorm Erdal, hvilcke sidste Fem som

icke tilforne har været Loug Rettens Mænd, paalegges betimelig at aflegge deres Eed for Laug Mande/n, forinde/n de Rette/n betiener, og det efter Lovens bydende bøder,

Anno 1720 dend 16 Novembr: blev Sage og Skatte Høste Tinget holdet for Kintzervig, Ullensvang, Odde og Røldals Sogner, over værende Fogden Sr: Oluf Larsen, Lænds Manden Lars Beck, og Eedsorne Laug Rettens Mænd Michel Tochem paa hvis Wegne Brynild Tioflot, T(...?)n Aase, Isacc Raude, Omund Bue, Jacob Roude, Jacob Huuse, (Per?) Ureim, og Sven Berve,

hvorda efter Rettens Settelse (ble)f underd: publiceret hans Excellentz Hr: vell(?) Stadholders Placat som fol: 95 er Extraheret, og Hr: Stift Amt Mands ordre fol: 100 extraheret, item Slodtzlovens ordre om Stand quarteret for hvert Compagnie 6 under officerer og 2 tambour, daglig 1 s: og et aar 3 rd: 77 s; dateret 8 Julj 1720.

1720: 108

Dernest blev publiceret

1: Præsten Hr: Jørgen Frises bøxel Seddel, dat: Soldal d: 5 Nob: 1715: till Jacob Jacobsen, Røldals Præste gaard skylder ½ Løb Smør, bøxellen efter Loven at være ham betalt,

2: dito dat: 17 Junj 1720: till Lars Knudsen 1 pund og Sex Marcker udj Heggreland i Røldal, bøxelen efter Loven betalt,

3: Stift Skrifer David Voigts bøxel Seddel dat: Stav: d: 18 Oct: 1720, paa ½ Løb 6 mrk: udj Gaarden Røldals Kircke gods, Øfre Bierge og Øde gaard Østhuus, bøxel/en efter gamle Utinglyste bøxell Seddel af 6 Ap: 1698: som skall lyde paa 1 L: 12 mrk: Smør, till {Dagfin} Halvor Dagfindsen, hvoraf Rest/en forhend er opsagt;

3: dito dat: 22 Oct: 1712 paa 9 mrk: S: udj Louno!! (Lone), Røldals Annex bøxel Raadig, mens Michel Rasmusen Eyer bøxelen betalt efter Love/n.

4: dito af 19 Maj 1720: paa 18 mrk: udj Annex Gaarden Lov(n..?) (Lone?) till Leylending Michel Knudsen, bøxelen at være Lofl: betalt, hvilcke/n Jordepart hans Moder for hanne/m har opsagt,

5: Stift Skrifer Hans Hvids bøxel Seddel dat: Damsgaard d: 4 N: 1720 paa ½ L: S: 1 fsch: 1 Gedsk: udj: Jnstenes, Kintzervig Kirke tilhørende, till Jørgen Andersen, efter Frelse Seddel dat: 14 D: 1697: frj for bøxell saaso/m Jorden er øde optage/n,

6: Sahl: Mandrup Funches bøxel Seddel dat: Lille Graven d: 5 Feb: 1707 paa 1 L: 6 ½ Mrk: S: deraf Eyende ½ L: 6 mrk:, bøx/elen betalt af Leylendingen Rasmus Gabrielsen Ystenes udj samme Gaard.

Derefter blev Jndstefnte Sager forretagen,

1: Lars Johansen Aalvig ladet wed Læns Mand Lars Beck, og Iver Hofland ladet Stefne Torgiels Hause, at møde i Rette med Skifte brevet efter Lars Torgielse/n Age, for at erholde Rigtighed og Leverantz hos hannem for sin Hustru Gyrij Jons Daatters tilfaldne Arf, som hand i Mindelighed som Formynder iche efter mange andmodninger har willet præstere,

Paa dend tilstefntes wegne møtte hans Broder Johannes Age og svarede at hans broder war paa sin Reise til Karsund, Producerede udj Rette det paastefnte Skifte bref, og tog till Gienmæle udj Sagen, med forklaring at hand meente at Citanten war fornøyet, Ellers wiste hand iche widere at svare, men forlangede Laug dag til neste Ting

Afsagt

Som dend Jndstefnte for Loulig forfald iche Kand møde og hand som Formynder bør være til wædermehle (...?) Sagen at tilsvare, saa forrelegges hann/em neste Ting at møde og svare,

1720: 108b

2: Ole Wichinsøen!! paa sin Søn Iver Olsens wegne ladet ved forbe:te Kalds Mænd Siur Tostensen Kæpse at betale hann/em Resterende 1 Rd: 2 mrk: paa sin Hustrues wegne, saaso/m Skylde/n war 3 Rd: 2 mrk: og udj Skifted iche meere er udlagd endso/m 2 Rd: som hand har Krævet og erholdet,

Paa dend Jndstefntes wegne maatte!! (møtte) hans Svoger Endre Beckevig og svarede at Citanten war self paa Skifted og fordrede iche meere end som 2 Rd: som han/nem og!! (af?) Sornskrivere/n blev udlagd hvilcket hand med Skiftebrevet will bevise og begierte dertil opsettelse,

Citanten Negtede iche at hand io war paa Skifted, hafde og hørt hans Udlæg, og iche gjorde nogen imodsigelse, og sagde ydermeere at hand iche war widende meere ey heller tilstod Enke/n meere end som 2 Rd: mens hans Søn siger det at være 1 Rd: 2 mrk: meere, war saa opsættelse bevilget

Afsagd

Sagen beror till Neste ting efter forregaende begier og Samtøcke til hvilck/en tid Parterne da haver at møde.

3: Jon Asbiørnsen Øfre Quale ladet i Rette Kalde Heylef Jonsen Øfre Quale efter Skriftlig Stefning saa lydende.

Dend Jndstefnte møtte wedtog Loulig warsel, svarede at hand iche wed sig skyldig, forlangede derfor at Syn og Grandskning paa Aastedet maatte skeep, som hand agter at paastefne saaso/m hand dend forige Forretning som Citant iche haver erholdet beskreven eller begiert,

Afsagt

Sagen som er Marckeschiell og Engeslaatte wedkommende som behøver siufn og Grandschning, Saa hendvises den efter Lovens 1ste bogs 16 Capit: till Aastedet efter Louflig Varsell at paaskiønnes og adskilles, hvilcket Parterne Kand holde sig efterretlig at fuldføre.

Som dagen blev forløben saa blev Retten opsold!! (opsatt?) till over Morgen Mandagen dend 18 Nobr:

Dend 18de betientes Retten igien og efter dens sættelse blev først publiceret,

1: Poul O(lsen?)s Langeseters Skiøde daterit Kintzervig d: 28 ot!! (oct:?) 1720 hvorved hand haver Solt Lars Gundersen, 1 ½ Spand eller 27 mrk: Smør udj Langeseter, der for bekommet Penger 36 Rd:r og det til Odel og Eyendom som berettiget efter Skiøde og ergangne Dom d: 30 April 1718, till Vitterlighed af Tosten og Jacob Huus forseylet,

1720: 109

2: Hr: Ole Storm Proust i Bergen hans bøkell Seddel till Ole Erichsen Mitnes paa 1 ½ L: i samme Gaard, Kors Kircken benificeret, og bøkell 8 Rd: betalt, dat: Berg/en d: 13 Martj 1693, og nu først ting lyst,

3: Fogden Oluf Larsens bøkell Seddel dat: Huus Tingsted dend 9 Nob: 1717 paa 3 Spand Smør Kongens Gods udj Gaarden Berve bøklet till Hald Isachsen, som gl: Knud brugte,

4: Andved Torbiørnsen Bustethuns Skiøde dat: Kintzervig Tingsted dend 15 Novb: 1720, hvorved hand har Solt og over draget till hans broder Michel Torbiørnsen og hans Arvinger 1 L: Smør med bœxell og Herlighed udj Gaarden Øfre Berven Indre Thun, till Odel og Eyendom, derfor at have bekommet efter slutted foreening 60 Rd: siger Sextj Rd:, till witterlighed med forseylet af hans broder Svend Berven, og Svoger Samson Frønes,

5: Aslach Olsen Bervens bœxell Seddel, dat: 28 Oct: 1707: og 18 N: 1720 paa 5 Spand S: udj nedre Berven, till Isach Persen, hvoraf 2 ½ Sp: denne sidste dat: er bœxlet hann/em, og af wærfaderen Robbert Olsen for Alder, blindhed, og Svaghed hannem opsagt.

6: Hr: Magist: Jørgen Jensen Broses bœxel Seddel dat: 4 Nob: 1720 paa 2 Løber benificeret Gods udj Mæland till Peder Iversøn efter dend forige bœxel Seddel in April 1695: icke tinglyst,

7: Jligemaade dat: 28 Oct: 1720: paa 2 L: 6 Mrk: Sm: udj Qualnes hvortill hand er bœxel Raadig, bœxlet till Engebrect Christophersen, hvoraf Baronen RosenCrantz eyer uden bœxell 1 ½ Sp: og Resten Eyer dend bœxlende self,

8: dito dat: 28 Oct: 1720: till Tosten Mathisen Qualnæs paa 1 L: 3 mrk: Sm: udj Qualnes efter bœxell Seddel dend 12 April 1717 som ey er bleven Tingslyst.

9: dito dat: 4 Nob: 1720 paa 1 ½ Spand Sm: udj Gaarden Aachre till Dag Aachre efter Utinglyste bœxell Seddel dat: in Ao: 1693: som berettes at wære udj Niels Persens tid.

10: Noch hans bœxell Seddel dat: 24 Oct: 1720 paa ½ pd: S: og 1/5 Løb: Salt udj Lille Røtten till Lars Augustinessøn efter forrige bœxel Seddel dat: 3 Nob: 1697, som ey war tinglyst,

11: Hr: Rector Mønnicken bœxlet 9 mrk: Smør i Wandsvig til J(acob?) Houland Rectorats Gods, bœxelen efter Loven betalt, dat: Berg/en (..?) Oct: 1720.

12: dito paa 9 mrk: udj Houfl: eller Wangsvig till Knud Iversen efter gl: Utinglyst bœxel Seddel 22 No: 1697: saasom 9 mrk: till Jacob Knudse/n er opsagt.

13: Lorentz Peters/en Kiøbke bœxlet 3 Spd: S: 1 ½ L: Salt till Ole Lars/en, som Wiglich Iversen i Mockestad har opsagt, bœxel/en efter Loven at wære betalt, dat: N(or?)dre Lofthus d: 15 Novb: 1720.

1720: 109b

14: Hr: Magister Jørgen Jensen Broses bœxel Seddel paa ½ L: Sm: ½ huud i Gaarden Schaaltveit till Iver Asgoutsen, Præsteboelet tilhørende, og bœxele/n at wære betalt efter forige bœxel sæddel som ey i Retten war tilstæde, berettes at wære bort kommet,

15: Stift Skriver Hans Hvids bœxel Seddel dat: Damsgaard d: 17 Oct: 1720 paa ½ L: S: og 1 Gsch: udj Gaarden Aachre Ullensvangs Kirkegods, udstæd till Torchell Nielsen, som Anders Olsen for ham har opsagd med Condition at ægte hans Daatter, bœxelle/n meltes at wære efter Loven betalt.

16: Rector Mønnechen i Bergen hans bœxel Seddel af 5 Novb: 1720 paa 1 Løb i Kambestad till Wiching Olsen, efter dend gl: af Claus Blecking udgivet d: 4 Nob: 1680: som ey war tinglyst,

Dagen efter som dend 19 Novb: blef Retten igien satt, og blef Sager forretagen,

1: Siur Sæxe ladet wed Lænds Manden og Iver Houve i Rette kaldet hans broder Torsten Jonsen og hans \Søn/ Svend Tostensen, fordj de havde overfvældet!! hannem med hug og Slag for omtrent 4 á 5 Uger side/n, til Vidne Lars Trapetun og Herbor Haagens daatter,

Af de Jndstefnte møtte for Rætten Svend Tostensen og wedstod Stefnæ Maalet, mens Torsten Jonsen møtte icke, hvorføre Stefnæ widnerne Kalds Maalet Eedlig afhiembled,

Svend Tostensen svarede for sig self at naar der bliver bryt paa hannem faaer hand slaae i fra sig.

Citanten forklarede at hand stoed paa sit arbejde da kom dend Jndstefnte Svend Tostensen og tog fatt paa hannem og slog hannem Næse og Mund til blods, med videre hande gierning, indtill at Citantens Kone Løbendes og fick denn/em fra hver andre,

herimod svarede dend tilstefnte at hand stod og saa at hans Fader med sin broder Citanten war kommen i Trette med hverandre, hvorføre hand gick hend at tage en Øxe ifra sin Farbroders haand, hafde i haanden, og derpaa \blef/ greben af hannem i haaret, hvoraf aarsagen Reiste sig til slagsmaalet,

Citanten benegtede det og forlangede sine Vidner forhørte hvilcke bleve paaRaabte, og war det Ene nembl: Lars Trapetun tilstæde som wedtog Loufl: Warsel, Derpaa efter

1720: 110

at bemelte hafde med opragte Fingre aflagd sin Corporlige Eed, og war formanet efter Eedens oplæsning Sin Sandhed at udsige Forklarede Hand, at det første Citantanten!! og hans broder Tosten Jonsen hafde en trette om, war om et huus, og Siur stod og arbeidet paa sit Huus arbeide med sin Øxe i haanden, da kom Svend Tostensen till ham, og da saae hand at de begge hafde grebet wer!! (hver) andre og tomlet i Marken, og da de opkom efter at Attestantens Hustru med Citantens kom till og hafde skild dem ad, saae hand Siur Sæxe war blodig slage/n udj Næse og Mund, hand wilde haft skilt dem ad mens iche maatte for Quindfolcked, widere ey afvidende ey heller hvem som først slog til hverandre,

Det andet Widne Herborg Haagens daatter som blef paaRaabt, war ey nerværende, Stefne vidnerne og forklarede at hun war tillige med Mande/n Stefnt, Hvorpaa blef for Sagens omstendigheds Skyld

Afsagt,

Det eene udeblivende widne Herborg Haagens daatter paalegges neste Ting at møde, og aflegge sit widnesbyrd, tilligemed haver og Parterne Samme tid og Stæd igien at møde i Rette, under Lovens paabydende bøder, Alt till Doms Hørelse {og} \efter/ paafølgende Loufl: Kiendelse udj Sagen,

2: Hans Gundersen Hielle ladet ved ovenbe:te Stefne Vidner \Ole Jordal og Jon ibd:/ lade Stefne Knud Svendsen Hielle og hans Søn Elling Knudsen formedelst hannem paa øved SlagsMaal, og dend første for Utilbørlig ord mod hanne/m, till Vidner herom indstenft!! Andfing Mons Ager!! (MonsAger/Mansaaker)) og Simon Bache, hvilcken Sag udj {Ole Isacsens} Helge Østensens brøllup skeede,

Dend Jndstefnte Knud Svense/n møtte vedtog Varselen Sagde sig at være Uskyldig, og iche widende at have forøved det som hand Sigtes for, saasom hand war overstadig drucken, og derfor formodende at blive Sagesløs funde/n, skulle det være skeed wille hand bede om forladelse.

Citanten forlangede hans Vidner maatte ædlig afhøres hvilcke efter fremkaldelse for Rette/n war tilstæde,

Og forklarede Andfing Monsager efter hans aflagde Corporlige Eed, at hand hørte at Knud Gielle (Hielle) sagde till Hans Gundersen der er en begraven skelm, du graver grøfter

1720: 110b

iche alleene for mig men for heele Green, og da sad de fredelig wed bordet udj brylups Huset og drack sammen, og siuntes hand de være druckne,

Det andet Jndstefnte Vidne Simon Bache fremkom og efter hans aflagte Corporlige Eed, og af Rette/n til han/nem giorte formaning om Sandheds udsigelse, wandt at hand saa da de begge Parter Hans og Knud sad ved bordet udj brylup Stuen og Trætte om et hage Støcke, Sagde Hans till Knud at hand skulle gjøre sit houge Støcke saa got som hans war, derpaa Svarede Knud Ney hand vill have det till fælles, og Hans svarede at hand ville Stefne derpaa for Lou og Rett, hvorpaa Knud Raabte till sin Søn Elling og sagde hand hafde givet hanne/m saa meget Mad og dricke at hand skulle vell fri ham, strax derpaa tog Elling Hans i haaret som sad nest hos ham, og bar det under boret!! (bordet) med dem, Faderen Knud Sprang dertill og Spente Hans, de tilstæde wærende bryllups Folck skilte dem ad, midlertid gick hand som Skenke svend ud at hente Øll Forklarede at de alle tre som war i Slags Maal war drucken.

Citanten paastod at Omunds Svens Gier war nerwærende item Gutorm Jordal, thi dend første tog Soldaten fra ham, motte!! (maatte) till neste ting Jndstefnes, dend Jndstefne!! undskylte sig med benegtelse og Uafvidende

Derpaa Afsagt

Som Citanten beraaber sig paa \de/ tvende Nafngifne Vidner till neste at Ting føre, Altsaa udj følge af Lovens 1ste bogs 13 Capt: 15 Art: udsættes saalenge Sagen, till hvilcken Tid og Stæde de nanfgifne!! widner Jndstefnes til at møde, saavelsom og paaleges parterne iligemaade da at wære tilstæde hvorefter Lou Mesig Dom skall paafølge.

Knud Svensen wed Lars Mansager og Orm ibd: [ladet] i Rette kalde Hans Gundersen Hellie for Skiels ord, og til Vidne herom hafde hand Gund Aslachsen og Ane Olsdaatter, dend første til dette ting at wære Stefnt og det andet icke,

Hans Gundersen Svarede at dend første gang hafde byt Lof (Løf/Løv) Skouf Sam/men og brugt hver sit, Et aar Kom de i Skouen tilsam/men og sagde Citanten at hand hafde sagt at hand icke maatte hugge paa sit, derpaa svarede dend Jndstefnte du skall icke hugge widere endsom hand tilkommer, og du er Mand som wil holde ord, uden saa du ville wære en skelm,

Citanten beraabte sig paa sine Vidner at blive for Retten neste Ting afhørte, hvilket wederparten tillod,

1720: 111

Afsagd

Efter Loulig Stefne maal haver de paaberaabte Widner at møde i Rette, som og begge Parterne deres Sag at udføre till Endelig Doms hændelse,

4: Efter forrige tilltale og Laugdag neste og Sommer ting hafde Lieut: Davidsen som Kintzervig Kirkewæрге ladet i Rette Kalde Mid Sæxe og Trapetuns opsiddere at betale Resterende Støles Leye som till Kirke/n er i forrige tider Lovet, aarlig 3 mrk: 8 s: tilsamme/n.

Af bemelte Opsiddere møtte Knud Sæxe, Lars Trapetun, Siur Sæxe, og \paa/ Torsten Sæxes wegne hans Søn Sven, som wille tage till Gienmæle, og sagde Samtlig at Øfste Sæxes opsiddere som Sorterer under Liuse Closters Jurisdiction bruger og mange aar har brugt Stølen, item Nedste Sæxes opsiddere, desligest Sylfest og Aslach som ere døde, hvis brug Lars andtog 1716: formeente de burde svare deres andpart, Referede sig till dend i Rætte lagde Hiem tings dom, at de bliver paa lagt at betale, Forklarede Knud at have boed paa sit brug 15 aar hvorfor hand fant sig Skyldig, Lars iligemaade for 4 aar saaso/m hand icke Kunde svare for de døde og for hans tid, Siur for 14 aar, og Tosten af 23 aars brug Rested for 15 aars betaling,

Paa Citantens Vegne som for Alderdom og Svaghed icke kunde møde, war for Retten Jens Hvid og Refererde sig till forrige i Rette settelse, og formode Dom til betaling saaso/m

Kirke/n intet maatte miste desligeste at hand dertill at hand af dens Patroner er paalagd dens Restantze at indtale,

Parterne paa begge sider hafde intet videre at føre i Rette mens med dom fornøyet.

Da blef Kient og Afsagt

De Jndstefnte og tilstæde værende fragaar iche at wille betale hvad hver for sig Kand paa komme har til dend Ende in Ao: 1712 efter i Rette lagde Dom Jndstefnt Øfste Sæxes opsidere, hvilcke de formeen at Komme dem till hielp udj samme Støls leye, og dend Eene, Lars \Olsen/ undskylder sig med Rette at hand iche Kand betale for sine formænd som ere Døde og for de Aar hand iche har brugt Stølen, Altsaa naar saaledes af de Aarlig til Kirken af gammel tid \ud/Loved 3 mrk: 8 s: Kommer paa hver fra Ao: 1704 og till 1719 aars udgang, saasom Knud udj 15 aar 1 Rd: 4 mrk: 8 s: Siur 14 aar 1 Rd: 4 mrk: 1 s:

1720: 111b

Torsten 15 aar 1 Rd: 4 mrk: 8 s: og Lars Olsen udj 4 aar 2 mrk: 13 s: hvilket en hver i sær tilfindes till Lieut: Jan Davidsen inden 15ten dager under Lovens Adfærd at betale, for det øfrige for de 2de afdøde Sylvest og Aslach Resterende frikiendes de at betale, Hvad sig deres paaStand om de andre Medbrugende paa Øfste [og] Neste Sæxe saa haver de til denn/em sin Loulig tiltale, om de formeen sig nogen adgang dertill, Processens omkostning betaler de med 2 mrk: saaso/m de har foraarsaget samme wed deres Udeblivende i saa mange Aar med betaling.

5: Willich Yttre Jaastad ladet i Rette Kalde Kari Peders Daatter formedelst hun haver ladet bort føre een deel hannem Tilhørende Ved, paa hvilcke/n hand \derfor/ til sagens uddrag haver ladet gjøre forbud, wed Lænds Manden og Iver Hofland, Stefninge/n war Skriftlig af følgende Jndhold,

Paa dend Tilstefntes wegne møtte for Retten hendes Søn Peder Jaastad, wedtog Stefne maalet, og at svare udj Sagen, Replicerede der paa at hans Moder som en Enfoldig Enke, formente at Skouven hørte hende(s) fælles Lod till, hvor samme wed war Hugget, hvilket hun med Stefnemaal til Aastedet wille paa tale, og formodentlig afbevise, hvortill hand sig efter Loven hendschiød,

Citanten svarede derimod at Heine Arnesen war Eyere for dend part hand som Leylending bebode, og Sagen i dend fald wedkom, forlangede at Veden som er hans brendevad saalenge maatte tillades at bekomme, efter som Loufl: er besigtet og Vurderet, og iche hannem tilskade Kunde blive liggende,

Lænds Manden forklarede at Veden war omtrent 10 Læs som var Ris wed, og anseet af Werdj hvert Læs 4 s:, som hand med Iver Hofland gjorde Louflig forbud paa,

begge Parterne hafde iche videre at fremføre

Derpaa Afsagt:

Sigtelsen over Kari Jostad, till anderledes at afbevise haver hendes Søn Peder Jostad for Retten til kiende givet, at hans Moder formente sig Lodtagen udj Skouve/n som siden var hugget udj, og som Sagen saaledes Reiser sig \af/ Skouhugster og paaskudte forurettelse, som Lovens 1 bogs 16 Capit: hendviser til Aastedet, Saa paalægges hende Sagen at paastefne og udføre for Sornskriver og mænd, om hun formedelst hun har bemegtiget sig uden Lou[lig?]

1720: 112

Dom dend paatalte Ved \agter sig at befrie/, Ellers som Lovens 1ste bogs 4 Capt: 7 Art: allernaadigst befaler at det som aaverket er maa komme \?/ J dend som Loufæstes Forvaring, saa tilfindes for billigt at Citantens maatte samme wurderte wed till sit brug, og efter wærdien

wære andsvarlig i fald dend bliver ham frakient, og bliver Forbudet {Usvæcket} \og/ till Endelig Doms paafølge scheer,

6: Torgell Arnesen og Heyne Arnesen Stefnt Yttre Jaastads Eyere og Opsiddere, nembl: Kari, Peder, Knud og Ole Jaastad fordj at de udj samtlige deres fælles udmark har indgierdet et bue bete, Stefningen war Skriftlig dat: 29 Oct: 1720 og saaledes Lydende,

Af de Jndstefnte møtte paa Karis Vegne hendes Søn Pe(... ..?) og Peder som vedtod!! (vedstod/vedtog) Kals maalet, de andre møtte iche og som det eene Stefne Vidne Iver Hofland iche møtte Kunde Stefnemaalet iche over de udeblivende {Jndstefnet} \afhiembles/. De tilstæde wærende Parter paa begge Sider hendschiød sig till Loven, og Syn og Granschning, derpaa

Afsagt

Sagen udj underdanigst følge af Lovens 1ste bogs 16 Capit: hendvises paa Aastedet at paakiendes, till hvilcket Sted wed Loulig Jndkaldelse Citanterne haver de her for Retten \indstefnte wederparter/ at lade Varsle, som og paa legges at møde alt till forventende Doms erholdelse.

7: Torsten Larsen Maagestad ladet [ved] de 2de Mænd Tosten Aamunsen og Lænds Manden i Rette Kalde Siur Nielsen Store Nae, at betale ham 1 Rd: som hand er skyldig paa 8 pund Humble hand Kiøbte og iche i Mindelig[hed] har willet betale.

Dend Jndstefnte møtte for Retten tilstod Loulig Varsell og Svarede mod Sagen, at som der Kom Wr(..?) paa Humblen øster hvorhend dend blef ført af ham at selges, Kunde!! hvorfor hand iche Kunde betale ham dend Resterende Ene Rd: sagde at have Stefnt hannem Contra derfor at tilsvare at humblen iche war Rigtig som de war foreenet om.

Citanten Replicerede at Humblen war af Contraparten Kiøbt og levert om Waaren 1718: udj de 2de Mænds Tosten Aamundsens Maagestads og Jon Aachres overværelse, hvilcke hand {ædlig} herom hafde indstefnt ædlig at giøre forklaring,

1720: 112b

siden efter Leverantzen hafde Kiøbende humblen hos sig till om høste/n at hand Reiste Øster paa Norge med dend at Selge, Har og wæret fornøyet med humblen som war God og Upaaklagelig for hver Mand efter det Kiøb 8 á 9 s: for hver Mark omhinande/n.

Widnerne efter Citantens paastand blef frem kaldet som war nerwærende, Mens forinden og som de deres Æd skulle aflægge Treffede parterne Forlig, at Vederparten tilstod uden videre Loufmaal at betale Tosten Larsen dend Skyldige og paastefnte Ene Rd: inden Aatte dager, hvormed alting herefter dags uden Anke og udj Fredelighed og Eenighed skulle wære well og forligelig derpaa de for Rette/n gaf hver andre haand/en og med Mund belovede.

8: Hafde Heyne [...?...] wed Sven Larsen og Lars Hildal Jndstefnt Jacob Tronsen Hildal at lide Louvmaal til at betale hannem 26 s: som hand hannem Rester paa 12 mrk: afkiøbte Humble, og udj Mindelighed kand erholdes,

Dend tilstefnte møtte iche, saa war og det eene Stefne Widne fra wærende, Kals maalet derfor iche kunde blive beædiget, Altsaa udsættes Sagen till neste Ting efter ny Stefne maal at blive i Rette Kaldet,

9: Michel Aamunsen, Omund Iversen, Ole Iversen, og Helgie Baarsen, ladet i Rette kalde Iver Erichsen Lofthuus, Hans \far/brøder de tvende første, og de 2de Siste broder Søner til hannem, till fornøye denne en hver sin paakommende Lod og Andell at nyde Af 3 Spand Smør og 3 Løber Salt, foruden 3 mrk: Smør endnu udj Gaarden Lofthuus, som Iver Erichsen

som Fader og beste Fader till Citanterne hafde till Pant satt hos Lars Torgelsen Age for 54 Rd.; hvilcket Jorde Gods war og Endnu er langt meere {Skyldig} Wærd, som hand har indløst og besidder, allerhelst siden at bemelte Iver intet hafde efter sig at arve da hand wed Døde/n afgick, uden dette Pandt og (den ti?)d war de 2de første Citanter Smaa, formenter der for efter Loven at blive Lodtagen, og wære berettiget til Jndløsning.

Dend Jndstefnte som for Retten tog till Gien mæle,

1720: 113

svarede derimod at hand hafde indløst det ommelte Gods for 54 Rd.; og hafde Kost hannem mere Siden wed Husernes forbedring og i standsættelse, mens ingenlunde tilstod dem nogen deel, saavelsom og transport, brevs bekostning, leverte hans pantebref dat: 31 Oct: 167:!! af Iver Omundsen hans forfader (farfader) udgivet, og transporten dat: Utne d: 2 Nob: 1705:., saa at det iche Kand wære meere wærd endsom hand som Elste Sønne Søn har indløst der for med andvente omkostninger,

Afsagd

Som dend Jndstefnte forregiver at Jorden med Gords!! (Gaards) Huserne efter hans beste \Fader/ Jndløst, har Kosted hannem saa meget som dend Kand wære werd, med \..... ..? og/ huse bygning og i stand sættelse, hvilcken bekostning \for/inden Syn og besigtelse er skeed, iche Kand her i Retten paaskiønnes, altsaa i følge af Loven udsettes Sagen till neste Ting, at samme forinden efter Kald og Varsel kand forrettes og skee, hvor efter Endelig Dom Lou Mesig Kand paa følge.

1: Dernest blef {efter} Tinglyst Hr: Jørgen Jensens bøxel Seddel dat: 22 Sept: 1702 paa ½ Løb udj!! 1 hud udj Sandvigen i Kintzerwig till Tore Knudsen,

2: Item dito bøxel Seddel dat: Ullensvang d: 12 Novbr: 1720 paa 6 mrk: udj Jelle i Odde till Knud Helle (Gelle) bøxel betalt.

3: En bøxel Seddel dat: Ullensvang d: 11 Julij 1690 af Hr: Jørgen Brose og Ole Jonsen paa 1 L: Smør 2 L: Salt Præste boel og bonde godset til Østen Heliesøn Ragde.

4: dito dat: Ullensvang d: 2 Janv: 1714 paa ½ L: Smør \1 gskind/ udj Wæterhuus Præstebols gods, fæsted till Aslach Olsøn, bøxelen samme tid at wære betalt efter Loven, 10 Rd:

Efter 3de Ganger paaRaabt om nogen hafde Widere Sager Jndstefnt, heller at wille gaa i Rette, befantes ingen, ey heller bøxel Sedler og andre brever at lade læse, Saa blef Sluttelig udnefnt

1720: 113b

Laug Retted som neste tilkommende Aar Retten skulle biwaane og blef efterskrefne Torgiels House, Ingelbregt Qualnæs, Per Mæland, Olver (Ølver) House, Andved Bustethun gamble Loug Rættes Mænd item Nye Torsten Maakestad, Iver Digrenes og Ole Lutro hvilcke 3de sidste paa lægges for Loug Manden deris Eed at aflegge forinden de Rætten maa besidde, Hvorefter Retten for dette Tinglag og denne!! blef opsagt,

Anno 1720 dend 22 Novemb: holttes Sedvanlig Høste Sage og Skatte Ting paa Bolstad øren for Vaswær Tinglaug nærværende Kongl: May:ts Foged Sr: Jens Lem, Sage Forvalteren Sr:

Hans Risbrech, og Eedsorne Laug Rættens Mænd Ole Roe, Jon Horvey, Jacob Brechhuus, Gulach Fondnes, Per Horvig, Haldor Horvey, Halvor Øfstedal og Helge Aarhus,

hvor da efter Rættens sættelse Underd:st blev publiceret,

1: Hr: vice Stadtholders Trøchte Placat som folio 95 er Extraheret:

2: hans Kongl: May:ts Allernaadigste Forordning dat: 21 Junj 1720 andlangende dem som Søger og nyder Pension af Post Cassen, Indeholder 1. at alle som vill søge derom skall efter foundationens 4de og 5te Punct forskaffe det Stæds Øfrigheds Attest at de have ingen midler, ey heller arvet noget till at subsistere af, 2. En hver Mand eller Quinde kiøn forskaffer Præsternes Attest, hvor de sig opholder, 3. skall saadanne Attester sende till General Post Directeurne. 4. \de/ Maa ey gaa dennem forbj, 5. de Suppliquer hvormed de fornødne Attester følger, bliver ey andseet, 6. naar Pensionisterne ere fra General Postdirect: givet tilkiende, adresserer de sig 3 uger efter hvert quart: ved sig self eller Fuldmægtig om deres Penger, eller Mistet det. 7. Post Pensionisterne maa forskaffe Præstens Attest og troværdig Widnes byrd om deres Christelig forhold, 8. Art: Attesterne skall hver stæds Øfrighed og Præst det snarest mueligt meddele(s).

3: Allershøyst bemelte Kongl: May:ts Forordning af 24 Junj 1720 at 10de pengerne af Arfs udførsel af Riget hører Kongen till.

4: Slodtzlovens Foranstaltning andg: Stand quarter dat: d: 8 Julj 1720.

5: Hendrich balser(?) Miltzous Skiøde dat: Bergen d: 4 Oct: 1720 paa 1 Spand Smør udj Gaarden Horvej til Brynel Siursen Solt og afhænt: med Odels Rætt, meltes at være betalt efter accord, Till Vitterlighed af Lars Miltzou underskreven,

1720: 114

6: Dito Miltzous Skiøde paa 18 mrk: udj Horvej till Niels Olsen Solt og afhent, till hannem, og minste med meste Skilling at være betalt dat: Berg/en d: 4 Oct: 1720, og til Vitterlighed af Lars Miltzou Underskrevet.

7: Lars Miltzous Skiøde dat: Bergen d: 2 Oct: 1720 paa ½ Løb Smør Solt og afhændt till Lauritz Mogensen udj Gaarden Gielen, derfor betalt minste med meste Skilling betalt, till Vitterlighed med ham underskrevet og forseylet af Jens og Erich Hyld, Borgere i Bergen.

8: Hr: Niels Weinvigs fornyede bøxell Seddel paa 1 pd: 12 mrk: udj Præsteboels Gaarden Mæstad till Torgier Olsen, dat: 19 Sept: 1720. Noch bemelte Torgier Olsens bøxell Seddel skall være, mens som en quitering skrev/en af Lars Miltzou dat: Berge/n 22 Oct: 1720:

9: Søster Schielderups bøxel Sed: dat: 20 Janv: 1719 till Jacob Gullichsen, deraf ½ Løb ny bøxel udj Brechhuus.

10: Søster Sahl: Ananias Wrangels Skiøde dat: Bergen d: 2 Novb: 1720: paa ½ Løb Smør udj Gaarden Brechhuus till Michel Gullicksen Solt og afhænd, betalingen derfor efter accord at have bekommet, og till Vitterlighed med hende underskrevet af Hans og Poul Furstenberg.

11: hendes bøxel Seddel dat: Berg/en d: 11 Junj 1720: paa 1 ½ pund udj Gaarden Breckhuus till Knud Gullichsen,

12: Jacob Widings bøxel Seddel paa ½ pd: S: udj Guldbraa till Lars {Michels} Ingebretse/n, bøxelen efter Loven at være betalt, dat: Liuse Closteret 21 Oct: 1720.

13: Hendrich Miltzous bøxell Seddel paa 18 mrk: S: till Gullick Olsen, tiener wed Post/en, i Gaarde/n Schorve, bøxel/en betalt, dat: 5 Sept: 1720.

14: Et Skiøde paa ½ L: Smør udj Hernes som Ole (.....?) haver solt till sin Søn Jan Jørgensen, Og derfor (bekommet) minste med meste Skilling efter deres accord, (.....?) dat: Bolstad øren d: 22 Novbr: 1720. til Vitterlighed forseylet af Niels Horvej og Gullich Fannes.

15: Lars Sivertzens bøxel Seddel af Miltzou udgive/n d: 18 Martj 1715 paa 1 pd: 12 mrk: Smør i Gaarden Jørnevige/n i Wassver/n Otting, bøxel/en betalt efter Loven.

1720: 114b

Dend 23 dito dagen nest efter betientes Rættten i lige maade som forbemelt, og efter Rettens Sættelse blev Sagerne forretagen som følger,

Lieutenant Niels Hansen Bagge, ladet i Rætte kalde Christen Larsen Næsheim, Per Størchsen Erdal, og Botel Niels daatter Mæstad, at erstadte hannem et Flaskefor som er bortkommen paa Vejen fra Bergen paa hvilcken Reise de ware Rors folck og icke haver taget ware paa det denne/m er overlevert,

De ommelte Persohner møtte for Retten, og wedtog Loufl: Kald og warsel, og Svarede dend første nembl: Christen Larse/n at hannem Sagen icke vedkommer, thi hand hvercken war leyet eller hafde betinget sig at følge med til Berg/en mens eftersom Lieutenantens Frue Kom Reisendes og hafde desuden 2de til Rors Folck, begierede hand forløf at følge med, formeente icke war pligtig at tage ware paa hendes Gods,

Dend Anden Jndstefnte Svarede at hand war leyet med Lieutenantens Frue, og som de Kom om aftenen till Salhuset!! (Salhus), blev Godset opbaaren af baaden og oplagt udj Jldhuset paa Gaarde/n til forwaring, og Manden tog nøgelen til sig, om Morgenen befant hand da de skulle bære Godset neder at Flaske foret war borte, det Fruen strax blev tilkiendegivet, som og at Godset paa Mandens ord og løfter som tog Nøgelen tilsig war udj Jldhuset indsatt,

Dette forklarede og dend tredie, som hafde wæret med paa Reise/n,

Paa Lieutenantens Wegne war tilstæde, og Sagen i Rætte kaldet Sergeant Poul Knudsen Wæche, og Replicerede at Leutenantens paastand er at Folckene, som burde hafve haft opsight med Godset paa Reise/n og \som/ Leyede Rors folck maatte tilfindes at betale det bort komne Flaske Foder som war fylt med Fransk brendevin og Vin, i det mindste har Kosted 4 Rd: samt forud/en war derudj 1 Christal Flasche Kosted ½ Rd:, med videre Processens omkostning,

Wederparterne formeente at wære angerløse, saasom de icke kunde (andet?) have giort, endsom opsætte alt Godset under Manden udj (.....?) Forwaring og Lukelse, hvilcket Lieutenantens Frue (....?) war widende og tilstæde dermed tilfreds.

(....?)terne forlangede Dom.

Afsagt,

Af de Jndstefntes egen Forklaring, erfares at de tvende,

1720: 115

Peder Størchsen Erdal og Botel Niels daatter Mæstad har wæret leyet at Roe \med/ Lieutenant Baches Frue till Bergen for betaling, og da som hendes tienere at skulle hafve opsight med hendes Gods, mens dend tredie alleene hafde bedet sig forlof at maatte følge med paa baaden, Og som de da saa vit mueligt haver wæret pligtig at paapase det gods som de udj baaden hafde og icke wed sig widere till undschylldning endsom Manden eller Gastgiveren i Salhuset hafde forsichret denne/m om det indtet skulle bortkomme af det oppebaarne Gods, hvilcket de icke her for Retten gotgiører, mens saavit deres udsigende af Liutenantens Fuldmegtig icke modsiges, det Fruen derom har wæret witterlig bleven hvor Godset stod under Forwaring, mens forladt sig paa Folcke/n, og som det nu er en hendelse som saa egentlig icke Kunde paaagtes, dog at Folckene kunde haft bedre eftersiufn og tils(...?)wiset sig hos Mand/en for hvis Skade scheid blef, altsaa tilfindes den/nem half Skade at erstatte for deris forsømmelse,

og betale till Lieut: Bagge 1 Rd: 4 mrk: for det bortkomne flaske for hvilcket de udj deres fortiente hyre saavit til Reker bør lade Korte og Reste/n under Lovens adfærd erstatte,

{Sagsøgeren Gulick Mochletvet har slaget Halver Øfstedal}
Hag(de?) (Havde?) Sr: Risbrech wed Stefne widnerne Siur Larsen Schaarve og Jon Wæle ladet Jndstefne Gullich Mochletved, at lide Dom fordj hand hafde slaget Halver Øfstedag!! (Øfstedal) sidstlede/n Wor!! (Waar) tinget da {de} \Hand/ skulle gaa fra Tinget med Fangen Jacob Træfald, till Widne herom Jndstefnt Simon Fosse,

Dend Jndstefnte mød!! (møtte) tilstod Kalds Maalet, og svarede at hand sad med fleere under weys wed RongeKlæven, og hafde en Skaal dricke med sig, da Kom hand till den/nem, og wille tage Skaale/n fra dend Jndstefnte som hand weyrede, og falt saa ord mellem, at hand, Halver Øfstedal sagde hand hafde en Almindings penge,

Citantens paastand war at vidnet maatte forhøres for denne Gang, till neste \Ting/ hafde hand fleere at føre saaso/m hand fornam at dend indstefnte wille gierningen fragaa,

Derpaa blev vidnet fremkaldet som er en gammel Laug Rettes Mand, og efter at hand sin Corporlige Eed hafde aflagd, som og blev formanet sin Sandhed at udsige, Forklarede at da attestanten Kom paa Veyen til RongeKlæven og war tillige med Halve[r] Øfstedal i wagt med fangen at føre udj forvaring hos Lænds Manden, fant de Gulick Møchletvet {og} Knud Berstad, Anders Flansaas, og Od Brunberg med flere siddendes og Gulick holt en bømte med Øll udj mellem beene/ne eller i sit faufn, og øll skaalen flød oven udj, og saa derefter

1720: 115b

helste attestanten og dend anden samme siddende Mand, og Halver Øfstedall buckte sig og Ragte haanden mod bømten, \og bad Guds fred/ da svarede Gulick, du skalt iche tage Ølet fra mig, endschiønt du hafde Rost dig over et heelt brøllups bor (bord), at du har mange penger, Halver svarede derimod, En!! (End) du som er indkommen med Evanger og Uløckes penger, og i det samme slog Gulick till han/nem, og dend anden tog iche mod han/nem, mens tomblede og blev skued af han/nem, Anden gang skuede Gulick, Halvor igien, og tredie gang hafde Halvor nær faldet udfør Klæven som war weyen, derpaa tog de hver andre og trøcktes lidet, schiltes saa ad og hver gick sin Vey, videre wiste widnet iche at forklare.

Citanten begierede sage/n til neste Ting opsatt for at føre videre widner hvilcket ham i følge af Lovens 1ste bogs 13 C: 15 Art: bevilges, og parterne paalegges i ligemaade neste Rettes dag under Loumessig Doms paafølge at møde,

{Gulick Fannes} Peder Horvey ladet ved Stefne widnerne {Ole Føre} Lænds Manden Niels Horvey og Johannes Rongve Jndstefne Ole Føre, for Skou hugster udj Citantens Skou, og for hand havde bort ført wedden imod giorde forbud, og saa at hand hafde optaget et Gierde og taget af Giærsgaarde/n, item fo!!

Dend Jndstefnte møtte iche, widner efter Loven Eedlig deres Kalds Maal bekræftede, derpaa
Afsagd,

Dend Jndstefnte Ole Føre paalegges till næste Ting at møde i Rætte, i følge Lovens første bogs 4 Capt: 32 art: saafremt hand iche will derefter undgielde, till hvilcke/n tid Sagsøgeren sin Sag haver at udføre,

Fleere Sager befantes iche efter 3de gangers paaRaabning at wære indstefnt, og ey heller nogen fremkom som wille have noge/n sag i Rette, hvor fore da derefter blev lydelig oplæst

Hr: Hendrich Miltzouvs bømell seddel, udsted till Siur Larsen paa 1 Spand Smør i Scharve i Evanger Sogn at beholde till bømell brug sin Lifs tid, bømelen efter Loven betalt, dat: Leque 16 Martj 1720:

Et Skiøde dat: Boldstad øren d: 23 Novbr: 1720, udgiven af Knud Sivertsen Ronsberg!! (Runseberg), paa 18 mrk: Smør udj samme Gaard, Solt og (afhænd)et till hans Wær Søn Lars Sivertsen Jørnevig, der (...?) have betalt mindste med meste skilling, og dend Selgende (belover?) sig at erstatte all omkostning og de udlagde Penger i (fald? Jo)rden ved Dom blef ham fra wunden, Till bekræftelse med Ole Knudsen Ronseberg og Jørgen Olsen deres bemærker!! (boemærker).

1720: 116

Sluttelig blef opnæfnt En Mand som neste aar skulle som LouRettes Mand bevaane Retten, og war samme gamle Siver Foesse, Brynild Aarhus, Ole Teeten!! (Teiten), Ole Styve, Jacob Styve, Ole Evanger, og Halvor Biordo!!, og dend Nye Jacob Siursen Boldstad hvilcken sidste haver at aflegge deres!! (sin) Eed for Laug Mande/n forinden de!! (han) kand andtages i Rette/n at sidde,

Anno 1720 dend 27 Novemb: holtes ordinaire Sage, \og/ Skatte Høste Ting for Liuse Closter Godset udj Hardanger paa dend Gaard Sæberhage, overværende Fogden og Proprietairen Sr: Jacob Widing, samt Eedsorne Laug Rettes Mænd, Hans Langesetter, Knud Lussand, Michel Lusand, Michel Oppedal, Omund Oppedall, Od Aarhus, Andreas Oppedal, og Omund Diøne, paa hvis wegne sad Helgie Sæberhage,

og efter Rættens Sættelse, blef Underd:st oplæst,

1: Stadtholderens Placat dat: Christ: d: 30 Augustj 1720, angaaende den forandring ved udskrivelse/n og widere som fol: er ordlydende Extraheret,

Og som Dagen war forløben blef Tinget till J Morgen opsatt,

Dend 28 dagen nestefter Retten igien betientes,

Daa Hr: Jacob Widing, Proprietaire og Foged over Liuse Closter Godset, for dend Sadte Rett begierede at hans Spørsmåler till dend nærwærende Ting Søgende Almue maatte blive protocolleret, med deres hanne/m derpaa meddelende Forklaring, hvilket hannem med billighed icke kunde nægtes, og war da samme Poster som følger

1: Om nogen herudj Hardanger og under Liuse Closters Jurisdiction, formuende eller Conditionerede (som?) der er boende, eller befandtes fleere endsom Ha(ns Opheim) en Self Eyer bonde for bemidlet andseet, som (den)d Allernaadigst paabudne Formue- Krigstyr \eller?/ (skatt?) efter hans Kongl: May:ts allernaadigste Forordning for (.....?) Aar 1714 har Kundet svare Eller hafde betalt, (.....?)

1720: 116b

Hvorpaa Almuen samtlig Svarede at her ingen fleere endsom forbemelte Hans Opheim enten har wæret eller befundet af de wilckaar, icke heller som har Kundet betale Formue Skatten for samme Aar,

2: Jlige maade om dennem og icke er witterligt at dend liden Pladtz Wansvig Kaldet under dend Gaard Hofland udj Ullensvangs Sogn Lehnet(s) Gods, og om dem er witterligt hvorledes samme pladtz er derunder kommet, desligest hvad det er for et Jord Maal,

Almuen forklarede at samme har ligget udj Mange aar der under, og efter gammel Folkes Sagn \som een døde Mand/ {efter Mand}, har samme <skulle> ligget under Liuse Closters \nest hos liggende/ Jord Øfste Sexe tilforne og udj gammel tid, bemelte Plads er et lidet støcke Enge slaatte (...?) neder wed Søen beliggende, widere herom ey widende, endso/m deraf aarlig Gives aarlig udj Penger 12 s: till Liuse Closters Eyere,

3: Om Nogen Sauger her udj Hardanger paa Liuse Closter Godset befindes, eller nogen skiørsell derpaa Skieer, hvoraf Saug Mester og Saug bord Skatt hans Kongl: May:t efter Skatte Forordningen allerunderd:st bør betales, eller bliver till Liuse Closters Eyere betalt, Derpaa Almuen svarede at aldeeles ingen Sauger befindes, undtagen en liden Saug ved Biotved paa Liuse Closter Gods Grund opsatt, som svarer de allernaadigst paabudne Saug Mester og Bordskatt till Lehnetz Foged,

4: Disligeste tilspurt om nogen Huus Mænd, Handværks Folck, Strand Siddere, Peber Svenner, eller Leedige Karle, og bønder Sønner paa Liuse Closter Godset og her udj Tinglauget har wæret udj forrige Aaringer 1714, 15, 16 og endnu till dette Aars Udgang befindes, der i følge af Skatte Forordningen Skatte burde, eller Skatte bør. Derpaa iligemaade svarede Almuen at Jngen saadanne Slags Folck har wæret eller endnu befindes, som (.....?) har Skattet, eller nogen Skatt yder og betaler.

1720: 117

5: Sluttelig blef tilspurt om nogen flere self Eyere som deres Gaarder beboer, her udj Hardanger og paa Liuse Closter Godset befindes, endsom Hans Poulsen paa sin Eyende og beboende Gaard Opheim i Ulvig Sogn, der Skylder Gammel Landskyld 2 L: Smør 1 hud og td: Salt, Item Jon Torbiørnsen paa sin Gaard Hildal skylder 1 L: Smør og 1 Giedskin, Og Torgier Gunnarsen beboer sin Eyende Gaard Sandvem!! (Sandven) skylder 2 L: Smør begge dise Gaarder udj Odde Sogn beliggende, hvilcke Opsiddere og Eyere for Odelskatten ere befriet, Foromrørte Almue og Eenstemmig forklarede at ingen flere Eyere og opsiddere befindes udj dette Tinglaug og Liuse Closter Godset wedkommende, hvilcke alleene de andre Kongl: Skatter Aarlig betaler, Odelskatten alleene undtagen, som og med deres Skattebøger befantes Conform,

Forskrefne deres Udsigende og Forklaringer de alletider med Æed om fornøden paaEschedes Kand og will beKræfte.

Dernest begierede Sr: Jacob Widing at hannem behørige Tings widner over for indtegnede Poster maatte meddeles til beleg wed hans Andtegnelse Posters besvarelse till RenteCammer Colleg[i] Decision behøvende.

Videre blef Restantzen over de ordinaire og Extraordinaire Contributioner lydeligen for Rætten og Almuen oplæst, som og med wedkommendes Skatte bøger Confronteret, hvorom Forwalteren begierede samme under Rettens Forseyling beskrevet meddelt som hanne/m iche nægtedes,

Sluttelig blef Laug Rettens Mændene opnefnt, som tilstundende Aar Rætten skulle biwaane, og bliver samme, Mathis Samsons: Frønes, og Svend Sæxe som tilforne iche har wæret og derfor deres Eed for Laug Mand/en bør aflegge, de øfrige 6 haver tilforne wæret saasom Endre Nelsen!! (Nielsen) Oppedall, Omund Dønne, Christopher Dønne, (Lars?) Knudsen Oppedall, Jacob Ernes, Asbiørn Helleland,

Som intet widere war at forhandle eller nogen Sager indstefnt hvorom 3de Ganger blef paaRaabt, saa blef Rætte/n opsagt for denne gang.

1720: 117b

Anno 1720 dend 30 Novembr: betientes Rættten paa dend Gaard Liones for Liuse Closters Almue udj Strandebarms Skibrede, overwærende Proprietaire og Forwalter Sr: Jacob Widing, og Eedsorne Loug Rættes Mænd Lænds Mand Lars Siursen, Erich Persøn Koltvet, Ole Ugletvet, Ole Johansen Koltvet, Samson Samsonsøn Liones, Lars Larsen Tvet, Ole Andersen Egeland, og Jacob Olsen Lyse, med flere Tingsøgende Almue,

Og blef underd:st forkynt Stadtholderens Placat so/m folio findes Extraheret,

Dernest blef Tinglyst Efterskrefne bøxel Sedler

1: Propriet: og Forwalteren Jacob Widings bøxel bref dat: Liuse C: d: 4 Nob: 1720, paa 13 ½ mrk: Smør og 1/8 hud udj Garden!! Liones, till Salomon Larsen, som forhend ingen Frælse Seddel haver haft,

2: Ligesaa og dat: d: 4 Novb: 1720: paa ½ Løb S: og 1 ½ hud udj Koldtvet, till Lars Siursen fæsted, som er Ny bøxelS:

3: dito: og dat: till Erich Pedersen paa ½ L: S: og ½ hud udj Gaarden Koltvet, som hand tilforne haver brugt,

Saa Tilspurte Sr: Widing Almuen om deres Forklaring og bekiendelse at erholde paa de self samme Poster som folio 116 neste blad paa forige Ting skeede og andført undtage/n dend 2de Post om Wansvig, Hvor paa Almue/n Erklærede og Sagde at aldeeles dennem iche war witterligt, nogen deslige Udfordrende Skatter og Contributioner at wære udredet eller findes der noge/n hvoraf betales bør, og Egeland og Tvetes opsiddere till stod Odelskattens befrielse og gotgiørelse.

Frem kom for Rættten Lars Larsen Horteland!! (Hiorteland), og begierede at hans proposition udj Protocollen maatte indføres nembl: at Hans Stif Søn Thomes Hansen Holder sig Odel berettiget og Løsnings Mand till dend deel udj Gaarden Hiorteland, som hans Sødskende barn Erich Larse/n har tilforhandled Sig, des aarsag at hans Odels Rætt iche skal fortages eller forstaa!! (forestaa) sin paatalings tid, hand her for Rættten lyser sin Penge Mangell, udj følge af Love/n hvilcken hans Lysning han/nem iche Kunde billig mesig nægtes at protocollere.

1720: 118

Sluttelig blef opnæfnt En Mand ved Nafn Johannes Andersen Egeland at wære Laug Retttes Mand, som haver at giøre sin Eed for Laug Mande/n, og neste Aar med de gamle Rættten at betiene,

Videre var denne Sinde iche at forrette endsom Restantzen blef oplæst som tilforne med wedkommendes bøger war Confereret, og derpaa Rætte/n for dette Tinglaug og denne gang opsagt,

Anno 1720 dend 14 Decembr: war efter Forwalteren Sr: Jacob Widings Foranstaltning, paa Liuse Closters Hoved Gaard forsamlet, Læns Manden Michel Baarsen, samt Eedsorne Laug

Rættes Mænd, Niels Biones, Abraham Schaalevigen, Johannes Bircheland, Lars Bleenes, Niels Wespestad, og de øfrige 3de vare icke tilstæde, saasom Johannes Heye, og Hans Larsen Heye, item Lars Dals Gaard, hvilcke havde levert de andre Laug Rættes Mænd sine Zigneter, saasom de formedelst weyens Lengde icke Kunde dise tider af Aaret Reise/n foretage, Og som det ordinaire Ting war berammet at skulle holdes paa Hofthammer dend 9de nest afvigt, hvorhend formedelst Continuerlig Storm og Uveyr, det har været Umuelig for Forvalteren og Sornskriveren at hendkomme, saa hafde Lænds Manden Anammet fra Almuen i samme Tinglau nembl: Etne, Føyens, Fiære, Opdals og Waags Skibreder, deres Skatte bøger og hvis Penger en hver haver betalt, som igi/en i dag for dend satte Rætt er levert, Hvorefter Restantzen med en hvers bog er Confereret og under Forseyling paa Sr: Widings Forlangende udstæd,

2: Angaaende Ole Hansen Mætwater!! (Mjøvatne) at hand bruger be:te sin paaboende Jord 2 pd: 6 mrk:, herom et Tings widne,

3: At Jngen formuende bønder i dette Tinglaug Er eller har været som nogen formue Skatt in Ao: 1714 har betalt,

4: Ey heller at nogen Sauger i dette Tinglaug befindes, hvorpaa enten bordschiørsel scheer, eller deraf betales Skatter,

Herom samtlig tilstæde værende bekræftede under deres Signeter at saaledes Rigtig forholdes, og i sandhed befindes.

Saa og tilslutning at inge/n handverks Folck, pebersvenne etc: udj dette Tinglaug befantes, og widere war icke at forrette, hvorfor Retten blev opsagd,

1720: 118b

Anno 1720 \dend 16 Decembr:/ holtes almindelig Høste, Skatte og Sage ting for Liuse Closters Almue udj Ous Skibrede i Sundhordlehn paa dend Gaard Ulven overwærende Forvalteren Sr: Jacob Widing, Lænds Manden Niels Drange, samt Eedsorne Laug Rættes [Mænd] Lars Søfteland, Hans Øchelend, Wincentz Houve, Peder Røe, Isac Houe, Jørgen Moeberg, Niels Norvigen, og Knud Norvigen,

og samme dag d: 16 Decembr: efter Rættens Sættelse, blev først Allerunderdanigst Læst og Kundgiort Stadtholderens Placat andgaaende Soldaternes forundte frihed at nyde Gaarder till bœxell frem for nogen anden med videre som folio 97 findes wedbørlig Extraheret.

Dernest publiceret

1: Sr: Jacob Widings bœxel Seddel dat: Liuse Closteret dend 16 Debr: 1720 till Jon Torchelsen nye bœxell 2 Spand Smør og 2 Spand huud i Gaarden Yttre Lequen, som afg: Daniel Olsen tilforne brugte, bœxelen efter Loven betalt,

2: Dito: og dat: 25 Oct: 1720 till Johannes Olsen, paa ½ Løb Smør og ½ hud, som Jørgen Olsen tilforne har beboed derfor bœxelen efter Loven at være betalt.

Fremkom for Retten efterskrevne Persohner nembl: Lars Nielsen Tøsdall, Christopher Stephensen Borgen, Hans Olsen Lund, Lars Olsen Lund, Lars Monsen Borgen og Ole Olsen Tøsdal, og Jndleverte deres under haand og Zigneter \till Hands May:t Dronningens Perlefangst Inspecteur Sr: Abraham Norman/ indgifne Skriftlig Forklaring om Perle Fiskeriet udj Ous og Søftelands Elven dette Aar falden, at de icke hafde fiske(t) meere end sine(?) (som?) 10 støcker Umogne, med videre, af dato Bergen d: 28 Novb: nestforløben, samt hans paategnede begiering af 29 dito nestefter om derpaa at erholde et Eedelig Tings Widne,

hvilket Documente {Under} \ved/ Forseigling herwed annecteret hos følger, derpaa ovenbe:te Perlefiskere deres Sandhed andragende andlangende, erbød sig wed Eed at bekræfte, som udj Allerunderd:st Andledning af hans Kongl: May:ts allernaadigst om Perle Fangsten udgangne

1720: 119

Forordning blev dennem tilladt, og efter at dennem udj Allerunderd:st Følge af Loven, Eden war forklaret, samt formaning om deres Sandheds bekræftelse og Udsigende, aflagde En hver i sær med opragte Fingre deres Eed, og Forklarede at de iche hafde fisket flere Perler dette aar endsom deres andgivende og forklaring andmelte nembl: 10 støcker half Mone!! (Mogne), og en deel Umogne saasom Sorte brune og graa, hvilcke de og samtlig till Inspecteuren Sr: Abraham Normand hafde levert, og det formedelst dette aar indfaldende onde weyr hvorved Elven med høy wand flom war opwoxen, hvilket i sandhed saaledes war tildragen, og forretted,

Formedelst Dagen war forløben saa blev Retten till J morgen udsatt, og 2den dagen dend 17de blev med de Kongl: Contributioners anammelse tilbragt,

Dend 18 dito blev de Jndstefnte Sager paaRaabt, og forhandlet, da først, efter Rettens Sættelse,

1: Hafde Hoflands opsiderne ladet wed Lænds Manden og Ole Grindevold i Rette kalde Scheye opsiddere formedelst de udj Høst har uwedkommelig sanket Nødder i Citanternes tilbøxlede Skou,

De Jndstefnte nembl: Ingebrecht, Anders og Johannes og Baar Scheye møtte wedgick warselen, Og bad at samme forseelse denne gang maatte oversees saasom deres hustruer ey widere endsom en Ringe deel Vill bide Nødder hafde Sanked, lovede at det her efter dags iche meere skulle skee, hvor fore Liuse Closters Eyere Sr: Jacob Widing paa tilstæde wærendes forbøn det denne gang den/nem tilgaf, mens saafremt de herefter dermed befindes, da bliver de efter Loven derfor andseed, dermed Entes Sage/n.

2: Proprietairen og Forwalteren Sr: Jacob Widing wed ovenbe:te 2de Kalds Mænd Jndstefnet Anders Scheye og Ole Hofland!! (Hofland) for Slags Maal med [hver] Andre, da det paa første Pintzedag omtrent 2de aar leeden, som Citanten først er kome/n

1720: 119b

men!! udj erfaring om og blevet widende, herom at widne ligeledes i Rette Kaldet Simon Scheye, Ole Grindevold, Baar Scheye, Daniel Grindevold, samt Ingebrecht Scheyes hustru Rangle Alfs daatter,

begge de Jndstefnte møtte for Retten, og Undskyldede Anders Scheye sig at hand iche hafde slaget Ole Hofland,

bem:dte inciterte Ole Hofland Sagde at hand iche Kunde mindes det, mens ilde foer hand med hanne/m,

Citanten forlangede hans Jndstefnte widner maatte afhøres, og bleve paaRaabte, da fremstod Simon Scheye og efter aflagde Corporlige Eed, forklarede, at hand war hos hans Søn Johannes boer paa Scheye, som Kand wære iche fult 3 aar Side/n, og laa hand udj Sengen i Stuen første Pinse dag mod Soelens nedgang, saa indkom Baar Scheye og Raabte paa Attestanten og bad ham Komme ud og stille Anders Scheye og Ole Hofland til Rettens, derpaa hand gick ner i Gaarden hvor de begge stoed og Quindfolcke/n holt de/m fra hver

andre at de iche komme sam/men og slaaes, Hand og talte til denne/m at de skulle holde Fred, mens de foer samme/n og haardrages, og i det [samme]? Kom attestantens børn og fick han/nem derfra saa hand gick op med de/m og blev hos denne/m, wille iche befatte sig widere dermed saa de iche wille lyde hans formaning, widere wiste hand iche at forklare.

2det Widne Ole Grindevold fremstoed og efter aflagde Eed udsagde og want, at hand hafde hørt Ole Hofland paa Grindevold kalde Anders Scheye for Tyf, da begge efter at de første Pintzedag war Kommen fra Kirke/n og til han/nem paa Grindevold, widere hørte hand iche, eller saae andet endsom de skiltes fra han/nem og Gick bort,

Ole Hofland svarede til Widnes udsigende at hand iche mege/n maade tilstaar sam/m/e udsigende saaso/m hand det iche Kand erindre,

Anders Scheye Svarede og at de begge hafde intet ont med hverandre udestaaende, dend Sinde,

3die [Widne] Baar Schej want efter aflagde Eed, at hand første Pintzedag Omtrent 3 aar side/n og nu først kommende Pintzetid at (.....?), laae paa sin Seng og hafde ont i hofdet, da indkom Ole Hofland hos hanne/m, og war fredelig og hafde ingen (Mu?)ndstød paa nogen, En Stund der efter Kom og Anders Scheye udj Boen til han/nem og hafde en Kiep i hande/n, Attestanten sagde til han/nem at hand wille komme

1720: 120

i fred, derefter greb hand Ole Hofland udj Skuldrene og Kom hand under hanne/m liggende, hvilcket da attestanten det saae Sprang af sin Seng og løb ud till Granderne om hielp at Kalde den/nem dertill, og da hand kom tilbage hafde Anders Scheyes Kone, og Konen til Ingebrecht Skilt dennem fra hverandre, og Gick attestanten fra de/m ind udj sin egen Stue, og intet widere haver at forklare,

4: det fierde Widne Daniel Grindevol blev paaRaabt og for Retten fremkom, som aflagde sin Corporlige Eed, og forklarede at hand iche war paa Scheye eller har seet den/nem Anders Scheye og Ole Hofland til sam/men at være i Slags Maal,

5: Rangle Ols daatter Ingebret Scheyes Hustru, efter aflagde Eed, udsagde, at da hun hørte at Anders Scheye og Ole Hofland war i Slags Maal, gick hun af sin Stue og hend til de/m, og med Anders Scheyes Kone schilte dem ad, og tog hun Anders sine hænder af Oles haar og gick Ole Hofland bort fra de/m, widere erindrede iche, eller hafde at forklare,

den Jndstefnte Anders Scheye \tilkiendegav/ at formedelst Ole Hoflands Unøttige og nærgaaende Ord blev hand foraarsaget udj Sagen at andgribe han/nem, mod sin willie, hvorfor hand bad sin Hosbond og Eyere om Forlindring udj Bøderne, og efter LougRettes forbøn blev Sage/n afsonet med 3 Rd: bøder, som dend Skyldige tackede for og lovede at betale, dermed Sage/n Greb Ende,

Hvad sig andgick det nærgaaende Skiels Maal som det ene Widne Ole Grindevol hafde forklaret, hvorpaa Anders Scheye tilbød sig Mange Widner wille forskaffe at Olle Hofland hann/em i saa maader hafde overfuset, saa blev de begge forr!! Rette/n forligt at Ole Hofland bad Anders Scheye om forladelse saasom hand det udj Ubesindighed hafde udtalt og wiste intet andet endsom alt ærligt og Skickeligt om Anders Scheye at Sige, lovede saadan forseelse herefter mod hann/em iche meere at forøve, hvorpaa Anders Scheye hanne/m det denne Gang tilgaf, og skall samme Skiels ord iche Komme han/nem eller hans till ringeste onde eftermæle eller Æres forkleynelse.

1720: 120b

Item Hafde Alf Olsen wed Wincentz Houge og Lars Søfteland ladet i Rette Kalde Marie Sahl: Johannes som Leylending paa hans Eyende Jord Svinesteen, formedelst hun har ladet huuserne af WanRygt blive brøstfeldig, desligeste for Skouvens udhugning samme Jord tilliggende, derfor efter Loven at Lide Dom,

Dend indstefnte Enke møtte iche, hvorpaa Stefne widnerne bleve paaRaabte deres Kalds Maal at afhiemle som og efter Loven skeede, og derhos forklarede at de med hende self hafde talt,

Derpaa Citantens wærSøn Hans Hansøn som i Retten for han/nem war tilstæde begierte Rettens Kiendelse,

Afsagd

Sagen \som/ angaar Huusers brøstfeldighed som skall være formedelst Leylændingens wanRygt, saa og for Skou Hugster, hvorpaa foruden!! (forinden?) Syfn og Granschning iche Kand paakiendes, Altsaa i følge af Lovens 1ste bogs 16 Capit: hendvises Sagen till Aastedet, der efter Lovlig Stefne maal at forhandles, hvorefter Loumesig Kiendelse Kand paafølge.

Saasom Jngen fleere Sager efter Trende gangers paaraabning befantes at være indstefnt, altsaa till Slutning blef Restanse/n for dette Tinglaug lydelig oplæst og efter Sr: Widings begier under forseyling tage/n,

Dernest tilspurte Sr: Widing samtlig tilstæde wærende Almue 1: om {Nogen} her i Tinglauget Liuse Closter Godset tilhørende befantes nogen Husmænd, Handverks Folck, Strandsiddere og Pebersvenne, som nogen Skatt betaler eller Kand paalegges at betale, 2de Sauger her ey(?) (og?) befindes hvor paa bord skiæres, eller noge/n Saug bord skatt bliver betalt, 3: Om nogen formuende bønder eller Conditionerede i dette Tinglaug boende, som dend Allernaadigste Formue Skatt Ao: 1714 har betalt, eller kunde bleven andseet at erlegge, undtagen Niels Giervigen, som nu till Baroniets Gods er hendflyt og iche har betalt sin Resterende Formue Skatt, 4: om denne/m iche er witterligt at Stephen Stephensen er self Eyer for sin paaboende Jord Bache der Skatter 1 Løb 18 mrk:, item Steen Andersen i samme Gaard paa boer 1 L: 18 mrk:, hvortill samtlig svarede at denne/m {det} \iche andet/ war widende, mens at udj Steen Andersens Jord Eyede Steen Andersen Wig 27 mrk: og Niels Aadse/n Ballesem Eyede 24 mrk:, det tilstod forbemelte Sten Anderse/n at de hafde {tilkiøbt} sig tilarved,

1720: 121

item dend Gaar[d] Schaar skylder 1 Løb Skatter tilhører Alf Olsen som derpaa boer og besidder, og derfor samtlig ere for Odelskatten befriet.

Paa forbemelte 3de Poster svarede samtlig tilstæde wærende Almue at ingen af nogen deele her i dette Tinglaug anderledes befindes, og paa dend 4de Post som forbemelt blef forklaret, hvorom Sr: Widing war TingsWidne begierende.

Sluttelig blef Laug Rettens Mændene opnæfnt som Rettem tilstundende Aar 1721 Retten skulle bevaane nembl:, Peder Røe, Ingebrecht Scheye, Aamund Lunde, Michell Strønen, Ole Nielsen Eide, {Christopher Stephensen Borgen}, J hvis Stæd som hand befantes at være Perlefischer blef udnefnt Rasmus Søevigen, Ole Christophersen Strønen og Lars Jørgensen Tuen, hvilcke sidste Tre som iche tilforne har wæret Loug Rettens Mænd, advares og tilsiges saa betimelig deres Eed for Loug Manden at aflegge, at de tilstunde[nde] Aar Retten Kand bivaane, saa fremt de for forsømmelse og udeblivende efter Loven will være andseet,

Og som indtet videre war at forRette Saa blef Retten denne Sinde for dette Tinglaug opsagt,

Anno 1720 dend 19 Decembr: blef ordinaire Høste, Sage og Skatte Ting holden paa Attlestad!! (Hattlestad) Udj Nordhorlen for Liuse Closters Almue, overwærende Fogde/n og Eyere Sr: Jacob Widing, Lænds Manden Mons Nielse/n samt 8te Eedsorne Laug Rættens Mænd, Carl Walle, Niels Romsloe, Anders Wig, Erich Schaar, Poul Atlestad, Arne Atlestad, Johannes Schaar, og Lars Houglan, med dend Ting Søgende Almue,

og efter Rættens Sættelse

1: del!! blef allerunderd: læst og forkynt hans Kongl: May:ts allernaadigste befaling, (..?)ch Stadtholderens Placat udgangen, som folio 95 er Extraheret,

Dernest publiceret:

1: Sr: Widings bœxell Seddel dat: Liuse Clost: d: 3 Novb: 1720 paa 2 pd: 6 mrk: Sm: $\frac{3}{4}$ Hud i Gaarde/n Hougen, till Niels Rasmusen bœxlet, hvoraf nu paa ny er bœxlet 1 pd: ? mrk:, der for bœxelen efter Loven betalt at have.

Som Dagen war forløben war Retten till i Morgen udsatt.

1720: 121b

Dagen efter blef Retten igien Satt, og derefter blef Sagerne forretagen, som indstefnt war, hvorda:

Først for Retten frem kom Jon Monsen Housdall boende udj Bergen, og indleverte hans Specification till Dronningens Inspecteur over Perle Fangsten dat: Bergen d: 21 Oct: 1720 over de Perler hand dette Aar udj Houglands Elven hafde fanget nembl: tilsammen 46 støcker af adskillige Sorter hvorfor hand efter Specificationens Jndhold hafde erhødet betaling 7 Rd: 14 s: og derforude/n Umogne brune Sorte og Graa Perler forude/n betaling, hvilcke/n hans andragende hand efter Lovens Maade med Corporlige Eed bekræfted og at hand ingen fleere Perler haver faaen eller fisket dette Aar endsom forbemelt.

Dernest blef Sager forretage/n

Hafde Ombuds Manden Sr: Jacob Widing, i Rætte Kaldet wed de 2de Mænd Carl og Poul Walle, Haagen Knudsen Attlestad, og Hans Søn Corporal Niels Haagensen, formedelst de haver med huug og Slag andgrebet Christoffer Calland, da han paa sin hiemReise og paa Alfare wey Ridende kom til bage og hafde Skydset Hr: Lieutenant Burenhof hiem till sit huus, herom gierningen andgaaende til widne Jndstefnt, Salomon Atlestad, Arne Atlestads Datter Brite, Salomon Atlestads tjenste pige Mallene,

Begge de Jndstefnte møtte for Retten og wedstod at have faaen Loulig Warsel,

Derefter Haagen Knudsen Svarede at hand udj denne Sigtelse formeente sig uskyldig, Dend anden hans Søn Svarede at hand for Krigs Rætten, paa Christopher Kallands Klagemaal till hans Oberste, havde wæret Kaldet, Dømt og udstaaed sin Straff formodede derfor for widere Loumaal wære befriet, for denne Rætt at overgaa.

Ombuds Manden forlangede hans Widner for det første maatte føres, hvilcke [bleve] paaRaabte, og for Retten frem kom undtage/n Salomon Atlestads Tieneste pige absent. Og efter at Eden [for] de 2de indstefnte til Vidners forklaring og nerwærende, lydeligen oplæst war, og formanet deres Sandhed at udsige, da Fremstod

Salomon Hatlestad og efter sin Corporlige aflagde Eed, want og forklarede

1720: 122

at noget for Paasche i dette \Aar/ en dag mod Aftenen, hørte hand Quindfolck skrig paa Gaarde/n Atlestad hvor hand boer og gick saa ud, og da blev hand war at Corporalen Niels Haagensen hafde Christopher Kaland i haaret og haardrages, og at Haagen hendløb og tog \Christopers/ hænder{ne} af Corporalens haar, og Quindfolcke/n Skilte dem ad, paa Tilspørsel af Sr: Widing svarede attestanten at hand iche saa at Haagen slog Christopher, mens widnet war til stæde, desligeste at alfare wey fra og till Bergen ligger igiennem denne Gaard Atlestad for alle Wey Reisende at fare, Widere Sagde sig iche [wære] afvidende i Sagen at forklare,

2det Vidne Brite Anders daatter gammel 25 aar, efter aflagde Eed, forklarede at hun hørte Raab og Skrig i Gaarden Atlestad og Kom ud og saae Niels Corporal war i haab med Christopher, Haardrages og sloges, og gaf hverandre mest lige, hun løb ind i huset og da hun ud kom blev hun war, at Haagen tog Christophers hænder af Niels sit haar, Paa Tilspørse/l, om attestanten iche hafde seet Haagen slaa Christopher, Svarede hun Ney. 2det om det iche er alfare og Meenig Wey her igie/nnem Gaarden Attlestad fra og til Bergen, dertill Svarede hun Ja. Widere Sagde hun sig iche wære widende at forklare,

Sagsøgeren begierede opsættelse i Sagen til neste Rettes dag at det eene widne Kunde for Rette/n indkomme, desligeste at Corporalen maatte paalegges til samme Tid at i Rette forskaffe dend paaberaabte Krigs Rættens over ham ergangne Dom, samt attestatum fra hans Oberste at hand sin Straff med bøder efter Loven hafde udstaaed og betalt, Saa og nafn gaf Citanten efter skrefne Vidner Haagen Atlestads Kone Brite, Corporalens Søster Barbara, Arne Atlestads Kone Gertrud, Poul Atlestads Kone Lisbet og hans Datter Ane, Jhenseende hand fornemmer af de 2de første Widners forklaring at Quindfolck/en her paa Gaarden Raabte og war tilstæde og skilte dem ad da de begge udkom,

Afsagd,

Sagen bewilges Citanten udsettelse til neste Rettes

1720: 122b

Dag i følge af Lovens 1ste bogs 13 Capit: 8 Art: at føre sine paaskudte widnesbyrd, saavelsom og efter Allerhøystbemelte Lovens bogs 4 Capit: 32 Art:s formeld forrelegges det udeblivende widne {Brite} \Malene/ Laugdag samme tid og Sted at møde, Og som Corporalen Niels Haagensen haver haver!! tilkiende givet at hand for dend {her} for Retten Jndstefnte Gierning og giorde Sigtelse haver udstaaed dom og Straff, Saa paalegges han/nem derom till neste Rettes dag udj Rette at forskaffe Dend paaberaabte Krigs Rettens Dom, saavell som {Lovlig} Attestatum fra hans Obrister, saa fremt hand for widere Tiltale efter Loven, will wære befriet, hvorefter udj Sagen Kand Kiendes hvis Loven allernaadigst byder og befaling,

Som fleere Sager iche war at forhandle, da efter Sr: Jacob Widings tils[p]ørsel som fol: 116 og 120 findes andført Svarede Almuen at ingen bord Sauger, Self Eyere, Formuende bønder som Ao: 1714 har betalt Formue Skatt, item Handverks Folck, Huusmend, etc: som handel bruger, og Skatte bør, i dette Tinglaug har wæret befunde/n eller endnu befindes, Forklarede at en fattig Hus Mand paa Hus Mands Stædet Kleppestøe war boende under Gaarden Kleppe!! (Kleppe) som nærrede sig som andre fattige fischere, og ingen Formue haver at Skatte af, herom alt Sr: Widing Tings Widne forlangede,

Derneft blef Restanse/n lydelig oplæst og forseylet,

Till slutting blev Laug Rættes Mændene opnefnt till neste Aar, saaso/m Niels Øfstevoid, Niels og Lars Houglan, Salomon Hatlestad, Thomes Yttre Hambre, item nye Laug Rættes Mænd Mons og Anders Jndre Hambre og Ole Ols: Sachstad, hvilcke sidste 3de paalegges deres Eed betimelig forinde/n Rette/n tilkommende Aar holdes, at aflegge for Loug Mande/n og derpaa forskaffe hans attest,

Altsaa blev Retten denne Gang og for dette Ting Laug opsagt.

1720: 123

Udi denne Protocol som indeholder Et Hundrede Fire sindstyre og otte nummererede igiennemdragne og forseylede blade haver Kongl: May:ts Sorenskriver over Hardanger Woss og Lyse Closter Sr: Jesper Svarfkopff rigtig at indføre alt hvis som for Retten udi hans allernaadigste anfortroede Sorenskriverie i efterfølgende 3 Aar forefalder, og det saaledes som hand efter Eds og Embeds plicht agter at answare og bekient være; wed bemelte trende Aars forløb, skal denne Protocol igien indleveres, og derimod en anden under behørig forseigling udtage.

Bergen dend 6 octobris Anno 1717.

A. Undall.

1720
